

یو سړی او موټر سایکل

لیکواله: بېټې دم

ژباړه: آغا محمد قریشي

چاپکال: ۱۳۹۳ ل / ۲۰۱۴ ز

چاپشمېر: ۳۰۰۰ ټوکه

بیه: ۳۰۰ ₪

Ketabton.com

۵	
۸	
۱۱	
۱۲	
۲۰	
۲۸	
۲۸	
۳۶	
۳۶	
۵۱	
۵۱	 پ باوري او شکونه
۶۰	
۶۰	
۶۶	
۶۶	 ر موټل سایکل تېرېدل
۸۰	

د (دورچې) نښته، - له طالبانو سره لومړۍ جگړه	۸۰
اتم څپرکی	۹۸
نهم څپرکی	۱۱۳
د ترينکوټ سقوط	۱۱۳
لسم څپرکی	۱۳۰
په بُن کنفرانس کې ناڅاپي رغ	۱۳۰
يوولسم څپرکی	۱۴۴
د کندهار سفر، - د طالبانو له وروستي مرچل سره مقابله	۱۴۴
د پای خبرې	۱۶۱

د ژباړن خبرې

په ۲۰۰۱ز کال کې يو ځل بيا دافغانانو هيلي ژوندۍ شوې، د ولسمشر کرزي راتگ ته ډېرو افغانانو او آن ځينو طالبانو هرکلی ووايه، خو بيا هم ځينو افغانانو پر نړيوالو په ځانگړې توگه امريکايانو باور نه لاره، په وينا يې چې د روسانو تر ماتې وروسته يې افغانستان د څو جنگسالارانو په منگلو کې پرېښود. د امريکا د يرغل پر مهال د ۲۰۰۱ز کال په پای کې، د ژمې په سړو شپو او ورځو کې امريکايانو په سويل کې له حامد کرزي پرته کوم پياوړی ملاتړی نه لاره، هغه د خپلو افغان پلويانو په مرسته د روزگان په کليو او غرونو کې شپې ورځې سبا کولې. په يوه لاس کې يې د يادابنت کتابچه او په بل لاس کې يې سټلايت تليفون و، چې پرمټ به يې له رومه نيولې تر شمالي ټلوالې امريکايانو او نورو انډيوالانو سره اړيکي نيولې. چي مخي ته يې له ټولو ننگونو او سونزو څخه روغ ووت او بلاخره يې د بُن کنفرانس کې هم بريا خپله کړه. هغه د يو ډيپلومات په توگه ارگ ته په دوه لاسه ننوت او د جنگسالارانو په منځ کې را ايسار شو. نه ورسره ښه کاري ټيم و، نه ورسره ښه طرحه وه، او نه هم ورسره دهغه خپل ساتونکي.

حامد کرزي چيري زده کړې کړي؟ هغه د جهاد او مقاومت پر مهال چيري و او په کومه څوکۍ يې کار کاوه؟ هغه په خپله کورنۍ کې کوم دريځ لاره؟ د طالبانو له راپيدا کېدو سره يې دريځ څه ډول و؟ ايا په رښتيا هم هغه غوښتل چې په

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۷

شوي کړنې په پښتو وژباړم او هغوی یې ولولي. ما کتاب د لیکوالي له اجازې پرته ژباړلی و، د هغې د غبرگون پر اساس مې د کتاب د پښتو ژباړل شوي اثر واک هغې ته ورکړ، چې په هره خپرنډویه ټولنه کې او هر چیري خپروي، کولای شي. زما خدمت د پیسو لپاره نه، د خپلې ژبې د بداینې په موخه دی. پر نورو هغو ځوانانو چې بهرنۍ ژبې یې زده دي، رغ کوم چې د پښتو ژبې د بداینې او افغان ځوانانو د وپښتانه لپاره دې په هره برخه کې اثارو ژباړي.

اوس راځم له ټولو هغو خواخوږو ملگرو مننه کوم چې ددې کتاب د ژباړې پر مهال یې له ما سره په مستقیمه او یا هم غیري مستقیم توگه مرسته کړې وي. ډاکټر فیض محمد ځلاند، شریف الله دوست سرواني، استاد محمد اصف صمیم، عبدالحمید ناصري، اغلې بېټې دم- دهمدې اثر لیکواله، ډاکټر هدایت الله زرمټ، الحاج عبدالغفور توخی، احمد جاوید خپلواک، عبدالصمد رحمانی، مجیب صافی، محمد خالد نجم، او نورو هغو ملگرو څخه مننه کوم چې له ماسره یې ددې کتاب د ژباړې په برخه کې مرسته کړې وي، او له ما څخه یې نوم له لیکلو پاته شوی وي.

درناوی

آغامحمد قریشي

کابل، نوی ښار

سپټمبر ۲۹مه، ۲۰۱۴ز کال

یو سړی او موټر سایکل | ۶

ملگرو ملتونو کې طالبانو د رژیم استازیتوب وکړي؟ ولي کرزی له طالبانو سره په اختلافاتو بوخت شو، او ولي یې د خپل ډیپلوماتیک پاسپورت پرمټ بهر ته دوامداره سفرونه کول؟ هغه ولي له امریکا او نورو لویدیځو هیوادونو له استازو، په پاکستان کې د غرب په سفارتونو کې د افغانستان د راتلونکي په اړه همکاري غوښتل؟ ولي امریکا ته د اوسېدو په موخه نه تلې؟ د هغه له اعلیحضرت محمداظهر شاه، شمالي ټلوالې، د طالبانو مخالفو قومي مشرانو او پخوانیو جهادي مشرانو سره اړیکې څنگه وې؟ هغه څنگه افغانستان ته راغی او څنگه د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د ارزوگان په سړو غرونو کې په فرض روژه کې د گوتو په شمار ملگرو سره وژغورل شو؟ هغه څنگه تر ارگه ورسېد او بیا یې له نړیوالو سره د خپلو ملگرو پر لانجې تر کومه ورسېدې؟ هغه ته طالبان تسلیم شوي وو، بیا ولي د هغه د سولې ژمنه چې د کندهار له طالبانو سره یې کړې وه، له خاور سره خاوري شوه؟

دا او دې ته ورته نورې پوښتنې د اغلې (بیتې ډام) په دې تحقیقاتي اثر کې ځوابدلای شي. ما د ولسمشر کرزي په اړه ډېر کتابونه، مقالې او آن پر انټرنیټ ډېر څه لوستي، خو په دې کتاب کې مې ډېر داسي څه ولیدل چې له وړاندې مې نه و لوستي، او فکر کوم چې ددې کتاب ډېر معلومات به د لومړي لاس معلومات وي، ځکه د کتاب لیکوالي اوه میاشتې له افغان ولسمشر حامد کرزي سره مرکې کولو ته انتظار ایستلی، هغې ارزوگان ته هم سفرونه کړې، لنډه دا چې پر څېړنو سربیره یې د ولسمشر کرزي د ۲۰۰۱ز کال د مقاومت د وخت له ملگرو سره مستقیمې مرکې کړې او دا اثر یې چمتو کړی. زه دې اثر ته یواځې د یو څېړنیز اثر په سترگه نه، بلکې د یو پیاوړي ژوندي تاریخ په سترگه گوم.

په کتاب کې ځینې داسي خبرې هم شته چې لیکل یې زما په اند مناسب نه و، خو مسئولیت به یې ټول د کتاب د لیکوالي تر غاړه وي، زما مسئولیت یواځې تر پښتو ژباړي محدود دی. ما د خپلې پښتو لپاره دومره چوپړ کول غوښتل چې افغان ولس په ځانگړې توگه ځوان کهول ته د بهرنیانو په عینکو کې انعکاس

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۹

احمد کرزی (پوپلزی): احمد د کرزي وراره و، هغه خپل کاکا (کرزی) پر موټر سایکل له ډیورنډ کرښې د افغانستان خواته را واړوی.

عبدالرحیم اخندزاده (پوپلزی): دا کس د طالبانو ښوونکی (مولوي) و، کور یې په ترين کوټ کې د کرزي د خوندیتوب لپاره تر ټولو لومړی خوندي ځای و. **عبدالغني ماما (پوپلزی):** دا کس د حاجي جان محمد غښتلی ملگری و او د سید رحیم په مرسته استخدام شوی و. د دې کس کور په ترين کوټ کې د کرزي لپاره دویم پټن ځای و.

عبدالعزيز صاحبزاده (دا کس په خټه الکوزی او په عزیز اغا پیر جان هم مشهور و): د طالبانو له واکمنۍ څخه مخکې دا کس د حاجي جان محمد تر مشرۍ لاندې د ارزگان د پولیسو قومندان و. هغه د کرزي کلک ملاتړی و، هغه مهال چې گمان یې کاوه کرزی به ولسمشر نه شي، سخت په غوسه و.

معلم رحمت الله (پوپلزی): دا کس د پوپلزیو لوی قومي مشر و، کله چې حاجي جان محمد په زندان کې و هغه وخت هم دی قومي مشر و، کله چې کرزي ترې د ملاتړ غوښتنه وکړه، هغه رد کړه.

روزي خان: په ارزگان کې د بارکزیو مخکښ مشر و، د هغه د قوم ځینو کسانو په نویمه لسیزه کې غوښتل کرزی و وژني، خو په ۲۰۰۱ز کال کې روزي خان د کرزي له خوځښت سره یو ځای شو.

هاشم خان (غلجی): دا کس د نورو قومونو پر وړاندې د کرزي ټینګ ملگری و، که څه هم هغه پوپلزی نه و، خو له کرزي څخه یې ټینګ ملاتړ کاوه.

ابراهیم اخندزاده (پوپلزی): دې کس په دهرات کې د کرزي لپاره دویم نوم غوره کړ، که څه هم هغه پوهېده چې د کرزي خوځښت خطرناک و، خو له طالبانو سره د اړیکو له امله د کرزي د خوځښت د بریا لپاره اغیزناک و.

ملا نقیب الله (الکوزی): هغه په ۱۹۹۴ز کال کې طالبانو ته تسلیم شو، خو د طالبانو ملګرتیا یې ونه کړه. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته یې د کرزي په استازیتوب له طالبانو سره خبرې پیل کړې.

یو سړی او موټر سایکل | ۸

کلیدي کسان

جان محمد (پوپلزی): په ارزگان کې د کرزي ځانګړی ملگری و، نوموړی طالبانو په ۲۰۰۰ز کال هغه مهال بندي کړ چې هغوی پوه شول جان محمد له کرزي سره د طالبانو پر وړاندې د بلوا او پاڅون پلان جوړ کړی. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته د کرزي ډېره تکیه د جان محمد پر شبکې او ملګرو وه.

احمد ولي کرزی (پوپلزی): احمد ولي د کرزي ناسکه ورور او د هغه د لوژستیک مسوول و. هغه له (سي ای ای) څخه تر کرزي پورې ډوډی، پیسې او ستلايت ټليفونونه رسول.

سید رحیم (پوپلزی): دا کس د کرزي پیغام رسوونکی و، هغه ځوان و، تر ډېره په روانو سیاسي چارو نه پوهېده، چې څه روان و او ولې د کرزي لپاره ملاتړي ګومارېدل.

محمد شاه (پوپلزی): دا کس د کرزي د ځانګړي ګارډ مشر و، هغه د کرزي د امنیت په موخه سویل ته تر هغه وړاندې لېږل شوی و.

حاجي مومند (پوپلزی): دا کس د کرزي دویم ساتونکی و، هغه ته دا دنده ور تر غاړې وه، چې له پاکستان څخه تر ارزگان پورې د کرزي امنیت وساتي.

حاجي فیض الله (پوپلزی): دا کس د کرزي درېیم ساتونکی و، د دې کس دنده هم همدا وه، چې له پاکستان څخه تر ارزگان پورې د کرزي امنیت خوندي کړي.

گل اغا شیرزی (بارکزی): په اصل کې د کندهار دی، هغه د طالبانو له واکمنۍ وړاندې هم د کندهار والي و. شیرزي د طالبانو د رژیم پر مهال له کرزي سره ګډ کار کاوه، خو د سپټمبر له ۱۱مې وروسته یې له کرزي څخه د خپل فعالیت لاره جلا کړه.

ملا محمد عمر (هوتک- غلجی): هغه د ځوانۍ پر مهال په اروزګان کې و. نوموړی د طالبانو د رژیم مشر و، او تر پایه د همدې تحریک مشر پاتې شو. **ملا عبدالغني برادر (پوپلزی):** په اصل کې دې دهرات و، او د طالبانو یو پیاوړی قومندان شمېرل کېده.

ملا شفیق (کاکړ): دا کس په اروزګان کې د میراباد تنګي سیمې اوسېدونکی او د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د هغوی یو پیاوړی قومندان و. ملا شفیق د حاجي جان محمد سخت مخالف و.

ګریګ (امریکایی): دا کس د سي ای اې مامور او دکرزي د خوځښت ملاتړی او مرستندوی و.

جاسن امیراین (امریکایی): دا کس د امریکا د پوځ یو کاپټن و، هغه په اروزګان کې د کرزي د ساتنې لپاره د ګمارل شویو ځانګړو امریکایي ځواکونو د یوې ډلګۍ مشري پر غاړه لرله.

جیمز ډابن (امریکایی): د امریکا د ولسمشر بوش ځانګړی استازی و، او د افغانستان لپاره یې یوه نوې اداره جوړه کړه.

عبدالستار سیرت (ازبیک): سیرت هڅه کوله چې د ملګرو ملتونو د بُن په کنفرانس کې کرزی واک ته ونه رسیږي.

سرچینې

دا کتاب له هغو ۱۵۰ مرکو څخه سرچینه اخلي، چې د ۲۰۰۷زکال د مني او د ۲۰۰۸زکال د ژمي ترمنځ د افغان، امریکایي، پاکستاني او اروپایي ګډونوالو په شتون کې ترسره شوې دي. د کتاب لیکوالې په ۲۰۱۳ز او ۲۰۱۴ز کلونو کې د دویم ځل لپاره له ځینو کسانو سره مرکې وکړې او کتاب یې د دویم ځل لپاره اصلاح او ځینې برخې یې ور زیاتې کړې. ځانګړې مرکې او یا هم عمومي مرکې ترسره شوې. د کتاب ځیني مواد له هغو مرکو اخیستل شوي، چې پېژندنه یې په ټوله کې نه ده وړاندې شوې، بلخوا کتاب له اړینو اسنادو، ژورنالیستانو او د خپرونکو له کړنو او معلوماتو سرچینه اخلي. که څه هم په ۲۰۰۱زکال کې چې د افغانستان په سویل کې څه پېښ شوي، کافي څه نه دي وړاندې شوي، خو کوم څه چې له مرکو لاسته راغلي ډېر اړین او ګټور معلومات ګڼل کېږي.

زه په دې تمه وم، چې د ولسمشر څخه څه وخت د هغه له مهالوپش سره سم ومومم. ايله په اوو مياشتو کې وتوانېدم چې د ولسمشرۍ ماڼۍ وره ته ورشم. په لومړيو کې راته د ولسمشر له وياند سره هم د مرکې کولو فرصت نه برابرېده. زه به هر کله هلته په تمه وم، خو ماته به ويل کېدل چې بايد په تمه نه شم. له څو مياشتو وروسته په شمال کې يوه بمي چاودنه وشوه. دا يوه ناوړه پېښه وه چې پکې يو شمېر سياستوال او ماشومان و وژل شول. طالبانو د دې چاودنې پرې غاړه وانه خيسته. دا زړه بوږنونکې وه. د ولسمشر ستومان وياند راته وويل: "ولسمشر به ستاسو پوښتنو ته ليکني ځوابونه ووايي." له هغه وروسته کرزی له هېواده بهر په سفرونو زيات بوخت شو.

له ډېرو هڅو او انتظار وروسته مې د ولسمشر د وياند له مرستيال سره د خبرو وخت وموندلی شو. هغه په انگرېزي کمزورې خبرې کولې، او يوازې د کورنيو رسنيو په برخه کې يې مسووليت درلود. ما له هغه وغوښتل چې ولسمشر ته زما د هغو مرکو او خلکو په اړه ووايي، چې ما ورسره کړې وې. ما د هغو کسانو نومونه ليکلي وو، چې دکندهار او اروزگان وو او په ۲۰۰۱ز کال کې مې د ولسمشر کرزي د سفر په اړه له هغوی سره مرکې کړې وې. دا هغه کسان و چې له ولسمشر سره يې واک ته په رسېدو کې مرسته کړې وه، ما يې يو لنډ ليست برابر کړی و.

د کتاب لپاره د دې خلکو له لوري د ولسمشر په اړه کره معلوماتو ته اړتيا وه. د ولسمشر د وياند مرستيال زما په خبره پوه نشو، او ډ - ډ يې راته کتل، خو زه ډاډه وم چې د ولسمشر کرزي له ملگرو څخه متاثره شوی و. هغه راته وويل: "تاسې خپل هوتل ته ولاړه شئ، موږ بيا درسره اړيکه ټينگه او را و به مو غواړو." دوه ورځې وروسته تيلفون راغی، مقابل ږغ کې راته وويل شول، چې موږ له جلالتماب ولسمشر سره ستاسې په اړه خبرې کړې او ستاسې ليدنه له هغه سره شونې ده. يوه ورځ وروسته هر څه سم وو. راته وويل شول: "ولسمشر ستاسې لپاره شل دقيقې وخت لري، تاسې بايد يو نيم ساعت له ټاکلي وخت وړاندې راشئ، ځکه امنيتي پلټنې وخت نيسي."

سريزه

کله مې چې له افغان ولسمشر سره د لومړي ځل لپاره وکتل، هغه زما وړه ډالۍ په ورين تندي ومنله. له هغه سره مې د ۲۰۰۸ز کال په مارچ کې وکتل. تر دغې کتنې يوازې يوه مياشت وروسته په يوه ځانمرگي بريد کې سل کسان و وژل شول، او له همدې کتنې يوه يا دوې اوونۍ وړاندي پر ولسمشر کرزي هم د افغان سرتېرو د رسم گذشت د مراسمو پر مهال د وسله والو له لوري بريد شوی و، خو هغه ترې روغ وتلی و.

ولسمشر ته مې يو پټو د ډالۍ په توگه ور وړی و، پټو (خادر) د افغانستان په سويل کې نارينه ډېر په اوږو کوي. ولسمشر د ډالۍ په ليدو په تکرار راته وويل، چې ښکلي ډالۍ ده. کرزی سهار مهال اته نيمې بجې په خپل تور زغروال موټر کې چې د ساتونکو تعقيبي موټر هم ورسره وو، راغی. هغه دا شېبه له ډاکټر څخه راستون شوی و، سرتېري يې هم حيران او اندېښمن ښکارېدل، د ولسمشرۍ ماڼۍ تر دروازې يې د هغه پالنه او ساتنه کوله. ولسمشر د يوې پوښتنې له ځواب څخه مخکې په خندا راته وويل: "ډاکټر ته تللی وم، د يوې معمولي کتنې لپاره."

په ولسمشرۍ ماڼۍ کې پر کرزي څلور - پنځه ملايان او د هغه مامورين ور وڅرخېدل، هر يوه يې جلا غوښتنه لرله. ځينو يې تورې درېشۍ کړې وې او په وېښتانو يې جېل هم وهلي و. کرزی يواځنی کس و، چې په ولسي جامو کې و. له هغو کسانو سره يې چې ترې چاپېر وو وکتل، ځينو ته يې لارښوونې وکړې، ځينو ته يې کاغذونه لاسليک کړل، څو شېبې وروسته يې گرځند (مبايل) غوړ ته نيولی و د تشریفاتو رييس ته يې لارښوونې کولې.

ما ته يې د سهار ناري پر مهال شل دقيقې وخت راکړ، چې د هغه د ۲۰۰۱ز کال د خوځښت او هڅو په اړه ور سره وغږېږم. هغه څنگه د افغانستان ولسمشر شو؟ د مرکې وخت ډېر لنډ و، ولسمشر د افغانستان په روانو حالاتو ډېر بوخت و.

شوم، وروسته د زینو تر څنگ مخته ولاړم، په برنډه کې سره غالی هواره وه. په لار کې د (باکنګم) ماڼۍ په څېر دوه ساتونکي د احترام په توګه ولاړ وو. زینو ته مې ور پام شو، دې زینو د کابل د ظلمونو شاهدي ورکوله.

د افغانستان وینه تویونکې جګړیزې کیسې، د مشرانو ترمنځ زړه بورنونکې جګړې او په اړه یې معلومات دلته لیکل کېږي. په ۱۹۷۸ز کال کې همدلته په همدې ماڼۍ کې د افغانستان تر ټولو لومړی ولسمشر داود خان او د هغه کورنۍ کمونستانو و وژل. دهغوی جسدونه د زینو ترڅنگ پراته وو، چېرې چې اوس غالی پرې هوارې وې. د داود خان قاتلینو یو کال وروسته افغانستان ته د شورویانو د راتګ لار پرانیسته، او له دې سره د یوې اوږدې جګړې ور پرانیستل شو. کله چې شورویان له هېواد څخه ووتل، افغانانو په خپلو کې جګړه پیل کړه، ولسمشر نجیب الله هم نوره گزاره نشولی کولای. له هغه وروسته د جګړو پر مهال، ولسمشرۍ ماڼۍ به په وار – وار محاصره کېده. په ۱۹۹۶ز کال کله چې طالبان واک ته ورسېدل، پخوانی ولسمشر ډاکټر نجیب الله یې ونیو، په موټر پسې یې وتاړه، شکنجه یې کړ، ویې ویشته او بالاخره یې د ولسمشرۍ ماڼۍ مختي ته په څلور لاري کې را ځوړند کړ. د هغه جسد هلته د څو ورځو لپاره ځوړوند و، رسی یې غاړه نیمه ور غوڅه کړې وه.

کله چې ولسمشر کرزي د سهار لیدنې پای ته ورسولې، زه یې د مجلسونو یوې ښکلې کوټې ته ور وغوښتم، د کوټې دېوالونه سپین او چټ یې ډېر ښکلی جوړ شوی و. ولسمشرۍ ماڼۍ ټوله له سره د پخوا په څېر رغول شوې وه. خو له ماڼۍ بهر له څښتو او دېوالونو لا هم د وړانیو او تېر تاریخ وړې نښې ښکارېدې. موږ د یوه نري میز په سر کې کښېناستو، دې میز ته دېرش څوکی پرتې وې. د میز په سر کې دوې څوکی ځانګړې شوې وې.

ولسمشر د خبرو په پیل کې راته وویل: "ښه نو له اروزګانه یې پیل کړم." ورته مې وویل: "هو" هغه شېبه به ښايي هغه ته هم دا بل ډول ښکارېده چې یوه غریبه په افغانستان کې د ولسمشر کیسه لیکي. زه څوک وم چې د دې ټولنې په اړه څه

ولسمشرۍ ماڼۍ د کابل په زړه کې ده، له دوښمن څخه لرې پرته ده. زما ژباړن ولسمشرۍ ماڼۍ ته په یوه وړه کړولا ټویوتا موټر کې بوتلم. موټر ډېر کرار تګ کاوه، لار کې د ترافیکو ګڼه ګوڼه وه. د سپکونو ترڅنګ رپړۍ له میوو ډکې وې، یو مسجد چې شنه کمېده یې وه ښکاره شو، ډېرې میرمنې مې په شنو برقو (چادریو) کې ولیدې چې سوال یې کاوه. موږ یوه دنگ دېوال ته ورسېدو چې ترمخې یې له ریګو ډکې بوجۍ پرتې وې، له سوریو د کلاشنکوفونو میلونه راوتلي وو. د دې دنگو دېوالونو دننه یواځې ولسمشر کرزي ژوند نه کاوه، بلکې د (سي ای ای) کارکوونکو، د ملګرو ملتونو او امریکا ډیپلوماتانو هم ژوند کاوه. زموږ له کړولا موټر سره نور نظامي موټرونه چې پکې نظامي کسان وو یو ځای شول. په ښار کې زغروال جیپ موټرونه نه تم کېږي، د موټرونو په سر کې د ماییل سګنال بندونکې الې وې چې د ریموټ کنټرول بمونو د چاودنې مخه ونیسي.

د امنیت ساتونکو زموږ موټر وپلاټه، زما ژباړن ورته وویل چې دا (بیټای ډوم) ده. هغه سترګې غټې کړې له کړکۍ یې راته وکتل ویې ویل: "اه! شنې سترګې!" اجازه یې راکړه موږ مخته ولاړو. زما نوم یې په مخابره کې ورته ووايه، له څو امنیتي تلاشو تېر شوو، چې بالاخره ماڼۍ ته ننوتو.

د تلاشی په اخرې پوسته کې حالت ترینګلی و. موږ ماڼۍ ته نږدې و، ژباړن مې وپوښتل: "ایا زه نشم ورسره تللای؟" نه؛ ما ژباړن ته اړتیا نه لرله، ځکه ولسمشر په انګریزي ژبه خبرې کولی شوی. له ما څخه یې په دې تلاشي پوسته کې زما قلمونه او بسته واخیستل، یوازې یې د ثبت ماشین راته پرېښود. یوه محافظ راته د چای ست وکړ، زه ورته مسکۍ شوم، د چای ست کول افغان دود او مېلمه پالنه ده.

زموږ لومړی لیدنه د ولسمشرۍ ماڼۍ په یوه لوی تالاره کې وشوه. دا ودانۍ د (گل خانې ماڼۍ) په نوم یادېده. زه خاموشه وم، د ودانۍ ګمبډې د مامورینو د تګ پر مهال د هغوی د بوټونو د رغ ازانګه او انعکاس کاوه. په ودانۍ کې امنیتي ساتونکي یوې خوا بلې خوا ته غلي تېرېدل، زه د زینو تر څنګ څو شېبې تمه

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۷

سره ورغېږم، ځکه زما وخت هم تنگ و، خو ولسمشر زما خبرو ته ور پام نه شو. قدیر د ولسمشر د لومړي مقاومت او خوځښت ملگری دی، هغه د ارزوگان د لویدیځ لوري دې دهرات دی. کله چې ولسمشر کرزی واک ته ورسېد، هغه قدیر له ځان سره ولسمشرۍ ماڼۍ ته راویست. ولسمشر وویل چې قدیر د لسم ریاست مشر و، له لسم ریاست څخه یې هدف د افغانستان د ملي امنیت له ځانگې و، چې د بهرنیو استازو، د هغوی د دفترونو، استوگنځایونو، او په کابل کې د سرینا هوټل د ساتنې دنده ور تر غاړې وه. د قدیر دفتر هم ولسمشرۍ ماڼۍ په حریم کې دننه و، قدیر زموږ د ناشتې پر مهال را څرگند شو. ولسمشر پرې رغ کړل: "وگوره، دا بیتي نومېږي، دا زموږ د لومړي مقاومت او خوځښت په اړه خپرنه کوي." ما او قدیر په اشاره کې روغبر وکړ. ولسمشر یو ځل بیا په خبرو پیل وکړ: "بیتي! دا جنرال دی، زما نږدې ملگری دی." څوک چې د چا هڅو ته درناوی وکړي، گټونکي کېدای شي، دا هغه کسان دي چې زما هڅې یې راسره پاللې او باید دوی هم وستایل شي. ایا تاسې حاجي حفیظ الله پېژنئ؟ تاسې باید له هغه سره هم وگورئ. هغه له ماسره پر موټر سایکل و چې موږ له پاکستان څخه افغان خاورې ته واوښتو، اوس هغه په عرب امارت کې د افغانستان په سفارت کې کار کوي. "نبایي کرزی پوهېدی چې زه په دې پوهه وم چې حفیظ الله د هغه د مقاومت پر مهال په ۲۰۰۱ز کال کې یو ساتونکی و. ولسمشر په دې اړه وویل: "هو، حفیظ الله زما ساتونکی و، خو هغه له وړاندې اقتصاد لوستی و، هغه په ابو زبی کې زموږ په سفارت کې اول او یا دویم سکرتر دی. ماته ولې پر وخت نه ویل کېدل چې بیتي په افغانستان کې ده؟" ولسمشر خپل ویاند ته مخ ور واړوی، هغه وارخطا ښکاره شو، زه پوه شوم چې د هغه زما انتظار ور یاد شو. ولسمشر رانه وپوښتل: "تاسې د څومره وخت لپاره دلې یاست؟ وخت لری؟ ایا محمد شاه سره بلده یاست؟ شاه د کندهار په هوايي ډگر کې دی، ما وسره خبرې کړې، هغه راځي دلته، دوه اوونۍ وړاندې زما د امنیت مشر ټاکل شوی." محمدشاه ځیرک او وېښ انسان دی. ولسمشر ته مې وویل چې له هغه سره بلده یم.

یو سړی او موټر سایکل | ۱۶

ولیکم او په اړه یې سمه پوه شمه؟ خو ما ولسمشر ته څرگنده کړه چې د هغه د ۲۰۰۱ز کال د خوځښت په اړه د لومړي لاس له شاهدانو سره د مرکو او خبرو پر بنسټ غواړم څه ولیکم. یو ځل بیا مې د هغو کسانو نومونه مخې ته کړل چې ما ورسره له وړاندې مرکې کړې وې. ولسمشر زما د مرکو په خبرېدو هېښ او خوښ شو، هغه راته وویل: "څه؟ رښتیا؟ تاسې له هغو ټولو خلکو سره خبرې کړې؟" داسې راته ښکارېدل چې ولسمشر به د بوختیاوو له کبله ما پرېږدي، او ولاړ به شي. زموږ تر شا ولاړ ساتونکي په توره درېشۍ کې و، هغه نېغ کتل او شا خوا یې څار کاوه چې داسې نه کومه بلا پېښه شي. ولسمشر یو ځل بیا په خبرو شو، راته ویي ویل: "ته پوهېږئ؟ دا کار تر اوسه کوم بل کس نه دی کړی." زه پوه شوم چې د ولسمشر پام مې ځان ته واړاوه، هغه راته وویل: "تمه شه، راځه چې چای له غسل سره وڅښو بیا به خبرې وکړو. ډوډۍ او نور هر څه شته." ولسمشر راته په مېلمه پال ډول وکتل، له ما یې وپوښتل چې قهوه، چای او که نور څه د ناشتې لپاره خوښوم؟ ولسمشر د ساتونکي ترڅنگ ولاړ کارکوونکی راغوښت، له دې سره ولسمشر یو ځل بیا په خوښۍ په خبرو شو: "په ارزوگان کې به مې داسې پټو پر اوږو کاوه چې تاسو راته ډالۍ کړ، امریکایانو راته یو کوټ راکړی و، هغه به مې اغوستی و، بیتي! هماغه کوټ مې تر اوسه له ځان سره ساتلی دی. که څه هم هوا ډېره سړه وه، خو له ماسره کافي جامې نه وې، دا چې هوا سړه وه نو امریکایانو کوټ راکړ." ولسمشر یو ځل بیا د خپل خوځښت د پیل شېبو ته ور ستون شو، نبایي ټولې ترخې خاطرې یې یادې شوې وې. هغه وویل: "زما کسان هماغلته وو، هغه کسان چې له ماسره یې له وخته پېژندگلوي لرله، بیتي! په رښتیا سره ارزوگان زما د مقاومت او خوځښت مرکز و." په حقیقت کې په ارزوگان کې د کرزي ملگري د کرزي اتلان وو، او کلکه یې د هغه ملتیا وکړله.

ولسمشر رغ وکړ چې قدیر را وبلئ، زه پوه شوم چې هغه له قدیر سره خبرې کول غواړي، ما له وړاندې ورته وویل چې زه قدیر پېژنم. او غوښتل مې ولسمشر پوه کړم چې ما له وړاندې له قدیر سره مرکه کړې وه. ما غوښتل یوازې اوس له ولسمشر

مینه وه، اروزگان ورته بریا ورکړې وه.

اروزگان ته د تلو مختلفې لارې او فرصتونه موجود و، که مې غوښتي وای د جان محمد خان په چورلکه کې تلې شوی، که مې غوښتي وای د جان محمد د کورنۍ د نږدې کس مطیع الله سره د موټر په کاروان کې تلې شوی، او یا مې غوښتي وای د کرزي له یوه ملگري چې اوس سناتور و، له هغه سره ګډه ولاړه شمه هم شونې وه. مطیع الله د اروزگان دی، او له ولسمشر کرزي سره یې هم همکاري کړې، هغه له کندهاره تر ترینکوټه د ناټو د کاروانونو د امنیت په برخه ډېرې پیسې پیدا کړې. په پایله کې مې دا خوښه کړه چې خپله ترینکوټ ته لاړه شم، هلته له عزیز سره تمه شوم، هغه هم له ولسمشر کرزي سره په ۲۰۰۱ز کال کې همکاري کړې وه. وروسته هغه هند تللی و، هلته یې د زړه درملنه کوله، چې لگښت یې هم ولسمشر په غاړه اخیستی و.

ولسمشر کرزي ته معلومات و چې زه چېرې اوسېدم، دا د ولسمشر کرزي خاصیت دی چې هغه له خپلو افغانانو سره اړیکې ساتي او ملګرتیا پالي. که کوم څوک د ولسمشر کرزي له ډلې وي، نو جوته ده چې له هغه سره به په تماس کې وي. هغوی به ولسمشر ته د هر څه په اړه معلومات ورکول. دا چې د ولسمشر کرزي په اړه څه لیکم، نو اړینه ده دا ووايم چې د ولسمشر کرزي ډېره تکيه پر خپلو کسانو وه، په دې کتاب کې به تاسې د ولسمشر کرزي د ملگرو په اړه معلومات ترلاسه کړئ، د هغوی په اړه چې ځانونه یې لوړو منصبونو ته ورسول او پیسې یې هم پیدا کړې. والیان یې میلیونران کړل، د پولیسو قومندانان یې ډیکټاتوران کړل، او په حکومت کې له همدې کرښو فساد پیل شو. له بل لوري همدې کړنو هم جگړه وزېږوله، مخالفې ډلې راپیدا شوې. د ولسمشر کرزي کسان که څه هم په رسمي میز نه ښکارېدل، خو د هغه د کور په شاوخوا کې به چاپېر وو. د شپې له اړخه چې ورته ښې ډوډۍ هم برابرولې. په خپلو چارو، قومي مسایلو او نورو دې ته ورته کارونو غږېدل. دا هغه څه دي چې افغان سیاست څنگه چلېږي، دا ډول قوم ته غیرې رسمي لېوالتیا ښودل د افغانانو د سیاست لوری او کړنلاره رابښی.

زه او ولسمشر د ۲۰۰۱ز کال د مقاومت د ګډونوالو نومونو ته ولاړو، له هغو څخه یې ډېر اوس د کرزي په اداره کې په دندو ګمال شوي وو. له دې کسانو څخه یې ځینې د هلمند او کندهار هم وو، خو د هېواد له نورو سیمو هم کسان پکې و، او دا لړلیک لوی لیست جوړېده. دا هغه کسان و چې د ولسمشر کرزي سره یې واک ته په رسېدو کې همکاري کړې وه، او کرزی به یې هېڅکله هېر نه کړي. ولسمشر وویل: "دا زما کلیدي کسان وو." له ولسمشر څخه د هغه د ملاتړو امریکایانو نومونه هېر و، وروسته یې یاد شول چې ورسره کاپټن جاسن امیراین ملګری شوی و.

کله چې مې له ولسمشر کرزي څخه د (سي ای ای) په اړه وپوښتل، ولسمشر د سي ای ای چې مې له موجودیت رد کړ، او ویې ویل: له ما سره د سي ای ای کسان نه وو. ما په دې اړه ډېره پلټنه وکړه، اروزگان ته مې هم سفرونه وکړل، د کرزي له ملگرو مې هم معلومات واخیستل، په پایله کې دا راته جوته شوه چې له کرزي سره د سي ای ای کسان و، که څه هم هغه نه غوښتل دا خبره برېښه کړي. څه موده وروسته یو ځل بیا له ولسمشر سره د یوې اوږدې مرکې په موخه مخ شوم، له هغه مې وپوښتل چې (ګریګ) پېژنئ؟ ولسمشر کرزی شېبه خاموش شو، راته څرګنده شوه چې ولسمشر کرزی نه غواړي د سي ای ای پر کردار او رول وږغېږي. وروسته یې راته وویل: "ګریګ!، ګریګ خو زما ملګری دی، ته یې څه پېژنې؟" ولسمشر کرزي خبرې کولې، خو د موضوع په بل اړخ وږغېدو، اصل هدف یې راته روښانه نه کړ. کله چې د ۲۰۰۸ او ۲۰۰۹ کلونو پر مهال ما د خپلې څېړنې لپاره مرکې کولې، ګریګ په افغانستان کې د سي ای ای مشر و، هغه د ولسمشر کرزي نږدې ملګری هم و. او هر کله به یې له ولسمشر سره د هغه په دفتر کې کتل. ولسمشر ولاړ شو، له ما یې وپوښتل چې ایا د ولسمشر او ګریګ د اروزگان د وخت ګډ انځور غواړې؟ ما په بیرته ورغبرګه کړه چې هو غواړم یې!

ولسمشر کرزي د اروزگان ستاینه راته وکړه، هغه راته وویل: "اروزگان ته ولاړه شه، هغه ډېر ښکلی ځای دی. ښه مېلمه پالنه، خوندورې مستې او د میوو باغونه یې نوم لري." دا دی اته کلونه په تېرېدو و، خو د ولسمشر لا له اروزگان سره ټینګه

پامه لوېدلې او د هغوی د مېز د سر په پاڼو کې نشته. دا چې اوس د نړیوالو پام وراوښتی و، نو ټول خلک د امریکا د غبرگون په تمه ول. ټول مېلمان په کوټه کې په توشکو ناست ول، هغوی دېوالو ته ډډې وهلې وې، کله به یې هم پرلترۍ ووهلې او خپلې لوڅې پښې به یې له ځانونو لاندې کړې. ځینو به یې په خپلو کې مجلس کاوه او ځینو نورو به یې بیا په لوړ غږ ټولو ناستو کسانو ته خبرې کولې.

دوې ورځې کېدې، چې سید د روزگان له مرکز ترین کوټ څخه کوټې ته راغلی و، هغه د هېواد د راتلونکي په اړه روانو تودو خبرو ته غوږ شو. هغه د سپټمبر د ۱۱مې په پېښه خبر نه و، ځکه په افغانستان کې ټلوېزيونونه نه ول او هغه هم پر لار تر کوټې له چا نه وو اورېدلي چې په امریکا بریدونه شوي. سید چې د خپل مشر امر ته حاضر و، په دې پوهېده، چې هغه د کرزي په بېر په کار و. د دروازې ساتونکي په منډه سید د کرزي ځانگړې کوټې ته ورووست. هغه په بېر په لار کې له څو تنو سره د لاس روغېر وکړ. ځینو ترې د روغېر پر مهال پوښتنې پیل کړې. دا یو لنډ وخت و، بیا هم له هغه څخه په نه شناخت کې خلکو پوښتنې کولې. سید په لنډو کې له ټولو سره سترې مشې وکړه، هغه له اوږد دودیز روغېر تېر شو. د کوټې په کونج کې د چای مېز ایښی و، تر څنگ یې ټلوېزيون چالان و. د ټلوېزيون پر پرده د امریکا د دنگو وړاندو شويو ودانیو انځورونه بیابیا خپرېدل. ټلوېزيون ته ناستو خلکو په خپلو کې پر بریدونو تبصرې کولې. د امریکا پر دنگو ودانیو د بریدونو فلم له هر لوري اخیستل شوی و. کامره د منهټان پر دوږو او خاورو ور برابره شوه، بل ځل کامره د وارخطا او وېرېدلیو خلکو پر لور برابره شوه چې له بریدونو څخه د تېښتې په حال کې وو. خو د سید لا پر بلوېزيون خپرېدونکيو انځورونو ته پام نه و.

سید د کرزي په لیدو د هغه د احترام په موخه ورته ټیټ شو، کرزی ورسره په (السلام علیکم!) باندې روغېر وکړ، سید هم ورته د (وعلیکم السلام!) په بڼه ځواب ووايه. کرزی له څو کلونو په ولسي هڅو بوخت و، هغه ولسي جامې اغوستې چې لویه لمن او لویه پای جامه (پرتوگ) به یې وه، خو پگړۍ به یې کله

لومړی خپرکی

کرزي خپل ساتونکي ته غږ کړ: "سید ته خبر ورکړئ چې راشي." دا وخت د سپټمبر د ۱۱مې له پېښې دوې اونۍ تېرې نه وې. کرزي یو ځوان په بېر وروغوښت. هغه د روزگان له یوه واړه کلي راغلی و، اوس یې د مشر ورته اړتیا وه. ځوان د کوټې په ککړو کوڅو کې د مشر د کتلو په موخه روان شو. کوټه د بلوچستان مرکز دی او له افغانستان سره پوله لري. رسمي ارقام ښيي چې ددې ښار اوسېدونکي تر یو نیم میلیون وگړو رسي. په دې وروستیو لسیزو کې کوټه د افغانانو په کور بدله شوې وه، په ځانگړې توگه د هغو افغانانو لپاره چې په خپل هېواد کې یې ځانونه خوندي نه احساسول. په دې ښار کې د نشه یي توکیو کاروباریان، سوداگر، مشران او د هېواد دېرش کلنې جگړې خپلي افغانان په کمپونو او نورو ځایونو کې مېشت وو. دا د ۲۰۰۱ز کال د سپټمبر وروستی اونۍ وه. سید له کوڅو، له گڼې گونې ډکو سړکونو او مارکیټونو تېر شو.

کرزي په مېلمستون کې ډېر مېلمان لرل، د هغه کور د کوټې ښار په یوه لمن کې و. (سټلايټ ټاون- ژباړن). سید د ډېرو خلکو په لیدو حیران شو، هغه به له ځان سره ويلي وي: "څه خبره به وي؟" حالات بدل ول، امنیت هم د ډاډ وړ نه و، نو ځکه ساتونکي ورته گومارل شوي وو. د کوټې ښار په دې څنډه کې د نورو افغان مشرانو کورونه هم ول، د کرزي کور ته به یو په بل پسې ولسي افغانان، ډیپلوماټان او ژورنالیستان ورتل او له هغه سره به یې لیدل. هغوی له یوې پوښتنې سره راتلل، پوښتنه دا وه: "څه پېښېدونکي دي؟" د کرزي په خبر ډېری نورو افغانانو هم د طالبانو له لاسه په پاکستان کې د جلاوطنۍ شپې- ورځې تېرولې. په ټول ښارگوټي کې خلکو ټلوېزيونونه کتل، هغوی غوښتل په رسنيو کې د خپل هېواد په اړه څه وگوري. ځینې یې په غوسه ول، چې گڼې افغانستان د نړیوالې ټولنې له

موخه له ځانونه سره وړل چې پیدا کړي کوم چا خو به پرې جاسوسي نه کوله. په عمومي توګه په افغانستان کې دولتي کسانو وړې مخابرې کارولې. دا چې کرزی پر سید پوره باوري و، او له بل لوري یې غوښتل پیغام یې سم تر اړوند ملګرو ورسې، نو ځکه یې سید د همدې دندې لپاره غوره کړ. افغانان په بدو حالاتو کې نابلدو کسانو ته د خپلو کورونو دروازې نه پرانیزي، نو ځکه باید کوم شناخته کس د ځانګړو پیغامونو د وړلو لپاره غوره شي، ځینې وختونه په کلیو او باندو کې د ملا امام په مرسته پیغامونه لېږل کېږي، او د ملا امام پیغامونه د اعتبار وړ هم وي. کرزی سید د همدې درندې دندې لپاره غوره کړ، یوازې په دې خاطر نه چې سید د کرزي له قوم څخه و، بلکې هغه له هغو کسانو سره بلد او د قوم سړی یې و چې پیغام یې ور رساوه.

سید اروزګان ته په ټکسي موټر کې د کرزي په لګښت روان شو، له کرښې افغان خاورې ته واوښت، په اوږده سړک یې د کندهار پر لور سفر پیل کړ. کندهار د افغانستان د سویل تر ټولو لوی ښار او د طالبانو د راپیدا کېدو اصلي مرکز و. د کندهار د کورونو شا وخوا ختین دېوالونه وو. دې سړک چې خورا پرې ګڼه ګوڼه وي، پېړۍ وړاندي له هند، ایران او مرکزي اسیا هېوادونو سره لار نښلوله. کندهار د همدې اړینې لار پر سر پروت ښار دی، چې پکې ډېر وګړي مېشت دي. واړه او لوی موټرونه، بار وړونکي ترک موټرونه، موټر سایکلونه هغه څه دي چې په ښار کې یې ګڼه ګوڼه زیاته کړې وه. ځینې خلک پر بایسکلونو د خپلې کورنۍ د شیانو د لېږد چارې ترسره کوي. پر همدې ښار له مېلاد څخه ۳۰۰ کاله وړاندې د لوی سکندر د لښکرو د چپاو یادول اړین دي. له هغه وروسته ډېرو قومي جوړښتونو همدا لار تعقیب کړه چې د واکمنۍ هڅې یې تر هماليا غرونو پورې وغزول شوې. له هغه وروسته چنایانو، عربو، مغلو، ازبکو او پارسیانو د سلګونو کلونو لپاره پر همدې سیمه جګړې روانې کړې. پښتنو له اتلسمې پېړۍ څخه د خپلې واکمنۍ هڅې پیل کړې، چې په پایله کې یې پر دې خاوره د افغانستان نوم کېښود. د سید پر لار هغه له کوچیانو سره هم مخ شو، خو کوچیانو د وخت حالات نشول

کله پر سر کوله. د طالبانو په ټوله کې پګړۍ پر سرونو وې. ځینې وختونه به د کرزي یوه خولۍ هم پر سر وه، خولۍ له پګړۍ سره هم پر سر کېږي. د کرزي پر سر خولۍ ورته له پلاره په میراث پاتې شوې وه. د کرزي مخې ته پر مېز ټلیفونونه، کاغذونه او لیستونه پراته ول. کرزي به ټولو مېلمنو ته له افغاني دود سره سم ښه راغلاست وایه او له هغوی سره به یې ولسي روغېړ کاوه: "څنگه یاست؟ په خیر راورسېدل است؟ وروڼه او کورنۍ مو څنگه ده؟" هر مېلمه ته به یې د روغېړ پر مهال لاس هم ورکاوه. سید د روزګان و، او له حامد کرزي سره یې چې په انګرېزي یې ښې خبرې کولای شواى، راشه درشه درلوده. سید کرزي ته په څېره کې ورته و، خو د سید لویه ږېره وه، هغه ږېره چې طالبانو پرې په زور پریښې وه. دوی دواړو په خپلو خبرو کې یو بل ته د زړه ډاډ ورکاوه: "شکر دی ربه! شکر دی ربه! الله دې وساته" له خبرو وروسته کرزي سید ته د پلان یوه برخه وویل، هغه ته یې ټول پلان تشرېح نه کړ، هغه فکر کاوه داسې نه چې کومه بلا پېښه شي. سید ته یې وویل چې باید بېرته روزګان ته ولاړ شي: "تاسې بېرته خپل ځای ته ولاړ شئ او زما پیغام ور ورسوئ." بې له دې چې سید ته د نورو خبرو په اړه معلومات ورکړل شوي وای، یوازې دومره ورته وویل شول چې په روزګان کې په کلیو او باندو وګرځي او هغه کسان خبر چې کرزي ورته په ګوته کړي دي، چې یو ځل دې کوټې ښار ته ژر ورشي او له حامد کرزي سره دې وګوري.

سید په کلیو او باندو او دروازه په دروازه کرځېدلو ته اړ و، ځکه د اړیکو اسانتیاوې نه وې، هغه باید د پخوا د خلکو په څېر زیار ایستی وای. د طالبانو د واکمنۍ پرمهال په افغانستان کې د اړیکو لپاره ټلیفونونه نه وو. نړیوالو مرستندویه کارکوونکو سټلايټ ټلیفونونه کارول، چې په پایله کې د طالبانو له لوري پرې فشارونه زیات شول او هغوی یې له هېواد څخه بهر تلو ته مجبور کړي وو. د نړیوالو مرستندویه کارکوونکو له دفترونو ټلیفونونه غلا شول، ځینې وختونه به ټلیفونونه غلا کېدل، او ځینې نور وختونه به طالبانو د لا ډېرو معلوماتو په

په بار بار بیا ژوندی او تازه کېږي.

بهرني ځواکونه هم په افغانستان کې له دې ډول ستونزمن ټولنيز جوړښت سره د پېژندګلوی په برخه کې ستونزې لري. د طالبانو د واکمنۍ يو پخواني قومندان يو وخت ويلي وو: "افغانستان ته داخلېدل اسان کار دی، خو ترې وتل ستونزمن دي." د بهرنيو ځواکونو کليو او بانډو ته ننوتل اسان خو ځان خلاصول بيا ستونزمن کار دی، له دې ستونزې سره طالبان هم مخ و، چې کله به کوم ځای ته ورتلل په قومي خلکو به يې باور ځکه نشو کولای چې هغوی به پرې راپورته شول او په مخالفت به يې ودرېدل. د ټولنيزو جوړښتونو پېژندل د خلاصون په برخه کې مرسته کوي. که څه هم پښتنو تليفونونه، تلویزیونونه او نورې ورته اسانتیاوې نه لرلې، خو بیا يې هم په خپلو کې د يو بل په اړه ښه معلومات اخیستل.

اوس مخکنۍ خبرې ته راځو له کندهار څخه تر تېرېدو وروسته ارزوگان ته ورسېد، هغه ځای ته چېرې چې ورته کرزي خپل ملګري په نښه کړي و. ځينې وايي چې په ۱۹۶۰ز لسيزه کې داسې وخت هم راغلی و، چې يوه ورځ وروسته شپه هم ورځ وه. په پخوا کې د افغانستان سويل په ولايتونو نه و وېشل شوی، بلکې يوه مشر به يې مشري په غاړه لرله، دا سيمه د لوی کندهار په نوم يادېدله. په ۱۹۶۰ز کال په کابل کې مرکزي حکومت پرېکړه وکړه چې دا سيمه په ولايتونو و وېشي تر څو د مشرانو واک مات کړي. که څه هم دا کار وشو، خو په ارزوگان کې په قومي او اقتصادي لحاظ سياست تر اوسه په کندهار پورې تړاو لري. همدا اوس هم په کندهار کې مشران د سويل په اړه فکر کوي.

کله چې سيد د ۲۰۰۱ز کال په ورستيو ورځو کې د ارزوگان مرکز ترين ګوټ ته ورسېد، خلکو په عادي توګه د خپل کاروبار او ژوندانه چارې پر مخ وړې. په ارزوگان کې ډېرو خلکو بګړۍ تړلې، تر ډېره تورې او سپينې بګړۍ (پاج په نوم، ژباړن) رواج وې، بل رنگ بګړۍ ته په بده سترګه کتل کېدل. طالبانو به په پيک اپ موټرو کې په عادي جامو کې ګرمې کولې. وړې مدرسې له ماشومو هلکانو ډکې وې، هغوی هم د طالبانو په څېر وړې بګړۍ تړلې، هغوی ته يوازې د

درکولای، کوچيان په افغانستان کې له يوه ځايه بل ځای کوچ کوي، له خپلو مالونو، اوبښانو او سپيو سره له يوه ځايه بل ځای ته ځي، هغوی لويې جامې او لوی پرتوګونه اغوندي. هغوی لويو دښتو ته کوچ کوي.

کندهار لا د طالبانو په واک کې و، د طالبانو تحريک د افغانستان په اکثريت ځمکه کنترول لاره. د هغوی واکمني له ۱۹۹۴ز کال څخه تر ۲۰۰۱ز کال پورې له کوم جدي غبرګون سره نه وه مخ شوې، په ځانګړې توګه د هېواد په سويل کې. که څه هم له کلونو راهيسې کابل د افغانستان رسمي پایتخت و، خو طالبانو له کندهار څخه واکمني چلوله. د طالبانو د رهبر ملا محمد عمر دفتر په همدې ښار کې و، هغه له همدې ځايه پر مخابرو د جګړيزو کړنو له قومندانانو سره په اړيکه کې و. طالبانو له پښتنو څخه سرچينه اخیسته، په افغانستان کې ۱۳ ميليونه پښتانه اوسي، چې ډېر يې د همدې هېواد په سويل کې مېشت دي، او په پاکستان کې ۲۵ ميليونه پښتانه اوسي چې ډېر يې کرنې ته نږدې مېشت دي. د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ډيورنډ پوله په ۱۹مه پېړۍ کې د انګريزانو له لوري کش کړای شه، اکثريت پښتانه دا پوله نه مني. تر ننه يو څه پښتانه هڅه کوي، چې د پښتونستان تر نامه لاندې سره ژوند وکړي.

پښتانه په سلګونو وړو او لويو قومونو او کورنيو وېشل شوي. دا قومونه د افغانستان د نفوسو لوی رقم جوړوي، چې له مرکزي حکومت سره يې اړيکې هم حساسې وي. له لسيزو افغان باچاهان او ولسمشران د همدې پښتنو له منځه پورته کېږي، او بيا پر همدې خپلو خلکو حکومتونه کوي. د پښتنو په منځ کې واړه قومونه او طايفې هغه څه دي چې هغوی پرې پېژندل کېږي او پرې سيالۍ يو له بل سره لري. هغوی ډېر وختونه په خپلو کې چارې پر همدې قومونو مخته وړي. هغوی د خپلو کورنيو او ځمکو د ساتنې په موخه سرونو ورکولو ته هم حاضر دي. د پښتنو په منځ کې وړې طايفې او قومونه هغه څه دي چې تل يې بهرنی په پېژندلو کې له ستونزو سره مخ کېږي. د کورنيو ترمنځ تړګنۍ تر ډېره په وژنو اوږي او د انتقام سلسله يې تر نسلونو غزېږي. خاموشه شوې دوښمنۍ

وبلاى شو چې کوټې د قومي ټولنو د حکومتدارۍ مرکزونه دي، او په تېر کې هم همداسې و. نو له همدې کبله پښتانه تر بل هر څه لومړی کوټه (حجره يا مېلمستون) جوړوي. په مېلمستون کې څرگندېږي چې د کور خاوند په خپل قوم کې کوم موقف او صلاحيت لري.

سید په دې ټولو خبرو پوه و، هغه کوتوال کلي ته کرزي په عبدالغني ماما پسې رالېږلی و. دا کس د سید ماما و، سید ورسره کوټې ته ولاړ او هلته یې په موضوع پوه کړ. عبدالغني ماما د سید په خبره حیران نه شو، ځکه دا لومړی ځل نه و چې کرزي هغه کوټې ته ور غوښت. په تېرو څو کلونو کې د کرزي کور د ارزوگان د ولسي مېلمستون په څېر و. سید به هم د کرزي کور ته ورتله. داسي وختونه هم پېښېږي چې محلي طالبانو به یې له ځمکې راشه (غله دانه) ترې وړې وه. په داسي حالاتو کې کرزی اړ و چې غبرگون وښيي او د خپلو خلکو لپاره یو څه وکړي. سید خپله یو عادي بزگر و، هغه له چا سره شخړې نه شوی کولی. هغه له کرزي څخه مرسته غوښته، ان د هغه د تگ راتگ لگښتونه به یې هم ورکول. سید د کرزي د پیغام رسونکي په توگه باور پوخ کړی و.

عبدالغني ماما ته چې د کرزي خبره ور ورسېده هغه هم ومنله. هغه پوهېده چې کرزی د خپل پلار روزلی شخص دی، او د کرزي پلار دې خلکو ته منلی او محترم مشر و. که څه هم کوټې ته تگ خطرناک و، خو بیا هم د کلاگانو لویو دېوالونو د هغوی کړنې نه شوی پټولی، ځکه د محل خلکو هڅه کوله چې د نورو په کارونو ځانونه پوه کړي. که به په کلي کې څوک نه و، نو خلکو به یې پوښتنې کولې چې چېرته دی. کوم کسان چې کوټې ته ور غوښتل شوي وو، یوه یې هم نه غوښتل خپل کلیوال پوه کړي، چې هغوی کوټې ته د کرزي لیدنې ته ځي، ځکه کرزی د طالبانو د مخالف په توگه پېژندل کېده.

په پایله کې سید، عبدالغني ماما او اووه نور قومي مشران قانع کړل چې کوټې ته د کرزي د کتنې لپاره ولاړ شي. ډېرو به یې له کرزي سره په کوټه کې د شپې کتل، تر څو ورسره په اصلي خبره سر خلاص کړي.

قرآنکریم زده کړې (حفظ او قرائت، ژباړن) ورکول کېدې، ریاضي، جغرافیه، او نور ښوونیز مضامین له پامه غوځول شوي وو. د ماسپښین پر مهال به د مدرسو زده کوونکو په بازارونو کې د خپلو کورنیو لپاره پیسې گټلې، ځینو په خیاطیو (درزیانو) کې، ځینو په عادي هټیو او نورو برخو کې کارونه کول. ارزگان د افغانستان تر ټولو وروسته پاتې او غریب ولایت دی. په دې ولایت کې د سواد کچه ټیټه ده، خلک د خپلو مشرانو له لارښوونو سره سم ژوند کوي. هغوی ډېر رواجي او محافظه کار دي. په کابل کې هم خلک پوهېږي چې دا سیمه له پامه غورځول شوې او د هېواد یو وروسته پاتې کونج دی.

"سید" نه و اړ چې په ترین کوټ کې پاتې شي، هغه ټکسي چلوونکي ته وویل چې سیده د سیند تر څنگ د شمال طرف ته تر کوتوال کلي ولاړ شي، دا هغه ځای و چې کرزي ورته د لومړي ادرس په توگه ښوولی و. ټکسي په خامه سړک روان و، تر څو له پټې سره سم کلا پیدا کړي، په ارزگان کې لږ تر لږه د کلاگانو دېوالونه اته فوټه لوړ وي. د کلا له بهر څخه سید هېڅ هم نشي کتلای. د لویو دېوالونو تر شا کورونه وي، هر څوک هڅه کوي چې د خپلو کورونو دېوالونه دنگ جوړ کړي. په دې سره خلک خپلې کورنۍ په ځانگړې توگه میرمنې او عزت له مخالفینو، غلو او نورو خطرونو ژغوري.

دلته د افغانستان د سویل د نورو سیمو په څېر پښتانه ځانگړی لیکلی قانون نه لري، هغوی د پښتونولۍ په نوم دودیز(عرفي) قانون لري، چې د درناوي قانون ورته ویلای شو. بدل (غچ) هغه څه دي چې پرې خپل عزت ساتي، مېلمه پالنه بیا د اصلاحاتو او اړیکو د ښه والي په موخه ترسره کېږي. هره کورنۍ یو مشر لري، او په کلا کې تر ټولو مهم ځای کوټه دې مېلمنو لپاره وي. حجره د پښتنو د سیاست د پیل ځای دی. دا هغه ځای دی چې پکې د کورنیو او کلیو مشران پرېکړې کوي. دلته محاکمه هم کېدای شي، د مشورو، قرض، کاروبار او نورو ورته کارونو لپاره هم مناسب ځای دی. کوټه یا مېلمستون د مسافرو د اوږدمهالې او لنډمهالې مېشتېدا لپاره هم مناسب ځای گڼل کېږي. پایله کې

ويې ويل: "اوس موږ د طالبانو پر وړاندې درېدلی شو، ځکه اوس موږ تر شاه يو قوت لرو."

کرزي پېښور ته د تلو پلان ایسته کړ، پر ځای يې راتلونکې ورځ کویتې ښار ته ولاړ، پېښور بل لوی ښار دی چې د کرښې تر څنګ پروت دی او پکې ډېر افغانان اوسي. کور ته له رسېدو سره يې وکتل چې ډېر پلویان يې راغلي و او هغوی تمه لرله چې له کرزي هم څه واورې. هغوی پوهېدل چې کرزی نه یوازې د افغانستان په سیاست پوهېږي، بلکې د لویدیځ د پرمختګونو او نورو چارو په اړه هم معلومات لري.

راتلونکو ورځو کې د کرزي په کوټه کې مجلسونه او ناستې زیاتې شوې، اوس د هغه مېلمستون ته نه یوازې افغانان راتلل، بلکې بهرني ډیپلوماتان، د (سي ای اې) مامورین، بریتانویان او لویدیځوال ژورنالستان ورتلل. هغوی ټولو غوښتل پوه شي، چې پر امریکا د بریدونو پایلې به د افغانستان لپاره څه وي. کرزي هم د خپلو مېلمنو پالنه کوله او هم یې په سره سینه مرکې کولې. هغه له ژورنالستانو نه یوه ته په مرکه کې وویل: "ما امریکایانو ته د دې ډول خطرونو په اړه له وړاندې ویلي و، که یې پر وخت اقدام کړی وای، نن ورځ به امریکایي میندو او ماشومانو د خپلو کورنیو نږدې او خواږه غړي له لاسه نه وای ورکړي." په همدې وخت کې هغه د خپلو خلکو پر برخلیک خبرې وکړې، چې د طالبانو په منګولو کې وو، هغه وویل: "افغانان بې وزله خلک دي، هېچا ورته تر دې دمه پام نه دی کړی."

ژورنالستان د کرزي او نورو افغان مشرانو په کورونو کرځېدل، هغوی غوښتل معلومات واخلي چې څه پېښونکي دي. په همدې مهال ځینې هغه طالبان هم راتلل چې کرزي ورسره اړیکې درلودې، هغوی غوښتل حالات له نږدې و څاري. سید لا نه و توانېدلی چې ټول هغه کسان کویتې ته ور وغواړي چې کرزي یې غوښتنه کړې وه، له ځینو سره خو یې مخامخ کتلي هم نه و، د کرزي پیغام یې ورته د نورو کسانو پر مټ رسولی و. کرزي ته له ورغوښتل شوو کسانو

دوهم څپرکی

د سپټمبر ۱۱ مه او نوي فرصتونه

د سپټمبر په ۱۱ مه کرزی د پاکستان په پلازمینه اسلام اباد کې و. هغه په همدې ورځ د امریکا سفارت ته هم تللی و. ورور یې احمدولي چې تازه له امریکا څخه پاکستان راغلی و، اړیکه ورسره ټینګه کړه. کرزي ته یې پر تلویزیون د کتلې پېښې خبره وکړه: "یوه الوتکه د نیویارک په نړیوال سوداګریز مرکز کې ولګېده."

کرزی د پېښې په خبرېدو حیران شو. دا مهال کرزی د ماښام د تفریح بوخت و، څو شېبې وروسته هغه مسجد ته په لار کې و چې ورور یې یو ځل ورسره اړیکه ټینګه کړه، هغه ورته د امریکا په دنگو ودانیو کې د بلې الوتکې د لګېدو خبره وکړه. کرزي په لوړ غږ ورته وویل: "دا د القاعده برید دی، دا پر امریکا برید دی!" د څو شېبو لپاره دواړو له یو بل سره خبرې وکړې: "زړه ته مې نه لوېږي، حیرانوونکې ده." احمد ولي ترې وپوښتل: "دا څنګه ممکنه ده چې پر امریکا په دومره استخباراتي قوت سربېره دا ډول بریدونه کېږي؟" دواړه وروڼه ډاډه و چې له دې سره نور د طالبانو د نسکورېدو وخت راغلی و. کرزي په تلیفون واورېدل چې ورور یې پر خپل امنیتي ساتونکي غږ وکړ: "د طالبانو کار نور خلاص دی." کرزی او احمدولي پوهېدل چې په افغانستان کې لوی بدلونونه راتلونکي وو،

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۳۱

د طالبانو د رژیم د بدلون نظریه د ارزگان خلکو ته د کرزي په خپله کوټه کې ورکول کېده. د طالبانو د واکمنۍ - ۱۹۹۴ ز کال څخه مخکې د کرزي ملگرو په سیاست کې لاس لاره، ځینې یې قومي مشران، ځینې یې پولیس او ځینې یې ملیشه قومندانان وو. هغوی له خپلو مېلمستونونو یا دېرو څخه کولی شوی، په سیاست کې رول ولري.

پښتنو پر افغانستان واکمني لرله، خو د شوروي له ماتې - ۱۹۸۹ ز کال وروسته یې په واکمنۍ کې ستونزې را ولاړې شوې وې، برهان الدین رباني چې په خټه تاجک و، واک ته ورسېد. پښتون رهبر گلبدین حکمتیار چې د حزب اسلامي مشر او بنسټگر و، له شمالي ټلوالې سره سخت مخالفت وښود چې پکې تاجک، ازبیک او هزاره دخیل و، رباني هم د خپلې ځوکۍ ننگه کوله. د پاکستان په مرسته حکمتیار په کابل کې ارگ تر سلگونو راکټونو لاندې ونيو، له دې سره افغانستان د کورنۍ جگړې خولې ته ولوېد. یو له بل سره په جگړه بوخت شول، د یو مرکزي حکومت د جوړېدو فکر له چا سره نه و. دېرو افغانانو یو ځل بیا هغه حالتونه ولیدل چې دکابل په کوڅو کې له سپیو پرته عوام خلک نه ښکارېدل.

د دې هرج و مرج په ترڅ کې جان محمد خان په ارزگان کې واک ته ورسېد، هغه د شورویانو پر وړاندې سخته جگړه کړې وه. ځکه نو په ارزگان کې د والي په توګه په ځای ټینگ و. جان محمد خان له هغو کورنیو څخه نه و چې د شوروي د یرغل پر وړاندې یې ځوکۍ په خپلو کې سره وېشلې وې. د ارزگان ځینې خلک وايي چې هغه پخوا یو عادي لیکونکی و، خو په اصل کې جان محمد خان یو بډای سړی و. هغه په خپل کور کې وسلې هم لرلې چې هم یې له امریکایانو اخیستې وې او هم له روسانو وړپاتې وې. هغه له ترینکوټه روسان ایستلي وو، او د هغوی پاتې شونې ټولې وسلې د هغه په واک کې وې، نو ځکه یې خپلو ملگرو ته په ورین تندي هر څه ورکول. هغه مهال چې جان محمد خان د ارزگان والي شو، د نورو قومي مشرانو پرې دا ځوکۍ نه لوړېده. هغوی جان محمد خان ته په درنه سترګه نه کتل، او نه یې هم هغه ته د خان په نامه ویل.

یو سړی او موټر سایکل | ۳۰

څخه اووه تنه یې کویتې ښار ته ورغلل، په داسې حال کې چې ځانوه یې خطر ته ورکړي و. په دې کسانو کې یو هم ملا امام و، چې خپلو مقتدیانو ته یې په مسجد کې ویلي و چې گني هغه د پښې له درده د کویتې ښار مشهور ډاکټر (وردګ) ته ورځي.

کرزي په څرګندو ټکو د ارزگان څخه ورغلو اوو کسانو ته وویل چې په امریکا کې څه پېښ شوي او پر افغانستان به یې اغیز څه وي. د ارزگان خلکو پر امریکا د بریدونو انځورونه نه و کتلي. کرزي ورته وویل: "په ارزگان کې طالبان ځواکمن دي، خو زه پوهېږم، دا هر څه به بدلون وکړي. موږ نور یوازې نه یو، لویديځ به ملاتړ راسره وکړي. ما تاسې ته ویلي و چې یو څه پېښونکي دي، دا دی هغه وخت راغلی او موږ باید پکې ونډه واخلو." له ارزگان څخه راغلو خلکو ورته غوږ اېښی و، د کرزي خبرې ورته مناسبې او په زړه پورې وې، هغوی ټولو په خپلو ږېرو کې گوتې کښولې. د یوه رهبر یوه ښه ځانګړنه باید د روانو خبرو کول وي، چې د خلکو پام ځان ته ور واړوي. په کرزي کې دا توان و چې ښه وغږېږي او د خلکو پام ور خپل کړي. کرزي ورته د هغو کسانو، ملگرو، طالبانو او د طالبانو د پخوانیو ملگرو لېستونه ورکړل چې باید ورسره وګوري او هغوی خبر کړي چې کرزي په کوم ډول خوځښت لاس پورې کړی.

هغوی له وړاندې هم له کرزي څخه اورېدلي و چې په سویل کې به یو څه پېښ شي. هغه ورته ویلي و چې هغه به له کویتې څخه ارزگان ته ولاړ شي، او هلته به د طالبانو پر وړاندې ملېشه جوړه او جگړه وکړي، سم دم د یوه جنګسالار په څېر به مقاومت وکړي. کرزي له هغو خلکو سره هم اړیکې ساتلې چې فکر یې کاوه له ده سره د طالبانو پر وړاندې درېږي. پر هماغه مهال یې د امریکا د ملاتړ د تنظیم په اړه هم فکر کاوه. د کرزي له ډلې د یوه تر اوسه یاد دي چې کرزي به د لویديځوالو څخه د الوتکې غوښتنه کوله چې د طالبانو رژیم پرې په څو بمونو ختم کړي. دا خبرې هغه مهال شوې وې چې په ۱۹۹۸ ز کال کې القاعدې په افریقا کې د امریکا پر سفارتونو بریدونه وکړل.

سره ملگری شو. ملا نقیب الله یو پخوانی نظامي قومندان و، هغه خپلې ټولې وسلې او تجهیزات طالبانو ته وسپارل. جان محمد خان کویتي ته پر لار و، چې عزیز ولیدل نور کسان هم له طالبانو سره یو ځای کېدل.

عزیز ډېر مشران پېژندل، او هغه پوهېدلو چې له هغو څخه ډېر یې داسې وو چې تر شا یې قومونه نه وو ولاړ، په طالبانو کې هم ډېر کسان داسې وو، چې د قومي قوت پر اساس نه و رامنځته شوي. عزیز په خپله ملا محمد عمر هم یو تهدید نه باله. د عزیز په وینا چې ملا محمد عمر په قوم هوتک و او تر واک ته رسېدو وړاندې خلکو نه پېژاند. هغه په کندهار کې زېږېدلی و، خو په ارزگان کې یې هم ژوند کړی و. کله چې د ملا محمد عمر پلار و مړ، هغوی د ارزگان لويديځو سیمو د هراوت ته کډه شول. عزیز ملا محمد عمر ته په درنه سترګه نه کتل او نه یې هم وېره ترې احساسوله، ځکه هغه فکر کاوه چې ملا محمد عمر له ځواکمن قوم څخه نه دی. د عزیز په وینا چې په دهرات کې تر ټولو لږه مځکه د هوتکو د قوم ده. په دهرات کې د خلکو زړه ته نه لوېدل چې ملا محمد عمر دې له خپل نوم سره د ملا کلمه ور اضافه کړې وي او واک ته دې رسېدلی وي. ملا محمد عمر په خپل قوم کې درنښت لاره، ځکه هغه د روسانو سره جګړه کړې وه او د جګړې پر مهال یې یوه سترګه هم له لاسه ورکړې وه. عزیز او د هغه ملګرو بیا شک کاوه چې ښايي د هغه سترګه د جهاد پر مهال نه وي ژوبله شوې.

مياشتې لا نه وې تېرې چې طالبانو ارزگان هم تر خپل کنټرول لاندې ونيو. د شوروي له ماتې وروسته په نورو ولایتونو کې خلکو ته دا پوره جوتنه هم نه وه، چې د ارزگان اصلي واکمنان څوک وو. پخواني خلک تنبېدلي وو، او ځوانانو له جګړې پرته بل څه نه پېژندل. په همداسې وخت ټیټو خلکو هم کولای شول وزیران او یا هم ریيسان شوي وای. هغه چا کولای شوی واک ته ورسې چې یا به له امریکایانو سره جوړ و، او یا به یې له پاکستان سره اړیکې سمې وې.

ملا محمد عمر یواځنی کس نه و چې له ارزگان څخه د طالبانو په کرښو کې یو ځای شوی و، بلکې نور کسان هم وو چې له همدې ولایت څخه یې په طالبانو

که څه هم هغه په خپل زور او وسلو واک ته ورسېد، خو گنگوسې داسې وې چې هغه د امریکایانو او د کرزي د کورنۍ پر مټ د ارزگان والي شو.

د نویمې لسیزې تر لومړیو د جان محمد خان قدرت ډېر محدود و، هغه یوازې د قدرت او پیسو په لټه کې و، نو ځکه یې د نورو قومونو ترمنځ انډول نه شو ساتلی. قومونو په خپلو کې واک لاره او پر خپل واک یې تکیه کوله، ولایتي حکومت ته یې پام نه کاوه. په دې ولایت کې گرځېدل ځکه ستونزمن و، چې پر هره لاره به ستونزې او ګواښونه موجود و. د قومونو ترمنځ د کین او ښې خبرې زیاتې شوې وې، او جان محمد خان د غچ لوری گرځېدلی و. ډېرې وژنې د دې لامل شوې چې د جان محمد او د بارکزیو د قوم له خلکو سره مخالفتونه پيدا شول. بارکزي د ارزگان په مرکز ترين کوټ کې زیات دي. د قومي اختلافونو پر مهال ډېر کسان وژل شول، چې پکې یو هم د جان محمد خان ورور و. هغه د نا معلومو وسله والو کسانو له لوري و وژل شو. په دهرات کې هم د دوو قومونو پر قدرت جګړه وه. د بابوزیو د قوم د دوو کسانو ترمنځ هم جګړه شوې وه. د یوه راکيټ موټر وسلې پر سر د حاجي ودود او حاجي هاشم خان ترمنځ د ترينکوټ په شمال د بهرشان سیمه کې جګړه شوې وه. او د ارزگان په شمال کې د هزارګانو او پښتنو ترمنځ شخړې روانې وې.

له ارزگان څخه لږلرې په کندهار کې د طالبانو یوه ډله سره یو ځای شوه، او په ۱۹۹۴ زکال کې یې مقاومت پیل کړ. طالبانو هغه وخت ډېر پرمختګ وکړ، چې په سپین بولدک کې یې د وسلو زیرمتون و موند. دویم دا چې له پاکستان سره یې د سوداګرۍ لار پرانیستله. د شاوخوا ولایتونو قومي مشرانو به کندهار ته سفرونه کول، چې پوه شي طالبان څوک او څه کوي؟ څه غواړي او څومره ځواک لري؟ د ارزگان ولایت د پولیسو مشر عزیز صاحب زاده دوه ځله کندهار ته د حالاتو د معلومولو په موخه تللی و. هغه پوه شو چې طالبان په رښتیا سره په کندهار او شاوخوا سیمو کې یو ځواکمن قدرت کېدونکي وو. د بېلګې په توګه د الکوزیو د قوم مشر ملا نقیب چې په اصل کې د کندهار د شمال و، له طالبانو

ورته ناوړه کړنې پای ته ورسېږي. موږ له جنگسالارانو او قومي مشرانو سره کوم څه کول په پام کې نه لرو، ولې تاسې باید خپل هېواد ته خدمت وکړئ. طالبانو هم د کرزي په څېر خپل استازي د قومي مشرانو او ولسي خلکو منځ ته ولېږل او خپل پیغام یې تر هغه ځایه ورساوه. د هغوی خبرې دوستانه او لنډې وې. د طالبانو پیغام وړونکو خلکو ته د هر څه په اړه ډاډ او ژمنې ورکړې. د خلکو په وینا چې د طالبانو له ورتگ سره د کوم چا پوزه هم نه ده وینې شوې. دوو کسانو له طالبانو سره مخالفت وکړ او له ترینکوټه ووتل، خو په پایله کې طالبانو ورته بښنه وکړه.

کې ونډه اخیستې وه. د طالبانو د وخت د روغتیا او عدلیې وزیران، د کندهار والي او نور ډېر قومندانان په اصل کې د روزگان وو. ملا داد الله هم د روزگان و، هغه د روسانو د جهاد پر مهال پښه بایللې وه، او کله نا کله به پر آس سپرېده. هغه په اصل کې د روزگان د چهار چینو اوسېدونکی و. نوموړي د طالبانو د واکمنۍ له لسو پیاوړو مشرانو څخه یو و. د جان محمد وراره مطیع الله به د هغه تر لارښوونې لاندې کار کاوه. د ملا داد الله ورور هم د طالبانو د واکمنۍ پر مهال یو پیاوړی قومندان و. ملا شفیق اخند هم د ملامحمد عمر له قوم څخه و او روزگان ولایت د ختیځ اوسېدونکی و. هغه د ترینکوټ له پنځو پیاوړو مشرانو څخه یو و. په ترینکوټ کې خلکو داسې ویل چې هغه د امریکایانو لخوا ډالۍ شوي څلور سټېنگرونه خوندي کړي وو. دا سټېنگر وسلې امریکایانو له روسانو سره د جگړې لپاره ورکړې وې. د ملا شفیق او جان محمد خان ترمنځ لوی اختلاف و، ځکه نو شفیق د طالبانو ملگرتیا خپله کړه.

دا د طالبانو لپاره ستونزمنه نه وه چې ارزوگان ونیسي. جان محمد خان ته هم بله لار نه وه پاتې او نه هم چا ورسره ملاتړ کاوه. د کرزي کورنۍ د پیغام له لارې پر هغه فشار راوړی و چې باید تسلیم شي، ځکه بله لار ورته پاتې نه وه. هغه خپل څاروي او هټۍ د طالبانو په واک کې ورکړې او خپله کور ته ولاړ. د جان محمد د پولیسو مشر هم د طالبانو پر وړاندې څه نه شوی کولای، تر دې چې طالبان یې دفتر ته ورغلي و. هغوی ترې وسلې او د پولیسو موټر بیولي وو. د پولیسو د مشر زوی غوښتل له دفتره یو پسه بهر وباسي، خو طالبانو پرې نه ښود چې دا کار وکړي.

په لومړیو کې طالبانو احتیاط کاوه، هغوی له خلکو سره دوستانه چلن کاوه، او د مذاکرې او خبرو له لارې یې پرمختگ کاوه. روزگان یې د خبرو له لارې ترلاسه کړ. په ترینکوټ کې یې د خپل قدرت اعلان د مسجد له لوډسپیکرونو وکړ. په مسجدونو کې یې جلسې هم ونيولې چې په ترڅ کې یې خلکو ته د سولې ډاډ ورکړ. هغوی وویل چې باید د اسلام لار تعقیب شي، رشوت، فساد، وژنې او نورې

طالبان هم ساتلي و. ملا غوث چې د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د بهرنیو چارو وزیر شو، د کرزي ملگری و. همدا ډول کرزي له ملا خیر الله خیرخوا سره اړیکې لرلې. هغه د هرات والي و. وروسته بیا په گوانتنامو کې زنداني شو او دیارلس کاله وروسته له زندانه خوشي شو. کرزي د طالبانو له لومړي وزیر ملا محمد رباني سره هم پېژندل. ولسمشر نجیب الله هم د طالبانو د واکمنۍ پر مهال و وژل شو. د کرزي په وینا چې ملا رباني په طالبانو کې یو لوستی او عصري مشر و، خو بیا یې هم په موجودیت کې ولسمشر نجیب الله و وژل شو.

په ۱۹۹۴ زکال په پاکستان کې کرزي لويديځوال ډیپلوماتان هېښ کړي و، هغه به ډېر وخت سفارتونو ته تللو او هلته به یې د خپل هېواد د لانجې په اړه خبرې کولې، تر ډېره به هغوی ورته زیات وخت هم نه لاره. جرمني ډیپلومات (نوربرټ هول) چې د سیمې لپاره د ملگرو ملتونو د استازو مشر و، د کرزي خبرې اورېدې. حامد کرزي به د خپل هېواد د سولې په برخه کې خبرې کولې، هول به په ټوکو کې ویل چې د خبرو میز به تاریخي بڼه غوره کړي، چې د افغانستان د سولې خبرې پرې وکړو، ځکه د تاریخ په اوږدو کې دا کار نه دی شوی. ډېر ډیپلوماتان وايي چې کرزي په دې برخه کې ډېرې هڅې کولې، خو نورو افغانانو هم د لويديځ د ملاتړ غوښتنه کوله. نوربرټ هال د کرزي په اړه وايي: "هغه کس چې محدود توان یې لاره، بیا یې هم هره ورځ د نویو نوښتونو لپاره هڅه کوله."

په ۱۹۹۴ زکال کې د کرزي دریځ د طالبانو په اړه بل ډول و، هغه پر هماغه مهال له ډیپلوماتانو غوښتل چې له هغوی سره همکاري وکړي. امریکايي ډیپلومات ریچارد سمیت چې په پېښور کې د امریکا عمومي کونسل و، په یاد لري چې کرزی یې دفتر ته ورتللو، په وینا یې چې کرزي به ویل: "هغوی منظم دي، هغوی څرگند لید لوری لري، د هغوی تکیه پر ډلو تپلو نه ده، لکه اوس چې څه روان دي. زه فکر کوم کرزي فکر کاوه چې همدا سیستم به کار ورته وکړي. تاسې چې هر ډول رهبر اوسئ، خو ستاسې هېواد درته اړتیا لري. کرزی د هېواد د ښې راتلونکې په هیله و." زه فکر کوم چې سمیت پر کرزي بد گمان

درېیم خپرکی

د جنگسالارانو په منځ کې ډیپلومات

کله چې طالبان په ۱۹۹۴ زکال را پورته شول، کرزی په کویټه ښار کې پر خپل کور و. یو کال وړاندې یې له ولسمشر برهان الدین رباني او د ملي امنیت له رییس محمد قسیم فهیم سره تر شخړې وروسته له بهرنیو چارو وزارت څخه استعفا ورکړې وه. پر کرزي تور لگول شوی و، چې گني له حزب اسلامي سره یې اړیکې نیولې وې، او تر څار لاندې و. ویل کېږي چې هغه په کابل کې د خپرنو په یوه خونه کې و، چې پر هماغه ودانۍ راکټ وتوغول شو، په همدې ترڅ کې کرزي هڅه وکړه او له هماغه ځایه وتښتېد، څه ژوبل شوی هم و، او پاکستان ته د گلبدين حکمتیار په مرسته اوښتی و. له دې پېښې وروسته هغه کویټې ښار ته ولاړ، او هلته یې له خپل پلار سره ژوند پیل کړ. هغه دېرش کلن و، که څه هم په پښتنو کې ځوانان په کم عمر ودونه کوي، خو کرزي لا واده نه و کړی. په بهرنیو چارو وزارت کې د کرزي د دندې پر مهال هغه ډیپلوماتیک پاسپورت اخیستی و، نو په راتلونکو وختونو کې یې هم له هماغه پاسپورت ګټه پورته کولای شوی، او د نړۍ گوټ گوټ ته یې سفرونه کول.

حامد کرزي ته ځینو نږدې خلکو حامد جان هم ویل. هغه ډېرو خلکو نه پېژانده، خو په اسلام اباد کې د امریکا سفیر پېژاند. کرزي په خپله شبکه کې ځینې

۱۹۳۳ز کال د هغه پر وړاندې و وژل شو، نوموړي د اړتیا له مخې پاچاهي ته ملا وتړله. هغه لا کشر و، خو حکومت هغه وخت نوموړی د اړتیا له مخې په اتلس کلنۍ د خپل پلار ځای ناستی اعلان کړ. په افغانستان کې نوي پاچا ته هغه مهال پام وړ واښت چې هغه یو عصري سړی و، په ښه موټر کې گرځېد او د میرمنو پر سر ورته وړوکی پروڼ هم نادوده نه ښکارېده. محافظه کار و، افغانانو ته له همدې کبله هغه بې دینه ښکارېده.

اعلیحضرت پرېکنده کس نه و، ځینو افغانانو یې د دې کار ستاینه کوله. په داسې یوه هېواد کې چې مختلف قومونه او د مختلفو ژبو ویونکي اوسي، انډول پکې ساتل اړین کار دی. ډیپلوماتانو به هم د اعلیحضرت د نه پرېکنده دریځ څخه سرونه ټکول. هغه اصلاحات چې پاچا غوښتل پر ځای یې کړي سست روان و. پر دې سربېره چې اعلیحضرت د فیصلو په کولو کې پرېکنده دریځ نه لاره، خو د هغه دوره یوه سوله ییزه او له امن څخه ډکه دوره وه. دا هغه دوره وه چې ځوان لویديځوال به د کابل په کوڅو کې په خپلو جامو او وړو پوړونیو کې گرځېدل. خو پر هماغه مهال یو کمونیست تحریک په وده کې و، چې رېښو ته یې هر چېرې د روسیې له لوري اوبه وړ کول کېدې. په پایله کې اعلیحضرت په ۱۹۷۳ز کال د واک له گډۍ څخه خپل د کاکا زوی هغه مهال لرې کړ، چې هغه روم ته په یو سفر تللی و. اعلیحضرت پرېکړه وکړه چې په ایټالیا کې مېشت شي، په دې کار سره یې پلویان په غوسه وو. د اعلیحضرت د کاکا د زوی (سردار محمد داود خان-څارن) تر واک لاندې افغانستان یو جمهوري نظام اعلان کړ او له همدې سره پخوانۍ نسبتې سوله پای ته ورسېده.

د حکومت او خلکو هغه مستریخ ژوند چې لاره یې پای ته ورسېد، او د کرزي کورنۍ هم له دې کار سره لاس او گربوان وه. ویل کېږي چې د حامد کرزي پلار زنداني شوی و. کله چې سره پوځ په ۱۹۷۹ز کال پر هېواد یرغل وکړ، ډېرو مخکښو کورنیو هېواد پرېښود، او د کرزي پلار کویټې ښار ته ولاړ. له کرزي پرته ټوله کورنۍ یې امریکا ته ولاړه، کرزي هېڅکله په امریکا کې ژوند کولو ته زړه نه

و، نو ځکه یې له هغه غوښتنه کړې وه چې له طالبانو سره ورته یو مجلس برابر کړي. په دې اړه سمیت وايي: "څه وخت وروسته کرزي له طالبانو سره مجلس برابر کړای شو." د سمیت په وینا چې طالبانو ورته د مرستې غوښتنه کړې وه، خو هغه ورته ویلي و چې موږ طرف نه واقع کېږو. کرزی په دې اړه بل گام هم مخته تللی و، له خپل ملگري نوربرت هول سره یې کتلي و، له هغه یې هم له طالبانو سره د مرستې غوښتنه کړې وه. هول د کرزي د رول په اړه وايي: "هغه ډېر ځله روم ته سفرونه وکړل، چې له اعلیحضرت محمد ظاهر شاه سره وگوري، هغه به د خلیج په هېوادونو کې له طالبانو سره هم کتل. دې دوه ډوله کردار د هغه پرستیژ ته زیان لاره." کرزي دې ډول مشورو ته تر ۱۹۹۶ز کاله پام نه کاوه. حامد کرزی په ۱۹۵۷ز کال په یوې شتمنې کورنۍ کې زېږېدلی. هغه درې مشران وروڼه (عبدالاحمد، قیوم، او محمود) او یوه مشره خور یې د فوزیې په نوم لري. د کرزي پلار عبدالاحد کرزی دپوپلزیو د قوم یو دروند مشر و، هغه پر کندهار سربېره په اروزگان کې هم نفوذ لاره. د لنډې مودې لپاره د کندهار او اروزگان ترمنځ د یوې ولسوالۍ ولسوال هم تېر شوی و. خو په شپېتمو کلونو کې هغه کندهار خوشې کړ او کابل کې مېشت شو او هلته یې د سناتور په توگه کار پیل کړ. د حامد کرزي مور د کابل د پروان اوسېدونکې وه، هغه خدای بښلې هم په خټه پوپلزی او له شتمنې کورنۍ څخه وه. د ولسمشر کرزي پلار په شپېتمو کلونو کې له یوې بلې میرمنې سره واده وکړ، هغه میرمن یې په اصل کې د ارغنداب ولسوالۍ اوسېدونکې وه. د حامد کرزي د خدای بښلې مور او خدای بښلې پلار ترمنځ د دویم واده پر سر څه زړه بدې شتون لاره. د حامد کرزي پلار د هغه له زېږون لږ وخت وروسته بل واده وکړ. کرزی خپل پلار ته گران و.

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه له ۱۹۳۰لسیزې په افغانستان کې واک ته رسېدلی و. د هغه ښه هنري ذوق خاوند و، که پاچاهي یې نه وای، نو ښایي د هنري ډگر لار یې تعقیب کړې وای. خو کله چې د اعلیحضرت پلار په

ځل زنداني کړی و. ډېرو ځوانانو د کمونیستانو پر وړاندې مبارزه پیل کړې وه، د کرزي کورنۍ هم فکر کاوه چې هغه به هم د دې ځوانانو ترڅنگ ودرېږي. وروڼو به یې ورته ویل چې د لگښتونو په برخه کې باید له تدبیر څخه کار واخلي، ځکه هغوی ورته ډېرې پیسې نه شوی چمتو کولای. د کرزي ورور محمود چې د ولسمشر کرزي د ادارې پر مهال ډېر بډای شو، وویل: "ما به کرزي ته ویل چې زه ډېر لگښت نه شم چمتو کولای."

د محمود له طب پوهنځی سره جوړه وه، خو کافي پیسې یې نه لرلې چې لگښتونه یې پرې کړي. پر هماغه مهال هغه هڅه کوله چې د خپلو نورو وروڼو سره په گډه په امریکا کې سم ژوند جوړ کړي. په ١٩٨٠ز کال ولسمشر کرزي غوښتل له یوې نجلی سره په خپله خوښه واده وکړي، خو په دې اړه لا کره شواهد او معلومات نشته. د کتاب لیکوالې ته د کرزي د لیسانس درجې سند او د ماسټرۍ د څلورم سمسټر اسناد ښودل شوي وو.

کرزی د خپل پلار ښی مټ و، هغه په ١٩٨٣ز کال کې په نابیره توگه کویټې ته ولاړ. پر هماغه مهال د کرزي ورور قیوم پاکستان ته ورغلی و او غوښتل یې له جهاد سره مل شي. په ١٩٨٢ز کال کې قیوم د کرزي لپاره هند ته یو لیک ور لېږلی و، پکې لیکلي یې و چې فکر یې نه کاوه چې امریکا دې افغانستان پرېږدي، ځکه امریکا په افغانستان کې خپلې گټې لرلې. د قیوم په وینا چې په جهاد کې ډېر کسان ولاړ و چې په خپله خوښه یې جهاد کاوه. خو په دې برخه کې د کرزي د کورنۍ رول پیکه و. له روسیې سره د مقاومت پر مهال نوي مشران را پیدا شوي وو، چې له پاکستان او امریکا څخه یې پیسې، وسلې او امکانات اخیستل. گلبدین حکمتیار چې د پاکستان له لوري تمویلیدی، د افغانستان ډېره برخه تر خپل واک لاندې درلوده. مولوي محمدنبی محمدي چې د اعلیحضرت د واکمنۍ پر مهال د ولسي جرگې غړی و، هم د جهاد پر مهال وسله واخیسته او ډېرو پښتنو یې ملاتړ وکړ. یونس خالص بل مشر و چې د اعلیحضرت له واکمنۍ تېښتېدلی و، او اوس یې د جهاد په کړښو کې فعالیت

و ښه کړی، خو په دې خبره هغه کسان چې کرزي ته د امریکا گوداگی وایي، باور نه کوي. د مهاجرت د هغو اسنادو له مخې چې د کتاب لیکوالې ته ښودل شوي وو، کرزي دوه ځلې په ١٩٨٠ز او ١٩٨٢ز کلونو کې د کډوال په توگه د اوسېدو غوښتنه کړې وه، نه د دايمي تبعه په توگه. هغه د هندوستان په پلازمینه ډیلي کې دوه ځلې د امریکا سفارت ته ور غوښتل شوی و، چې پر همدې موضوع ورسره وغږېږي. خو داسي شواهد نشته چې هغه دې د امریکا کوم پاسپورت ترلاسه کړی وي. د هغه کورنۍ په ځانگړې توگه محمود کرزی حیران و چې ولې حامد کرزي له سفارت سره اړوند ملاقاتونه ونه کړل. محمود له کرزي غوښتنه کړې وه چې په امریکا کې و اوسي، خو هغه ورسره نه وه منلې.

په ١٩٧٧ز کال کرزی هندوستان ته ولاړ. د کرزي په پېژندنه کې ١٩٧٨ز کال لیکل شوي، چې غلط تاریخ ښیي. هغه پر هماغه کال طب پوهنځی پیل کړ، خو په دې برخه کې یې کار ونه شو کړای. هغه د ١٩٩٨ز کال د دویمې په ازموینو کې گډون ونه کړ او پاکستان ته ولاړ، ځکه یې لومړی کال تحصیل له ستونزو سره مخ شو.

د کرزي ټوله کورنۍ له هغه سره خوښه نه وه، چې هغه دې بېرته په ١٩٩٨ز کال کې هند ته د سیاست د پوهنځی د لوستو لپاره ولاړ شي. حامد کرزي په اړه له خپلې کورنۍ سره مشورې نه کولې، پرېکړه یې په خپله کوله. هغه هند ته د سفر په اړه له محمود سره هم خبرې نه وې کړې، که څه هم هغه ورته د ژوند کولو لگښت هم لېږلی و. محمود ورته ویلي و چې د طب له لارې به وکړی شي چې د افغانانو لپاره خدمت وکړي او په امریکا کې پرې ښه تخوا اخیستلی شي.

حامد کرزي امریکا ته د تگ پر ځای په هند کې په (هامشیل پردیش) پوهنتون کې د سیاست پوهنځی پیل کړ، هماغلته یې انگریزي ژبه هم زده کړه. د همدې پوهنځی په لومړیو ورځو کې یې پاکستان ته سفرونه کول، نو ځکه به ډېره غیر حاضري ترې کېده. د کرزي کورنۍ ویل چې هغه د افغانستان روانو سیاسي حالاتو ته پام کاوه، چېرې چې کمونستان پر واک و او د کرزي پلار یې هم یو

بيا هم د کرزي کورنۍ د شوروي ضد جهاد پر مهال ډېره نه وه مشهوره. کله چې په ۱۹۸۹ز کال سره پوځ افغانستان پرېښود، د پوپلزيو په قوم کې د څوکۍ طلبۍ هڅې پيل شوې، دا چې کرزی حاضر نه و، نو ځکه امير لالي په کندهار کې لوړه دنده واخيسته. امير لالي د کرزي نږدې کس د پيسو او وسلو په خاطر په خپېره وواهه. په افغاني کولتور کې دا ډول کړنه يو ډول سپکاوی دی. د کرزي کورنۍ واک ته د رسېدو د هڅو په لړ کې ډېره تکيه پر ارزوگان ولايت او خپل قوم کوله، چېرې چې د کرزي ملگری جان محمد خان په واک کې و. د کرزي او جان محمد خان له هماغه مهاله ملگرتيا پيل شوې وه. هغه مهال يې ملگرتيا نوره هم ټينگه شوه، کله چې په اتيايمو کلونو کې جان محمد خان کرزی له مرگه وژغوری. د دې دوو کسانو ترمنځ ملگرتيا په اصل کې د امير لالي له خپېرې سره نوره هم ټينگه شوه. کله چې جان محمد خان په ۲۰۰۰ز کال د طالبانو له زندانه خوشې شو، کرزي ورسره يو ځل بيا له نږدې کار پيل کړ.

که څه هم له کندهاره ډېرو خلکو هڅه کوله چې په واک ته ورسېږي، خو يوازې کرزي په پلازمېنه کابل کې په کابينه کې ځان ته دنده پيدا کړه. دا مهال د هغه دنده د شمالي ټلوالې تر رهبرۍ لاندې وه، هغوی خپله رهبري له افغانستان څخه د شورويانو له وتو وروسته اعلان کړه. که څه هم د حامد کرزي د پلار له موجوده رهبرانو سره نه وه جوړه او د کرزي له دندې سره يې مخالفت ښوولی و، خو بيا هم حامد کرزي په افغان کابينه کې دنده واخيسته. هغه د بهرنيو چارو وزارت سياسي معين و. که څه هم په کابينه کې يوه کليدي څوکۍ نه شو ورته ويلاى، خو کرزي يې پرېمټ يو ډيپلوماتيک پاسپورټ اخيستلى شو. د هغه دندې ډېر دوام ونه کړاى شو، ځکه د هغه له برهان الدين رباني سره وړانه شوه. کله چې په افغانستان کې کورنۍ جگړه پيل شوه، هغه د خپلې واکمنۍ چاره په اوبو کې کتله.

کله چې طالبان په ۱۹۹۴ز کال د افغانستان د سياست پر دريځ راڅرگند شول، د کرزي ورته نوې هيلې پيدا شوې. له بله اړخه د کرزي کورنۍ د طالبانو نوي

لاره، هغه په ۱۹۹۶ز کال افغانستان ته د بن لادن په راتگ کې هم لاس لاره. کله چې کرزی له هند څخه بېرته راغی، هغه له خپل پلار سره د جهاد په برخه کې مرسته پيل کړه. دا چې خپل لگښتونه يې بايد پرې کړي وای، هغه په پېښور کې په ای ار سي انگرېزي ژبې ښوونيز مرکز کې د ښوونکي په توگه دنده پيل کړه. د ځينو سرچينو په حواله هغه په کويټه کې هم په امريکايي ښوونيز مرکز (امريکن سنټر) کې د ښوونکي په توگه دنده لرله. پر هماغه مهال هغه يو عام ځوان ښکارېده، چې په کويټې ښار کې به پر بايسکل گرځېده. د ژبني مهارتونو او د پلار د سياسي پياوړتيا له کبله هغه د جهاد په ليکو کې اړين ځای پيدا کړ. هغه به د افغانستان اړوند په پاکستان کې په لويديځو سفارتونو کې د ژباړن په توگه کار کاوه، له ژورنالستانو سره به يې مرکې، او ورته کارونه هم سمبالول. دا طبعي وه چې هغه بايد له سياسي ډلو سره په پاکستان کې فعاليتونه پيل کړي وای. هغه د دوو هغو وړو سياسي ډلو ترمنځ راغلی و، چې امريکا ته يې ډېر تمايل لاره.

پاکستان او امريکا جهادي ډلو ته پيسې او وسلې ورکولې، او هغوی د شوروي پر ضد جهاد کاوه. په حقيقت کې کرزي د شوروي پر ضد د جهاد لپاره د بهرنيو مرستو په برخه کې ډېر اړين کردار ادا کاوه. هغه په کويټه کې خپل دفتر پرانستى و. د هېواد په ختيځ کې جگړې زور اخيستی و، او کرزي ته د کندهار او ارزوگان په برخه کې مرستې ورکول کېدې تر څو جهاد پرې تقويه کړي. هغه د جهاد پر مهال جگړيزو کړنو ته هم سفرونه کول، د جان محمد خان په څېر خلکو سره به يې کتل، تر هغه چې دومره ملگري يې وموندل چې په ۲۰۰۱ز کال کې په ښه ورغلل. هغه به په موټرو کې کندهار او ترينکوټ ته غذايي توکي ور لېږل. دا چې د کرزي له غرب سره اړيکې جوړې وې، نو ځکه يې د جهادي مشرانو ملاتړ هم خپل کړی و، ان حزب اسلامي هم هڅه کوله چې له کرزي سره يې اړيکې ښې وي. هغه همدارنگه له ژوبلو مجاهدينو هم مرسته کوله چې بهر ته يې د درملنې لپاره ولېږي.

له د سي ای ای لپاره کار کاوه.

د ١٩٩٦ زکال په پای کې ولسمشر کرزی پوه شو چې نور د طالبانو په استازیتوب ملگرو ملتونو سازمان ته د استازي په توگه نه شي تلای. کرزی واشنگتن ته ولاړ او هلته یې له بهرنیو چارو وزارت څخه وغوښتل چې امریکا د لوستو افغانانو لاس ونیسي او له هغوی سره همکاري وکړي. هغه وویل: "د طالبانو د کمزوري کولو لپاره د امریکا ملاتړ یواځنی لار ده." دا څرگنده وه چې د پوپلزیو مشرانو په طالبانو کې واک له لاسه ورکړی و، نو ځکه کرزي هڅه کوله چې څه ترلاسه کړي. د کرزي لپاره نور طالبان د یوې نالوستې ډلې په توگه پېژندل شوي وو، هغه ویل چې هغوی د نړیوالې ټولنې سره د نږدې کېدو لپاره کومه پالیسي نه لري، ځکه د هغوی د محافظه کارۍ جامې په تن وې. که څه هم یوه امریکایي سفیر کرزي ته ویلي و چې له طالبانو سره به خبرې وکړي، خو هغه ورته ویلي و چې امریکا به یوه افغاني ډله هم د جگړې په موخه تقویه نه کړي.

د کرزي پلار خپل زوی (کرزي) ته په دې په غوسه و چې ولې یې داسې چارې په مخ وړلې. د کرزي د کورنۍ نږدې خپلوان وايي چې مشر کرزی د حامد کرزي په دې ډول کارونو ډېر تنگېده. هغه غوښتل کرزی له هر چا سره ملگرتیا وکړي، له امریکا، پاکستان، طالبانو، پخوانیو جنگسالارانو، او له شاهي کورنۍ سره چې لا په روم کې وه. امریکایي سفیر ریچارد سمیت وویل چې له امریکایانو سره اړیکې حامد کرزي سمې کړې وې، نه د کرزي پلار (مشر کرزي). سفیر وویل: "مشر کرزي سره مې ځکه خبرې نه کولې، چې هغه راته نه راتله." کرزي به په کوپته ښار کې هم له ځواکمنو سیاسي مشرانو سره د خپل پلار په نه شتون کې لیدنې کولې. ویل کېږي چې د کرزي او خپل پلار ترمنځ به ورځ تر بلې پر ورته کړنو مناسبات خرابېدل، هغه نه غوښتل کرزی ورته کړنې ترسره کړي.

د کرزي سازمان (د افغانستان د چاپیریال پوهاوي فدراسیون) په نوم قیوم کرزي

تحریک ته ځکه لیبک وایه چې گيي پر مټ به یې امیر لالی ووهي، ځکه هغه د طالبانو پر وړاندې ولاړ و. کله چې امیر لالي کندهار ښار ته نږدې جگړه بابلله، او طالبانو یې ورته یو ملگری هم ځوړوند کړی و، هغه نور اېران ته په تېښته بریالی شو. د امیر لالي ځینې ملگري او پلویان د کرزي له ملگرو او کورنۍ سره یو ځای شول. هغوی فکر کاوه چې د کرزي کورنۍ به د طالبانو په واکمنۍ کې ښه رول ولري. کرزي خپلې وسلې، تجهیزات او پنځوس زره امریکایي ډالر نویو رهبرانو ته ورکړل.

دا چې کرزي له طالبانو ملاتړ کړی و، د هغه په بدل کې طالبانو کرزی ملگرو ملتونو سازمان ته د هغوی د استازي په توگه معرف کړ. دا نو د هغه د نیکی په بدل کې د طالبانو ورسره نیکی وه. د حامد کرزي پلار عبدالاحد کرزي هم په کوپته او هم کندهار کې د مجلسونو او غونډو له لارې د خپل قوم اړوند طالبانو ملاتړ کاوه. د طالبانو په لیکو کې د پوپلزیو د قوم مشرانو له ملگرو ملتونو وغوښتل چې کرزي ته د طالبانو د استازي دنده ورکړي، خو کرزي لا د ملا محمد عمر او نورو طالب مشرانو اعتبار لاسته نه و راوړی. کرزي خپل ورور احمدولي کندهار ته ولېږه او هغه هلته له ملا یار محمد (پوپلزي) او ملا غوث (پوپلزي) سره وکتل. له هغوی یې غوښتنه وکړه چې کرزي ته اجازه ورکړي چې په ملگرو ملتونو کې د طالبانو استازیتوب وکړي. دواړو ورته وویل چې د ملا محمد عمر دا کار خوښ نه و. بل په همدې اړه ملا غوث ورته وویل چې د ملامحمد عمر تر کرزي د طالبانو له کرښو کوم بل څوک خوښ دی. خو بیا هم په کابل کې د بهرنیو چارو په وزارت کې د کرزي په اړه یو لیک تیار کړای شو، تر څو یې پر مټ حامد کرزی ملگرو ملتونو ته معرفي کړای شي. په دې اړه د بهرنیو چارو د هغه مهال، هغه مامور راته وویل چې لیک یې لیکلی و: "هغه لیک تر پایه نیویارک ته ونه لېږل شو، ملامحمد عمر پر کرزي اعتماد نه لاره، ځکه کرزي له بهرنیانو سره ډېرې اړیکې لرلې." له بل لوري د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د بهرنیو چارو وزارت چارواکو هم پر کرزي باور نه لاره. هغوی فکر کاوه چې کرزي

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ٤٧

واخيسته. دې کنفرانس ته د طالبانو استازي هم ور غوښتل شوي وو. کرزي او نورو افغانانو به د طالبانو او القاعدې په اړه خبرې کولې، ډېرو افغانانو د طالبانو رژيم ته د پرديو د لاس رژيم ويلو. طالبان په دې ډول کنفرانسونو کې د گډون لپاره تيار نه وو. د پخواني باچا اعليحضرت محمد ظاهر شاه استازی په وار وار کندهار ته ولاړ او له طالبانو سره يې خبرې وکړې، خو کومه پایله يې ترلاسه نه کړه. په ١٩٩٩ز کال تر هغه دوه مياشتې وروسته چې د حامد کرزي مور د سرطان د ناروغۍ له کبله ومري، د هغه پلار هم و وژل شو. د کرزي پلار تازه له امريکا راستون شوی و، هغه په کویت کې مسجد ته په لار و چې د دوو موټر سايکل سپرو لخوا په ډزو و وژل شو. که څه هم د کرزي کورنۍ او رسنيو د هغه وژنه پر طالبانو توانوله، خو دا تر پایه پوره څرگنده نه شوه، چې هغه چا و واژه. د هغه خدای بښلي جنازه کندهار ته ولېږل شوه، کرزي ته هم د مرگ گواښونه شوي و، هغوی جنازه په پټه اړوند پلرنۍ هديرې ته يوړه او د جنازې امنيت يې هم هغو طالبانو ساتلی و چې له کرزي سره يې اړيکې لرلې. خو بيا هم طالبانو د کرزي د سازمان دفتر محاصره کړی و، او غوښتل يې چې هغه ونيسي، هغه د دې خبرې په اورېدو، ژر جنازه پرېښوده او کویتې ته يې ځان ورساوه. د احمدولي اړيکې په کندهار کې ښې وې، نو ځکه بېرته هماغلته پاتې شو.

د کرزيانو په کورنۍ کې د مخالفتونو په دوام د کرزي د پلار ناسکه ورور د دغې کورنۍ د يو بل غړي يار محمد لخوا و وژل شو. دې ناوړه پېښو د کورنۍ په منځ کې درغ پيدا کړ، دا درغ لا تر ننه احساسېږي.

کرزی به په اسلام اباد کې د امريکا سفارت ته ډېر کله ورتلو، کله به ورسره جان محمد خان او د اروښادگان او کندهار ملگري او دوستان هم وو. هغوی د امريکا سفارت ته ويل چې، غواړي له اروښادگان څخه د طالبانو پر وړاندې وسلوال مقاومت پيل کړي، هسي چې د شورويانو پر وړاندې يې کړی و، او پکې بريالي شوي هم وو. روسانو د طالبانو پر ضد له شمال ټلوالې سره همکاري کوله، ايران له هزاره قوم سره د طالبانو پر وړاندې همکاري کوله. د کرزي او ملگرو په وينا

يو سړی او موټر سايکل | ٤٦

د نويمو کلونو په پيل کې پراښت او په کندهار کې يې دفتر لاره. يو ځل بيا په طالبانو کې پوپلزيو مشرانو ملا يارمحمد او عبدالجليل له دوی سره همکاري کوله، هغوی ورته ويلي و: "تاسې دلته اوسېدلی شئ، مه وارخطا کېږئ." دې سازمان د ډېرو پروژو په برخه کې له طالبانو څخه ستاينليکونه تر لاسه کړي وو. د کتاب ليکوالې ته د دې سازمان اړوند ځينې اسنادونه ښودل شوي وو چې پر مټ يې ليکواله پوه شوه چې احمد ولي به هم خپل ډېر وخت په کندهار کې تېراوه، او هغه به په کندهار او اروښادگان کې د پوپلزيو په سيمو کې پروژې تطبيقولې. دا لا څرگنده نه ده چې کرزي ولې د خپل قوم لپاره کار کاوه، د طالبانو د واکمنۍ پر مهال يو طالب قومندان ملا غوث ته هم يوه پروژه ورکول شوې وه چې هغه په خپله سيمه چهار چينو کې تطبيق کړله. د کرزي سازمان ته نړيوال روغتيايي سازمان او د ملگرو ملتونو نورو برخو پيسې ورکولې. دا ټول هغه څه و چې د کرزي پر مټ ترسره کېدل، هغه به په اسلام اباد کې لويديځو سازمانونو ته ورتلو.

دا چې کرزي له خپل قوم سره په پرمختيايي پروگرامونو کې هم مرستې کولې، هغه په سياسي لحاظ ډېر فعال شو. تر هغه وروسته چې هغه د ملگروملتونو سازمان لپاره د طالبانو د سفير په توگه ونه منل شو، د طالبانو له رهبرۍ په ځانگړې توگه له ملا محمد عمر سره د کرزي اختلاف زيات شو. وروسته چې په ١٩٩٨ز کال په نيروبي او دارالسلام کې د امريکا پر سفارتونو د القاعدې له لوري بريدونه وشول، له هغو امريکايانو سره د کرزي اړيکې نورې هم ټينگې شوې چې غوښتل يې د اسامه بن لادن په وړاندې ملگري پيدا کړي. هغه له اروښادگان څخه خپل ملگري قومي مشران کویتې ته ور وغوښتل او له هغوی سره يې د افغانستان د راتلونکي په اړه خبرې وکړې. کرزي پخوانيو مجاهدينو ته چې د طالبانو له لوري له هېواد څخه شړل شوي وو، ويزې واخيستې چې په فرانکفورټ، استانبول او امريکا متحده ايالاتو کې کتنو ته ولاړ شي. په ١٩٩٨ز کال کې ٢٠٠ افغانانو په جرمني کې په يوه کنفرانس کې ونډه

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ٤٩

مجرمینو او نورو قوي مشرانو سره اړیکې ساتلې. هغه پوهېده چې دې کسانو ته یې اړتیا وه، هغه له مسعود سره خپله مطالعه شریکه کړې وه چې څنگه کولای شي د طالبانو پر وړاندې وسلوال مقاومت وکړي. مسعود د القاعدې په اړه ټول معلومات سي ای ای ته لېږلي و، خو د مسعود لومړیتوب طالبان و چې باید نابود شي. هغه پلان لاره چې په شمال او سویل کې د طالبانو پر وړاندې وسلوال مقاومتونه پرانيزي. څنگه چې طالبانو د دې خبرو په اورېدو مخالفتونه څرګند کړل، مسعود به یې پر وړاندې سخت چریکي وسلوال مقاومت کاوه. دا هم په پلان کې وه چې روزګان هم په وسلوال مقاومت کې دخپل کړي. مسعود له وړاندې پوهېده چې په کندهار کې مستقیم مقاومت پیلول یې انتخاب نه و. دوی پر دې هم خبرې کړې وې چې څنگه کولای شي جان محمد خان له زندانه خوشي کړي. دا اړینه وه چې هغه د مسعود له مقاومت سره یو ځای شي. دوی پر دې موافقه وکړه، چې د کرزي د روزګان ملګري به له پنجشیر درې څخه کار پیل کړي، دا سیمه لا د طالبانو لاس ته نه وه لوېدلې. د پنجشیر دره ښکلې او شنه ده. له هغه وروسته به د مسعود په ملاتړ دا کسان په سویل کې چې ښايي د روزګان سیمه به ورته ټاکل شوې وه جګړه پیلوي او بیا به د کندهار پر لور حرکت کوي.

د امریکایانو ډېره پاملرنه د القاعدې مشر اسامه بن لادن ته وه، چې د طالبانو تر واک لاندې افغانستان کې یې خپلې کړنې له ۱۹۹۶زکاله ترسره کولې. بن لادن هغه کس و چې د نیورويي، دار السلام او د امریکا پر سمندري ځواک باندې یې بریدونه کړي وو. امریکایانو کرزي ته په دوامداره توګه ویل: "موږ اسامه بن لادن غواړو. تاسو باید له طالبانو سره د هغه د سپارلو په اړه خبرې وکړئ." د کرزي ځواب ورته دا و چې له طالبانو سره خبرې نه بريالی کېدونکې دي. د بن لادن پلرني هېواد سعودي عربستان له طالبانو وغوښتل چې بن لادن په لاس ورکړي او ۴۰۰ میلیونه ډالر یې هم ورته په بدل کې وړاندیز وکړ. که څه هم له دې خبرو وروسته طالبانو په خپلو کې پر دې کار خبرې وکړې، خو پایله دا

یو سړی او موټر سایکل | ٤٨

یې امریکایانو باید د افغانستان په سویل کې ورته څه کړي وای. د جان محمد خان پلان لا څرګند نه و چې هغه طالبانو ونیو او زنداني یې کړ، د کرزي په ملاتړ په سویل کې پر همدې برخې کار روان و.

په ۲۰۰۰زکال کرزي له شمالي ټلوالې سره اړیکه ټینګه کړه. دا یو غیرې عادي حرکت و، ځکه د هغه تاریخ له ټلوالې سره معلوم و، په پښتنو کې دا څرګنده وه چې له پښتنو پرته هزاره، تاجک، او ازبیک نشي کولای په افغانستان کې واکمن شي. خو د کرزي دریځ دا مهال توپیر لاره، هغه خپل دریځ د نورو پر وړاندې پرانیستی و. د ټلوالې له مشر احمدشاه مسعود سره یې هم د دوه اړخیزو همکاريو خبرې کړې وې. کرزي ډېر لومړیتوب د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ملاتړ ته ورکاوه، چې په نیویارک کې یې همدا هڅې کولې، که څه هم مسعود له دې کار سره مخالف و. هغه په رښتیا یو نظامي قومندان و، خو ملګري یې په قاچاق کې په لاس لرلو تورن وو. د بشر حقوقو پر ضد کړنې یې ثبت شوې وې. کرزي له شکمنو مشرانو سره اړیکې لرلې، هغه به له ځینو خلکو سره په یوازې توګه هم اړیکې ساتلې، دا هغه کسان و چې د ۲۰۰۱زکال وروسته د کرزي په حکومت کې ځای پر ځای کړای شول. د بېلګې په توګه یې ازبیک مشر رشید دوستم یادولی شو. هغه په کابل کې په کورنۍ جګړه کې ونډه لرله، او د طالبانو څخه په تېښته بریالی شوی و. بل کس اسماعیل خان و چې د طالبانو له واکمنۍ وړاندې د هرات والي و. هغه د طالبانو له اوږد زندان څخه په تېښته بریالی شو او ایران ته ولاړ. بل هزاره مشر کریم خلیلي و، که څه هم په بامیان کې یې نفوذ لږ و خو بیا هم یو مخالف ګڼل کېده. بل کس حاجي قدیر و، هغه په اصل کې د ننگرهار و، هغه یو سیاستوال او قوي مشر و، هغه له ځانه ملېشه لرله.

د کرزي له ډیپلوماتانو سره هم اړیکې وې. هغه لوستی و او په انګریزي ژبه یې هم روانې خبرې کولې. د هر نوي کال په را رسېدو سره به یې له سفیرانو څخه د مبارکۍ کارټونه ترلاسه کول. په افغانستان کې د کرزي دریځ بل ډول و، هغه له

راووته چې هغوی د اسلامي دود او مېلمه پالنې له مخې خپل مسلمان ورور نشي تسليمولای.

که څه هم پر دې خبره د امریکا په بهرنیو چارو وزارت کې اختلاف و، خو امریکایانو له طالبانو سره د خبرو لار خونبه کړې وه. د طالبانو د رژیم د بدلون لپاره کوم پلان نه و. لا هم کرزی له امریکایانو سره لاس او گربوان و، هغه په دې اند و چې له امریکا پرته بل څوک په افغانستان کې د بدلون فرصت نشي برابرولی. خو دا کار یې له رد غبرگونونو سره مخ و. افغانستان د امریکا په اجندا کې نه و، څه چې پاکستان له افغانستان سره کول، امریکا ورته څه نه ویل. امریکایانو به کرزي ته ویل: "تاسې لوستی کس یاست، خو تاسې ولاړ شئ او له طالبانو سره معامله وکړئ." کله چې په ۲۰۰۱ز کال کې د کرزي ویزه پای ته ورسېده او پاکستان ورته نه تمدیدوله، په دې وخت کې له کرزي سره یو ځل بیا امریکا همکاري وکړه. کرزي وویل: "زه فکر کوم په هماغه لاندې کې امریکا مداخله وکړه او پاکستان ته یې وویل چې ما له خپلې خاورې ونه باسي. زه نه پوهېږم چې څومره اغیز به یې لرلی وي. ما امریکایانو ته وویل چې زما ویزه نوره ختمه ده، که همکاري کولای شئ. زه ډاډه یم چې هغوی به په دې اړه څه کړي وي."

خلورم خپرکی

دا ځان وژونکی دی:

د کرزي په ډله کې بې باوري

د ۲۰۰۱ز کال په وروستی اوونۍ کې کرزی له یوه کس سره ناست و، هغه کس د کرزي په غوښتنه سید له اروزگانه کویتي ته ور وستلی و. د دې سړي ژبې څېره، تورې سترگې او لوړ عمر و. هغه د دهرات د لنډپانه کلي و، او په خټه پوپلزی و. له کرزي سره یې له پخوا پېژندل، کورنۍ ور باندې د ابراهیم نوم ایښی و، دا نوم د هغه له طبیعت سره هم جوړ و. په وروستیو کلونو کې هغه کویتي ته راته، ډېر وختونه به د کرزي په غوښتنه هلته تلو، کرزي به هر کله ترې پوښتل: "ته تر اوسه راسره ملگری یې؟" ابراهیم به ورته د هو ځواب وایه. هغه اوس یو ځل بیا کویتي ته راغلی و او د خپل مشر خبرو ته غوړ و. کرزي ورته په ډاگه کړه چې نړۍ نور طالبان نه غواړي، نو ځکه باید لاسونه سره ورکړو چې بدلون رامنځ ته کړو. که څه هم ابراهیم یې د خبرو په ټولیز مفهوم نه پوهېده، خو بیا یې هم د خپل مشر خبرو ته د تل په څېر غوړ ایښی و. هغه لا د سپټمبر د ۱۱مې له پېښو پوره خبر نه و، او نه هم پوهېده چې په نړۍ کې څه بدلونونه رامنځ ته شوي. په پای کې هغه څو خبرې وکړې: "طالبان ځواکمن دي، موږ به

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۵۳

وژلو، خبرو ته واوښته. دا د کار پیل و. که چېرې د خبرو ستراتیژي کار نه وای کړی، نو بیا د امریکا په ملاتړ جگړه اړینه وه. دا هغه څه و چې کرزي خپله غوښتل د مقاومت مشري په غاړه ولري، هغه غوښتل د طالبانو د بدیل په توګه څرګند شي.

کرزي وویل: "زه به جنډه په لاس کې اخلم، څنګه له جگړې پرته دا کار شونی بولي؟" پر همدې مهال یو اروځانګي ترې پوښتنه وکړه، خو کرزي یې پوښتنې ته پام ونه کړ. هغه کس وویل: "تاسې راته د ورور په څېر ګران یاست، که تاسې د طالبانو پلویان و وژئ، زه به مو سره له تنه جلا کړم." په مجلس کې ناستو خلکو دا خبره اورېدلې وه.

ډېرو افغان مشرانو د کرزي نرمې سیاسي رویې ته هرکلی وایه. له پخوانیو پاچاهانو څخه امیر عبدالرحمن خان هم له ورته تاکتیکونو کار اخیستی و. هغه لومړی د یوې ډلې چې ورته نږدې او د قوم کسان یې وو، کار پیل کړ. د هغوی په مرسته یې کندهار ته ځان ورساوه، قومي مشرانو ته یې په سلګونو لیکونه ولېږل، له هغوی سره یې د هغوی د محافظت، وسلو، له محصول څخه د خلاصون، او نورو امتیازاتو ژمنې وکړې. هغه په یوازې سر په هند کې له برتانویانو څخه پیسې ټولې او د دې ژمنو د پوره کولو لپاره چمتو کړې.

ورته هڅې په نوي افغان تاریخ کې ترسره شوې. کله چې د شورویانو پر وړاندې په افغانستان کې جهاد پیل شو، د قومي مشرانو وړو ډلې به له یوې کوچنۍ څخه بلې ته تلل او له ځانونو سره به یې ډالۍ، پیسې او نور څه وړل، چې د خلکو ملاتړ تر لاسه کړي. کورنی سیاست همداسې وي چې له یو اړخ څخه به د قوم خیال ساتي، له بل اړخ څخه به خپلو اداري چارو ته پام کوي. دا په پښتنو کې ځانګړی کردار دی، چې خطر وېشل شوی وي.

په داسې یوه ټولنه کې چې قومونه ډېر وي او په لویو او وړو ډلو وېشل شوي وي، بهرنیان هم په اسانۍ نه شي کولای سیاسي او ټولنیز دریځ درک کړي. په پښتنو کې تربورګلوي هم اخېستلې، چې په خپلو کې د یو او بل قوم ترمنځ ناوړه

یو سړی او موټر سایکل | ۵۲

دهغوی پر وړاندې اوس څه وکړای شو؟" کرزي په ډانګه پېیلې وړ غبرګه کړه: "مه وارخطا کېږه، ما له نړیوالو سره خبرې کړې."

کرزي ابراهیم ته یو لېست ورکړ، د ابراهیم سترګې څړېدلې وې، هغه نه پوهېده چې په لاس کې نیولو لېستونو کې څه و. په دې پانو کې د دهرات د ځینو کسانو نومونه وو. د قوم کسان، طالبان، پخواني طالبان او نور پکې و. ابراهیم پوه کړای شو، او هغه دا ټول پېژندل. ابراهیم د سید په څېر باید خپلې سیمې ته تللی وای او هلته یې په کلاوو کې له خپلو کسانو سره کتلي وای او د کرزي پیغام یې تر هغوی رسولی وای. ابراهیم ته د سید په پرتله یو څه زیات معلومات ورکړل شول. هغه باید په خپل ولایت کې د خلکو پر ذهنونو کار وکړي. کرزي غوښتل خپله د خلکو منځ ته ننوزي، د دې کار لپاره یې په ابراهیم لار پاکوله. ابراهیم چې کلونه یې د شورویانو پر وړاندې جگړه کړې وه، په ستومانۍ یې په خپله ږیره لاس را تېر کړ او ویې ویل: "دا له اور سره لوبې دي." هغه د خپل ځان په اړه فکر نه کاوه او نه یې هم د مقاومت خلاف فکر کاوه، خو هغه د کرزي د ورتګ مخالف و. فکر یې کاوه چې ګني په دې کار سره به کرزي ته ستونزه ور پېښه شي. کرزی ورته د یو پیاوړي قومي مشر په توګه ګران و، نو ځکه یې هغه پر مرګ نه پېزو کېده. خو کرزي یې خبرې ورسره ونه منلې، او ابراهیم یې قانع کړ چې پیغام ورسوي.

یوازې ابراهیم د کرزي د پلانونو په اړه بې باوري نه لرله، بل کس هم په دې اړه اندېښنه لرله، هغه وویل: "له موږ سره وسلې نشته، تاسې څنګه فکر کوئ چې په همدې ډول به اروځانګان ته ننوځئ؟" خو کرزي خپل پلان ته تغیر ور نه کړ، له دې کسانو سره یې ټینګه اړیکه وه او باور یې پرې ټینګ و. په ولسي خلکو کې دا کسان اغیزناک وو، نو ځکه کرزي پرې د خپل پلان او مقاومت د پرمختګ لپاره تکیه کوله. کرزی راضي کړای شو چې د جگړې ستراتیژي یې ناکامه کېدونکې وه، ځکه طالبان په پښتني سیمو کې ډېر ځواکمن وو. نو ځکه کرزي په ارزوګان او نورو سویلي ولایتونو کې پر خپل نفوذ زیاتېدو کار پیل کړ. خبره له

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۵۵

په طالبانو کې يې يو ملگری د حاجي ودود په نامه درلود، هغه به يې ننگه کوله، خو د هغه هڅو هم هر کله کار نه شو ورکولای. حاجي ودود د حاجي روزي خان په اړه يو ليک ليکلی و چې گني هغه وسلې نه لري. خو بيا هم د وسلو د موندنې په اړه ترې پلټنې روانې وې. کله به چې په ولايت کې نوي طالبان مقررېدل، روزي خان به ځان ور څخه په خطر کې لیده، نو ځکه به يې کله کابل ته د څه وخت لپاره سفر کاوه.

د ارزوگان د پوليسو پخواني مشر عزيز هم له طالبانو سره ستونزې لرلې. د هغه له طالبانو سره يوازې ايډيالوژيک اختلاف نه و، بلکې هغه غوښتل ځان واک ته ورسوي. طالبانو عزيز تر څار لاندې نيولی و. د عزيز ترېور هم ورته مشکلات جوړول، د عزيز ترېور هغه مهال چې دی په ارزوگان کې د پوليسو مشر و، تر سختو فشارونو لاندې و، کله چې د طالبانو رژيم راغی، هغه خوښ شو. د عزيز ترېور د غچ په تمه و. عزيز خپلې ځمکې ته يوه ويااله وايستله، ترېور يې ترې د اوبو غوښتنه کوله، عزيز يې غوښتنه نه منله، پر همدې موضوع د دواړو ترمنځ سخت اختلافونه پيدا شول. د عزيز ترېور د اوبو د نه ورکړې په غچ اخیستو سره د عزيز پر مېلمستون لار بنده کړه چې د ترېور په ځمکه کې يې تېره شوې وه. کله چې عزيز جرمني ته د يو کنفرانس د گډون په موخه تللی و، ترېور يې ورته مشکلات زيات کړي و، هغه غوښتل عزيز نور له وطنه مهاجر شي. کله چې به عزيز بهر تللی و، نو ترېور به يې کور ته ورتلو او د هغه د کورنۍ غړي به يې تنگول. له دې سره عزيز ته ستونزې پېښې شوې، هغه نه شوی کولای، خپل کور ته ستون شي. د عزيز د کورنۍ غړو طالبانو ته خواست وکړ، دا خبره ان تر ملامحمد عمر پورې ورسېده چې عزيز ته اجازه ورکړي چې ترينکوټ ته راستون شي.

د طالبانو د واکمنۍ پر مهال قومي واسطې او سپارښتنې نه منل کېدې، د ارزوگان پخوانی والي هم نوي رژيم له پښو غورځولی و. کله چې طالبانو ارزوگان ونيو، لا هم جان محمد خان غوښتل د امريکا له سفارت سره خپلې اړيکې

يو سړی او موټر سایکل | ۵۴

سيالۍ پالي. د اکا د زامنو او ان د وروڼو ترمنځ هم د واک پر وېش او امتياز خوابدي موجوده وي. په کشرتوب کې هم ځوانو هلکانو ته دا ور ښودل کېږي چې په کوټه کې څنگه د خپل حق او عزت ننگه وکړي. د ځوانو هلکانو ترمنځ د لاس اچول او فزيکي جگړې عادي وي. په دې ترڅ کې په هر قوم کې يو څوک د واک چارې په لاس کې اخلي. له شوروي سره د جهاد پر مهال د وسلو کاروبار نور هم د قومونو ترمنځ شخړې زياتې کړې. که څه هم جگړه په اصل کې د مذهب، خپلواکۍ او سياست د خونديتوب وه، خو د هر افغان لپاره يو رژيم په خپل قوم او کورنۍ کې د بدلون په معنا دی.

په ارزوگان کې روزي خان چې په قوم بارکزی و او د کرزي د کورنۍ سيال بلل کېږي راته وويل چې د طالبانو د واکمنۍ پر مهال قومي سياست تر پښو لاندې و. د طالبانو رژيم په دې توانېدلی و چې د قومونو ترمنځ د شخړو په برخه کې حل لارې ومومي، د غلاوو او وژنو مخه ونيسي، دې کار هم په ولس کې او هم خپله د حکومتي کسانو په منځ کې شتون درلود، روزي خان بارکزي راته وويل: "کله چې موږ د واک پر گډۍ وو، کوم کس به چې و وژل شو، د کس له قومي مشر او يا هم جنگسالار سره به يې په اړه خبرې کېدې. خو د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هر څه يوازې د طالبانو په ادارې پورې تړلي وو، موږ پکې کوم اړين رول نه شو لوبولای. کله به چې کوم چا غلا وکړه، چا نه شواى کولى د هغه ننگه وکړي. کله چې به چا قتل وکړ، طالبانو به هغه د قاضي پر وړاندې حاضر کړ، هغه ته به يې د مرگ سزا واوروله، چا يې ننگه نشوه کولای. افغان ولس د طالبانو پر وړاندې څه نه شو ويلای، له هغوى څخه يې ډېره وېره لرله. خو د پخوانيو رژيمونو سره يې خبر کولای شوى. کله چې به د اوبو او ځمکې خبره وه، طالبانو به چا ته اجازه نه ورکوله چې حل يې کړي."

روزي خان تر اوسه د طالبانو په منځ کې اړيکې لرلې، خو د وخت په تېرېدو له طالبانو د اړيکو پر مټ گټه اخيستل هم ستونزمن شول. هغه خپلې وسلې طالبانو ته نه وې تسليم کړې، ټولې يې د ارزوگان په شمالي سيمو کې پټې کړې وې.

ځای کې به میندو خپل روغ زامن ورکول او همدلته به یې بېرته خپل زامن ژوبل یا مړه ترلاسه کول.

بېرته راځم د کرزي د پیغام خبرو ته. د ابراهیم په څېر عبدالغني هم د سید پیغام واخیست، هغه د ترینکوټ د شمالي کلي کوټوال و. په ونه ټیټ او لویه ږیره یې لرله. هغه یو محلي قومي مشر و، د خلکو په منځ کې د ماما په نوم مشهور و. نوموړی د کرزي بلنې حیران کړ. ده په وروستیو کلونو کې کویتې ته د مشر کرزي په بلنه ډېر سفرونه کړي وو، اوس یې د هغه له زوی حامد کرزي سره لیدنې کولې، دا مهال هغه په خپل مېلمستون کې له عامو خلکو سره نه شو کتلی. عبدالغني تل د کرزي ملگری نه دی پاتې شوی، کله چې امیر لالی واک ته ورسېد، هغه ورسره ملگری و، لالی د کرزيانو مخالف و، او په خپل وار سره لالی بیا له طالبانو سره هم نه و جوړ. له هغه وروسته ایران ته په تېښته بریالی شو. له هغه وروسته عبدالغني د کرزي ملگریا پیل کړه. کله چې کرزی له عبدالغني سره مخ شو، د هغه وفاداري یې و ازمایله. کرزي هغه ته وویل چې طالبان نور ختم شول، خو عبدالغني یې په خبره باور نه شو کولای. هغه ور غبرګه کړه: "تاسې څه ویاست؟ دا ناشونې ده." طالبانو له عبدالغني سره په تېرو کلونو کې بده رویه کړې وه. د هغه ټولې وسلې یې ترې اخیستې وې، او پر کور ناست و. کرزي په خپله خبره ټینگار کاوه، هغه ورته وویل چې امریکایان نور د افغانستان په موضوع کې مداخله کول غواړي. کرزي ورته وویل: "ډېر بدلون به راشي. اوس باید موږ خپل هېواد ته خدمت وکړو، او په دې خدمت کې هر څوک باید ګډون وکړي." لا هم عبدالغني دکرزي اصل پیغام نشو درک کولی، عبدالغني ته پوښتنې پیدا وې، د بېلګې په توګه، دا په څه معنا چې امریکایان به زموږ لاس ونیسي؟ په حقیقت کې کرزی څه غواړي؟ ایا هغه دا درک کړې چې په روزګان کې د طالبانو پر وړاندې مقاومت کول څومره ستونزمن کار دی؟ د ابراهیم او عبدالغني سره چې کومې خبرې شریکې شوې، په کویته کې له نورو ټولو هغو کسانو سره هم شریکې شوې چې له کرزي سره یې کتلي و. هغوی

وساتي، خو څه موده وروسته دا ورته ځکه ستونزمنه شوه چې طالبان به یې په سفرونو او مجلسونو خبرېدل. په لومړیو کې به یې ملایانو ته پیسې ورکولې چې د هغه ستاینه او ملاتړ وکړي، هغه په پاکستان کې د پخوانیو زخمونو عکسونه ساتلي و، د طالبانو لپاره یې د یوې پلمې په توګه چمتو کړل چې ګني هغه کویتې ته د درملنې لپاره سفرونه کول. خو پر دې ټولو هڅو سربېره، بیا هم هغه د طالبانو له لوري وځپل کړای شو. یوه ملګري یې ورته فریب ورکړ، او طالبانو ته یې په لاس ورکړ او د طالبانو دواکمنۍ تر پایه په زندان کې و.

د پخوانیو جنگسالارانو او قومي مشرانو قوت ضعیف شوی و، د دې ترڅنګ دا خبره هم ناڅرګنده پاتې وه چې د اروزګان خلکو پر طالبانو څومره باور درلود. له کلونو دوښمنیو او د قومي مشرانو پر فساد سربېره د طالبانو له راتلو سره په دې ولایت کې سوله راغلې وه. د طالبانو بنسټیز بدلونونه لکه مسجد ته پر وخت تلل او لویې ږیرې پرېښودل د قومي خلکو لپاره ستونزمن شوي وو. ځینې خلک د ږیرو د وړو کولو پر سر زنداني شوي وو. پر موزیک هم بندیز لګېدلی و. خو بیا هم په ولایتي کچه طالبانو د خلکو ځینو خبرو ته پام کاوه. چادري باید ښځو پر سر کړې وای، چادري د طالبانو له نظام وړاندې هم دود وه. د سنگسار په څېر سختې سزاګانې به ورکول کېدې، دا کار به تر ډېره په کندهار او کابل کې ترسره کېده، ځکه دا دوه ځایونه د طالبانو قوي مرکزونه وو. د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د نجونو ښوونځي تړل شوي وو، خو د اروزګان له مرکز ترینکوټ او دهرات پرته په لرې کلیو کې خلک د زده کړو په برخه کې خپل سړي وو. په کلیو کې میرمنو کولای شول پړوني د چادری پر ځای پر سر کړي. په ځینو کلیو کې اهل تشیع اوسېدل، هلته نجونې کلیوالي ښوونځیو ته تلل. خلک اړ وو چې خپل زامن طالبانو ته د شمالي ټلوالي پر ضد د جګړې لپاره ورکړي. ځینو ځوانانو نه غوښتل دا کار وکړي، هغوی د طالبانو له قانون څخه سر نه شو غږولای. د ترینکوټ په واړه روغتون کې به نوي ځوانان غوندې شوي وو، او همدې روغتون ته به په چورلکه کې ژوبل او وژل شوي کسان راوړل کېدل. په همدې

کوي. بهادر دا ډول څه له وړاندې نه و کارولي. د اروزګانيانو په لاسونو کې ستلايټ تليفونونه حيرانوونکي ورته ښکارېدل، کرزي ورته وويل چې د تليفون اتينونه به د لمر لور ته نيسي. کرزي ورته د تليفون په اړه ټول اړين معلومات ورکړل، که څه هم ځينو يې په اړه هېڅ معلومات وا نه خستلای شول، خو بيا هم کرزي پرې ټينګار کاوه چې بايد تليفون وکاروي. کله چې اروزګان ته ولاړ، هلته له خپلو خلکو سره په نږدې رابطه کې و. هغه به د اروزګان په مېلمستونونو کې د روانو خبرو په اړه تازه معلومات له خپلو ملګرو پر تليفون اخيستل. څومره طالبان تسليم شوي؟ د دې ډول او نورو معلوماتو لپاره يې له تليفون څخه کار اخيست. د نورو په څېر حاجي بهادر هم اروزګان ته له ستلايټ تليفونونو او پخوانيو عادي مخابرو سره ستون شو. دې خلکو ته ويل شوي وو، چې دا وسايل به په خپلو کې له يو بل سره کاروي. ځينې وخت به مهمو خلکو خپله تليفونونه له ځانونو سره نه انتقالول، بلکې نورو عادي خلکو به ورسره تر شا اخيستي وو. کرزي هر کس ته لس زره او يا هم شل زره پاکستاني کلدارې د لارې د لګښتونو د پرېکولو او يا هم د هغوی د زړونو د په لاس راوړلو لپاره ورکولې.

ته مشکله وه په دې پوه شي چې د امريکا دنگو سوداګريزو مرکزونو کې څه ډول پېښې شوې وې. او يا دا پېښې به د افغانستان پر نړيوال دريځ څه اغېز وکړي. د ټولو لپاره امريکا يوازې دومره مطرح وه، چې هغې ورسره د شورويانو پر وړاندې د جګړې پر مهال مرستې کولې، او له هغه وروسته يې صحنه نوره خوشې کړه. په دې وروستيو کې له امريکايانو وسلې اخيستل او د طالبانو پر وړاندې جګړه کول ناکام شوې هڅې وې. او په وار وار دا کار تکرار شوی و. حاجي بهادر چې کله د کرزي د مېلمنو خونې ته په کويټې ښار کې ورسېد، ورته اندېښنې يې لرلې. حاجي بهادر د جان محمد خان په څېر د يو قوم (کرنگ) مشر و. هغه له کرزي سره له نږدې پېژندل، د کرزي د مېلمنو خونې ته په ور بلل شويو کې تر نورو ځوان و، که څه هم د هغه اصلي نوم بهادر دی، د شورويانو سره د جهاد پرمهال يې همداسې بهادري کړې وې. له روسانو سره تر جګړې وروسته هغه د خپل ورور حاجي ظاهر اغا تر څنگ قومي جګړې هم کړې وې، چې په پايله کې يې درې کورنۍ پکې تبا شوې وې. څخه يې له پخوا څخه وه، اصلي رېښه يې د ځمکې له يوې دعوې اخيسته. پر دې سربېره چې بهادر ډېر ظالم سړی و، خو بيا هم کرزي پرې باور کاوه او څو ځله يې په اسلام اباد کې د امريکا سفارت ته له ځان سره بېولی و. د نورو په څېر کرزي بهادر ته هم وويل چې اوس امريکايان غواړي د طالبانو پر وړاندې خپل دريځ ته تغير وکړي. هغه بهادر ته وويل: "په امريکا کې پېښو امريکايان طالبانو ته سخت په غوسه کړي دي. که اوس موږ د طالبانو پر ضد و درېږو، امريکايان به راسره د خپلو جېټ الوتکو پر مټ همکاري وکړي." د بهادر پر اندېښنو سربېره هغه د کرزي خبرو قانع کړ، چې گني کرزی بې ځايه خبرې نه کوي.

کرزي چې کومې وسلې او تجهيزات په اروزګان کې د جګړې لپاره په کار اچول غوښتل بهادر ته نوي وو، کله چې ورته يو څه ورکول شول، هغه يې په ليدو هېښ شو. له کرزي يې پوښتنه وکړه چې دا څه دي؟ هغه ورته وويل چې دا تليفون دی، په موجودو کار کوي، زه به يې درته تشرېح کړم چې څرنگه کار

نامه هغه ته ورغلل، په کمره کې یې بم پټ کړی و. ویل کېږي چې د دې برید تر شا هم د القاعده لاس و. دې ډلې دا درک کړې وه چې پر امریکا له بریدونو وروسته به امریکا اړ شي چې پر افغانستان برید وکړي، او د شمال ټلوالې همکاري به و غواړي چې احمدشاه مسعود به پکې مهم رول ولري. د احمد شاه مسعود په وژلو سره بن لادن غوښتل یوه تشه رامنځ ته کړي او له دې سره د شمالي ټلوالې مورال ضعیف کړي.

د سپټمبر په ۱۷مه د امریکا ولسمشر بوش د یو بیلین ډالرو یو سند لاسلیک کړ چې له مخې یې دا پیسې د القاعده پر وړاندې د دې پټې جگړې لپاره ځانگړې شوې وې. بوش وغوښتل چې تر ډېره به دا چارې د پردې ترشا ترسره کېږي. د ژورنالستانو لپاره له وړاندې دا ستونزمنه وه چې افغانستان ته د ننوتلو لپاره ویزې واخلي. په همدې وخت کې کرزي سید اروزگان ته ولېږه، او هاخوا د سي ای اې لومړۍ ډله شمالي سیمو ته له چورلکو ښکته شوې وه. دې ډلې له ځان سره په میلیونونو ډالر راوړي وو، هغوی غوښتل چې د شمال ټلوالې پر مټ بن لادن او طالبان ونیسي. د امریکا پټو اجنټانو پېچلي عملیات پیل کړل. هغوی ته د خپل مشر له خوا ویل شوي و: "زه د بن لادن د پرې شوي سر انځورونه غواړم او وروسته د هغه سر دلته راوړل غواړم تر څو یې ولسمشر ته وښیم."

په پاکستان کې د امریکا متحده ایالاتو سفارت زیاتې پیسې په هغو افغانانو وېشلې چې کولای یې شول له امریکایانو سره د هغوی په پروگرام کې مرسته وکړي. خو ټولو ورته زړه نه ښه کاوه. ډېرو قومي مشرانو او جنگسالارانو د روسانو پر وړاندې سخته جگړه کړې وه، پیسې او امکانات ورته امریکا ورکول، خو کله چې د دواړو گډ دوښمن (روسیه) له افغانستان څخه ووتله، بیا امریکا افغانانو ته شا کړه. ډېرو کسانو پیسې واخیستې، خو فعالیت یې فرصت ته په کتو کاوه. هغه سټلايټ تلیفونونه چې امریکا وېشلي و، د پاکستان په تورو بازارونو کې وپلورل شول. دا هم جوته شوه چې د مخالفینو څخه یوه مشر د امریکا په پیسو

پنځم خپرکی

امریکا غچ اخلي

د سپټمبر د ۱۱مې له پېښو څو ورځې وروسته د امریکا ولسمشر جورج ډبلیو بوش خپل ولس ته وینا وکړه: "موږ به هغه خلک چې دا بریدونه یې وکړل، پیدا کړو، هغه به د خپلو پټنځایونو څخه بهر وباسو، موږ به هغوی له تېښتې راوگرځوو، هغوی به د عدالت میز ته راکش کړو. د امریکا خلک یوازې د غچ غوښتنه نه کوي، بلکې د هغوی د وحشي کړنو پر وړاندې جگړه کول غواړي." اوس امریکایان باوري وو، کوم بریدونه چې پکې له درې زره ډېر کسان و وژل شول، د القاعده او اسامه بن لادن کار و. هغوی په افغانستان کې پټنځایونه درلودل، چې اوس ورته د امریکا ټوله پاملرنه اوښتې وه.

د بن لادن د نیولو لپاره لټون په شمال کې پیل شو. په شمال کې ډېره کمه ساحه د طالبانو تر کنټرول لاندې نه وه، دا سیمه یواځنی ځای و چې امریکایانو کولای شول افغانستان ته ننوځي. که څه هم شمالي ټلوالې په وار وار له امریکایانو د نظامي همکارۍ غوښتنه کړې وه، خو امریکایانو ورسره دلچسپي نه وه ښوولې. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته هر څه بدل شول.

د سپټمبر له ۱۱مې دوې ورځې وړاندې د شمال ټلوالې مشر احمد شاه مسعود و وژل شو. دوو عربانو چې یو یې د بروسيلز او بل یې د بلجیم و، د ژورنالستانو په

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۶۳

پلانونو په اړه همغږي درلوده که نه. د گريگ يوه همکار چې د افغانستان په شمال کې د سي ای اې له ټيم سره همکار شو، وويل چې گريگ کرزي ته وييلي و: ته بايد تر هغه په تمه واوسې، چې د امريکا له کمانډو څخه ورته يوه همکاره ډلگۍ چمتو کړای شي. خو کرزي يې مشوره نه وه منلې، او هغه په دې اړه ورته داسې وييلي و: "ما له امريکايانو د سپټمبر له ۱۱مې وړاندې د همکارۍ غوښتنه کړې وه. زه له هغوی څخه يو ځل بيا دا غوښتنه کوم. خو دا مهال مې سي ای اې ته معلومات ور نه کړل او د هغوی له مشورې پرته په خپل کار پسې شوم، ځکه سي ای اې ته معلومات ورکول راته خطرناک ښکارېدل، ښايې دا معلومات ای ايس ای ته ورکول شوې وای."

په کويټه ښار کې به هره ورځ دکرزي د مېلمنو په خونه کې ډېر افغانان ناست وو، د هغوی گڼه گڼه به پاکستاني رسنيو خپروه، خو د نړيوالو رسنيو ډېر تمرکز پر کرزي او د هغه پر فعاليتونو را غونډ و. يوه ليکنه چې د امريکايي ژورناليست (مولي موري) له لوري په واشنگټن پوست کې خپره شوه، پکې کرزي ته د راتلونکي افغان ولسمشر خطاب شوی و. په دې ليکنه کې يې ليکلي و: "پاکستاني ورځپاڼو دې خبرې ته پام کړی و چې گني کرزی د ولسمشرۍ لپاره کمپاين پر مخ وړي." کرزي دې ليکنې ته پام ونه کړ. د موري ملگري پاکستاني ژورناليست احمد رشيد ورته نظريه نه منله، هغه په اسلام اباد کې له امريکايانو، برتانويانو، او ملگرو ملتونو سره خبرې کولې، هغه ورته وييلي و: "دوی، کرزی جدي نه دی نيولی، دوی غواړي د دې ډول ليکنو پر مټ د طالبانو پام کرزي ته ور واړوي."

يوه فرانسوي ژورناليست (گيدو رامپولډي) له کرزي څخه د هغه د خوښۍ په اړه پوښتلي و: "کرزی له بريدونو وروسته خوښ و، هغه پوه شوی و چې تاريخ به بدلېږي، هغه د افغانستان لپاره خوښي ښودله. کله چې مې ترې پوښتنه وکړه چې ايا تاسې به راتلونکی رهبر واوسئ؟ هغه ځواب رانه کړ. هغه يوازې دومره وويل چې اوس هر څوک بايد په دې برخه کې ونډه واخلي. هغه زياته کړه که

يو سړی او موټر سايکل | ۶۲

يو ښکلی موټر اخيستی او په يو ميليون ډالرو يې د کور ښکلې ودانۍ جوړه کړې وه.

په جنگياليو مشرانو کې هم توپيرونه و، د مجاهدينو پخوانی قومندان، عبدالحق چې د افغانستان په ختيځ کې يې له طالبانو سره جگړه کوله، هغه د طالبانو سخت مخالف و. هغه له روسانو سره د جگړې پر مهال خپله پښه له لاسه ورکړې وه. د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هغه يوه ورځ کور ته ولاړ، چې گوري ميرمن او ماشوم يې وژل شوي وو. هغه ادعا کوله چې گني زر سرتېري يې لرل. عبدالحق نه غوښتل شمال ټلواله د امريکا پر مټ په افغانستان کې ټول واک ترلاسه کړي. بس د دې کار مخه يې ډب کوله. هغه غوښتل هېواد ته د بهرنيو له ملاتړ پرته ننوځي، او طالبان له خاورې وشړي.

په دې برخه کې حامد کرزی او د هغه پاليسي بيخي بل ډول وه. هغه له ژورناليستانو سره اړيکې لرلې، او هغوی هم کرزی د يو ديپلومات او ژباړن په توگه پېژانده، چې گني د روسانو سره د جهاد پر مهال يې د جهاد او مقاومت په برخه کې د ژباړن رول هم لاره. هغه داسي نه ښکارېده چې کوم وسلوال مقاومت دې پر مخ يوړلای شي.

کله چې د افغانستان په شمال او اسلام اباد کې د پيسو وېش پيل شو، کرزي د نورو افغان مشرانو په څېر په کويټه کې له سي ای اې سره پټې کتنې کولې. هغه يو مخفي جاسوس ته ځان رسولی و، چې د گريگ په نوم يادېده. گريگ او کرزي د سپټمبر له ۱۱مې وړاندې له يو بل سره پېژندل او په کويټه ښار کې يې پخوا هم سره کتلي و. خو دا ځل حالات نور هم هيلمه من کوونکي و. پخوا به امريکا او گريگ کرزی مايوسه کاوه، خو دا ځل امريکا همکارۍ ته چمتو وه. د کويټې ښار په سرينا هوټل کې سور سري امريکايي له ډېرو افغانانو سره کتل، تر څو يې اروزگان ته ولېږي. وروسته بيا گريگ په کابل کې د سي ای اې د دفتر مشر وگمار شو. هغه به هماغه مهال په کويټه کې پيسې او سټلايټ تليفونونه ورکول، که څه هم دا څرگنده نه ده چې سي ای اې له کرزي سره د هغه د

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ٦٥

باور پوخ شو. هغه به د کرزي موټر چلاوه، کله به يې په کويټه ښار کې په ښکلي سرينا هوټل کې چای هم يو ځای څښه.

محمد شاه د کرزي په پلانونو ښه خبر و. هغه درک کړې وه چې د سپټمبر په ۱۱ مه څه پېښ شوي و. هغه به د کرزي په مېلمستون کې تلویزيون کاته، ځکه پوه شو چې امريکايان به ژر د افغانستان په چارو کې مداخله وکړي. خو د نورو اروزگانيانو په خبر محمد شاه هم د کرزي لپاره له کويټې څخه وتل مناسب نه گڼل. هغه د کرزي لپاره دا ښه نه بلل چې د وسلوال مقاومت منځ ته دي ولاړ شي، ځکه کرزي د ټوپک کارول هم نه و زده. هغه کرزي ته وويل چې پر ځای به دې زه ولاړ شم، خو کرزي ورسره ونه منله، او خپله تگ ته تيار و.

محمد شاه ته هم د کرزي له لوري ستلايټ تليفون او نور څېړونه ورکړل شول. کرزي ورته وويل: "زه به يې درته وښيم چې دا څرنگه کار کوي." راتلونکې ورځ يې محمد شاه ته هم ډېرې پاکستاني کلدارې ورکړې چې جنگيالي پرې خوشحاله کړي. په همدې ورځ کرزی له محمد شاه سره د ټکسي موټرو تم ځای ته ولاړ، له هغه ځايه يې غوښتل د کندهار له لارې غرني اروزگان ته ځانونه ورسوي. هغه په دې پوه و چې چېرته روان و. غوښتل يې تر خپل ملگري عبدالغني چې څو ورځې وړاندې اروزگان ته رسېدلی و، ځان ورسوي. د امنيتي د لايډو پر اساس هغوی له ځان سره ستلايټونه وانه خيستل او دا دنده يې سيد ته وسپارله چې ستلايټونه ور پسې وړ وړي.

يو سړی او موټر سايکل | ٦٤

اړتيا وه له گلبدين حکمتيار سره ناسته هم ورته کومه خبره نده. د رامپولېدې په وينا امريکايانو فکر نه کاوه چې کرزی دې د ولسمشرۍ لپاره مناسب وي: "زما په فکر هغوی غوښتل لومړی کرزی ځان ورته په ثبوت ورسوي. لا هم ماته څرگنده نه وه چې هغه به د رهبر په توگه راڅرگند شي. د افغانستان له تاريخ څخه ښکاري چې دې سيمې ډېر مشران زيږولي، دا سيمه د پښتنو سيمه ده. کرزي د خپلې خاورې د راتلونکي لپاره ډېر زيار و ايست. هغه لېواله و، له امريکايانو سره يې ښې اړيکې لرلې، او دا د هغه وخت يوه اړتيا وه."

د اکتوبر په لومړيو کې کرزي يو بل پيغام ورونکی هم اروزگان ته ولېږه چې له قومي مشرانو سره وغږېږي. ډېرو خلکو (محمد شاه) ته د کرزي د خاص استازي په سترگه کتل، که څه هم هغه د کرزي له ساتونکو څخه يو و، خو هغه د کرزي د مېلمنو په خونه کې له خلکو سره د هغه په استازيتوب خبرې کولای شوې. هماغه وخت داسې ښکارېدل چې هغه يو سکرتر و، د کرزي په نه شتون کې به يې هم اړين موضوعات حلول. کرزي هم د افغانستان سويل ته له هغه سره ډېرې لارې و سنجولې. خو د محمد شاه لپاره د کرزي پلانونه نوي نه وو.

کرزی او محمد شاه له يو بل سره په نظر کې پوهېدل. محمد شاه له خاموش او لوستي کرزي سره په دې برخه کې څه نه ويل. هغه يو ځانگړی انسان و، په ډېره کندهارۍ لهجه يې خبرې کولې، بورې سترگې يې وې، په لاسونو يې خالونه هم لگولي وو. د هغه د يوې بټې گوتې يوه برخه هم پرې شوې وه. نوموړي په دلاوری او زړورتيا کې نوم لاره. هغه له کرزي سره خپلوي درلوده يانې د کرزي له کورنۍ څخه يې ښځه کړې وه. ډېر کلونه داسې و چې د کرزي او محمد شاه ترمنځ اړيکې نږدې نه وې. کله چې طالبان را څرگند شول، محمد شاه د کرزي له سيال امير لالي سره يو ځای شو. کله چې امير لالی له طالبانو اېران ته په تېښته بريالی شو، محمد شاه د کرزي څنگ ټينگ کړ. کرزي په لومړيو کې پر هغه باور نه لاره، ډېر وخت محمد شاه د کرزي مېلمستون ته ورتللی هم نه شو، هغه به له کرزي سره يوځای و، د کرزي امنيت به يې خوندي کاوه. د کرزي پرې

محمد شاه په کلا کې ټولو خلکو ته پالیسي تشریح کړه. هغه ورته پیسې ونيولې او ویې ویل: "تاسې په خپله دا کار مه کوئ، بلکې همدا پیسې د ځوانانو د استخدام په موخه درکول کېږي. تاسې کسان باید صحرايي سیمو ته ولېږئ چې نور دوستان، ملگري او کسان خبر کړي چې له کرزي سره نوي پلانونه دي."

محمد شاه وویل له وړاندې کرزي ویلي و چې پیغام یې باید په ټول ولایت کې کلیو او باندو ته ولېږل شي او خلک باید ترې خبر شي، خو له بده مرغه چې هغه پیغامونه لا نه دي لېږل شوي. هغه لا خپل تلفون نه و چالان کړی، تلفون یې په پوښ کې په بله وړه خونه کې پروت و. دلته په کوټوال کلي کې خلکو په پخواني ډیپلومات ډېر باور نه لاره چې وسلوال مقاومت دې وکړي. په کویتي کې ډېر خلک د سپټمبر د ۱۱ مې په پایلو پوهېدلي وو، خو په اروږگان کې لا خلکو د دې پېښو پایلې نه وې درک کړې. هغوی سخت وختونه تېر کړي و خو د افغانستان لپاره د امریکا کوم پلان ورته جوت نه شو. هغه د خلکو په منځ کې پیسې و وېشلې او هغوی په خپلو کې لوتونه سره تقسیم کړل. د دې لپاره چې د خلکو سم تعهد واخلي، محمد شاه خان ورته قرآنکریم مخې ته کړ، دا سپېڅلی کتاب د موافقو لپاره معنوي تضمین کولای شي. قرآنکریم یې د کویتي په منځ کې کېښود او محمد شاه پر خلکو غږ کړ چې لاسونه پرې کېښېږدي. هېچا هم له دې تعهد څخه انکار ونه کړ. د ټولو مخې ته د چای پیالې اېښې وې، او خلک نېغ ناست وو. هغوی ټولو پدې سپېڅلي کتاب لاسونه کېښودل، او د کرزي سره یې د وفادارۍ او د هغه د راتلونکو پلانونو سره د ملاتړ ټینګ تعهد وکړ.

څو ورځې وروسته خلکو د عبدالغني په کلا کې پر قرآنکریم لاسونه کېښودل. له اسمانه د امریکایي عملیاتو څرک څرګند وشو. د ۲۰۰۱ ز کال د اکتوبر په اوومه نېټه ۸:۱۰ عملیات پیل شول. ځینې داسې اندېښنې موجودې وې چې کله به برید وشي. په شمال کې د سي ای ای مېشت ټیم له واشنگټن څخه تمه لرله چې ژر عمل وکړي. د طالبانو او القاعدې مشران پاکستان ته یو په بل پسې

شپږم خپرکی

د طالبانو له سیمې پر موټر سایکل تېرېدل

د عبدالغني په کلا کې کسان ناست وو. ماشومانو لوبې کولې. د خلکو ترمنځ د چای چټلې پیالې اېښې وې. هره ورځ به دلته خلک سره غونډل چې له نویو خبرو خبر شي، او یا هم په خپلو کې د کومې ستونزې لپاره حل لاره و مومي. دا ځل خبره بل ډول وه، دا ځل ورځ نه، بلکې شپه وه، عبدالغني د کلا ور بسته کړی و، چې یې غږونه څوک وانه وري. پرډیو ته اجازه نه وه، چې کلا ته ننوزي. د کویتي ور هم بسته و. ښایي خلکو به خبرې کولې چې ولې یې د کلا ور بسته کړی دی.

محمد شاه د عبدالغني په کور کې په یوه نیمه روښانه خونه کې استوګن و. هغه له کویتي تازه راغلی و، او له خپل پخواني ملگري یې ملاتړ غوښت. ژر څرګنده شوه چې د هغوی پر وړاندې ستونزې وې. عبدالغني چې خبر شو محمد شاه یې دروازې ته راغلی و، زړه یې و چې هغه بېرته له دروازې رخصت کړي، خو مشر ورور یې هغه پرې نه ښود، چې دا کار وکړي. غني یې هم خبره ومنله او محمد شاه یې کورته بوتله، او د چای پیاله یې ورته ډکه کړه. اوس د کرزي خاص کس چې ورته یې د ښي لاس حیثیت لاره کلي ته رارسېدلی و، دا څرګنده وه چې کرزی په خپلو چارو کې جدي و. غني لا په خپلو پلانونو کې شک لاره، خو په دې پوهېده چې له پېښې تېښته نشته. محمدشاه چې له کویتي څخه یې له ځان سره خبرې راوړې وې، غوښتل یې پر راتلونکو پلانونو ورسره وغږېږي. غني نه غوښتل له پلانونو یوه ته هم غوږ شي. خو محمد شاه ورته په ډېر کندهاري لهجه په وار وار وویل: "کرزی غواړي په وسلوال مقاومت لاس پورې کړي، او تاسې باید د هغه ملاتړ وکړئ."

روانه وي.

د کرزي د تگ لپاره چمتوالی نیول شوی و، خو اوونۍ وړاندې کرزي د محمد شاه یوه ملگري ته چې حاجي مند نومېده ویلي و چې ږیره لویه کړي. په دې خبره حاجي مند حیران شوی و. په کویتي ښار کې هم طالبان ډېر و، خو هغوی په کویته کې د افغانستان په څېر واک او زور نه لاره. یو موټ ږیرې ته اړتیا وه. کرزی چې تل به یې عصري ژوند کاوه اوس ږیره لویه کړې وه. هغه له تېرو دوو کلونو راهیسي وړه ږیره پرې ایښې وه.

په مابنام کې حاجي مند له خپلو ملگرو سره خبرې کړې وې، هغوی ته یې ویلي و چې تېر ماسپښن څه پېښ شوي و. هغه ورته وویل چې لوی بدلونونه را روان دي. د کرزي له لوري پیغام وړونکي له وړاندې د افغانستان سویلي سیمو ته لېږل شوي وو چې وفادار ملگري خبر کړي. د هر ولایت لپاره ځانگړې وړه ډله ترتیب شوې وه. حاجي مند نه و خبر چې کرزی غواړي خپله افغانستان ته ننوځي، هغه مهال یې لا هم زړه ته نه لوېده چې کرزي ورته لارښوونه کوله، او له هغه یې وغوښتل چې له ځان سره افغانستان ته درې سټلايټ تلیفونونه یوسي.

د سپټمبر په پای کې حاجي مند د طالبانو یوه ملاتړي ملا ته چې ملا نقيب الله نومېده یو تلیفون ورکړ. هغه د کندهار په شمالي سیمو کې د خورا ډېر نفوذ خاوند و، له طالبانو سره یې هم ښې اړیکې لرلې. حاجي مند له ملا نقيب الله سره ښه پېژندل، ځکه هغه په وار وار له کرزي سر د هغه په مېلمستون کې مجلسونه کړي وو. داسې ویل کېدل چې هغه کرزي ته د طالبانو او د هغوی د پلانونو په اړه مخفي معلومات ورکړي و. ملا نقيب الله یو فرصت غوښتونکی سړی و. هغه له افغان کمونستانو سره هم لویه لانجه کې نه و ښکېل، وروسته یې له شورویانو سره جگړه وکړه، د شمالي تلوالي د واکمنۍ پر مهال هم ورته څوکۍ رسېدلې وه. د طالبانو له راتگ سره یې د هغوی ملگرتیا پیل کړه او په دې وروستيو کلونو کې کرزي پرې کار کړی و، او هغه یې د ځان کړی و، کرزي ورته د اروپا یوه ویزه هم چمتو کړې وه چې د افغانستان په اړه یو کنفرانس کې گډون

تنبېدل. په دې وخت کې لږ ځنډ رامنځ ته شو، همدا مهال پاکستان هڅه وکړه چې ملا محمد عمر وهڅوي بن لادن امریکا ته په لاس ورکړي. په عین وخت کې د سي ای ای له لارې ملا محمد عمر له واشنگتن سره خبرې پیل کړې او په محرمه توگه یې هغوی ته وویل چې اسامه بن لادن به درېیم هېواد ته تسلیم کړي، خو واشنگتن ورسره په دې موضوع کې نور ملاحظات ونه منل. دوه ورځې پاکستان او طالب مشران په خبرو کې وو. امریکایانو په دې اړه امید لاره. د مشرف د لوړو کسانو له لوري ملا محمد عمر راضي نه کړای شو، هغوی ورسره مخالفت وښود، او هغه ته یې وویل چې باید د امریکا یرغل ته تیار اوسي. په ای ایس ای کې هم دننه پر همدې موضوع اختلافات وو. ځینو له امریکایانو سره همکاري کوله، ځینو نورو یې لوی موټرونه له وسلو او تجهیزاتو ډک کندهار ته لېږدول چې طالبان پرې تقویه کړي.

په پایله کې د اکتوبر په ۷مه نېټه پر ۳۱ ځایونو هوايي بریدونه وشول. امریکایي پوځ غوښتل لومړی د طالبانو او القاعدې ستراتېژیک موقعیتونه په نښه کړي. دا ستراتېژیک موقعیتونه تر ډېره په کابل او کندهار کې وو. عملیاتو له دوو ځایونو سرچینه اخیسته یو د امریکا یو ایالت میسوري او بله د هند سمندر له برتانوی جزیرې څخه. سمندري ځواکونو افغانستان په مزایل راکټونو په نښه کاوه. انگریزانو کندهار په نښه کړی و، هغوی د طالبانو اړین ځایونه لکه هوايي ډگر او د القاعده روزنیز مرکزونه په نښه کړي وو.

په راتلونکو څو ورځو کې کرزي پرېکړه وکړه چې اروښاد ته ولاړ شي. خلک یې په کویته کې پاتې شول، هغوی نه پوهېدل چې په ټوله کې څه روان و. کرزي یوه خبریال ته وویل چې گني هغه کراچی ته روان و. ځینو ته یې ویلي و چې روم ته ځي. خو ژورنالستانو د سویل لور ته غوږ ایښی و. طالبانو په همدې وخت کې ویزې هم نه ورکولې. په شمال د شمالي تلوالي تر څنگ ژورنالستانو کار کولای شو، خو په سویل او ختیځ کې ورته کار کول ستونزمن و. د امریکا ولسمشر بوش ویلي و چې د ترهگرۍ پر وړاندې جگړه به د څه وخت لپاره پټه

چې کرزی به له گواښونو سره مخ شي. هغو خلکو چې له ده سره يې کتل په دې پوهېدل هم غوښتل چې هغه څومره ځواکمن دی؟ هغه د څومره خلکو پر مټ خپل پروگرامونه پرمخ وړي؟ که چېرې خلک پر هغه د کمزوري گمان وکړي، نو بيا يې خپلو کورونو ته هم نه پرېږدي. که چېرې ورسره لږ تر لږه يوه ډله امريکايي سرتېري وي، او يا هم هوايي ځواک ورسره وي، نو بيا شونې ده چې د اروزگان خلک يې کورونو ته پرېږدي. احمدولي په دې باور و چې ورور يې په لوی لاس ځان په خطر کې اچاوه، خو حامد کرزي يې يوې خبرې ته هم غوږ نه اېښود.

کرزي ته خپلې ميرمنې ويلي و چې د ځان خيال بايد وساتي، او خطرناک شيان له ځان سره وانهخلي. وروسته کرزي په يوه مرکه کې وويل چې هغه په څلورېښت کلنۍ کې له يوې ميرمنې سره د کورنۍ په خوښه واده کړی. هغه د خپل سفر په اړه خپلې ميرمنې ته لا هم نه ويلي، ځکه په دې ډول حساسو وختونو کې يې پر چا باور نه شو کولای. هغه خپلې ميرمنې ته ويلي و چې په وېش کې يوې جنازې ته ځي، او هلته په جنازه کې گډون کوي. ميرمن يې هغه وخت حيرانه شوه چې کله کرزي ورته د غاښو د کريم او برس او پاکو جامو غوښتنه وکړه. ميرمنې يې ورته وويل: "دا چې جنازې ته ځي نو دومره څېزونو ته څه اړتيا ده؟" کرزي خپلې ميرمنې ته ويلي چې نور ورسره د تشرېحاتو وخت نه و. کله چې يې شيان ورته چمتو کړل، کرزي خپلې ميرمنې ته وويل: "که په څو اوونيو کې دې زما په اړه معلومات وانه خيستل، پوه شه چې زه نور ژوندی نه يم." دروازه يې بنده کړه او له کوره ووت.

د کرزي جيب موټر چې له کویتې ښاره د وتلو په حال کې و، پکې د هغه اعتمادي ملگري له ده سره سپاره وو. کرزی د موټر په شا کې سپور و، د هغه دواړو اړخونو ته يو يو ساتونکی و، دا ساتونکي د محمد شاه ملگري وو. دې کسانو ته لا نه ويل شوي چې موټر په کوم لور روان و، او اصلي منزل و مقصد کوم ځای و. کرزي ورته ويلي و چې چمن ته يوې جنازې ته ځي. کله چې موټر

وکړي. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته د کرزي له هغه سره تعلقات ښه شوي و، نو ځکه يې هغه تليفون واخيست. ملا نقيب الله کرزي ته د طالبانو په تسليمۍ کې مهم رول ولوباوه. د ملا نقيب الله زوی وايي کله يې چې پلار د کرزي له لوري ورته لېږل شوی تليفون تر لاسه کړ، سمدستي کرزي ورسره خبرې پرې وکړې: "هغه زما پلار ته وويل: طالبانو ته ووايه چې جگړه ونه کړي، هغوی نور ختم دي او جگړه يې په گټه نه تمامېږي."

د اکتوبر تر لومړيو لا کرزي حاجي مند ته سم حال نه و ويلي، هغه ته يې ويلي و چې گټې هغه کراچۍ ته ځي. حاجي مند فکر کاوه چې دا يو ښه نظر او خبر دی. کویتې ښار کې هم ښه امنيت نه و. څو ورځې وړاندې کرزي ترې غوښتي و چې نور ستلايت تليفونونه او مخابراتي واخلې، خو مارکيت کې هر څه نه موندل کېدل، ښايي دا هم د طالبانو کوم کار و چې د پاکستانی څارگرو له لوري به ورته معلومات ورکول شوي و. يوه ورځ حاجي مند بل بازار ته تللی و، هغه د حالت په درک کولو سره پوه شو چې امنيت خرابېدونکی و. په دې خبره کرزی هم پوهېده، خو هغه له وخته د سفر چمتوالی نيولی و.

کله چې د اکتوبر په ۷مه عمليات پيل شول، د کرزي د مېلمنو خونه نوره هم له مېلمنو ډکه شوه. په نيمه شپه کې چې کوم کسان په مېلمستون کې بيدار وو هغوی واورېدل چې کرزي د اروزگان د سفر خبرې کولې. په ناستو خلکو کې يو د کرزي ورور احمدولي کرزی و. هغه ته د سي ای ای د مشر گريگ له لوري پيل شوي عمليات دومره حيرانونکي نه وو، لکه اروزگان ته د کرزي د سفر خبره چې يې واورېده.

احمدولي داسې فکر کاوه چې په اروزگان کې به کرزي ته يو څه ور پېښ شي. هغه ته دا ډول پوښتنې پيدا وې، ايا د اروزگان خلک به ورته د خپلو کلاگانو دروازې پرانيزي؟ ايا خلک به يې خپلو کورونو ته پرېږدي؟ هغه په دې هم پوهېده چې دا د پښتنو دود دی چې د مېلمه ډېره پالنه کوي، او په ځانگړې توگه هغه مهال چې کله مېلمه په کومه ستونزه کې وي. دا هم ورته څرگنده وه

غوښتل هغوی له پولې پر موټر سایکلونو واوړي. په همدې وخت کې مهاجرین هم له افغانستان څخه چمن ته را روان وو. د کوربه لپاره داسې څرگنده شوه چې په افغانستان کې حالات خراب دي. هر چېرې بمباري او د میزایل راکټونو بریدونه کېدل، نو ځکه یې خوښه نه وه چې کرزی افغانستان ته واوړي. کوربه د کرزي ملگري حاجي مند ته ویلي و چې په چمن کې موټر سایکلونه نه موندل کېږي، باید له کویتې ښار څخه یې راوړي، هغه هم د کویتې پر لور روان شو، کله چې کرزی په دې کار خبره شو، هغه په غوسه شو، او ویې ویل: "زه دلته نور نه شم پاتې کېدلای. خلک به ما وويني. زه باید له پولې واوړم."

کرزي له خپل وراره احمد څخه پوښتنه وکړه چې گني په چمن کې موټر سایکلونه موندل کېږي؟ هغه وځنډل او ورته ویې ویل چې ته خو موټر سایکلونه یادوې، دلته کبایړي الوتکې هم موندل کېږي. کله چې یې موټر سایکلونه راوستل، کرزي ترې پوښتنه وکړه چې لار به څنگه وي، هغه مخکې ولاړ او لار یې ورته وکتله.

هماغه ماسپښین له معلوماتو وروسته د کرزي وړه ډله پر دوو موټر سایکلونو له پولې واوښتله. حاجي مند لا کویتې ته پر لاره و. د کوربه زوی د کرزي د ډلې له لومړي موټرسایکل سره له پولې واوښت، وروسته کرزی او د هغه وراوړه پسې ولاړل. دې ډلې ډالر او کلداری په وړو بستو و وېشلې، دوه سټلايټ تليفونونه یې د کڅوړې پای ته واچول. له هغوی سره نور څه نه وو. د احمد په غوښتنه کرزي یوه لنگۍ پر سر تاو کړه. هغه له وړاندې لنگۍ نه تړله. اوس هغوی د نورو افغانانو په څېر ښکارېدل چې پر موټر سایکل به یې سفرونه کول او په افغانستان کې د موټر سایکل سفر عامه خبره ده. دا لا څرگنده نه وه چې کرزی به په خیر تر اروزگانه ورسې که نه؟

له پاکستان څخه د افغانستان خاورې ته پر پوله اوښتل کوم ستونزمن کار نه دی. د ډیورنډ کرښه چې په نولسمه پېړۍ کې د انگریزانو له لوري راکاږل شوې، د پولې د یوې خوا پښتانه یې هم په رسمیت نه پېژني. د کرزي ډله د لمانځه پر

روانېده، د احمدولي په سترگو کې اوښکې ولاړې وې. هغه فکر کاوه چې خپل ورور د وروستي ځل لپاره ويني. گاونډیانو له احمدولي څخه وپوښتل: "هغه چېرته روان دی؟" که څه هم سترگې یې له اوښکو ډکې وې، د خلکو په لیدو یې ځان ډاډه ښکاره کړ او هغوی ته یې وویل کرزی اسلام اباد ته ولاړ.

موټر په چمن کې د افغان پولې لور ته روان شو، اوس څرگنده شوه چې هغوی جنازې ته نه و روان. کرزي فکر کاوه چې هغوی به په لار کې شپه له یوه دوست سره چې هغه هم په خټه پوپلزی و تېره کړي. هغه نه غوښتل په نېغه لاره ولاړشي. افغانان یو عادت لري، په هغه اوږده لار چې ملگري یې پرې پراته وي، تر لنډې لارې یې ځکه خوښوي چې ورته محفوظه ښکاري. کرزي یو بل پاکستانی قومي مشر هم پېژانده چې په یوه بله لار یې کور و، هغه لار مناسبه نه ښکارېده، دې قومي مشر کرزي ته وویل چې دوه ورځې باید تم شي، چې حالات درک کړي او بیا افغانستان ته ولاړ شي. دا ناشونې وه، ځکه کرزی نور په پاکستان کې پاتې کېدلی نه شو. کرزی له ډېره وخته د دې فرصت په لټه و، هغه په عمومي لار افغانستان ته واوښت. د کرزي په وینا چې سفر لا ځنډیدلی و، ځکه هغه له پاکستانی ادارو سره هم خبرې کړې وې. هغوی غوښتل له کرزي سره په اسلام اباد کې د افغانستان پر راتلونکي وغږېږي. کرزي په پاکستان باور نه لاره، ځکه هغه د طالبانو ملگری و. کرزی وايي: "ما ورته وویل زه وخت ته اړتیا لرم چې په همدې موضوع فکر وکړم، په پای کې مې د هغوی غوښتنه ونه منله." په کویته کې د پاکستان د پوځي استخباراتو یو جگپوړی مشر وايي چې کرزی یې دفتر ته ورغلی و، او له هغه یې د یوې غوره لارې پوښتنه کړې وه. دا لوړ پوړی چارواکی وايي چې هغه د اخگزیو د قوم یوه قومي مشر ته ویلي و چې له کرزي سره مرسته وکړي.

راتلونکې ورځ د چمن په گڼ بازار کې د کرزي راتلونکی پلان له پولې پر موټر سایکل اوښتل و. هغه حاجي مند ته وویل چې دوه موټر سایکلونه واخلي او پر مټ یې له پولې واوړي. خو د هغوی کوربه ورسره خبره ونه منله او هغه نه

وویل چېرې چې بې شپه تېره کړې وه: "لومړي بمونه په کندهار ولوبدل، خلک له خپلو کورونو تېښتېدل. زما دوست په همدې شپه په خپل کور کې یوازې و. هغه خاموش و، څه یې تر خوله نه وتل. په ماښام کې مې دوه ماشومان هم ولیدل چې د کلا د دوو وړو خونو پر دېوالونو یې منډې وهلې، د هغوی تر خولو هم څه نه وتل، ماشومانو راته چای راوړ او بیا وځغاستل. ما پوښتنه وکړه چې څه حال مو دی؟ کلیوال چېرته دي؟ ولې کلی خالي دی؟ کوربه راته وویل: موږ ویرېږو، امریکایان بمونه غورځوي، طالبان هم ډېر دي او هر ځای وي. موږ خو هسې مړه کېږو، د ماشومانو مو خیال ساتو."

ولسمشر کرزی یو ځل بیا خاموش پاتې شو، داسې ښکارېده لکه د وخت حالاتو چې سخت زورولی وي. داسې لکه په اوږو یې چې دروند بار پروت وي، په همدې شېبه یې له سترگو اوبښکې توی شوې. سترگې یې په ما کې ښخې کړې، هغه د څو شېبو لپاره نور هم خاموش و. تر خولې یې څه نه وتل، له جبهه یې وړوکی دستمال راویست او خپلې سترگې یې له اوبښکو پاکې کړې. ولسمشر په خبرو پیل وکړ: "هغه ماشومان نه وېرېدل، له کوربه مې وپوښتل چې ولې ماشومان نه وېرېږي؟" ما له ولسمشره پوښتنه وکړه چې څه اغیزمن کړې؟ هغه په ځواب کې راته وویل: "هماغه شېبه مې سخت ځان راته گرم ښکاره شو، د هغو ماشومانو له کبله، زه و وېرېدم چې ښايي هغوی زما د شتون له کبله و وژل شي. ځکه طالبان زما په وژلو پسې وو."

له شوراندام وروسته هغوی کندهار کې یو محفوظ ځای ته ولاړل. دا کور هم خوشې شوی و. د کور په وره لوی کولپ پروت و، د کورنۍ غړي له بمباریو تېښتېدلي وو. د طالبانو اصلي مرکز له هغوی څخه له شل دقیقو په نږدې واټن کې پروت و. ملا محمد عمر خبرې کړې وې، د هغه د ادارې مهم مرکزونه په بمونو ویشتل شوي وو. هغه پر بي بي سي د امریکا بریدونه سخت وغندل او د امریکا ملاتړي یې د اسلام دوښمنان یاد کړل. امریکایان په دې خبر وو چې افغانانو د ملامحمد عمر خبرې اوریدلې، ځکه یې په وار وار ویل چې د هغوی

مهال له پولې واوښته، هغه مهال چې د پولې مامورین په مسجدونو کې په لمونځونو بوخت وو. هغوی له پاسپورتونو پرته تېر شول. کرزی له خپل وراره سره د کندهار پر لور له گڼې گونې ډک سړک روان شو، که طالبان یې ونیسي، وینه به یې هم ځمکې ته پرېږدي. دلته یوه خبره د یادولو ده چې د پاکستان استخبارات وايي کرزی له ځان سره پاسپورت لاره. د کرزي یو ملاتړ په لار کې و، هغه له پلان څخه خبر و، هغه له دوی سره مرسته کوله، دهغه د ناز نوم (گران فدا) و. کندهار ته خپرمه د کرزي ډله په لار کې و درېدله، له دې کبله نه چې هغوی طالبانو ایسار کړل، بلکې احمد موټر سایکل په یوه تېره ډبره ور ویست او له دې سره موټر سایکل پنچر شو. کرزي له خپل وراره وپوښتل چې اوس څه کوو؟ هغه ورته وویل چې اضافي شیان له مخکیني موټر سایکل سره شته. کرزي فکر کاوه چې ښايي هغوی و ځنډېږي. له نیکه مرغه د مخکني موټر سایکل کسانو ور فکر شو، هغوی بېرته شا ته ورغلل. هغوی خپل موټرسایکل ورکړ او دوی دواړه روان شول. هغوی د طالبانو له پوستو تېر شول، د افغانستان د سویل په لور وران وو، دهغوی راتلونکی ځای شوراندام و، هلته هم د کرزي یو ملگر و، غوښتل یې له هغه سره تم شي.

کله چې په ولسمشرۍ ماڼۍ کې له ولسمشر کرزي سره کښېناستم، د هغه د واک اته کاله پوره شوي وو. له هغه مې د هغه د موټر سایکل د سفر په اړه پوښتنه وکړه. دا مهال د مازیگر پنځه بجې وې چې له ولسمشر کرزي سره د دویم ځل لپاره د مرکې په موخه مخ شوم. کله چې مې له ولسمشر سره لومړۍ مرکه کوله هغه راته د سهار چای راکړی. دا ځل موږ په یوه وړه خونه کې کښېناستو، وړې څوکۍ وې، زموږ ترمخ چاکلیټ هم وو، ولسمشر ته یوه پیاله چای او زما ترمخ قهوه اېښې وه. کله چې موږ د مرکې پر مهال هغه ځای ته ورسېدو چې په شوراندام کې د یوه واړه کور په اړه پوښتنې ته ولسمشر ځواب وایه، هغه د څوکۍ پر بازوگانو لاسونه تکیه کړل، د څو شېبو لپاره خاموش پاتې شو. کله چې یې په خبرو پیل وکړ د هغې کلا او د هغې باغچې په اړه یې راته

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۷۷

وړو ستونزو سره مخ شوی و، هغه د ترینکوټ شمال کې کوټوال کلي کې د عبدالغني کور ته سلامت رسېدلی و. محمد شاه له تېرې یوې اوونۍ راهیسې هماغلته پروت و.

کله چې حاجي منډ ورته کیسه وکړه، محمد شاه سر وښوراهه. هغه وویل: "هغسې یې خپل پلان تطبیق کړ! افغانستان ته راغی." محمد شاه ژر خپل ستیلايت تلیفون چالان کړ، د تلیفون وړوکی انتن یې په کړکۍ کې کېښود، تر څو تلیفون کار وکړي. وروسته له کرزي سره په اړیکه کې شو: "زه دلته په ترینکوټ کې له هغو خلکو سره یم چې زموږ لپاره یې ډېر کار کړی، او په راتلونکي کې به هم زموږ ټینګ ملاتړي وي. خو ځیني قومي مشران له موږ سره مرسته کول نه غواړي." محمد شاه یو ځل بیا پر کرزي ټینګار وکړ چې اروښاد ته ور نه شي. کرزي یې خبرې نه منلې، ځکه نو محمد شاه له حاجي منډ سره په بېرته کندهار ته ولاړ او هلته یې یو ځل بیا کرزي ته وویل چې باید اروښاد ته ولاړ نه شي. هغه د کرزي ځانګړې ساتونکي و، ځان یې مسوول احساساوه چې باید خپل مشر په حالاتو پوه کړي. هغه باور لاره چې تر کرزي ډېر په حالاتو خبر و. کله چې کندهار ته ورسېد، هغه له کرزي سره په ټینګه خبرې وکړې: "تاسې دلته څه کوئ؟ تاسې ولې راته په دې اړه څه نه ویل؟ خلک په اروښاد کې همکاري ته چمتو دي، خو تاسې باید هلته ولاړ نه شئ. دا ډېره خطرناکه ده." کله چې پوه شو کرزي یې خبرو ته غوږ نه اېښوده، محمدشاه خپلې خبرې نرمې کړې او خپل سیاست یې بدل کړ: "که تاسې خدای مکړه و وژل شئ، ټول هېواد به خوار شي. که چېرې زه و وژل شم، یوازې به مې را باندې کورنۍ خواره شي. زه اروښاد ته ځم، که زه و وژل شوم، زما د ماشوم زوی خیال ساته." بیا هم د کرزي ساتونکی محمد شاه ونه توانېد چې هغه راضي کړي، هغه یې ولېږه چې له بازاره ورته کرایي موټر راوړي.

د موټرو له تم ځای څخه یې ټکسي موټر راوست. مازیګر مهال یې د اروښاد پر لور سفر پیل کړ، سړک هم کند و کپړ و، هغوی په شاه ولي کوټ ولسوالۍ کې

یو سړی او موټر سایکل | ۷۶

جګړه د اسلام او مسلمانانو پر وړاندې نه، بلکې د ترهګرۍ پر وړاندې ده. د امریکایانو هغه اټکل چې ګني طالبان به له لومړیو هوايي بریدونو وروسته تسلیم شي ناسم و. ډېری طالبانو انتظار ایسته چې وګوري امریکایان په غوسه وو، که نه.

د کرزي کسان په بېرته کې وو. هغوی د کور دروازه ماتول غوښتل، دا یې د دوستانو کور و، هغوی وروسته غوښتل کیسه ورته وکړي. کرزي خپل کسان پرې نه ښودل چې دروازه ماته کړي، هغه ورته وویل: "موږ دلته د ماتولو لپاره نه یو راغلي." وروسته د کرزي وراره ولاړ پر دېواله کور ته ور واوښت او د کور ور یې له دننه خلاص کړ. کله چې کور ته ننوتل، کرزي په تلیفونونو پیل وکړ، لومړۍ خبرې یې په انګریزي ژبه وې، د هغه کسان نه پرې پوهېدل. ځکه هغوی نه پوهېدل چې له چاسره د څه په اړه خبرې کوي؟ دا موضوع ورته ګونګه پاتې شوه. دا څرګنده ده چې کرزي بهرنیانو ته د خپلو پلانونو او کړنو په اړه معلومات ورکول. کرزي یوازې له بهرنیانو سره خبرې نه کولې، بلکې له پخواني باچا اعلیحضرت محمدظاهر شاه سره یې چې په روم کې و هم خبرې کولې. نوموړی هغه مهال نه و توانېدلی چې له اعلیحضرت سره خبرې وکړي، نو ځکه یې د هغه د دفتر له رییس سره خبرې وکړې: "زه په افغانستان کې یم." اړیکه یې پرې کړه او تلیفون یې خاموش کړ، ځکه هغه غوښتل د تلیفون بترۍ یې ختمه نه شي. د دفتر رییس ته دا چې کرزی په افغانستان کې و حیرانونکې نه وه. هغه د کرزي په پلان خبر و چې افغانستان ته د ننوتو پلان یې لاره. د کرزي د اړیکې په اړه یې اعلیحضرت ته هم خبر ورکړ.

پر همدې مهال حاجي منډ له کویتې راوړسېد او له خپلو ملګرو سره بېرته یو ځای شو. کرزي ژر تر ژر له هغه و غوښتل چې تر اروښادګانه ولاړ شي، تر څو ۷۵ کیلومتره غزېدلې لاره وګوري چې پرې د طالبانو پوستې ډېرې دي او که کمې. د کرزي د امنیت ساتونکي محمد شاه هم له ځان سره د لارې سر ته راوړي. د کرزي او ملګرو یې د ارزوګان پر لور سفر پیلېدونکی و. حاجي منډ په لار کې له

وویل چې باید ورسره د طالبانو مشر ته ولاړ شي، هغه د غره لور ته لاس ونيوه، غره ته خېرمه بله پوسته هم وه، هلته د طالبانو قومندان و. کرزی ورسره ولاړ نشو، ځکه هغه فکر کاوه چې و به یې پېژني.

محمدشاه ورسره روان شو، ټولو هغه ته سترگې نیولې وې، هغه وېره نه ښووله. طالب ساتونکي خپل قومندان ته وویل: "دا سپری خپله کڅوړه نه پرانیزي." د طالبانو قومندان په ملنډو وخنډل، ویې ویل: "ته له طالبانو سره لوبې کوې؟ ښه به دا وي چې ورسره لوبې ونه کړې. اه!" محمد شاه ورته په خواستونو شو، داسې لکه ټول ژوند چې یې په خطر کې و، هغه په زهیر غږ ورته وویل: "زه یو مشکل لرم، زه خپل کور ته ځم، کور مې په ترینکوټ کې دی. د کورنۍ یو غړی مې ژویل او بل وژل شوی. موږ پاکستان ته تللي وو، تر څو د ناروغ درملنه وکړو، اوس نه پوهېږم چې ماشومانو ته به مې گوله ډوډۍ چا ورکړې وې، که څنگه؟" محمد شاه همداسې خپلو زاریو ته دوام ورکړ. یو په بل پسې زاری یې کولې. محمد شاه ورته د کندهار د حالاتو په اړه خبرې وکړې، کله چې یې د بمباریو خبرې ورته وکړې، هغوی پرې باور وکړ. په پایله کې کرزی او د هغه ملگرو ته اجازه ورکړل شوه چې پر خپله لار ولاړ شي. د غره له سره د څراغ رڼا ښکارېده.

د شپې ناوخته کرزی او ملگري یې په خاموشۍ د یوه زړه سواندي او خواخوږي ملا امام کور ته ورسېدل. دا ملا امام یو له هغو کسانو و چې کویټې ته ور غوښتل شوی و. لا هم خطر احساسېده، هغوی د ترینکوټ مرکز ته نه نږدې کېدل، د شپې پر ۱۱ بجو ناوخته یې یو ځل بیا سفر پیل کړ، د (گوگارک) کلي په لور روان شول. کله چې کلا ته په رسېدو وو، کرزی یې له کسانو څو شېبې لا درکه شو، چې ویې کتل، په لار کې د تیاري له کبله په یوه لښتي کې لویدلی و، کله چې یې کسان ورغلل، هغه ورته وویل: "هر څه سم دي." جامې یې لنډې شوې وې.

تېرېدل، هغه ولسوالي چې پکې د کرزي د قوم خلک او دوستان ډېر و، دا ځای د کرزي لپاره یو خوندي ځای گڼل کېده. خو بیا هم گواښونه هر ځای ورته موجود وو. په لار یوې پوستې ته و درېدل، یو طالب په لویو جامو کې د سپرک پرمنځ ولاړ و، کلاشکوف په اوږه یې موټر چلونکي ته اشاره وکړه چې زور کړولا موټر تم کړي. له موټر ټول کښته شول، خو کرزی لا په موټر کې ناست و. طالب په زړه بوږنوونکي غږ وپوښتل: "چېرې ځی؟ ډېر ناوخته دی." محمد شاه ځان ور مخته کړ، په پخه ژبه یې یو ډول ځواب ورکړ. د کرزي په لاس کې د تلیفونونو کڅوړه وه او د خپلو پښو په منځ کې یې نیولې وه. طالب خپل لاسي څراغ ورته ونيوه او ورته ویې ویل: "دا څه دي، کڅوړه پرانیزه." کرزي د کڅوړې له پرانیستو ډډه وکړه، کسان یې واخطا شول، کرزي له وړاندې له سټلايټ تلیفونونو سره سفر نه کاوه، له احتیاطه یې کار اخیست. اوس ورسره دوه سټلايټ تلیفونونه وو، کسان یې هېښ وو.

طالب پر کرزي امر وکړ چې له موټر کښته شي او کڅوړه ور وړي، محمد شاه یې مخې ته ورولوېد، هغه ورته وویل: "دا وسلې نه دي. دا بمونه نه دي. دا پرېږده، د ښځو د سنگار څېزونه دي." په افغانستان کې پرته د میرمنو له خپلو خاوندانو، نارینو ته اجازه نه وه چې د ښځو په څېزونو کې لاس ووهي. خو دا ځل خبره بل ډول وه، هېچا ته اجازه نه وه چې د شپې په لویو لارو سفرونه وکړي، دوی د شپې په دې لار راغلي وو. په لومړیو کې طالب ساتونکي په خوږه ژبه خبرې کولې: "څو کیلومتره لرې لاره وهونکي موټرونه وهي. ترینکوټ ته نږدې دا هر څه ترسره کېږي. دا زما دنده ده چې تلاشي وکړم او تاسو تم کړم." طالب لا په قهر و، هغه محمد شاه ته وویل چې کڅوړه پرانیزي. طالب کڅوړې د خپل کلاشکوف چوښکه ونيول ویې ویل: "کڅوړه خلاصه کړه."

کرزی په سوچونو کې و، هغه فکر کاوه چې هغه یې د ژوند وروستۍ شېبې وې. طالب پر محمدشاه ټینگار کاوه، هغه وویل: "په تا اړه لري، تر څو کڅوړه خلاصه نه کړې، نه مو پرېږدم چې ولاړ شی." محمد شاه ورسره ژبه چلوله، هغه ورته

وروسته راته وویل: "ما طالبان پېژندل، او په دې هم پوهېدم چې له هغوی سره مقاومت به د کرزي لپاره ستونزمن وي." هغه وویل چې د طالبانو دفتر یې له کوره دومره لرې و چې لوړ غږ ور رسېده. هغه وخت نوموړي په تشویش کې و. کرزي نه و ورته ویلي چې هغه به یې په کلا کې د څومره وخت لپاره پاتې شي، او له دې سره د ملا اندېښنه زیاته شوه. دا چې کرزی یې په کلا کې اوسېده، نو باید د هغه مېلمانه هم همدې کلا ته د کرزي د کتو لپاره راغلي وای. دا ورته جوتنه وه چې هغه به د څومره وخت لپاره دلته وي؟ سبا به څه کار کوي؟ بل سبا به څه کوي؟ ملا امام به خپلې ورځنۍ چارې په مسجد کې د پخوا په څېر ترسره کولې. هغه داسې فکر کاوه چې گني په هېڅ هم نه و خبر. هغه به ویل چې په دې هېڅ عقیده نه لري چې کرزی دې د ځمکې پر سر شتون ولري. کله چې به څوک د کرزي کتو ته راتله، هغوی ته به په دروازه کې څه نه ویل کېدل، بلکې سیده به یې د کرزي کتو ته د کلا دننه بیول.

په لومړیو څو ورځو کې دا څرگنده نه وه چې کرزی څه کوي؟ ملگرو به یې دا پلمه کوله چې گني هغه استراحت کول غواړي. کرزي به منډه هم وهله، خو هغه له کلا بهر نه وتلو، په کلا کې به یې دننه منډه وهله. یو ځل بیا سید د ترینکوټ ختیځ لور ته ولېږل شو، چې معلم رحمت الله د کرزي ملگری او قومي مشر د کرزي له رارسېدو نه خبر کړي. رحمت الله هم د کرزي د نورو پلویانو په څېر له احتیاطه کار اخیست. هغه د یو قومي مشر په توګه کرزي ته وفادار پاتې شوی و. هر کله به کویتې ته د کرزي د کتو لپاره تللو. کله چې د کرزي نږدې ملاتړي جان محمد خان زنداني شو، د وخت په تېرېدو یې ځای معلم رحمت الله ونيو. دا کس په تنه لوی، لویه خېټه او لوړه خندا به یې کوله، د کرزي له راتګه چې خبر شو، هغه غبرګون وښود. کله چې سید ورته وویل چې کرزی راغلی راشه، هغه دروازه په لوړ غږ بسته کړله، ورته ویې ویل چې موږ وسلې نه لرو، څنگه به یې ننگه وکړ؟ په پخوا کې رحمت الله معلم و، خو کله چې په ۱۹۷۹ز کال روسانو پر افغانستان یرغل وکړ، هغه معلمي پرېښوده او د روسانو پر ضد

اووم خپرکی

د (دورجې) نښته، - له طالبانو سره لومړۍ جګړه

ملا امام په مسجد کې و، چې سید ور غږ کړل. سید امام ته ور نږدې شو او په تیټ غږ یې ورته وویل: "کرزی پر لاره دی او ستاسو کور ته راځي. ښايي ژر راورسېږي." ملا امام د دې خبرې په اورېدو هېښ شو. هغه په بېړه خپل لمونځ پای ته ورساوه او خپلې کلا ته یې ور ودانګل. کله چې ورغی، کرزی د وخته راغلی و او د هغه په تمه و. هغوی ورته ښه ډوډۍ برابره نه کړای شوه، هګۍ او لوبیا یې ورته برابر کړل. له ډوډۍ خوړلو وروسته کرزي ملا امام ته د اروزګان په اړه خپل پلان او اراده څرګنده کړه: "لویدیځ نور طالبان نه غواړي." دا هغه څه و چې له وړاندې هم د کرزي پلویانو له هغه په کویته کې اوریدلي وو. کرزي د ملا امام له کلا څخه کار پیل کړ، حاضر کسان یې په وړو ډلو ووېشل او په راتلونکو کارونو یې خبرې وکړې. هغوی پدې خبرې وکړې، چې څوک به ورسره یو ځای کېږي او څوک نه. څوک به چا او کوم قومي مشر ته ورځي چې د کرزي پلان ورسره شریک کړي؟

د کرزي کوربه د دوښمن په خوله کې و. د ملا امام مسجد په عین وخت کې مدرسه هم وه، هغه پکې زده کوونکو ته د قرآنکریم زده کړې ورکولې. ملا امام

شي.

په پښتنو کې لومړی د درانيو او غلجيو خبره شته وه، ځکه دا دواړې قبيلې د تاريخ په اوږدو کې د افغان ملت د بنسټ د مرکزي رول ابتکار د ځان بولي. کرزی په لومړۍ قبيله پورې تړلی دی. په اروزگان او کندهار کې دراني زيات دي. دراني د لومړي امير احمدشاه ابدالي اولاده بلل کېږي، احمدشاه ابدالي ته وروسته احمدشاه درانی وويل شول. هغه کسان چې کرزي ټول کړي وو درانيان وو. هغوی له اوولسمې پېړۍ څخه تر اوسه ډېر رهبران درلودل، په حکومتونو کې يې هم مهم رول لوبولی.

درانيان غلجيو ته د غرونو خلک وايي. ځينې يې ورته نور نومونه هم کاروي. غلجي بيا بل ډول اند لري، هغوی بيا د افغان ملت د بنسټ امتياز ځان ته ورکوي. ويل کېږي چې غلجيو په شپاړسمه پېړۍ کې فارسيان د ميرويس خان هوتک پر مټ شړلي. د ميرويس خان هوتک د واکمنۍ پر مهال ډېر دراني له سويلي سيمو څخه د هېواد ختيځو سيمو ته ولېږل شول. يوه نيمه پېړۍ وروسته د احمد شاه ابدالي تر واکمنۍ لاندې غلجيو ته هم ورته لانجه پېښه شوه. ټول دراني هم په واک کې نه وو، ډېر واک د ځيرک قوم په لاس کې و چې د درانيو يو لوی قوم دی. په غلجيو کې پنجپای له ځيرک قوم سره د تاريخ په اوږدو کې شخړې کړې.

که څه هم کرزی وايي چې ټول افغانان يو ملت دی، خو هغه تر ډېره له پوپلزيو او د دراني قوم له يوې پياوړې پښې ځيرک سره علاقه لرله. په پخوا کې ځيرک درې زامن لرل. مشر زوی يې بارک نومېده، ورپسې الکو و، او بل يې هم پوپل و. له تاريخي کيسو څخه څرگندېږي، کله چې ځيرک د سلو کالو و، په لار سم نه شو تللی، هغه خپلو درېيو زامنو ته وويل چې کندهار ته يې بوځي. د کرزي په وينا چې لومړيو دوو يې له غوښتنې انکار وکړ، او درېيم يې غوښتنه ومنله، پلار يې په اوښ سپور کړ، او له هغه سره لرغوني ښار ته ولاړ. کله چې ځيرک يو سل و شل کلن و، پوپل يې ځای ناستی شو، دلته بايد يادونه وکړم چې کرزی د

جهاد يې پيل کړ، هغه د يوې ډلې پوځي قومندان مقرر شو. کله چې طالبان را پيدا شول، هغه د وخت له والي سره شخړه وکړه، نو ځکه په خپل کور کې تر نظارت لاندې و، حتا د ترينکوټ بازار ته يې د تگ زړه هم نشو کولای.

په پايله کې سيد هغه قانع کړ، پر خپل سر يې پتو(خادر) کش کړ، مخ يې پټ کړ چې څوک يې ونه پېژني. رحمت الله يې پر موټر سایکل را واخيست، سيد د موټر سایکل څراغ بند کړی و. هغوی نه غوښتل چې طالبان ترې څه وپوښتي. د کرزي پيغام رسونکي نوموړی پوپلزی مشر د ترينکوټ له ختيځ څخه د ولايت د مرکز شمال لور ته بوت، په لار کې هغوی د سيند څخه هم تېر شول، د سيند غاړه په شنو وښو ښکلې وه.

له دې سره د پوپلزيو د قوم د مشرانو شمېر ډېر او په کرارۍ دا هر څه ترسره شول. خو دې کفايت نه کاوه، کرزي د نورو قومونو د مشرانو ملاتړ هم په اروزگان کې اړين وباله. هغه لومړی د هزاره قوم په برخه کې بريالی شو، هزاره قوم د اروزگان ولايت د نفوسو لس سلنه جوړوي. د هزاره قوم يو مشر خليلي د طالبانو پر وړاندې ولاړ و او هغه له کرزي او جان محمد خان سره نږدې اړيکې لرلې. هغوی لا پخوا د طالبانو پر وړاندې د مقاومت په اړه پرېکړې ته رسېدلي وو. طالبانو هزاره قوم ته ډېر پام نه کاوه، نو ځکه هغوی يې پر وړاندې ځواکمن پلانونه نيولي وو. په پرېکړه کې د بېرنيو مرستو د روغتون يادونه هم شوې وه، چې بايد پکې د جگړې له کرښې راتلونکي ژوبل کسان ورغول شي. خليلي د ترينکوټ مرکز ته د خپل ورتگ په اړه خطر احساساوه، په خپل استازيتوب يې يو بل کس لېږلی و. کرزي ته يې دا پيغام لېږلی و: "زه غواړم د طالبانو پر وړاندې ستاسې ترڅنگ و درېرم."

د هزاره قوم ملاتړ د بريا يو بل گام و، خو بيا هم د پښتنو ملاتړ ځکه ډېر اړين و چې د دې ولايت ډېر نفوس له پښتنو څخه جوړ و. دا بيا بله تېروتنه وه چې پښتنو ته د يو متحد قوم په سترگه کتل شوي وای. کرزي په دې خبرو پوهېده، هغه په دې هم پوهېده چې څوک په کوم ځای کې او د چا استازيتوب کولای

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۸۵

افغانستان ته له لويديځ اړخ څخه ننوځي، او امريکايانو سره په تماس کې و. کرزي له ځان سره په پټه دوه تليفونونه راوړي وو، خو ورسره اضافي بترۍ نه وې. په کلا کې له کلونو بربننا نه وه، نو ځکه تليفونونه ته بربننا ورکول ناممکن و. کرزي هڅه وکړه د تليفون بترۍ د موټر بترۍ ته بسته وکړي، له لمر څخه يې هم کار واخيست، خو کومه گټه يې ورته ونه کړه. کرزي د جنريټر پوښتنه وکړه. ملگرو يې ورته وويل چې په سيمه کې يې جنريټر نه موندل کېده. له کرزي سره پيسې وې، هغه پرېکړه وکړه چې يو جنريټر واخلي.

سيد يې کندهار ته ولېږه چې ورته دوه نور تليفونونه راوړي. کندهار ښار د اکتوبر له ۷مې راپدېخوا تر سختو بمباريو لاندې و. دا چې په لومړيو بمباريو طالبان تسليم نه شول، نو ځکه د بمباريو لړۍ د (B-52)، (B-1)، او (B-2) پر مټ پيل شوه. له پاکستان څخه د افغانستان پر خاوره بريد کوونکې الوتکې (AC-130H) هم څرخېدلې، امريکايانو د لومړي ځل لپاره ځمکني لنډ عمليات پيل کړي و. په شپه کې به امريکايانو د طالبانو په نظامي ځايونو او هوايي ډگر بريدونه کول. خو دا هر څه به د لنډ وخت لپاره و.

د کرزي د ورور احمد ولي په پرمټ نوي راوړل شوي تليفونونه د کرزي د يوه ملگري په کور کې پراته وو. د تليفون هره دقيقه لگښت پنځه ډالر و، خو لگښت يې ځکه کومه خبره نه وه چې د سي اي اي له لوري پرې کېده. سيد هم اوس د تليفون په کارولو پوهېده.

پر دې سربېره چې کرزی د تليفون له کبله له ننگونو او گواښونو سره مخ و، بيا هم هغه هڅه کوله چې د بارکزيو او ځيرک قومونو له مشرانو سره په تماس کې شي. په ترينکوټ کې دا يوه اسانه خبره نه وه. تر هغه وړاندې چې طالبان د ښار واک په لاس کې واخلي، هغه وخت د ښار حالت گډوډ او د خلکو ترمنځ لويه فاصله موجوده وه. هغه وخت د ارزگان والي جان محمد خان د بارکزيو قوم سره د واک پر سر جگړه کوله. که څه هم دا معلومه نه ده چې لومړی جگړه چا پيل کړې وه، خو بارکزي پر جان محمد خان تور لگوي چې گني هغه يو نامتو ملا

يو سړی او موټر سایکل | ۸۴

پوپل زوی دی، چې وايي په خټه پوپلزی دی له همدې ځايه سرچينه اخلي. (مستند بنسټ نلري)

کله چې په ۱۹۹۴ز کال طالبان واک ته ورسېدل، هغوی ډېر واک غلجيو او پنجای ته ورکړ، همدې قومونو له قدرته خوند اخيست. له پېړيو وروسته يې په کندهار کې واک نوی کړ. د هېواد په ختيځ کې داسې فکر کېږي چې ټول غلجي طالبان دي، خو ټول غلجي طالبان نه دي. د بېلگې په توگه کرزي د خپل پلار په لاس له غلجي هاشم خان سره پېژندل، هغه له طالبانو سره مخالف و، چې په پايله کې يې خپل واک هم له لاسه ورکړ. د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د غلجي قوم مشر په خپله کلا کې اوسېده. کله چې د ۲۰۰۱ز کال په اکتوبر کې خبر شو چې پوپلزی حامد کرزی ارزگان ته راغلی و، هغه ولاړ او له هغه سره يې د همکارۍ خبره وکړه. د غلجيو د قوم ډېرو مشرانو د طالبانو د رژيم ملاتړ کاوه، خو هاشم خان يې په مخالف اړخ کې ولاړ و. د پوپلزيو له قوم څخه حامد کرزي هڅه وکړه چې طالبان به سمې لارې ته وهڅوي، خو هغه هم په دې چاره کې بريالی نه شو. هاشم خان ادعا کوله چې غلجي به د کرزي د ملاتړ په موخه په ترينکوټ او د ارزگان ولايت په دوو نورو ولسواليو کې وهڅوي. کرزی په دې کار سره ډېر خوښ شو، او هاشم خان ته يې ټولې هغه اسانتياوې برابرې کړې چې اړتيا يې ورته لرله. کرزي هغه ته وويل: "خپل مسووليت ادا کړه." کرزي ورته دوه سوه زره پاکستاني کلداری ورکړې. په دې خبره چې ولې د غلجيو د قوم يوه مشر هاشم خان ته ډېرې پيسې ورکړل شوې، معلم رحمت الله په غوسه کړ، هغه د هاشم خان له پيسو څخه پنځوس زره د خپل ځان لپاره وغوښتې، خو دې هڅې يې گټه ونه کړه.

له ترينکوټ څخه بهر د ملا امام په کلا کې کرزی ورځ تر بلې خسته کېدونکی و. د دواړو ستايليت تليفونونو بترۍ يې په ختمېدو وې، هغه نه شوی کولای له خپلو ملگرو سره په اړيکه کې شي. په تېرو دوو اوونيو کې هغه په دوامداره توگه د ارزگان له قومي مشرانو، شمالي ټلوالې، اسماعيل خان،- چا چې پلان لاره

طالبان نه غواړي." هغه پدې ټينگار کاوه چې بايد پښتانه اقدام وکړي، که نه نورې ډلې يانې د شمالي ټلوالې (-هزاره، ازبیک او تاجک) به د سي ای ای پر مټ په دې برخه کې پرمختګ وکړي او امتياز به د ځان کړي. شمالي ټلواله په کراره د کابل لور ته روانه وه، خو د افغانستان په سويل کې پښتنو د طالبانو پر وړاندې لوی پرمختګ ونه کړای شو، که څه هم پر کندهار هوايي بريدونه روان و. کرزي دوو بارکزيو قومي مشرانو ته چې مخامخ ورته ناست وو، وويل: "که موږ پښتانه کوم اقدام ونه کړو، نو موږ په خطر کې يو. موږ بايد له خپل دريځ څخه دفاع وکړو."

د کرزي کارونه لا په چټکۍ روان نه و. په کلا کې له هغه سره خلکو مخالف نظريات لرل، خو هغه ورته په سره سينه معلومات ورکول او د هغوی قناعت يې ترلاسه کاوه. هغه له هغو خلکو خسته شوی و چې د اقدام څخه يې تېښته کوله. له کلونو يې ورته پيسې ورکړې وې، خو اوس يې کرزي ته په بدل کې څه ورکولای شول؟ کرزي د خپل مقاومت ارزښت درک کړی و، خو له نورو يې هم تمه وه چې په همدې ارزښت ځانونه پوه کړي. د سيد په وينا چې کرزي ناستو خلکو ته وويل: "زه له کويټې دلته راغلم، دا هغه څه دي چې تاسې يې له ماسر کول غواړئ؟" له بل لوري د کندهار پخواني والي گل اغا شيرزي هم کندهار ته د ننوتلو چمتوالی نيولی و. هغه له ځان سره خپل ملگري او له پيسو ډکې کڅوړې را اخيستې وې. دی د طالبانو له راتګ سره له خپلې دندې او خاورې شړل شوی و. گل اغا شيرزي دا نه منله چې گني حامد کرزی په ارزوگان کې و. اوس خبره بل دوه ښکارېده، کرزي خپل ملگري نه وو چمتو کړي، خو گل اغا شيرزي د خپلو پلانونو د تطبيق لاره پخه کړې وه.

لږ ورځې وروسته د کرزي کسان د ارزوگان ولايت د مرکز کوتوال کلي ته د عبدالغني ماما کور ته ولاړل. د هغوی لپاره حالت سم نه و، هغوی بايد په يوه ځای د ډېر وخت لپاره نه وای تم شوي. کرزي غوښتل د موټر له لارې ولاړ شي، خو ملگرو يې ورسره دا نظريه ونه منله. په پښو تګ بيا ورته په رڼا ورځ هم

وواژه. له دې سره په دواړو اړخونو کې د وژنو لړۍ روانه شوه. کله چې کرزي په ۱۹۹۰ زلسيزه کې له جان محمد خان سره کتل، هغه هم تر نښې لاندې و. د بارکزيو د قوم يو کس ادعا کوي چې گني هغوی د کرزي د ليدو لپاره مرکزي جامع جماعت ته ورغلي وو، هلته پرې د جان محمد خان د کسانو له لوري توپنچه نيول شوې وه. په روانه شخړه کې جان محمد خان يو وسلوال کس او څلور نور کسان و ویشتل. د مرکزي جامع جماعت مخې ته د مړو جسدونه پراته وو، چې پکې يو جسد د والي د موټر چلونکي و. کرزی له هماغه ځايه په تېښته بريالی شوی و، هغه ښځه د پوليسو د قومندان عزيز کور ته تللی و. که څه هم کرزي هڅه کوله د بارکزيو له قوم سره د جان محمد خان شخړه پای ته ورسوي، خو هغه يې خبرو ته غوږ نه اېښوده. د بارکزيو قومي مشر روزي خان د غچ په موخه د جان محمد خان د ورور د وژل کېدو امر وکړ. د کلونو لپاره د دوو رهبرانو ترمنځ شخړه روانه وه.

کرزي پر روزي خان باندې په ۲۰۰۱ زکال د اکتوبر په مياشت کې حساب نه شو کولای، نو ځکه يې د بارکزيو په قوم کې د ترينکوټ له سلطان محمد او جمعه خان سره اړيکې ټينکې کړې. دې کسانو په دوښمنۍ کې کوم څه نه شو تر سره کولای. دواړو د طالبانو له رژيم وړاندې په سيمه ييز حکومت کې مهم رول لوبولی و. سلطان محمد له جان محمد خان سره هغه مهال کار هم کړی و چې هغه د ارزوگان والي و. نوموړی هغه وخت د ارزوگان د پوليسو قوماندان و. د طالبانو له راتګ سره يې دندې له لاسه ووتې. سلطان محمد کويټې ته وتښتېده، په داسي حال کې چې جمعه خان زنداني کړای شو، او تل به يې شکنجه کاوه. دواړو له طالبانو سره مخالفت لاره، نو ځکه يې د سپټمبر له ۱۱ مې وړاندې هم د کرزي د ورنگ غوښتنه کوله.

دا دوه قومي مشران د کرزي له لوري د شپې ناوخته ور وغوښتل شول، هغوی ته هغه څه وويل شول چې په تېرو دوو اوونيو کې کرزي له نورو قومي مشرانو سره شريک کړي وو. کرزي ورته وويل: "لويدیځ له طالبانو تر پوزې راغلی، هغوی نور

څه لپاره تم و. ټینېټ کرزي ته ويلي و چې کارونه يې په نسبتي توگه ورو وو. کرزی د يو پښتون مشر په توگه د ارزگان په مرکز ترينگوټ کې و، هغه په انگرېزي ژبه روانې خبرې کولای شوې، د سي ای ای ملاتړ هم ورسره و.

کرزی لا د خپلو ملگرو په منځ کې و، هغه لا عملي اقدام نه و کړي، هغه د خپلو ملگرو او قومي مشرانو لپاره چې له هغه سره يې خبرې کړې وې د قناعت لپاره کومه مذهبي فتوا نه لرله. هغه ته د سپټمبر د ۱۱مې وړاندې هم ويل شوي و چې د خپل اقدام وړاندې هغه د يو ملا له لوري تصديق ته اړتيا لرله. هغه د همدې کار په لټه کې شو، چې په پايله کې يې په ارزگان کې د وسلوال مقاومت تاييد وکړ. په کوپټه کې يو مذهبي مشر فتوا ورکړه چې له مخې يې کرزي کولای شول چې د طالبانو د رژيم پر وړاندې ودرېږي.

پر فتوا سربېره کرزي د خپلو کسانو په مورال کې بدلون درک نه کړای شو. هغوی له کرزي د هغه ژمنه تازه کېدل غوښتل، هغوی کرزي ته وويل: "که چېرې امريکايان ملاتړ در څخه کوي، نو پر ترينکوټ دي بمونه واچوي چې موږ په جگړه پيل وکړو. او د طالبانو رژيم به پای ته ورسوو." کرزي په ځواب کې وويل: "زه څنگه جرات وکړم چې له امريکايانو غوښتنه وکړم زما پر خاوره بمونه وغورځوي، چې په ترڅ کې به يې زما ولسي وگړي و وژل شي." د کرزي ملگرو د هغه لپاره خپل ژوند قرباني کاوه، خو هغوی له کرزي يوه بله غوښتنه هم لرله، هغوی کرزي ته وويل: "له امريکايانو وغواړه چې له ښار بهر پر صحرا بم وغورځوي، تر څو موږ ته يې څرک ولگېږي." کرزی پوهېده چې هغه د امريکايانو ملاتړ ته اړتيا لرله، خو هغه په خپلو کړنو کلک ولاړ و. کرزي ورته وويل چې بمونه لا لرې خبره ده، که څه هم د هغه ځينو ملگرو له ځانونو سره کلاشنکوفونه راوړي وو، خو بيا هم کرزي د هغوی لپاره له الوتکو څخه ځمکې ته د وسلو د راشوه کولو ژمنه وکړه. د کرزي له کسانو څخه يوه ورته د غرونو لمنه وښوده چېرې چې هغوی کولای شول له چورلکو څخه وسلې او نور تجهيزات واخلي.

د کرزي کسان هغه مهال نور هم وارخطا شول چې يوه يې وويل د ترينکوټ

ستونزمن و. هغوی د ماښام تر تیارې تم شول. سيد په خپل موټر سایکل يو ځل مخکي ولاړ، چې د نورو ملگرو لپاره لار او حالت و څاري. سيد دهرات ته هم ولاړ، هغه له ځينو نورو کسانو سره هم وکتل چې له کرزي سره يې په کوپټه کې ليدلي وو، هغه يې هم له خپلې ډلې سره يو ځای کړل.

پرکرزي دا وخت ډېر کسان ور ټول وو، خو هغوی ټولو په تشه گېډه ژوند نه شو کولای، نو ځکه يې له هغه ډوډۍ هم غوښته. په کلا کې به ښځو ورته ډوډۍ چمتو کوله، کرزي هم له خپل ورور احمد ولي څخه غوښتي و چې خوراکي توکي ور ولېږي. کرزي ورته د خوراک هر ډول توکي برابر کړي وو. د سي ای ای له لوري ورته په خلاص مټ پيسې ور روانې وې، ځينې وختونه به يې ورته اتيا زره ډالر او ځينې وختونه به يې ورته سل زره ډالر ورلېږل. هغوی به په کلدارو ترې کار اخيست. کله چې کرزی په ارزگان کې و، ورور احمدولي يې يوه پښه تر اسلام اباد د سي ای ای تر دفتره او بله به يې تر کوپټې وه، چې د کرزي ضرورتونه ور پوره کړای شي. هغه به د سي ای ای له کسانو سره په پټه کتل، ځينې وختونه به يې د موټرو په تم ځايونو کې او ځينې نور وختونه به يې په گڼه گوڼه کې ترې تليفونونه، پيسې او نور څېزونه اخيستل. د کرزي د مقاومت پر مهال احمد ولي په کوپټه کې يواځنی کس و چې د ارزگان له حاله خبرو، خو هغه هېچا ته هم حال نه وايه. کله به چې ژورنالستانو ترې د کرزي پوښتنه کوله هغه به ورته اسلام اباد او يا هم کراچي ښووله، هېڅ کله يې هغوی ته نه ويل چې ورور يې په ارزگان کې و. کرزی اړ و چې په ارزگان کې رښتيني کسان ولري، تر هغه چې مقاومت يې ښکاره کېږي.

کرزي همدا مهال د واشنگټن له غوښتنو سره سم عمل کاوه. د سي ای ای مشر جورج ټينټ به ولسمشر جورج ډبلو بوش او د امريکا د دفاع وزير ډونالډ رامزفلډ ته په خبرو کې د کرزي نوم ياداوه. هغوی د افغانستان د سويل د حالاتو په اړه اندېښمن وو. په داسي حال کې چې شمالي ټلواله د کابل پر لور په بېړه روانه وه، خو کندهار لا خاموش و. رامزفلډ دې ته اندېښمن و چې د سويل خلک د

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۹۱

د ترينکوټ خاموش ښار له هوايي بريدونو سره وېښ شو. خلک د خپلو کورونو بامونو ته پورته شول، او له يو بل څخه يې پوښتنې کولې چې څه پېښ شوي؟ هغوی د بمونو لوگيو ته کتل. له کورنيو څخه هم ډېر پکې و وژل شول. پر ولسي وگړو سربېره طالبانو هم له وېرې ښار پرېښود، او اطراف ته ولاړل. د طالبانو له زندانه بنديان وتښتېدل.

راتلونکې ورځ د کرزي وېره ثابته شوه، په هوايي بمباريو کې يوازې طالبان نه وو زيانمن شوي. د امريکايانو جگړه چې لږ اوونۍ وړاندې پيل شوې وه، کرزي په خپلو سترگو کتل چې پکې ملکي کسانو ته هم مرگ ژوبله اوښته. لومړي بريدونه د پوليسو د پخواني مشر عزيز کلا ته و. د عزيز زامنو ډوډۍ خوړله، کله چې د بمونو غرونه د عزيز د زامنو تر غوړو شول، له کوټې بهر ووتل او بامونو ته پورته شول. وېرېدلي سږي د هغوی پر لور ور ځغاستل. هغوی ويل چې ښايي پر طالبانو کوم بريد شوی وي. دوی له لږو ورځو راهيسې پدې پوهېدل چې ښايي د طالبانو پر وړاندې په ښار کې څه پيل شي. د هغوی پلار له حامد کرزي سره يو ځای شوی و، هغوی ته پته وه چې کرزی له وړاندې په کوټه کې اوسېده او اوس ترينکوټ ته راغلی و. خو پلار يې ورته له کرزي سره د يو ځای کېدو په اړه ډېر څه نه و ويلی.

د عزيز زامن هېښ وو. دا کورنۍ د طالبانو تر واکمنۍ لاندې سخته ځپل شوې وه. پلار يې تر هغه وروسته چې د خپل کاکا د زوی له لوري تنگ شو، د يو کال لپاره تښتېدلی و. د کاکا زوی يې له طالبانو سره ملگری و. له هغه وخته چې بېرته کلي ته راستون شوی و، هغه د طالبانو پر وړاندې د يو مقاومت په تمه و. د هغه زامنو د طالبانو پر وړاندې بمباري يو فرصت باله. دوی فکر کاوه چې ښايي کرزی د طالبانو رژيم پر گونډو کړي او يو ځل بيا يې پلار د کرزي پر مټ واک ته ورسېږي. دا نو ورته داسې ښکارېده چې بيا به نور طالبان نه وي.

راتلونکې ورځ يې خوښي په بدمرغۍ واوښته، امريکايانو غوښتل له ښاره تښتېدونکي طالبان په نښه کړي. پر ځای يې د عزيز د کورنۍ غړي او دوستان

يو سړی او موټر سايکل | ۹۰

ښاروال خبر و چې کرزی اروزگان ته داخل شوی و. دا څرگنده وه چې هغه ته معلومات چا ورکړي و. د کرزي ملگرو ورته وويل چې د نورزيو د قوم يوه مشر خدای نظر چې د اروزگان په لويديځ کې اوسېده د کرزي د شتون په اړه ښاروال ته معلومات ورکړي و. هغه يو ځل کرزی ته ورغلی و، له هغه يې د همکارۍ په موخه پيسې هم اخيستې وې، خو کله چې تللی و، نور پسې غيب شو. کرزی له دې خبرې سره وارخطا شو، هغه فکر وکړ که په خپلو کسانو باور ونه شي کړای نو خبره به نوره هم خرابه شي. او هغه به د طالبان په لاس کښېوزي.

راتلونکې ورځ د چاودنو رغونه تر غوړو شول، کرزي له خپل کوربه غوښتنه وکړه چې کړکۍ ته ورشي او له هغه سره يو ځای يې ننداره وکړي. په کلا کې ځينو کسانو فکر کاوه چې الوتکو د راکټونو ځوابيه ډزې کولې. ځينو يې الوتکې نه ليدلې، فکر يې کاوه چې راکټونه د سيند له لوري گوزارېدل. کرزي چې د ترينکوټ پر سر د بمونو لوگی وليد، هغه په بېړه او قهرېدلی خپل تليفون ته ورغی. هغه په انگرېزي ژبه ورسره خبرې وکړې: "تاسې ولې راته د بريد په اړه نه و ويلی؟ تاسې پر ملکي خلکو بمونه غورځوئ. او بمونه مو هم هغه کور ته نږدې ونښتل چې زه پکې اوسم. ولې تاسې دلته راکټي بريدونه وکړل؟"

د اکتوبر په ۲۰مه د اروزگان مرکز ترينکوټ کې د پوليسو پر قومندانۍ او د طالبانو پر استوگنځای بمونه وغورځول شول. کرزی په غوسه و، هغه ته داسې څرگنده شوه چې امريکايانو هغه هير کړی او يا يې د هغه د اقدام په اړه فکر نه دی کړی. هغه جگړه نه غوښته، بمونو نه يوازې طالبان بلکې ولسي وگړي هم نابودول. هغه پوهېده چې د قربانيانو کورنۍ به د شخړې اصلي جرړه ومومي چې هغه کرزی په خپله و. هغه به له يوه مېلمستون څخه بل مېلمستون ته له لږو وسلوالو کسانو سره تله. له خلکو سره به يې په خبرو پرمختگ کاوه، هغه يو سياست پوه او ډيپلومات و، غوښتل يې په سوله ييزه توگه خبره پرمخ يوسي. هغه پوه و ټول هغه افغانان چې د طالبانو ملاتړ يې کاوه طالبان نه وو، بلکې هغوی د اړتيا له مخې د هغوی ملاتړ ته ملا تړلې وه.

په اروزگان کې څه وشي؟ ښايي کرزی هم د عبدالحق په څېر له مرگ سره مخ شي. دا چې عبدالحق ته د ژوند فرصت ورته کړل شو، نو ښايي د کرزي د ژوند فرصت هم کم وي. کرزی له دوو اوونیو څخه په اروزگان کې و او ښايي نور يې دوام نه وای کړی. عزیز په ټکسي کې تر اروزگانه په اندېښنو کې و، هغه فکر کاوه چې طالبان به کرزی و وژني.

کله چې کرزي په خپله پر راډيو د عبدالحق د وژل کېدو خبر واورید، د هغه هم رنگ ژړ واوښت. هغه خپل سټلايټ تليفون د کوټې په منځ کې وغورځاوه، له ځان سره په وار وار وويل: "يو غوره اتل و وژل شو." پر ټولو گواښونو او خطرونو سربېره هغه بيا هم په اروزگان کې پاتې شو.

کرزي سيد ته سمدستي لارښوونه وکړه چې نوي جنگيالي ژر ونيسي. دا ورته کومه خبره نه وه چې هغه رښتيني و که نه. کوټه له کسانو ډکه شوه. کرزی په خپله له خپلو کسانو سره د دوو ورځو لپاره د ترينکوټ شمال لويديځ کې يوې سيمې (دورچې) ته ولاړ، هلته يې د غره ترڅنگ له امريکايانو غوښتي وو چې ورته وسلې شوه کړي. په دې سيمه کې لږ کورونه و، چې پکې الکوزي هم وو. له دورچې سيمې څخه هم کويتې ته د کرزي کور ته ډېر کسان ورغلي وو، او آن له هغه څخه يې د درملو او درملنې پيسې هم اخيستې وې، هغوی ته کرزي له وړاندې د طالبانو پر وړاندې د درېدو خبرې کړې وې.

تر دورچې پورې سفر خطرناک و. دا سيمه د جان محمد خان د واک پر مهال له امنه ډکه وه. د کرزي کسانو له کرزي ځان خوندي احساساوه، خو دلته د تالاني په کلي کې خلکو ورته وويل چې طالبانو د کرزي پوښتنې کولې او د هغه د نيولو په لټه وو. د کلي خلکو طالبانو ته يوه ښځه ور ولېږله او هغوی ته يې وويل چې کرزی يې نه و ليدلی او نه هم ورغلی و. د پښتنو په کولتور کې ښځه د ډېرو حساسو او اړينو پيغامونو په موخه لېږل کېږي. کله چې ښځه د اړين پيغام په موخه لېږل کېږي، هغه له ځان سره قرآنکريم هم لېږدوي، په دې معنا چې موضوع ورته مهمه ده. دا کار د ستونزمنو لانجو د وروستي او نهايي حل پر مهال

چې په تراکتور کې له ښاره وتلي وو، په ښه شول او بمونه يې پرې وغوځول. عزیز نهه تنه دوستان له لاسه ورکړل، او لور يې ژوبله شوې وه. تر دې پېښې يوه ورځ وړاندې عزیز له ښاره لرې د دوستانو د يوې کورنۍ واده ته تللی و، خبر ورته راغی چې د کورنۍ غړي او دوستان يې تر بمبار لاندې راغلي. په کوټه کې يې پرېکړه وکړه چې نهه تنه ټول په يو ځای کې خاورو ته وسپاري. خو وروسته يې پرېکړه داسې شوه چې بايد هر کس جلا ښخ کړي. د لنډ وخت لپاره عزیز پرېکړه بدله کړه چې گني له کرزي سره به يو ځای کېږي.

تر بریدونو وروسته په ترينکوټ کې هر څه څرگند شول، ډېر خلک په دې پوه شول چې کرزی په ترينکوټ کې و. د هغه پر کلا فشارونه زيات شول. طالبانو او له کرزي سره مخالفو کورنيو هڅه کوله د کرزي په اړه معلومات واخلي او هغه و وژني او يا يې لږ تر لږه له دې کاره لاس په سر کړي. خو هغوی په دې کار بريالي نه شول. د کرزي پر کوربه سربېره نورو کورنيو هم دهغه خيال ساته.

راتلونکو لږو ورځو کې به څه پېښ شي، دا وخت کرزی له امريکايانو څخه د وسلو د اخيستو په پلان بوخت و. عزیز لومړی سړی و چې له کويتې ښار څخه د اروزگان پر لور روان و، هغه د عبدالحق د وژل کېدو خبر په راډيو د طالبانو د يو وياند څخه اورېدلی و. هغه د خپلې لور درملنه په کويتې ښار کې کړې وه. عبدالحق چې پخوانی قومندان و، د خپل قوم له کسانو سره د افغانستان ختيځ ته ننوتی و. له درو ورځو وروسته هغه د طالبانو لاس ته ولوېد. تر تحقيقاتو لاندې ونيول شو پرې د جاسوسۍ تور ولگول شو، چې په پايله کې د يوې ډلې کسانو له لوري په ډزو و وژل شو. د هغه د ډلې نور کسان وروسته وځړول شول. د عبدالحق وژنه د کرزي د کسانو لپاره لويه اندېښنه وه. هغه د روسانو سره د جگړې پر مهال يوه پښه له لاسه ورکړې وه. په هغه باندې ډېر کسان ور ټول وو. د خلکو سره دا پوښتنې وې، چې هغه څنگه و وژل شو؟ طالبان څومره ځواکمن وو چې هغه يې وواژه؟

عزیز هم مايوسه او اندېښمن شو، هغه فکر کاوه چې له يوه لوستي کس سره به

او نه یې د کرزي راتلونکو پلانونو ته پام کړی و.

په عین وخت کې سید ته د توکو لیست ورکړل شو چې د کرزي د هغو کسانو لپاره یې چمتو کړي چې غرونو ته ختونکي وو. هغه اويا کمپلې (شرې)، اويا جوړې بوتونه، شپږ بوجی اوږه، یوه بوجی بوره، چای، چای جوشه، د چای پیالې، لویه کړایي، او نور اړین توکي او څېزونه دورچې ته په لار و. دا ستونزمنه وه، سید نه غوښتل په بازار کې د خلکو پام ور واوړي. هغه کمپلې نه شوی اخیستې چې کرزي یې غوښتنه کړې وه. سید له یوه وفادار ملگري څخه غوښتنه کړې وه چې ورسره همکاري وکړي. هغوی د غرونو سر ته د موټرو په واسطه رانیول شوي توکي نه شوی وړلی. سید د یوه کوچني کېږدی ته چې د ترینکوټ ښار څخه سویل لور ته وه، ورغی او له کوچني یې وغوښتل چې ورسره په خپلو اوسنانو توکي غرونو ته انتقال کړي. سید لا دورچې ته نه و رسېدلی، چې کرزي ورسره پر تلیفون خبرې وکړې هغه ته یې وویل چې امریکایانو وسلې ورته کوزې کړې.

که څه هم سي ای ای د کرزي له کړنو خبره وه، خو بیا یې هم وسلې په ځنډ سره کوزې کړې. د سي ای ای مامور گریگ له اسلام اباد په تلیفون غوښتل د وسلو د انتقال پر ډول وغږېږي. هغه له کرزي غوښتي و چې څلور ځایه اور بل کړي، تر څو ورته هغه ځای څرگند شي چې وسلې پکې ښکته کړي. کله چې د کرزي کسانو اورونه بل کړل، د هغوی پر سر الوتکې و څرخېدې، پیلوتانو حالات معلوم کړل او بېرته الوتکې ولاړې. د کرزي کسان د الوتکو په تلو سره مایوسه وو، او کرزي ته ورغلل. هغوی له کرزي وپوښتل: "الوتکې راغلې خو وسلې یې رانه وړې." کرزي داسې څرگند څه له ځان سره نه لرل چې ورته وېې وایي، هغه وکتل چې پر ترینکوټ هم یوه سپینه الوتکه گرځېده. کرزي فکر کاوه چې ښايي الوتکو دا معلومول غوښتل چې ایا کرزی کافي کسان لري که څنگه؟ دوه ورځې تېرې شوې، کرزي یو ځل بیا له خپلو کسانو د نومبر په لومړۍ نېټه وغوښتل چې هماغسې اور بل کړي. الوتکه راغله او له ځان سره یې په سلگونو

هم ترسره کړي. له دې کبله د تلاني کلي له ښځې سره چې طالبانو خبرې کړې وې، هغوی د ښځې په خبره باور کړی و چې گني کرزی یې کلي ته نه دی ورغلی.

کرزی له خپلو ملگرو سره خپل ځای ته ورسېد. په سیمه کې د الکوزیو کورنۍ ژمنه وکړه چې کرزی به ورسره خوندي وي. د دې کورنۍ ځوانانو له طالبانو سره کار کاوه، نو ځکه چا څه نه ورته ویل. کرزی غره ته پورته شو چې د وسلو د کوزولو لپاره مناسب ځای و گوري. هغوی د بدو پېښو اټکل کولای شو، ځکه طالبان په دې وروستیو کې سخت په توده وینه کې وو. له دورچې سیمې څخه بهر کرزي یو ځای چې لوړه سطحه وه، پیدا کړ چې گني امریکایان به ورته په هماغه ځای وسلې ښکته کړي. له هغه وروسته یې کسان په وسلو سمبال بېرته ترینکوټ ته ستنېدلای شوی. کرزي په دورچې کې دوه شپې تېرې کړې، بېرته ولاړ چې د سید له لوري نوي گمارل شوي سرتېري وگوري. د شپې ناوخته د کرزي ډله چې اوس یې شمېر اويا تنو ته رسېده غره ته پورته شوه. د هغوی په لاسونو کې څراغونه ورته بلا شول، غوښتل یې له وسلو سره یو ځای څومره ژر چې ممکنه وي ترینکوټ ته ځانونه نږدې کړي.

د کرزي له ځینو ملگرو څخه څو یې ډېر زاړه و، هغوی نشوی کولای غرونو ته پورته شي، نو ځکه یې دورچې ته د هغه ملتیا ونه کړه. د کرزي وراره هم پاتې شو، ځینو دا فکر کاوه چې هغه له وېرې دا کار وکړ چې د عبدالحق په څېر ونه وژل شي، خو هغه انکار وکړ. هغه ته کرزي ویلي و چې بېرته کویتې ته ولاړ شي، او له هغه ځایه یو بل جنگیالی د عبیدالله په نوم له نورو کسانو سره یو ځای له ځان سره اروزگان ته بوځي. احمد او عبیدالله له یو بل سره له ډېره وخته مخالفت لاره، او د دې کار په موخه یې د کرزي غوښتنه ونه منله. هغه کس چې کرزی یې پر موټر سایکل په قاچاقي توگه بیولی و، اوس له خدای په امانۍ پرته له کرزي څخه ولاړ. کرزي ورته ویلي و چې باید میدان خوشی نه کړي، ځکه د هغوی دا کړنې ټولې په تاریخ کې ثبتېدونکې وې خو هغه یې خبره نه وه منلې

نن په دورچې کې له پېښې وروسته د طالبانو سفیر په اسلام اباد کې د طالبانو د بریاوو په اړه د مطبوعاتي کنفرانس ته خبرې کولې. په هغه ښار کې چې امریکایان هم و، او هغوی د اندېښنو او مایوسۍ لپاره به یې هر وخت خبرې کولې. خو ورځې وړاندې یې د عبدالحق د نیول کېدو په اړه رسنیو ته ویلي و. دا ځل هغه د مایکرافون مخې ته ورغی، په اند یې دا ځل یې بل غوره زیری لاره چې گني طالبانو د کرزي ډله له پښو غورځولې، هغه وویل: "له هغوی څخه یې ډېر وژلي، شل یې پکې نیولي چې نن به یې څو تنه په کندهار کې ځوړند شي."

کلاشنکوفونه، راکټونه او نور تجهیزات راوړي وو. په ترینکوټ او دهرات کې چې کله خلک خبر شول هغوی هم ورته ځانونه را وروسول. راتلونکې ورځ طالبانو خپل شتون اعلان کړ. دوه مشهور کسان کرزي ته د یو لیک سر له دهراته ورغلي وو. یو د کرزي له کسانو څخه د یوه چې ابراهیم نومېده، ورور و. بل هم ملا محمد انور و. دواړه پوپلزي وو او له کرزي سره یې په وار وار په کوټه کې لیدلي وو. دا ورځ هغوی د ملا برادر په استازیتوب راغلي وو، ملابرادر په خټه پوپلزی و، هغه په اصل کې د دهرات اوسېدونکی و، او د طالبانو یو پیاوړی کس و. دوو کسانو ورته وویل چې له کندهار څخه د طالبانو یوه لویه ډله چې شمېر یې سلکونو ته رسي، د یوه برید په موخه رارونه ده چې ښایي د ملا محمد عمر په غوښتنه دا کار ترسره شوی وي. په همدې ماښام د طالبانو یوه لویه ډله د غره سر ته پورته شوه. داسې اټکل کېږي چې د هغوی شمېر د ۵۰ او پنځه سوو کسانو ترمنځ و. له کرزي سره ۱۵۰ پیاوړي کسان وو، خو د طالبانو له راتلو سره کېدای شي ځینې یې تښتېدلي وو. ځینې شاهدان وایي چې د طالبانو جگړه شديده وه نو ځکه د کرزي کسان له درنو وسلو سره بیا هم په شا شول. ځینې نور بیا وایي چې د کرزي ډلې جگړه کوله، خو کله چې د ملا برادر له لوري خبر شول چې لویه جگړه په لار اچول شوې وه، هغوی په شا شول. د ډېرو هغو په وینا چې هلته موجود وو، ملا برادر کرزي ته معلومات ورکول. په دې اړه عزیز اغا وایي: "دا نو د پوپلزیو خپل قومي اتني و." په دې اړه ابراهیم اخندزاده وایي: "موږ ته پوره نه ده جوته چې څه پېښ شول، ښایي ملابرادر د ملا محمد عمر له لوري رالېږل شوی و، خو هغه دلته قومي اړیکې ته ترجیح ورکړه. که څه هم زه د کرزي ښه ملگری یم، خو کرزی تر ما د ملابرادر په مرگ خپه کېږي. ځکه زه پوپلزی نه یم." د همدې پیغام رسونکي وروڼه بیا وایي: "کرزی ملا برادر ونه ساته. زه فکر نه کوم چې هغه دې د کرزي د ساتنې په موخه خبر ورکړی وي، هغه په خپله گټه کار کاوه." د ولي جان په څېر نور بیا په دې باور دي چې ملا برادر د کرزي ژوند وژغوره.

احمدولي رسنيو ته وويل: "هغه لا هم په اروزگان کې دی، د طالبانو پر وړاندې په سخت مقاومت بوخت دی. نوموړی به د يو ازاد افغانستان په رهبرۍ کې را څرگندېږي او د لويو کارونو د کولو په تمه دی." احمدولي له کرزي سره تماس نيولی و، هغه پوهېده چې ورور يې نه و وژل شوی. په عين وخت کې امريکايي مامورينو رسنيو ته د کرزي د ځواک په اړه وويل: "هېڅوک بايد د هغه ځواک کم ونه گڼي."

په (جیکب اباد) کې د شهباز هوايي نظامي اډې په يوه وره خونه کې د لومړۍ ليکې کمانډو او الفا (ODA - 574) خبرونو ته غوړ وو. دا هوايي نظامي اډه په پاکستان کې د امريکا تر ټولو لويه اډه ده. د لومړۍ ليکې کمانډو د هوا له لارې له ازبکستان څخه دلته راغلي وو. د کمانډو (ODA) ۵۵۵، ۵۹۵ او ۵۸۵ ډلگۍ له وړاندې د افغانستان په شمال او لويديځ کې فعالې وې او په عملياتو يې لاس پورې کړی و. د لومړۍ ليکې د کمانډو مشري د دېرش کلن کپتان (جاسن اميرايڼ) په غاړه وه. هغه په اصل کې د امريکا د هوايي اوسېدونکي دی، تور واړه وېښتان لري. په خپلو کړنو کې له جدېته کار اخلي. د نوموړي کمانډو په جگړه ييزو زده کړو کې د تخصص لرونکې وه او د ډېرو خطرناکو جگړو د کولو توان يې لاره. دې ډلو دې دوښمن په سېمه کې بېله دې چې د مرکزي ماموريت څخه ورته لارښوونه شوې وای، هم د عملياتو کولو توان لاره. د لومړۍ ليکې په کمانډو کې دوه ټيمونه وو چې هر يو په عملياتو بوخت وي، بل ټيم به يې څارنه کوي. د دې کمانډو د کسانو کورنيو او ميرمنو ته به نه ويل کېدل چې هغوی چېرې او د څه لپاره تللي. په دې ورستيو کلونو کې د (ODA - 574) ډلې کسانو ډېر محرم عمليات ترسره کړي وو او کسان يې له يو بل سره بلد وو.

د جاسن ټيم په قزاکستان کې هم روزل شوی و، خو د سپټمبر له ۱۱مې وروسته هر څه بدل شول. د نړۍ له گوټ گوټه امريکا ته د لومړۍ ليکې کمانډو ټيمونه ور غوښتل شوي وو او هغوی ته د راتلونکو ناڅرگندو عملياتو په اړه روزنه ورکول کېده. پنتاگون هغوی ته اړتيا لرله، دوی بايد چمتو وای، څنگه چې امر

اتم خپرکی

راډيو بد خبر خپور کړ، د سيد په کلا کې يې خپگان رامنځ ته کړ. د طالبانو يو ځايي استازي ملا رسول پر راډيو وويل چې کرزی يې له پنځه ويشت نورو کسانو سره نيولی. هغه دا هم وويل چې طالبانو دوه زره کلاشينکوفونه نيولي. سيد فکر وکړ چې کرزی نه دی ژغورل شوی. خوله يې وچه شوه. هغوی د خپل راتلونکي په اړه فکر کاوه، اوس چې يې مشر ترې واخيست، خپل برخليک ورته له ناورين څخه ډک ښکاره شو. هغه په سوچونو کې و، پر موټر سايکل سپور شو، او د هغه غره پر لور روان شو چې پکې جگړه شوې وه، هغه د کرزي له تليفون سره اړيکه ټينگول غوښتل خو زنگ يې نه تېراوه، غوښتل يې د کرزي په اړه شوې خبر ځان ته معلومه کړي.

په کوپټه کې د کرزي دوستان هم وارخطا او پريشان وو. ټولو نړيوالو رسنيو دا خبر ورکاوه چې د افغانستان په سويل کې طالبانو يوه مخالفه ډله نيولې او ښايي د هغوی مشر يې چې د کرزي په نوم يادېږي وژلی وي. له ټولو هغو ژورناليستانو پوښتنې کېدې چې له وړاندې يې له کرزي سره کتلي و چې ايا رښتيا کرزی وژل شوی و؟ هغوی ورته يو او بل ډول فکر کاوه، خو د کرزي ورور احمد ولي تر پايه دا ونه منله چې کرزی گني وژل شوی و، خو چا يې په خبره باور نه کاوه. نيويارک ټايمز په هماغه ورځ ليکلي و چې د کرزي کورنۍ او ملاتړي وايي: "که چېرې هغه وژغورل شو، نو په بدل کې لوی خيرات کوي."

وبلای چې زه به د څومره وخت لپاره ولاړ شم.

د نومبر په ۲مه امیراین او د هغه ملگري د جیکب اباد په هوايي نظامي اډه کې ښکته شول. هغوی ته خبر ورکړل شو چې د افغانستان سویل سیمو ته به ولاړ شي. هغه د پښتنو په اړه هم معلومات واخیستل، پښتانه د سویل د سیمو خلک دي، هغوی د طالبانو په راپیدا کېدو، پیاوړتیا او ملاتړ کې رول لوبولی و. د پښتنو په سیمه کې امیراین ملېشه کسان گمارل چې د طالبانو پر وړاندې وجنگېږي. امیراین هغسې معلومات نه لرل، څنگه چې مناسبه وه، ځکه د افغانستان نقشې او د نقشو اړوند معلومات تازه او کره نه وو. د کلیو نومونو له اصلي نومونو سره توپریونه لرل. امیراین او د هغه ټیم نقشې په زړه نا زړه توگه ولوستلې.

امیراین پوهېده چې په سویل کې د طالبانو یو مخالف مشر به د حامد کرزي په نوم له امریکایانو سره همکاري وکړي. امیراین وویل: "له لومړي سره پلان ناسم و. تر هغه چې عبدالحق او حامد کرزی افغانستان ته ننوتل د پښتنو په منځ کې د طالبانو پر وړاندې هېڅ کار نه و شوی. هغوی له خپلو پلانونو سره ښغ روان و، نو ځکه زما عملیاتو یوه میاشت په ځنډ پیل شول."

که څه هم له امیراین سره کرزي خبرې نه وې کړې، خو د کرزي له شالید څخه ورته جوته وه چې ښایي هغه ورسره همکاري وکړي. امیراین ته د لوړو ادارو څخه ویل شوي وو چې حامد کرزی د پوپلزیو له یوې لویې او درنې کورنۍ څخه دی، هغه په سویل کې د طالبانو پر وړاندې ولاړ دی. امیراین له حامد کرزي سره په ستیلايټ تلیفون غوښتل اړیکه ټینګه کړي، خو د کرزي له اړخه یې ځواب نه و تر لاسه کړی. د لومړۍ لیکې کمانډو مایوسه شوه چې ښایي کرزی وژل شوی وي. امیراین له مایوسۍ څخه په خپله څوکی کښېناست او شاته یې تکیه وکړه، لاسونه یې پر خپل څټ ونيول. هغه خپلو کسانو ته کتل، هغوی په پاکستان کې وو، نه پوهېدل چې څه به ورته پېښېږي.

تر هغه وروسته چې نړۍ د کرزي د برخلیک په اړه خبرې روانې ساتلې وې، هغه

کېده، نو باید پر مخ تللي وای. دا کسان د دوو اوونیو لپاره په کنتاکي کې پاتې شول، هلته یې په عمومي روزنه کې برخه واخیسته. د هغوی اړیکه له نړۍ سره په بشپړه توګه پرې وه، یوازې د خپلو روزنو په اړه یې فکر کاوه، د ټیم د جوړښت او همکارۍ، جګړې، او د هوايي ځواک څخه د همکارۍ غوښتنې په برخو کې یې معلومات واخیستل. د هغوی غوره یې باید افغانستان ته د عملیاتو لپاره تللي وای.

د اکتوبر په پای کې (ODA - 574) ډلې ته وویل شول چې باید د تګ لپاره چمتوالی ولري. د امریکا د ځانګړو ځواکونو د پنځمې ډلې (ایربون) قومندان په (فورټ کمپ بیل) کې په دې باور و چې د (امیراین) کسان له ټولو غوره او مناسب وو، که څه هم یې مشر د کپتان په رطبه و. دا ډله به په افغانستان کې د لومړۍ لیکې کمانډو وي. دا د کمانډو لپاره یو ځانګړی فرصت و چې ټول هغه څه وکاروي چې په تېر کې یې زده کړي و.

هغه وخت امیراین یوازې په دې پوهېده چې چیرې ځي. نور ورته هېڅ معلومات نه و ورکړل شوي. پښتیاګون لا په بشپړه توګه د لومړۍ لیکو د کمانډو د لېږلو په خبره پرېکړه نه وه نهایی کړې. امیراین په دې نه پوهېده چې هغوی به څه وخت ولېږل شي؟ د افغانستان کومې سیمې ته به لېږل کېږي؟ او هلته به د هغوی ځانګړي عملیات څرنگه وي؟ ده د افغانستان په اړه کافي معلومات نه لرل، یوازې دومره چې د نقشې پر مخ یې دا هېواد کتلی و. له نقشې ورته جوتېده چې په دې سیمه کې عملیات به غبرګون لرونکي وي. هغه به له گوريلايي جګړې سره مخ کېږي. غرونه هم د هغوی په مخ کې خنډ و، ځکه د غرونو په سرونو کې به مخالف لوري پټنځایونه جوړول. امیران دې خطرناکې جګړې ته روان و، هغه تل په سختو جګړو کې د ګډون لپاره تمایل ښوولی و. په فورټ کمپ بیل کې تر روزنې وروسته امیراین او د هغه کسانو ته اجازه ورکړل شوه چې د لږو ورځو په اوږدو کې د خپلو کورنیو، میرمنو او خوږو ملګرو څخه رخصت واخلي. امیراین هاوایی ته د هوا له لارې ولاړ، هغه خپلو والدینو ته وویل: "نه شم

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۰۳

کې وسلوال مقاومت کاوه. پر بي بي سي تلویزیون خبریال یوې نقشې ته لاس ونيوی چې د دهرات نقشه وه، هغه وویل: "دا هغه ځای دی چې د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي چارو پخوانی معین حامد کرزی پکې اوسېږي او په مقاومت بوخت دی."

په هماغه مابښام ناوخته کرزي له خپلو کسانو سره په دورچې کې د مابښام ډوډۍ خوږه او بیا د چهارچینو پر لور روان شول. هغوی د تل په خبر په خاموشۍ ډوډۍ خوړله. په همدې مابښام یې ورجې له نورو خوراکي څېزنو سره چمتو کړې وې. ابراهیم چې په اصل کې یو غرنی سړی و، د کرزي له مقاومت سره له پيله و، هغه د کرزي ترڅنگ د بادامو تر ونې لاندې ناست و، په خبرو یې پیل وکړ. نوموړی تل په دې باور و چې کرزی به په کابل کې یوې لوړې څوکۍ ته رسي. که څه هم کرزي ژور پلانونه په لار اچولي وو، خو په څرگنده یې هېچا ته د خپلو پلانونو او کوم مقام ته د رسېدو په اړه نه و ویلي. ابراهیم ترې وپوښتل چې تر دې سختیو وروسته به زه کوم ځای ته ورسم، دا ټول کسان به کوم ځای ته ورسېږي؟ هغه له کرزي وپوښتل: "ته یې داسې وگڼه چې طالبان مو پر گوندو کړل، تاسې وزیر او یا هم ولسمشر شوی، له موږ سره به څه وکړئ؟ ایا موږ به مو په یاد کې یوو؟" کرزي په ډاډه غږ ورته وویل: "هو، بلکل به مو په یاد کې ساتم، زه تاسې نه هېږوم." ابراهیم پوه شو چې کرزی به پر خپله ژمنه ودېږي. کرزي له ابراهیم څخه وپوښتل: "ایا تاسې په خپله سیمه کې د کابل د مرکزي حکومت امر منئ؟ ایا د مرکزي حکومت واک به په اروزگان کې وچلېږي؟" کرزي ورته وویل چې زه به تل ستاسې خیال ساتم، خو په دې شرط چې تاسې هم قانون ته غاړه کېږدئ.

سهار کرزی له خوبه وختي پاڅېدلی و او اوبه یې پلټلې. هغه یوه وړه ویا له پیدا کړه، په خپلو ملگرو یې غږ وکړ چې اودسونه تازه کړي او خپل لمونځونه ادا کړي. د کرزي دا کار د هغه پر ملگرو مثبت اغېز کړی و، هغوی د مکې مکرمې لور ته ودرېدل او لمونځونه یې ادا کړل.

یو سړی او موټر سایکل | ۱۰۲

د (دورچې) په غرونو کې و. د طالبانو له ډلې دوه کسان دا وخت له کرزي سره وو. هغوی په اصل کې د کندهار و، او په جگړه کې د کرزي کسانو نیولي وو. د کرزي کسانو له نوموړي څخه پوښتلي و: "په دې کسانو څه وکړو؟" که څه هم په پخوا کې دا ډول نیول شوي کسان وژل کېدل، خو کرزي ورته وویل چې باید ونه وژل شېر" له دې سره د کرزي کسان مایوسه شول، خو کرزي له نیول شویو کسانو سره په خوږه ژبه خبرې وکړې. هغه نیول شویو کسانو ته وویل: "کور ته ولاړ شئ، خپلو ورځنیو کارونو ته ادامه ورکړئ." کله چې په ۱۹۹۴ زکال طالبان راڅرگند شول، هغوی هم له ورته نرمو روښونو کار اخیست. د دې رویش ډول داسې دی چې لومړی په نرمه رویه له خلکو کار اخلي، تر څو یې خلک پر وړاندې ونه درېږي، تر هغه وروسته چې واک ته ورسېږي، بیا چې یې څه زړه غواړي هغه کوي. دا د رژیم د بدلون لپاره په افغانستان کې بهترینه لاره ده. کرزي نیول شویو طالبانو ته پیسې ورکړې او وروسته یې ورته اجازه ورکړه.

د طالبانو تر برید وروسته کرزي نه غوښتل نور په دورچې کې پاتې شي. د نویو بریدونو احتمال و. هغه غوښتل له خپلو کسانو سره چهارچینو ته ولاړ شي. دا ولسوالي د اروزگان په لویدیځ کې پرته ده. که څه هم هلته پوښلي لږ و، خو بیا هم دا ولسوالي ورته د عملیاتو مناسب ځای و. هغه د نورزیو د قوم له محمد عبدالرحمن څخه د ملاتړ تمه لرله.

تر هغه وړاندې چې کرزی له هغه ځایه وتلی وای، د خپل ویاند پر مټ یې بي بي سي ته وویل چې لا ژوندی و او په اروزگان کې و، هغه د یو ازاد افغانستان لپاره جگړه کوله. هغه غوښتل چې لویې جرگې ته لاره هواره کړي. د بي بي سي خبریال د کرزي د ژوندي پاتې کېدو په خبره هېښ شو، ځکه په ټوله نړۍ کې یې د وژل کېدو خبر خپور شوی و. طالبانو په اسانۍ سره هغه نیولی شو، خو کرزی دا مهال د چهارچینو پر لور وان و. کله چې د کرزي د ژوندي پاتې کېدو خبر خپور شو، د هغه دوستان او خواخوږي ارام شول. رسنیو خبر خپورکړ چې حامد کرزی یواځنی افغان و چې په افغانستان کې دننه یې د طالبانو په منځ

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۰۵

په غره کې هغوی له یوه کوچي سره مخ شول، هغه ورته چای او هگۍ ورکړې. تر هغه وروسته چې کرزی او کسان یې له کوچي تللي وو، طالبان ورته راغلي ول او هغه یې وهلي و، هغه ورته ویلي وه چې کسان یې ولیدل، خو هغه لار چې کرزی او ملگري یې پرې تللي ول نه وه ورنښولې، بلکې مخالف لوری یې طالبانو ته ښوولی و. طالبانو تر وهلو وروسته له نوموړي هغه پیسې هم اخیستې وې چې کرزي ورته ورکړې وې. د کرزي لا هماغه کوچی هیر نه دی، هره د روژې مبارکه میاشت کې یې ارگ ته ورغواړي او هلته ورسره شو شپې تېروي او هغه ته پیسې هم ورکوي.

تر دوو ورځو سختو سترپاوو او گرځېدلو وروسته د کرزي کسانو شکایت پیل کړ. په غرنو کې ژوند سخت و، هغوی د خوراکي توکو او نورو اړوند څېړونو څخه کافي څه نه لرل، هغه کمپلي چې سید اخیستې وې تر پایه له ترینکوټه ورنه رسېدې، له امریکایانو څخه اخیستل شوې وسلې ډېرې یې غلا کړای شوې او یا هم د طالبانو لاسونو ته ولوېدې. د کسانو مورال ضعیف شوی و، هغوی فکر کاوه چې طالبان پرې ځواکمن شوي دي. کرزي خپلو کسانو ته وویل: "که مو وسلې او د خوراک توکي لرلی، نو مقاومت مو پیاوړی پر مخ تللی شو." کرزي په اسلام اباد کې له امریکایانو سره اړیکه ټینګه کړه، له هغوی یې د همکارۍ غوښتنه وکړه، په هماغه شپه الوتکې راغلې چې پکې څلور کسان سپاره وو. یوه الوتکه کښېناسته او بله یې په هوا کې د څار په موخه څرخېده. د اوس لپاره د کرزي مقاومت چې له تېرې یوې میاشتې را پیل شوی و، پای ته ورسېد.

په ترینکوټ کې د مرکزي جامع مسجد څخه د اذان غږ په لوډسپیکر کې را پورته شو. دوکانونه وتړل شول، ټو خلک د لوړې شنې منارې لرونکي مسجد په لور روان شول. دا په اروښان کې د نورو ورځو په څېر یوه ورځ وه. که څه هم سید خطر احساساوه، بیا هم مسجد ته ورغی. هغه تر اوسه زړه بدی و، هغه نه پوهېد چې څه وکړي. کرزی چېرې و؟ هغه فکر وکړ چې مسجد ته باید ولاړ شي چې نوي معلومات واخلي.

یو سړی او موټر سایکل | ۱۰۴

تر چهارچینو پورې دوه ورځنۍ سفر زړه بوږنونکی او خطرناک و. د کرزي ملگرو فکر کاوه چې هغه د ځان پر وړاندي خطر کم گڼلی و. د سیمو خلکو د کرزي ملاتړ نه کاوه. له هغو پنځه دېرش کسانو څخه چې له امریکایانو څخه د وسلو اخیستلو پرمهال له ده سره یو ځای شوي و یوازې اووه تنه یې پاتې وو، نور ټول ترینکوټ ته تللي وو. له هغوی څخه ځینو یې فکر کاوه چې باید په ترینکوټ کې مقاومت وکړي، ځکه کرزي هم غوښتل چې د ترینکوټ په حالاتو کې لومړی بدلون راشي. کله چې کرزی له خپلو ورسره ملگرو سره چهارچینو سیمې ته داخل شو، طالبان یې له وړاندې په راتگ خبر شول. له دې وروسته هغوی دوان ته وتښتېدل. دا سیمه د سیند څخه پورې خوا شمال لور ته پرته ده. څو ساعته هماغلته لالهاند روان وو، نه پوهېدل چې په کومه روان وو. دا چې خلکو یې ملاتړ ونه کړ او نه یې هم ورته د خپلو کلاوو دروازې پرانیستې، نو ځکه بېرته سترې د دهرات په لور روان شول. هلته د کرزي له ملگرو څخه د یوه دوست هغوی ته په خپله کلا کې ځای ورکړ. پر ډوډۍ سربېره یې چای او بادام هم ورکړل، له یوې لنډې دمې وروسته بیا روان شول. په (دورجې) کې پر کرزي برید ډېر خلک زړه ماتي کړي وو. اوس په ټول ولایت کې خلک خبر وو چې گني کرزی په اروښان کې و.

کرزی او ملگري یې یو ځل بیا د دورجې پر لور روان شول، په غرونو کې لالهانده وگرځېدل خو د مېشتېدو کوم مناسب ځای یې پیدا نه کړ. په پای کې یې په یو داسې ځای کې واړول چې څه موده وړاندې پرې مالدارو خپل مالونه پند کړي وو. دوی د خپل مشر لپاره د استراحت گرم ځای برابر کړ. د سهار په پنځه بجې یې د گړونگیو غږونه تر غوږو شول. په بېرې یې لمونځونه وکړل، هغوی فکر کاوه چې ښايي طالبان راغلي ول. خو هغه طالبان نه، بلکې یوه گله اوبښان وو. دا ښکلي فضا وه، لمر په راخو و، وړانگې یې د غرونو له سرونو را لوېدلې. پنځلس دقیقې هغوی هماغلته پاتې شول. دوی د واده یوه ورا وکتله چې له دهرات څخه د ترینکوټ په لور روانه وه.

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۰۷

چې کرزی پرې ومومي. هغه د کرزي نوم واخيست، لوړ غږ يې وکړ. هغه وويل: "ايا دا تاسې ياست؟ ښاغلی کرزی، تاسو هلته ياست؟" ويې کتل چې ملگری کرزی يې ورته په يوه لويه گرگه ولاړ و. هغه له کرزي سره روغېر د (جلالتماب) په نوم وکړ، کرزي وخنډل. د دې کتاب ليکوالې ته په مرکه کې ولسمشر کرزي ويلي و چې هغه له هماغه وخته د گريگ له خولې د ولسمشرۍ د مقام اوريدلي و. پخواني ډيپلومات ته دا خبره بل ډول ښکارېده.

کرزی په دې پوهېده چې له روزگان څخه د هغه تگ يې حيثيت ته زيان لاره. د افغانانو دا نه خوښېده چې د مقاومت مشر دې د امريکايانو تر سيوري لاندې وسائل شي. تر عبدالحق وورسته د طالبانو په لېست کې کرزی و، چې بايد و وژل شي. په دورجې کې د کرزي د ژغورل کېدو اصل خبره پوره څرگنده نه شوه. نه پرې دهغه ملگري پوهېدل، او نه هم رسنۍ. مخکې له دې چې الوتکې ته پورته شي، د کرزي نږدې ملگرو ته ويل شوي وو چې بايد د روان سفر په اړه څه ونه وايي. کرزي غوښتل چې د خپل مقاومت څخه داسې لرې ولاړ شي چې خلک پر خبر نه شي. له څلورو- پنځو ساعتونو وروسته هغه د پاکستان په جيکب اباد هوايي نظامي اډه کې ښکته شو.

تر هغه وړاندې چې کرزی د پاکستان په خاوره پل ايښی وای، خبر خپور شوی و. د امريکا د دفاع وزير رسنيو ته ويلي و: "هغه مو د هوا له لارې پاکستان ته د خبرو لپاره بيوولی دی." له دې سره يې چارې نورې هم پېچلې کړې. وروسته هڅه وشوه چې د کرزي د ورور احمدولي پر مټ دا تېروتنه لرې کړې. هغه خبريالانو ته په کوپټه کې وويل چې د رامزفيلد معلومات ناسم و. هغه په وار وار وويل: "ما همدا اوس له هغه سره پر تليفون خبرې وکړې، هغه لا په روزگان کې دی، او خپل مقاومت ته دوام ورکوي. دا حقيقت خبره ده." خلک حيران وو چې د دفاع وزير او که د احمد ولي خبرې ومنې. د افغانستان په سويل کې رسنۍ او ژورنالستان نه وو، د کرزي د کورنۍ او پنتاگون ترمنځ ژورنالستان نه پوهېدل چې د چا خبره ومنې. کلونه وروسته چې مې کله له ولسمشر کرزي څخه

يو سړی او موټر سايکل | ۱۰۶

د ملا ټوله خطبه په غرونو کې د کرزي د کسانو په اړه وه، د ملا خبرې تندې او غوسه ناکې وې، هغه په غوسه و، د کرزي کسان او کرزی يې د اعليحضرت باچا کسان ياد کړل. ملا ته ناستو کسانو تشرېح ته اړتيا نه لرله، ملا د کرزي اړيکه له اعليحضرت محمد ظاهر شاه سره تړلې ووبللله، او هغه يې د غرب سړی باله. ملا په تند غږ ناستو کسانو ته وويل: "کرزی هم د غرب گوډاگی دی. دا بې ايمانه کسان بايد پرې نه ښودل شي چې بېرته خپلو کورونو ته ستانه شي. د هغوی وېنه قيمت نه لري." دا خبرې په دې موخه وې چې دا مخالف کسان بايد و وژل شي.

د سيد يوه ملگري د ملا د خبرو پر مهال سيد تر سترگو شو، هغه ته يې په اشاره کې وويل چې دا ډول خبرې روانې وې. د هغه اشاره د سيد لپاره يو گواښ و چې بايد د ځان خيال وساتي او لرې ولاړ شي. په هماغه ماښام سيد د خپل کاکا د زوی په کور کې پټ شو. هغه په همدې کس باور لاره، نور ورته بله لار نه وه پاتې.

خلکو په يو بل شک لاره. کله چې کرزی د سي ای ای پر مټ يو امن ځای ته يوړل شو، طالبانو په سخت غبرگون لاس پورې کړ. که څه هم له طالبانو سره د کرزي د ملاتړو يو لېست و، خو هغوی کليو ته ننوتل او هر پوپلزی به يې نيولو. په همدې وخت کې سيد هم ونيول شو، چې له نيکه مرغه د طالبانو له همدې ډلې سره يې شناخت و. د دې ډلې مشر ملا شفيق و، هغه د پخواني والي جان محمد خان سره سخت مخالف و، هغه يې په پخوا کې په کندهار کې زنداني کړی هم و. کله چې يې سيد وليده، نو يې له يو بل سره پوه کړل. سيد خپل نوم غلط ور وښود، له طالبانو څخه يوه يې وويل چې سيد ورسره په لېست کې نه و، څنگه يې اجازه ورکړه، سيد پښې سپکې کړې او له هغه ځايه په بېرته ولاړ.

همغه ماښام، لږ تر لږه سل ميله لويديځ لور ته، د سي ای ای مامور گريگ په چورلکه کې و، چورلکه د (دورجې) سيمې ته نږدې د غرونو سره په يوه هواره سطحه کښېناسته. هغه د شپې ليد لرونکې (GoogleVision) عينکې کارولې،

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۰۹

طالبانو رژیم د افغانستان له دننه څخه د پښتنو په همکارۍ پر گوندو کړو. له هغه وروسته به موږ افغانستان په شپږ میاشتو کې ورغوو، که ډېر وخت هم ونیسي له یوه کاله نه اضافه کېږي نه."

په راتلونکو څو ورځو کې د کرزي کسانو هغه لیده چې له خپلې کوټې به بهر واته او ننوته، هغوی هلته په انگریزي ژبه خبرې کولې. کرزي خپل مجلسونه پر مخ وړل، کسانو یې له بڼې ډوډۍ او استراحت خوند اخیست. د نومبر لومړۍ اوونۍ ناراحته اوونۍ وه. په شمال کې د مزار شریف ښار د ازیبک جنرال دوستم لاس ته لویدلی و. په لویدیځ کې د هرات ښار د اسماعیل خان په واک کې و. ژر معلومه شوه چې د طالبانو واکمني په ښکېدو وه.

پر همدې مهال امریکایي ډیپلوماټ جیمز ډابنز د امریکا متحده ایالاتو د ولسمشر جورج ډبیلو بوش له لوري د افغان مقاومت لپاره ځانگړې استازی مقرر شو. هغه ته دنده ورکړل شوې وه چې د طالبانو مخالفې ډلې سره متحدې کړي، او داسې یو حکومت جوړ کړي چې نه یوازې د طالبانو مخالفو ډلو ته د منلو وړ وي، بلکې د افغانستان گاونډیو هېوادونو ته هم د منلو وي. دې ډیپلوماټ چې پر سر یې وېښته هم کم و، د افغانستان په چارو کې تر دې دمه کار نه و کړی، او نه یې هم په کابل کې له چا سره شناخت لاره. هغه ورته دندې په سومالیا، هایتی، بوسنیا، او کوسوو کې ترسره کړې وې. اوس هغه له یوه ټیم سره چې د بوش په اداره کې د بڼې تجربې لرونکي و، په نده بوخت و. هغوی د افغانستان په جگړه کې پخوا هم ښکېل پاتې شوي وو، سیمې ته یې سفرونه هم کړي وو. داسې نه ښکارېدله چې د راتلونکي لپاره یوه دقیقه ستراتیژي موجوده وه. خو دا څرگنده وه چې هغوی به پخوانی پاچا اعلیحضرت بیا په واک کې ونه گوري. او نه هم د شمالي ټلوالې رهبرۍ ته ترجیح ورکول کېده.

ډابنز ویل چې هغه له وړاندې د کرزي په اړه اوریدلي و. هغه له څلور ستوریز جنرال (ټومي فرانکس) سره د امریکا په مرکزي کمانډو، د ټامپا او فلوریدا په نظامي ډلو کې د افغانستان په اړه د هماهنگۍ په غونډو کې گډون کړی و. په

یو سړی او موټر سایکل | ۱۰۸

وېوښتل چې هغه خبره څنگه وه؟ هغه دا ونه منل چې د امریکایانو له لوري دې هغه پاکستان ته دهوا له لارې وړل شوي وي.

کله چې د سي ای ای چورلکې په جیکب اباد هوايي ډډه کې کښېناستې، د کرزي ملگرو تمه لرله چې دې هغه هرکلی دې د یو اتل په څېر وشي. هغوی په غرور له الوتکو په خپلو لویو جامو کې راکښته شول. کله چې ودانۍ ته ور ننوتل، لا یې چهارچینو ولسوالۍ ته د سفر سترپا نه وه لرې شوې، د یوې ډلې لویدځوالو لخوا چې په عامو جامو کې وو، ودرول شول. یوه یې نیک ټایي هم وهلې وه، له افغانانو څخه یوه یې فکر وکړ، هغوی د سي ای ای کسان وو. که څه هم امریکایانو له کرزي سره همکاري کوله، بیا یې هم د کرزي په کسانو باور نه لاره. هغوی یې له سر څخه ترپښو تلاشي کړل. ان دهغوی بگړۍ هم تلاشي کړای شوې. افغانانو د دې ډول تحقیر هېڅ تمه نه لرله.

په ودانۍ کې دننه کرزي هڅه وکړه چې امریکایانو ته د اروزگان حالات تشریح کړي. هغه د خپلو افغانانو ستاینه کوله. یو له هغوی څخه ځکه په غوسه و چې هغه بل کړی اور یې سترگو ته ورته. هغه پخوانیو حالاتو ته په کتو سره په پښتو خبرې کولې او کرزي امریکایانو ته ژباړلې: "ما له مجاهدینو سره گډ جهاد کاوه. د اعلیحضرت له افغانستان څخه له وتو وروسته په افغانستان کې حالات خراب شول. له هغه وروسته امریکایانو یو په بل پسې په افغانستان کې تېروتنې وکړې. لومړی مو له موږ سره د روسانو پر ضد جگړه کې همکاري وکړه، وروسته مو زموږ هېواد پاکستان ته پرېښود. دا مناسبه نه وه. اوس تاسې خپلې دنگې ودانۍ گورئ چې څه پکې وشول."

له امریکایانو څخه یوه یې چې نیک ټایي یې وهلې وه، په نرمه ژبه خبرې وکړې، هغه د امریکا تېروتنې ومنلې او زیاته یې کړه: "له تاسې ډېره مننه چې له ښاغلي حامد کرزي سره مو همکاري کړې." هغه همدارنگه له هغوی څخه مننه وکړه چې د امریکا تېروتنې یې درک کړې وې او په دې پوهېدل چې امریکا گرمه وه. نوموړي خپلو خبرو ته دوام وکړ: "موږ اوس غواړو همکاري وکړو، موږ غواړو د

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۱۱

خبرې کولای شوې، تل به په غربي جامو کې و. خو هغه د وېشل شوې شمالي ټلوالې په استازیتوب کې ستونزې لرلې. هغه د شلو پیاوړو هغو مشرانو لېست چمتو کړی و چې په راتلونکي کې یې په مهمو څوکیو کې کار کولای شو. په دې لېست کې پر عبدالحق سربېره د امین ارسلا نوم هم و چې په اویایمو کلونو کې یې د اعلیحضرت تر رهبرۍ لاندې د مالیې د وزیر په توګه کار کاوه. په دې لېست کې د پوځ پخوانی قومندان رحیم وردګ هم و، هغه د شورویانو پر وړاندې جګړه کې هم ونډه لرله. په دې لېست د ټولو هغو مشرانو د نومونو ترڅنګ چې له هېواد څخه بهر اوسېدل، د کرزي نوم هم و. د عبدالله عبدالله په خبره چې کرزی دومره مشهور کس نه و، خو د هغه پلار مشهور او د ښه نفوذ خاوند و. د هغه ښه والی یې دا یاد کړ چې ګني له افغانانو او افغانستان څخه لرې نه دی اوسېدلی، ان په امریکا کې یې د اوسېدو لپاره هم زړه نه و ښه کړی. د عبدالله په خبره کرزی د طالبانو د رژیم پر مهال هم په هلو ځلو بوخت و، چې دا یې د هېواد لپاره یو ګټور کار و. شمالي ټلواله له وړاندې له هغه سره بلده وه، ان د سپټمبر له ۱۱مې وړاندې هم هغه د شمالي ټلوالې له مشر احمد شاه مسعود سره په تماس کې و.

دا ډاډمن ته حیرن‌وونکې وه چې پاکستان، شمالي ټلواله او نور د ولسمشرۍ د نوماند په اړه یو نظر لاره. ډاډمن په دې اړه وایي: "زه فکر نه کوم چې هغوی دې یو له بل سره د ولسمشرۍ د نوماند په اړه خبرې کړې وې، که یې خبرې کړې وای او د یو بل په نظریاتو خبر وای، نو ښایي کرزی یې نه وای خوښ کړی." رباني چې لایې په رسمي توګه واک په لاس کې و، کابل ته په لار و، هغه غوښتل یو ځل بیا د واک پر ګډۍ کښېني. ډاډمن دا اټکل نه و کړی چې له کرزي سره به په تماس کې شي. په داسې حال کې چې هغه او ملګري یې د جیکب اباد په هوايي نظامي اډه کې وو. ډاډمن په دې اړه وایي: "زه فکر نه کوم چې هغه دې هلته د ولسمشر کېدو په نیت د مرکې کولو لپاره و. هغه نږدې و چې د طالبانو له لوري ونیول شي. د هغه د خوندیتوب په موخه همدې ځای ته بېول شوی و.

یو سړی او موټر سایکل | ۱۱۰

دې غونډو کې د افغانستان پر راتلونکي خبرې کېدې. فرانکس له وړاندې په پاکستان کې له کلیدي لوبغاړو سره کتلي و، هغه له شمالي ټلوالې سره هم مجلس کړی و. ډاډمن ته یې ویلي و چې پلان د افغانستان د لاندې کولو نه، بلکې د مخالفو ډلو ترمنځ د یوه موقت حکومت جوړل و، چې ژر تر ژره امریکایي نظامي ځواک ته فرصت په لاس ورشي چې خپل عملیات پر القاعدې متمرکز کړي. د فرانکس او ډاډمن د مجلس په منځ کې یو کس کوټې ته ورننوتی و او فرانکس ته یې ویلي و: "کرزی له موږ سره دی، او زموږ الوتکه اوس له پولې واوښته." فرانکس ډاډمن ته وویل: "کرزی یو پښتون مشر دی، هغه په سویل کې د طالبانو پر ضد د وسله وال مقاومت د یوې ډلې مشري کوي. هغه په خطر کې و، له موږ یې د مرستې غوښتنه وکړه او موږ هم ترسره کړه. هغه اوس پاکستان ته پر لاره دی. ته پوهېږئ! موږ نور د عبدالحق په څېر پېښې نه غواړو."

په راتلونکو ورځو کې ډاډمن د کرزي نوم په پلانونو، یادښتونو، او سناریوګانو کې کوټ، هغه پوه شو چې کرزي په هر اړخیزه توګه سیاسي اړیکې لرلې. که څه هم شمالي ټلواله او پاکستان دواړو هڅه کوله چې خپل سړی ارګ ته نښاسي. په ترکیه کې ترکانو ډاډمن ته د کرزي په اړه ویلي و، هغوی په تېرو اوونيو کې له پاکستان او شمالي ټلوالې سره خبرې کړې وې.

ډاډمن له انګرې پاکستان ته سفر لاره، هغه د پاکستان د ای ایس ای له مشر احسان الحق سره هم کتلي و، هغه هم ورته کرزی د راتلونکې رهبرۍ لپاره مناسب کس یاد کړی و. که څه هم د پاکستان لومړی انتخاب کرزی نه و، خو بیا هم ډاډمن وایي چې جنرال حق دا درک کړې وه چې هېواد یې په یوه وخت کې ډېرې غوښتنې نه شوې مخې ته کولای، د هغوی لاسپوڅي طالبان په ګونډو کېدونکي وو.

څو ورځې وروسته کله چې ډاډمن د شمالي ټلواله له استازي عبدالله عبدالله سره کتل د کرزي نوم یې ورته ویلی و. عبدالله د شمالي ټلوالې له ځوان نسل څخه دی، هغه د شمالي ټلوالې او امریکایانو د اړیکو کس و. هغه په انګریزي ژبه ښې

خو هاغه وخت هېڅوک هم نه و خبر چې کرزی به ولسمشر شي. کرزي خپله هم دا خبره رد کړه چې گني هغه په جیکب اباد کې د ولسمشرۍ لپاره چمتوالی نیوه. هغه په دې اړه وايي: "هر څه زما په نه شتون کې ترسره شوي." که څه هم کرزی دا نه مني چې د جیکب اباد څخه دې بهر تللی وي، خو دوو ډیپلوماتانو راپور ورکړ چې گني کرزی په اسلام اباد کې د امریکا په سفارت کې و. کرزي هلته د امریکا له سفیرې وینډي چامبرلین سره کتلي و. هغه مهال سفیره نه پوهېده چې د افغانستان له راتلونکي زعيم سره وه. هغې له کرزي سره لنډې خبرې وکړې، تر دې چې ورته له واشنگتن څخه زنگ راغی او پر تليفون بوخته شوه.

په همدې وخت کې د پاکستان په جیکب اباد هوايي نظامي اډه کې افغانستان ته د کرزي د ستنېدو لپاره چمتوالی نیول کېده. دا ځل هغه افغانستان له سي ای ای او د امیراین له ټیم سره یو ځای ننوت. د اروزگان خلکو ته د غذايي توکو او جامو مرستې د پراشوټونو له لارې کېدې. په غذايي توکو کې له وړاندې تیارې غذاوې (MREs) هم شاملې وې، خو ډېر هرکلی یې نه کېده. په ترینکوټ کې د امریکا ضد ځینو اوسېدونکو دا توکي وسوځول. ځینو په بازار کې وپلورل. الوتکو د بن لادن او ملا محمد عمر د غندنې انځورنه هم خپاره کړي وو.

نهم خپرکی

د ترینکوټ سقوط

د (امیراین) د لومړۍ لیکې کمانډو پلان درلود، چې له کرزي سره افغانستان ته ننوځي څو خپله دنده ترسره کړي. په اروزگان کې دکرزي مقاومت به دا ځل د امریکایانو ملاتړ هم له ځان سره ولري. کمانډو په تلوار کې وه، ځکه د افغانستان په نوور سیمو کې د لومړیو لیکو کمانډو د خپلو افغان ملگرو سره یو ځای ډېر پرمختگ کړی و، دا هم شونې وه چې ډېر ژر به کابل هم سقوط وکړي. کله چې لومړی ځل کرزي ورته ترینکوټ وښود، امیراین نه پوهېده چې کوم ځای ښيي. وروسته هغه پوه شو، او ویې ویل: "اه! ترینکوټ" هغه کله هم د دې سیمې نوم نه و اورېدلی، خو د نقشې پر مټ یې دا ستونزه حل کړه. کرزي ورته وویل چې د کندهار سقوط ته لا وخت شته. طالبان لا په کندهار کې په وسلو سمبال و، او په ترینکوټ کې هم همداسې وو. د کندهار موقعیت ته په کتو سره، پرې برید کول ډېر ستونزمن کار ښکارېده.

امریکایانو د کرزي خبرو ته غور اېښوده، خو هغوی په سیمه کې د هغه د ملاتړ په اړه هم فکر کاوه. کمانډو د طالب ضد کسانو یوې پیاوړې ډلې ته هم اړتیا لرله چې د هغوی تر مخې مقاومت وکړي. پر ۱۲ امریکایي ځانگړو ځواکونو یو زیات شمېر طالبانو د برید پلان درلود. په جنوب کې د امریکایي ځواکونو کوم بل ټیم هم فعال نه و. له امیراین څخه غوښتنه شوې وه چې په سویل کې خپله دنده پای ته ورسوي. په شمال کې جنگسالارانو ډېر سرتیري لرل. د بېلگې په توگه ازبیک جنرال دوستم یادولای شو، هغه په لنډ وخت کې درې سوه سرتیري

د کرزي له ملگرو څخه يوه بې له هغه سره پر تليفون خبرې وکړې: "تاسې دلته نه شئ راتلاي، تاسې بايد پر کومه بله لاره غور وکړئ." د کرزي کسان دهرات ته ولاړل او هلته يې د استوگنې ځای پيدا کړ. د کرزي ملگرو حاجي منډ، حفيظ الله او محمد شاه فکر وکړ چې نور کرزي په ارزگان کې څه نشو کولی. هغوی پرېکړه وکړه چې له ارزگان څخه کويټې ته ولاړ شي. پر لار ورته د طالبانو د تلاشيو او پلټنو له کبله زياتې ستونزې پرتې وې، هغوی يوه شپه په کندهار کې تېره کړه او راتلونکې ورځ کويټې ته ورسېدل.

د دې پر ځای چې کور ته ولاړ شي، د کرزي تر ټولو پياوړي امنيتي ساتونکي د کرزي له سيال گل اغا شيرزي سره يو ځای شول. شيرزي ته د کندهار زمري ويل کېده. د محمد شاه ورسره له هغه وخته اړيکې وې چې هغه په ۱۹۹۰ز کال د کندهار والي و. هغوی په گډه د لومړيو پيدا شويو طالبانو پر وړاندې جگړه کوله. تر هغه وروسته چې ماته يې وخوړه دواړه کويټې ته تښتېدلې وو. په کويټه کې شيرزي له حامد کرزي سره په گډه کار کاوه، خو اوس يې له هغه لاره بېله کړې وه او ځان ته يې د فعاليت ترتيب ځانگړی و. هغه له پاکستانيانو سره ښه ملگرتيا لرله، ځکه نو هغه يو ځل بيا غوښتل چې د کندهار والي شي. پاکستانيانو درک کړې وه چې طالبان يې له لاسه وتونکي او هغوی پر گونډو وو، نو ځکه يې دا وروستی فرصت چې بايد په کندهار کې گل اغا شيرزی د والي په توگه وگمارل شي او په سويل کې د پاکستان نفوذ پيکه نه شي، په کار واچاوه. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته کرزي له شيرزي غوښتنه کړې وه چې له هغه سره يو ځای شي، خو هغه يې غوښتنه نه وه منلې، ځکه هغه خپل ځان ته پلانونه په کار اچولي وو، اوس نو د دواړو ترمنځ يو ډول سيالي وه چې کوم يو به لومړی کندهار ته ورسېږي. د امريکايانو او سي ای اې پر مټ يې د مهاجرينو په کمپونو کې د افغانستان پولې ته نږدې د ځان لپاره د بريد ډله جوړه کړه.

په دورجې کې د مقاومت ځای له لاسه ورکول د پلان د تغير په معنا و. دا ځل کرزي خپل وفادار کسان چې له هغه سره په دورجې کې هم وو، په دهرات کې

چمتو کولای شول. اميرابن له کرزي هم ورته غوښتنه لرله چې بايد د جگړې لپاره افغان سرتېري چمتو کړي، خو دا لا جوته نه وه چې کرزي دا کار کولای شو، که نه، او يا دا چې هغه ته د خلکو زړه ښه کړی و، که نه؟

امر وشو چې الوتکې بايد چمتو اوسي. د سي ای اې مامور گريگ افغانانو ته پلان تشرېح کړ. افغان جنگياليو ته وويل شول چې بايد مخکې ارزگان ولايت ته ولاړ شي، او هلته په دورجې کې څومره چې ژر ممکنه وي د طالبانو پر وړاندې د مقاومت کرښه جوړه کړي. کرزی به د امريکا د ځانگړو ځواکونو له دوولسو سرتېرو او د سي ای اې له يو ټيم سره وروسته له هغوی سره يو ځای شي. افغانانو ژر شکايت پيل کړ، هغوی خوښ نه و چې يو ځل بيا به په جگړه کې ښکېل کېږي، خو بله لاره ورته نه وه پاتې، سي ای اې ورته (جي پي ايس) الې ورکړې او هغوی يې افغانستان ته په الوتکو کې يوړل.

په دورجې کې الوتکو په دورو کې ناسته وکړه. د خطر له کبله پيلوټانو الوتکې ژر کښېنولې او همداسې ژر يې بېرته پورته کړې. له الوتکو ښکته کېدونکو کسانو خپلې بگرۍ او جامې ټينگې نيولې وې، هغوی ټوله شپه په غرونو کې ووهله چې د محمد لعل کور پيدا کړي، څو ورځې وړاندې په همدې کور کې اوسېدلي وو، او دې کور ته څېرمه يې له امريکايانو څخه وسلې هم تر لاسه کړې وې. لعل له طالبانو سره ښې اړيکې لرلې، نو ځکه د لعل کور دې کسانو ته محفوظ ځای گڼل کېده. که څه هم د دې کورنۍ ډېرو دوستانو د طالبانو لپاره کار کاوه، خو هغوی د کرزي او پلانونو په اړه طالبانو ته هېڅ هم نه و ويلې. اوس له يوې اوونۍ راوروسته حالات په بشپړه توگه بدل شوي و. په دورجې کې هېڅوک هم نه و پاتې، د لعل، کلا هم خوشې شوې وه، هېڅوک هم پکې پاتې نه و. کله چې د کرزي کسان په جيکب اباد کې وو، د لعل کورنۍ او ملگرو ته سزا ورکړل شوې وه، له هغوی څخه ډېر نيول شوي وو. لعل د ډېر وخت لپاره فکر نه و کړی، د اړتيا سره سم يې د کرزي د مقاومت لمن خوشې کړې وه، او له خپلو کسانو سره غرونو ته ختلې و.

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۱۷

بهدار ته دې صحنې خوند ورکړ چې له کرزي سره د هغه لور ته امریکایان هم روان وو. بهادر ورته لارښوونه وکړه: "د یو بل پر اوږو لاسونه کېږدئ او ښکته په کراری ولاړ شئ." هغه ته معلومه وه چې امریکایان له دې غرونو سره بلد نه وو. وروسته یې ټولو ته اتلس افغاني جامې او اتلس بگړۍ واخیستې. هماغه شپه ځینو کمانډو کسانو پیره کوله. نور ټول د بهادر د ورور حاجي ظاهر اغا په مېلمستون کې ویده شول.

پر سبا یې چې کله د ترینکوټ پر خوا په لسو موټرونو کې روان شول، داسې ښکارېدل چې ترینکوټ له وړاندې سقوط کړی و. کرزي امیراین ته وویل: "ډېرو خلکو د طالبانو پر وړاندې پاڅون کړی." دوی دومره پیاوړي نه وو چې د خلکو د پاڅون ملاتړ دې وکړای شي. هغوی یوې بلې ورځې ته هم اړتیا لرله. امیراین له کرزي غوښتنه وکړه چې خلک خاموشه کړي.

امیراین لا وارخطا و، له دې وړاندې چې ښار ته ننوځي، نور ډاډ ته اړتیا وه. هغه لومړي موټر ته امر وکړ چې ودرېږي. لږو خبرو ته اړیتا وه چې په ترینکوټ کې حالت ورته تشریح کړي. د اړیکو مسوول خپل د اړیکو دستگاه فعاله کړه او د امریکایانو د ازبکستان له نظامي اډې سره یې اړیکه ونيوله، له هغوی یې د ډېرو وسلو او تجهیزاتو غوښتنه وکړه. څو ساعته وروسته لومړۍ چورلکه ځمکې ته کوزه شوه. وسلې او تجهیزات یې کوز کړل. د امیراین او افغان جنگیالیو څخه وسلې ډېرې او تجهیزات اضافه وو، نو ځکه د موټرو پر سرونو ځای پر ځای کړی شول. هغه لومړي موټر ته پورته شو، او موټرو حرکت پیل کړ.

کله چې د دهرات له سیمې وتل، کرزي کمانډو کسانو ته وویل چې طالبان له ترینکوټه وتلي وو. داسې گنگوسې هم وې چې گني د طالبانو ښاروال یې د ښار په منځ کې څوړند کړی و. له بل لوري کرزي ته خبر راغلی و چې له کندهاره نور نوي طالبان پر لاره وو او هغوی غوښتل چې پر کرزي او مریکايي ملاتړو یې برید وکړي. کرزي له ځان سره ډېر کسان واخیستل، هغه د خپل تلفون پر مټ اړیکې ټینګولې. د کرزي ځینې ملاتړي خوښ شول چې خبر شول هغه لا

یو سړی او موټر سایکل | ۱۱۶

سره راټول کړل. په دې کسانو کې حاجي بهادر، حاجي ظاهر اغا، ابراهیم او جیلاني شامل وو. جیلاني هغه کس و چې د ملا برادر لیک یې تر کرزي ور رسولی و. له پاکستان څخه کرزي له حاجي بهادر سره اړیکه ټینګه کړې وه او ورته ویلي یې و چې گني هغه (کرزی) به ژر راشي. بهادر په دورجې کې د لومړي برید پر مهال غیب شوی و، او له امریکایانو څخه د لومړي ځل لپاره د وسلو اخیستو د ناکامې هڅې پر مهال راپیدا شوی و. دا یو مخالف حرکت و. د کرزي په ملگرو کې بهادر ته تنبېدونکی ویل کېدل، چې د طالبانو له راڅرګندېدو سره یې تېښته کړې وه. دا مهال کرزي له هرې ممکنې لارې او ملاتړ څخه کار اخیست، دا چې بهادر پوپلزی و، نو باید کار یې ترې اخیستی وای.

د نومبر په څوارلسمه د سهار د اوو بجو پر شاوخوا بهادر د دهرات په غرونو کې څلور ځایه اور بل کړ. بهادر، د هغه د کاکا زامنو او نورو پوپلزیو سهار وختي د اسمان لور ته د امید سترگې نیولې وې. په بېړه درې چورلکې راغلې، د (ODA - 574) ډلې او سي ای ای پلان درلود چې کسان به د پراشوت له لارې کوز شي، خو دا چې هوا خرابه وه، پیلوټانو په بېړه الوتکې کښېنولې او کسان ترې کوز شول. امریکایان پوهېدل چې کرزي کافي کسان نه لرل، نو اوس هغوی اړ و چې په دې برخه کې کار وکړي. په افغانستان کې هر څه د تغیر په حال کې و. کابل سقوط کړی و، ترینکوټ او کندهار ښايي د سقوط په حال کې وو. شمالي ټلواله هم پر مخ روانه وه. له الوتکو کوز شوي امریکایانو سره پر تکنالوژیکو الو سربېره په زرگونو ډالر هم وو. کله چې چورلکې پورته شوې، او دورې لرې شوې، هغوی پوه شول چې په کومه سیمه کې کوز شوی وو. شاوخوا یې وکتل، وارخطا و او زامو یې په رېږدېدا پیل وکړ، چې پوه شول د غره په یوه هواره سطحه ناست وو. امیراین په لوړ غر وویل: "دا د سپوږمۍ یو تیاره اړخ دی." لويځوال چې دنگې ونې او لویې ږیرې یې درلودې، عصري واسکټونه او پتلونونه یې اغوستي و. هغوی په یوه وروسته پاتې سیمه کې ځانونه وموندل.

چې يې تر سترگو تېر شوی وي. په گوليو سوری شوې د تېلو زخيره ولاړه وه، پرې د ملگرو ملتونو نښان وهل شوی و، دا زخيره له روسانو سره د جگړې له وخته پاتې شوې وه. افغانانو له دې ډول زړو څېزونو د دېوالونو کار اخيست، يانې د کلا د دېوالونو ترڅنگ به يې پخواني فلزي څېزونه درولي وو.

د امريکايي کمانډو تر مخ کرزی او د سي ای ای کسان و، او نور افغانان د شا له خوا ور پسې د ترينکوټ ښار ته ننوتل. دې پېښې ته د نړيوالو رسنيو لاسرسی نه و. د نړيوالو رسنيو فوکس ټول پر کابل و چې لږ ورځې وړاندې د شمالي ټلوالې لاس ته لوېدلی و. په عين وخت کې د القاعدې ډېر فعالين او غړي له کندهار او نورو سويلي ولايتونو څخه پاکستان ته تښتېدل. د هغوی پر ورنگ پاکستان ته کوم بندیز نه و لگېدلی. په سويل کې لا هم طالبانو له خپل دريځ څخه ننگه او دفاع کوله. څنگه چې اميرين ترينکوټ ته ننوت، هېښ شو چې څنگه طالبان ټول لادرکه شوی وو.

په لومړيو شېبو کې حالات کړکېچن نه ښکارېدل. نه کومه د جگړې نښه تر سترگو کېده، او نه هم په لښتنيو کې د مړو جسدونه پراته وو، خو به کابل کې دا هر څه تر سترگو کېدل. د کلاوو د دېوالونو تر شا خلکو په پټه د اميرين ننداره کوله، هغه به ورته لاس ښوراوه چې هغوی بهر ووځي. کسان يې د ترينکوټ ښار ته ننوتل.

هغه وخت چې کرزی په پاکستان کې و، سيد د ترينکوټ په څېرمه کيلو کې لالهانده گرځېد. تر هغه وروسته چې د يوې چاپې پر مهال طالبانو ونيو او بيا ترې په نابله نوم خوشې شو، هغه نور خپل ځای بدلاوه چې په دې ورځو کې يې خپل ادرس شپږ ځايه بدل کړی و. هغه دوې چورلکې ليدلې وې چې له دورچې څخه د پاکستان پر لور الوتې وې، خو هغه په دې نه و خبر چې په يوې کې يې کرزی و. هره ورځ به يې بي بي سي ته غوږ نيوه چې کوم خبر ترې واړوي. د خبرونو له لارې خبر شو چې طالبانو شپږ نور ولايتونه له لاسه ورکړي وو. خبرونو دا هم ويلي و چې طالبانو کندهار ته نږدې يو کلی هم خوشې کړی

ژوندی و. هغوی ته وروستي خبرونه داسې رسيدلي وو چې کرزی په دورچې کې وژل شوی دی. ډېرو کسانو جرات نه کاوه چې له کرزي سره بيا يو ځای شي. ځينې له طالبانو وېرېدل، او نورو پر کرزي باور نه لاره. کرزي ورته وويل: "تاسې د اسمان لور ته وگورئ، تاسې به امريکايي الوتکې ووينئ. هغوی به له موږ سره همکاري وکړي. تاسې بايد ورته سپينې جنډې وښورؤ، تر څو هغوی پوه شي چې تاسې بې گناه ياست." له دې سره د خلکو نوې هيلې پيدا شوې او له کرزي سره يو ځای شول.

کرزي او امريکايانو هڅه وکړه چې د خپلو موټرو تگ تېز کړي. ځينو هغو افغانانو چې د کرزي سره يې ملتيا کوله پر خپلو خرونو او اسونه نه شوی کولای له موټرو سره سم تگ وکړي. د دهرات په ختيځ کې هغوی ترينکوټ ته تلونکې لارې ته سرونه ور ښکاره کړل، دا مهال نو خبره بيخي څرگنده شوه، چې کرزی له خپلو ملگرو سره ترينکوټ ته ننوتونکی و. نور خبره پټېدونکې نه وه، هغوی مخ په وړاندې حرکت جاري ساته. کله چې اميرين تر شا وکتل په خدا يې پيل وکړ، هغه ته دا حيرانوونکې وه چې په هغوی پسې شل پيک اپ موټرونه، آسونه، خرونه نوي موټرونه او د ملل متحد زاړه جيبان وو. افغان موټر چلونکو هڅه کوله چې له دغو موټرونه په ارامۍ واړوي. کرزی د موټر چلونکي او اميرين ترمنځ ناست و. هغه پر تليفون خبرې کولې.

اميرين خپله کتابچه له جيبه وايسته او هغه څه يې ليکل چې اورېدل يې، خو هغه په صحيح املا نه شول کولای ټول څه وليکي، ځکه ټولې خبرې په پښتو وې. هغه هڅه کوله هغه څه ونه ليکي چې که طالبانو ونيول، نو ورسره ستراتيژي به يې برملا شي. نوموړي د دهرات سيمې ته وکتل، پوهېده چې ډېر طالبانو په اصل کې د اروښادگان وو، او په خپله د طالبانو مشر ملا محمد عمر هم د ترينکوټ د شمالي سيمې و. دا خطرناکه وه چې د دوښمن د زېږون له سيمو څخه تېريدونکي وو. هغه سوچ کاوه چې ملا محمد عمر به هماغه مهال چېرې وي. هغه له شوروي سره د افغانانو د جگړې پاتې شونې داسې کتل لکه يو فلم

کې هم د ترينکوټ د ښاروال په توگه گمارل شوی و، هغه وخت يې يو بهرنی ژورناليست پرې ايښی و چې له بازار څخه ليدنه وکړي، د نوموړي له دندې لا شپږ مياشتې نه وې پوره چې د دې کار په سبب له ندې لرې شو. اوس چې طالبانو پښې سپکې کړې وې، خيرو جان پرېکړه وکړه چې بايد خپلې دندې ته ستون شي. هغه له وړاندې غوښتل چې له کرزي سره وگوري، خو دا هغه مهال و چې کرزی پاکستان ته بېرته تللی و. نوموړی د پوپلزيو او بارکزيو سره يو ځای د ترينکوټ زندان ته ولاړ، چې خپل ملگري خوشي کړي. له هغه ځای بيا بازار ته ننوت او ټول خلک يې خبر کړل چې طالبان نور تېښتېدلې وو. دا کسان په غرور د ښار په کوڅو کې روان وو، او له خلکو يې غوښتنه کوله چې له هغوی سره يو ځای شي. که څه هم ډېر کسان د حالاتو د کتو په تمه وو، خو دې کسانو په اروزگان کې يو ځل بيا ځانونه په واک کې وکتل. پر گډوډيو سربېره هر چا احتياط کاوه، خو دا څرگنده خبر وه چې طالبان نور ختم شول. ځکه د افغانستان شمال په ټوله کې د طالبانو له لاسه وتی و. وروسته بيا خيروجان وويل: "طالبان په دې هر څه پوه شوي وو، نو ځکه يې غرونو ته پښې سپکې کړې. هغوی يوه وړوکي مقاومت ته هم لا زړه ښه نه کړای شوی."

د کرزي ملاتړي په اندېښنه کې وو چې هغه کس (کرزی) چې دا ټول مقاومت يې را پيل کړی و، اوس چېرې و؟ ځينې يې د ژوند په اړه اندېښمن وو، دوی فکر کاوه چې ښايي وروسته به هم يو څه پېښ شي. هغوی ته مسووليت ور وسپارل شو، خو اوس نه پوهېدل چې څه وکړي؟ هغوی له سيد غوښتنه وکړه چې کرزی ور پيدا کړي، خو سيد چې ځان يې په خپله ښاروال گمارلی و، نه پوهېده چې کرزی چېرې و. د پخوا په څېر يو ځل بيا قومي درځونه راپيدا شول، يو لور ته پوپلزي او بل لور ته بارکزي وو. له دې سره يو ځل بيا ترينکوټ په قومي تېرگنۍ و وېشل شو. د کرزي درک لا نه و څرگند. ځينې کسان له ترينکوټه بهر چهارچينو، دهرات او ان کوپټې ته ولاړل چې کرزی پيدا کړي، په کوپټه کې يې د کرزي له ورور احمدولي څخه پوښتنه کړې وه. داسې خبر را ورسېد چې د

و. ايا د هغه ملگري او خلک به له مقاومت سره يو ځای شي؟ سيد دهرات ته ولاړ، هغه ځان هلته مصوون احساساوه. کله چې هغه دهرات ته نږدې شو، ويې ليدل چې ډېر خلک سره ټول شوي وو، هغوی د ترينکوټ په لور روان وو، ټولو ويل چې د طالبانو تاريخ تېر شو، هغه نه پوهېده چې دا خلک څه وايي او د څه لپاره روان وو، له کرزي څخه تر جلا کېدو وروسته دهرات ته نه و راغلی. دی هم له خلکو سره يو ځای شو، تر تالانې کلي تېر شول. دا د جان محمد خان د اوسېدو اصلي ښار گوټی و. هلته هم خلکو د محلي طالبانو په گونډو کېدل لمانځل. سيد له ځينو دوستانو سره وکتل او د سيد په ليدو حيران شول. هغوی له سيد وپوښتل: "ته چېرې وې؟ ته پوهېږې چې څه روان دي؟ طالبان نور وتښتېدل."

په همدې وخت کې په ترينکوټ کې د طالبانو د والي د تېښتې خبر خپور شو. هغه د کرزي له ملاتړو سره چې له پخوا يې ورسره پېژندل له وسله وال مقاومت څخه کار وا نه خيست، هغوی په دې پوهېدل چې د طالبانو کار نور خلاص شوی و. تر دې خبرو پوهېدو وروسته سيد سمدستي د ترينکوټ ختيځ لور ته مير اباد تنگي ته ولاړ. دا ښارگوټی لوټ شوی و، د ترينکوټ خلک هلته تللي وو چې له دوکانونو پيسې، وسلې، او نور توکي لوټ کړي. سيد له لرې هر څه وليدل، هغه وارخطا شو، او د ښارگوټي حالت يې بد وليد. هغه د ښار منځ ته ولاړ، ويې ليدل چې د طالبانو د رژيم د ښاروال وژل کېدل او ځورېد کېدل دروغ و، په همدې وخت کې د هغه سيال ملا شفيق ورته د ساتنځای وړاندیز وکړ. سيد ځان د ترينکوټ ښاروال مقرر کړ. کوم بل کس دې څوکۍ ته زړه نه ښه کاوه، دا چې سيد د کرزي لپاره ډېر څه کړي و، نو هغه دا څوکۍ د ځان لپاره خوښه کړه. د هغه لومړی امر دا و چې بايد لوټ او تالان پای ته ورسېږي. دا چې د هغه امر پر ځای شوی و، که نه، هغه خپله دنده اجرا کړې وه.

وروسته يو بل ښاروال راغی، هغه په خټه پوپلزی او تر سيد يې په دې برخه کې تجربه زياته وه. د هغه نوم خيروجان و. دا کس د طالبانو د واکمنۍ په لومړيو

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۲۳

دوکانداران، واړه تجاران او بزرگان دي. دا خلک له اقتصادي اړخه سخت لويديلي دي. دوی تل پدې فکر دي، له چا ملاتړ وکړي چې موږ ته نجات راکړي؟ پر دوی يې توپير نشته، که طالبان وي او که نور څوک. دا مهال د هغوی د هيلو سترگې زموږ لور ته دي. "اميراین پر تېر چارو زانو کښېناست، هوا هم سره وه. د هغوی ترمخې د گاز بخاری روښانه وه، تر مخې يې د چای پيالې او د خوړو لوی لوبښي ايښي وو. ټولو کرزي ته کتل. اميراین تمه لرله چې د ترينکوټ په اړه بايد لومړی شورا برابره شي.

کرزی يو ځل بيا په تليفون بوخت شو. له څو ورځو راهيسې اميراین له کرزي سره دی، د تليفون په ارزښت پوه شوی. تليفون د هغه ځواکمنه وسله وه او د خپلو معلوماتو لپاره يې کاراوه. که څه هم کرزي ټولې خبرې اميراین ته نه ژباړلې، خو دا ځل يې ورته ژباړه وکړه: "له درېيو څخه تر پنځه زره طالبان زموږ په لور را روان دي. هغوی ما غواړي، که ژوندی وم او که مړ." کرزي دا هر څه په سره سينه او پرته له وېرې وويل. هغه له دې سره يوه ټوکه هم وکړه: "ښايي هغوی په پښو راشي." اميراین پوهېده چې په افغانستان کې هر څه ممکن دي. يو ځل بيا خبرې ترينگلې شوې. د طالبانو ځواک به ترينکوټ ته په لږو ساعتونو کې ورسېږي.

کرزي له وېرې او ډار پرته په خوراک پيل وکړ. هغه اميراین ته ور وکتل چې هغه هم بايد له وېرې پرته ډوډی وخوري. اميراین په فکر کې و، فکر يې کاوه چې د ښار ساتنه او د ځان ساتنه يې بايد کړې وای. کرزي وويل دا په دې معنا نه ده چې موږ بايد د روژې لومړی ورځ ونه لمانځو. د اميراین په فکر چې روژه به يې د عملياتو پر وړاندې خنډ شي، ځکه د هغوی د کارونو په اوج کې روژه راورسېده او دا به څلور اوونۍ دوام کوي. د کرزي کسان به ډېر ضعيف شي، ځکه هغوی به ټوله ورځ روژه په خوله وي، نو ځکه به يې څه په توان نه وي. او ښايي طالبان هم همداسې وي.

اميراین د ډوډۍ په يوې گولې پسې يو څه غوښه خولې ته پورته کړه. اميراین ته

يو سړی او موټر سايلک | ۱۲۲

کرزي ورور خبر و چې هغه چېرته و. او په وينا يې کرزی به ژر ترينکوټ ته ورشي.

کله چې پوپلزيو هڅه کوله ترينکوټ ترلاسه کړي، د بارکرزيو مشر روزي خان هم راورسېد. هغه د کرزي ملاتړ نه کاوه، ځکه هغه د جان محمد خان سره اوږده دوښمني لرله. پخوا د دواړو خواوو ډېر کسان وژل شوي وو، ان کرزی هم تر خطر لاندې و. اوس روزي خان د نورو ورانيو په تمه و، ده ته د طالبانو په دننه کې اړيکو دا فرصت په لاس ورکړی و چې د اروزگان په شمالي سيمو کې پټې وسلې ومومي. په دې وسلو سمبال ښار ته ننوت. لومړی د ولايت مقام ته ولاړ، خو هغه ودانۍ خالي وه. وروسته د قومندانۍ مقام ته ولاړ، هلته يې له طالبانو سره نښته وشوه چې په پايله کې طالبانو ماتې وخوړه. پنځه کسان و وژل شول چې پکې څلور د روزي خان کسان وو. کله چې طالبان وتښتېدل، د روزي خان کسان قومندانۍ ته ننوتل، او د طالبانو پاتې شوې وسلې يې په واک کې واخيستې.

کرزی ترينکوټ ته د ننوتو پر وخت اندېښمن و، چې د هغه ملگري به د امريکايانو په شتون څه غبرگون وښيي. په رښتيا سره لا هم محافظه کاره کسان وو چې هغوی د لويديځوالو شتون ته زړه نه ښه کاوه. ځينې ځکه له امريکايانو تر پوزې وو چې د روسانو سره تر جگړې وروسته يې افغانستان ناڅرگند برخليک ته پرې ايښي و. دا مهال په ښار کې څه اندېښنې وې. کله چې کرزی ترينکوټ ته ننوت، سمدستي د ولايت مقام سپينې ودانۍ ته بوتلل شو، داسې لکه هغه چې د دې سيمې مشر و. هلته ورسره ډېر پخواني جنگيالي يو ځای شول، لکه معلم رحمت الله، عبدالغني ماما، سلطان محمد، او روزي خان.

د کرزي زړه تکيه شو. هغه اميراین ته وويل چې کښېني، او وبې ويل: "دوی له موږ او تاسې سره خوښ دي." د اروزگان په اړه يې وويل: "دوی لوړې تمې لري. تاسې اوس پدې خلکو تکيه کولای شئ. طالبان نور دلته نشته. هغوی په کندهار کې دي او هلته به يې لويه جگړه هم پای ته ورسېږي. دلته خلک

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۲۵

چې کرزي په خپلو خلکو کې دومره توان نه لاره چې ملبشه جوړه کړي. اوس نور وخت نه و، د کرزي کسان په موټر کې واچول شول او له امریکایانو سره یو ځای روان شول. هغوی د سهار په څلور بجې له ترینکوټ بهر ووتل او کرزی په ښار کې پاتې شو.

هغوی له ښاره وتلي یوې هواړې سطحې ته ووتل. امیراین غوښتل له هغه ځایه دوښمن وگوري چې څومره ځواکمن دی. هر چا د طالبانو د راتگ د لارې په اړه بېل نظر لاره. چا به ویل سیده پر سړک را روان دي، چا به ویل په کلیو کې تېرېږي، چا به ویل په غره را اوړي. امیراین وویل: "سیمه تر څار لاندې ونیسئ." وروسته له کمانډو څخه یوه یې دورې ولیدې او خپل قومندان ته یې ور پام کړ، هغه چې وکتل وېې لیدل ډېر بایپورونه، جیپ، او نور موټرونه په خلکو او وسلو بار چې د ټانک ضد راکټونه هم ورسره وو، د ترینکوټ د ښار پر لور را روان وو.

د اړیکو مسوول (یوشیتا) یوه وره اله په لاس کې واخیسته چې د افغانستان په جگړه کې ځانگړې وه. دا لیزر لرونکې اله وه چې د پلویو کمانډو له لوري پر هغه سیمه لوېدله چېرې یې چې غوښتل الوتکې بمبار وکړی. یانې په ټوله کې یې الوتکو ته د بمونو غورځولو موقعیت په گوته کاوه. دا مهال د اسمان مخ ټول جیټ الوتکو نیولی و. د گوتو په شمېر امریکایان د افغانانو په منځ کې وو، افغانان اندېښمن وو چې څه به پېښ شي. (یوشیتا) د طالبانو له موټرو څخه په لومړیو یې لیزر ولگاوه، د الوتکو نښه برابره شوه او پیلوټانو بمونه پرې راگوزار کړل. لومړی بم خطا ولاړ. د سهار پنځه بجې کېدونکې وې، لمر په ختو و. د امیراین پر شاوخوا ولاړ افغانان مایوسه وو. بل بم یې گوزار کړ، شېبې وروسته د اسمان مخ یو ځل بیا الوتکو ونيو، یو په بل پسې بمونه یې د طالبانو پر ډله ییز کاروان وغوځول.

امیراین هله هېښ شو چې ویې لیدل دافغانانو ملگرو توجه بمبارۍ جلب نه کړای شوه. هغوی پښېماني احساسوله، او خپلو پښو ته یې کتل. نه یې غوښتل نور څه وکړي، یوازې غوښتل یې چې له دې ځایه ولاړ شي. دا ډول جگړه یې نه

یو سړی او موټر سایکل | ۱۲۴

نور ځمکې ځای نه ورکاوه. هغه له کرزي او په کوټه کې له ناستو قومي مشرانو څخه د بهر وتو اجازه واخیسته. کرزي مشرانو ته وویل چې باید خپل خلک سره ټول او منسجم کړي. امیراین خپلو دوولسو کمانډو کسانو ته ورغی او هغوی ته یې هر څه په ډاگه وویل، پرې نه ښودل چې څه ووایي، د اړیکو مسوول ته یې وویل باید اړیکه ونیسي چې طالبان د اروزگان پر لور په ساعتونو کې رارسېدونکي دي.

سید لومړی کس و چې د طالبانو پر وړاندې و درېد. هغه له څوارلسو نورو کسانو سره د ترینکوټ په شمال خیتڅه سیمه کې ناست و. کله چې یې د طالبانو د راتگ واورېدل، هغوی د تعلیم او تربیې له ریاسته موټر بوتل او مخته ولاړل. سید لا نه و خبر چې د طالبانو څومره لویه ډله را روانه وه. له روژه ماتې وروسته یې د ماښام لمونځونه وکړل، او د کوټې تر شاه یې ستراتیژیک موقعیتونه ونيول. هغوی وېښ او چمتو وو. د طالبانو ډله را ورسېده، له لرې یې په لوډسپکرو کې د (الله اکبر) غږونه کول. دې غږونو په غرونو کې ازانگه کوله. غږونه ډېر لوړ وو، سید درک کړل چې طالبان ډېر وو، نو ځکه یې ماتې نه شوی ورکولی. غږي یې بیا هم ونه تښتېدل، خپل ټوپک په لاس د غره لور ته ولاړ.

شېبې نه وې تېرې چې امریکایي جیټ الوتکې ترینکوټ ښار ته راورسېدې، هغوی له امیراین او د خپل لومړی لیکې له کمانډو سره په تماس کې وې، ټول پوه وو چې د طالبانو لویه ډله د کندهار څخه د ترینکوټ پر لور راروانه وه. امیراین چې دېرش کلن و، اپلټې ویلې، هغه په حال کې نه و، حالات ورباندې سخت و، هغه گرم ځکه نه و، چې دا ډول خطرناک حالات ورته د زغم وړ نه و، او باید غبرگون یې ښوولی وای.

امیراین کرزي ته ورغی او له هغه یې وپوښتل چې کسان یې چېرې دي. له هغه سره یوازې دوولس امریکایي کمانډو وو، غوښتل یې له روزگانیانو سره په ملگرتیا طالبانو ته ماتې ورکړي. کله چې یې د کرزي کسان د ودانۍ بهر سره ټول کړل، یوازې دېرش کسان برابر شول، چې کفایت یې نه کاوه. دا امریکایانو ته جوتنه وه

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۲۷

چې طالبان له ښاره درې کيلومتره لرې وو. اميرايين او د کمانډو د اړيکو مسوول يو ځل بيا له پيلوټانو سره اړيکې ټينگې کړې، هغوی ته يې ځايونه په نښه کړل، او له افغانانو سره يو ځای منسجم شول. ترينکوټ ته په لار کې پروت تنگي باندې سخت بمونه يو پر بل پسې وغورځول شول. د اسمان لور ته لوگي پورته کېده. هوايي بمبارۍ ساعتونه اوږدې شوې، (يوشيتا)د خپل ليزر پر مټ الوتکو ته موټرونه په نښه کول، او هغوی پرې بمونه غورځول. په سلگونو طالبان و وژل شول، او د ورځې تر نيمايي يې جگړه بايلوله.

له بمباريو لس طالبان په خپلو ټوپوتا موټرونو کې ښار ته راوړسېدل، هغوی غوښتل له بمبارۍ وتښتي، خو دا ځل په ښار ور کښېوتل، دلته پيلوټانو هم سم هدف نه شو په نښه کولای، ځکه د ترينکوټ ډېر عام خلک بهر راوتي وو. په دې جگړه کې دوولس ملکي کسان و وژل شول. په هماغه ورځ په ميراباد کې چې د ترينکوټ شمال ختيځ لور ته پرته سيمه ده هم سخته جگړه وشوه، دې سيمې ته له ترينکوټ څخه طالبان تښتېدلي وو. کرزي له روزي خان څخه مرسته وغوښته، هغه راغی له طالبانو سره يې په نچين کې جگړه وکړه، په پايله کې طالبانو ماتې وخوړه، د روزي خان هم پکې يو کس و وژل شو.

کله چې د اميرايين زړه تکیه شو چې نوره د ترينکوټ ښار جگړه پای ته ورسېده د ښار په منځ کې يې د ډزو غبرونه تر غوړ شول. هغه فکر کاوه چې يو ځل بيا طالبانو جگړه پيل کړه. وروسته معلومه شوه چې هغه د بريا د خونۍ ډزې وې. اميرايين خنډل، کرزي ته ورغی او ورته ويې ويل: "ډزې دې نه کوي، گولی به يې په ښه راشي." کرزي د ډزو د بندېدو امر وکړ، له دې سره هغه کسان چې خپل سرې ډزې يې کړې وې هم ونيول شول.

د قومندانۍ د خټينو دېوالونو په حريم کمانډويان د دېوالونو څنگ ته پراته وو. افغانانو ورته نورې کمپلې هم ورکړې وې چې تر ځانونو يې لاندې کړي، ځکه ځمکه ډېره سره وه. د ودانۍ پر سر دوه انتنونونه ولاړ وو، هغوی ته لپټاپ کمپيوټرونه هم تړلي وو، نوې وسلې او تجهيزات هم د افغانانو په واک کې

يو سړی او موټر سايلک | ۱۲۶

وه ليدلې. بې شمېره طالبان يې پر لور را روان وو، او هغوی له څلوېښتو اضافه نه وو. فکر يې کاوه چې له دې سره به لوبه پای ته ونه رسېږي. اميرايين وکتل چې شاوخوا کسانو ورته نېغ کتل. هغوی د جگړې ډگر ته کوم کسان داخل نه کړل، او نه يې هم د امريکايانو د جگړې او هوايي بمبارۍ د اغېز په اړه کوم نظر لاره.

د کرزي له کسانو څخه يوه زاړه يې اميرايين ته وويل: "موږ به يې ونه گټو." د اميرايين سر هم نه ورسره خلاصېده، تر څو سره پوه شي، افغانان ترې روان شول، هغوی خپل موټرونه چالان کړل، اميرايين ته د تريننگ يوه برخه ور ياده شوه چې د موټر کلي بايد له ځان سره وساتي. اوس هغه هم بايد تللی وای، دا ورته کوم ځانگړی انتخاب نه و چې له دوولس کمانډو کسانو سره دې دلته پاتې شي. بمباري لا روانه وه. هغه له خپلو کمانډو کسانو سره د موټر بادۍ ته پورته شو. هغوی بېرته ترينکوټ ته ولاړل.

نور د اميرايين له لوري د دفاع په برخه کې څه نه و پاتې. کله چې الوتکو ته دليزر نښان نور نه ورکول کېده، الوتکو هم بمباري بنده کړه. وروسته اميرايين او ملگرو يې له راډيو واړوېدل چې ترينکوټ ته پر لار پاکستانيان، عرب او نور بهرني جنگيالي وو. دا مهال ټول افغان طالبان خپلو کليو او کورونو ته تللي وو، هغوی ټول تسليم شوي وو، خو بهرنيو جنگياليو لا ځکه جگړه کوله چې تر مرگه يې په هره ممکنه توگه ورانی پېښاوه. که پر دې بهرنيو جنگياليو هوايي بريد نه وای شوی، نو نن به يې په ترينکوټ کې ډېرې وينې بهولې وای.

کله چې د ولايت مقام ته ننوتل، هر څه سم وو. هېچا هم د تېرې پېښې په اړه فکر نه کاوه. اميرايين د کرزي کوټې ته ورغی او هغه ته يې د پېښې په اړه وويل. کرزی په غوسه شو، او کسانو ته يې وويل: "دا هغه څه نه و چې موږ پرې هوکړه کړې وه." کرزی او کسان يې په شخړه بوخت وو. د کرزي له تندو خبرو وروسته بيا هم افغانانو بل انتخاب نه لاره. هغوی له اميرايين سره يو ځای بېرته هماغه ځای ته روان شول. خو هغوی لا له ښاره وتي نه و چې اميرايين ته پته ولگېده

ننځي، خو دا ځل يې د تېر په پرتله ډله وږه وه. کرزی د ملکي کسانو د مرگ ژوبلې په اړه وارخطا و. هغه اميراین ته وويل دا ځل له خپل قوت څخه کار واخله چې ملکي کسان پکې ونه وژل شي. پر دې سربېره د امريکايانو ورځينو بمباريو او هوايي عملياتو جريان لاره. د کندهار او ترينکوټ پر لويه لار په سلگونو طالبان و وژل شول.

کرزي له خپلو خلکو سره په خپل تليفون اړيکې ټينگولې. يوه شېبه به يې د طالبانو د کوم کس سره د مذاکرې خبرې کولې، بل ځل به د شمالي ټلوالې سره په تماس کې و، او کله به يې له خپل ورور احمدولي سره هم خبرې کولې. هغه ته به ډېر خلک ور تلل. يوه ځايي کروندگر ترې د يو څه غوښتنه کړې وه تر څو يې ورسره په مقاومت کې ونډه اخيستې وای. کرزي له دې ډول چارو سمبالولو څخه خوند اخيست. کرزي به سترگه هم وهله، اميراین ته به يې د خلکو خبرې ژباړلې، هغه ته به يې ډېر خوند ور کاوه. دا ورته يو نندارځای جوړ شوی و. کرزي به هر کله غږ کاوه چې جگړه دې پای ته ورسېږي.

کله چې اميراین او ملگرو يې لومړۍ جگړه پای ته ورسوله، خبر ورته راغی چې د اروزگان مقاومت د بوش لپاره ډېر اړين کار و، هغه دا کار په لومړيتوبونو کې نيولی و. اميراین ته به د دې عملياتو وروسته رتبه هم ور کول کېږي. دې سيمې ته به د درېيمې ليکې کمانډو هم راځي چې پکې به د لومړيو ليکو د درېيو ډلو درې افسران هم وي. له دې افسرانو څخه يو يې د ډاويډ فوکس په نوم به د اميراین د دندې د همغږۍ چارې پر مخ وړي. دا افسر به په عين وخت کې د لومړۍ ليکې د کمانډو د يوې بلې ډلې مشري هم په غاړه ولري چې په دې وروستيو کې د کرزي له سيال گل اغا شيرزي سره يو ځای شوې وه. دا ډله د سويل ختيځو سيمو څخه د کندهار پر لور روانه وه. دا مهال په سويل کې کرزی يواځنی ملاتړ کوونکی مشر نه و.

ورکول شول. چورلکو تجهيزات او غذايي توکې راوړل. کمانډو کسان د افغانانو ترڅنگ فعال وو، هغوی د امريکا لپاره لويه جگړه نښلولې وه.

اميراین، کرزی او قومي مشرانو يو ځل بيا سره را ټول شول. کمانډو کسان په ترينکوټ کې وو، کرزی ژوندی و، او د ترينکوټ واک يې په لاس کې اخيستی و. له جگړې څو ساعته وروسته ډېر قومي مشران پر کرزي ور ټول شول، هغوی نور د طالبانو ملاتړ نه کاوه، غوښتل يې د کرزي شا ونيسي. اميراین کتل چې قومي مشران پر کرزي تاو شوي وو، يو پکې تور ټيټ سړی و، د اميراین په وينا چې هغه دوستانه نه ښکارېده. هغه اميراین ته مخامخ ناست و، او په هغه کې يې سترگې ښخې کړې وې. امريکايانو د نارامۍ احساس کاوه. اميراین له کرزي وپوښتل چې دا کس څوک و؟ هغه په ځواب کې ورته وويل: "دا يو طالب جنگيالی دی، هغه هر څه له لاسه ورکړي." اميراین ولاړ شو او د خپل پتلون تر شا يې تومانچې ته لاس کړ، هغه ولاړ هغه کس يې پر شا په ناز په ځاپېره وواهه، له دې سره يې وخنډل او ترمنځ يې زړه بدی لرې شو.

قومي مشرانو کرزي ته وويل چې د هغه کړنه ډېره په زړه پورې او نه تصور کېدونکې وه. د کرزي پر شاوخوا د قومي مشرانو شتون د روژې په مبارکه مياشت کې په خوښۍ واوښت. اندېښنې، تشویش او د ناامنی ډار يې له ځانونو لرې کړ. اوس يې داسې ملگري لرل چې د طالبانو پر وړاندې يې جگړه کولای شوی، هغه ملگري چې هم يې وسلې لرلې، هم يې الوتکې، هم غذايي توکي او تجهيزات لرل. هغوی په امريکايي وسلو په اتيايمه لسيزه کې هم د روسانو پر وړاندې جگړه کړې وه، خو اوس هر څه بدل شوي وو. که څه هم په لومړيو کې جگړه د هوا له لارې وه، افغانان د الوتکو د پر وخت جگړې او را رسېدو متاثره کړې وو. افغانانو به ويل چې امريکايان هر ځای وېشتلای شي، هغوی هر ډول جگړه کولای شي.

وروسته پټه ولگېده چې د شمال له لوري تر جگړې او بمبارۍ وروسته د جنوب له لوري هم د ترينکوټ ښار ته طالبان پر لار وو، هغوی غوښتل چې ښار ته

بريد شوی و. بولډوک د راکټونو بريد خپله ليدلی و. الوتکو د بريد څخه په مهارت ځانونه ساتل او تر هدفه لا نه و رسېدلي چې بولډوک د سپرۍ چورلکه له تخنيکي ستونزې سره مخ شوې وه. د الوتکې ستونزه د تېلو د څڅېدو وه. هغوی په ستونزه کې وو، او دا ستونزه ورته ځکه لويه وه چې له بل لوري د طالبانو تر بريد لاندې وو. د پيلوټ په خوښه يې د ترينکوټ پر لور په لار کې په يوه لوړه سطحه بېړۍ ناسته کړې وه. بولډوک له ځان سره جې پې ايس له هم لرله، هغه اله يې په فعاله کړه او ژر تر ژره يې غوښتل له دې ځايه ولاړ شي. تياره وه، هغوی په لومړي سر کې څه نه ليدل، وروسته يې له لرې د موټرونو څراغونه تر سترگو شوي وو، هغه موټرونه چې پکې افغان ملگري وو، مخامخ د اميرين د اوسېدو ودانۍ ته تللي وو.

د درېيمې ليکې له کمانډو سره اضافي شيان نه وو، ورسره جامې، د اړتيا وړ څېزونه او تجهيزات وو، له هغوی سره (۲۵۰۰۰۰) امريکايي ډالر هم و. دا پيسې له کوم حساب کتابه پرته بايد لگول شوې وای، دوی کولی شول چې په خپله خوښه دا پيسې ولگوي.

کله چې بولډوک د اميرين د اوسېدو ودانۍ ته ننوت، هغه په بېړه له خولې يو غږ ووت: "زما خدايه!" په دې ځای کې نه اوبه وې، نه برېښنا او نه هم نورې د ژوند اسانتيا وې. کړکيو ته پلاسېک ورکړل شوی و. بولډوک د جوردن له صحرا راغلی و، هلته ورته په محرمه توگه روزنه ورکول شوې وه. هلته يې په خيمو کې ورځې تېرې کړې وې، خو له دې ځای څخه هغه خيمې ډېرې مستريح وې.

کله چې د درېيمې ليکې کمانډو د کرزي کلا ته راوړسېدل لا هم د ترينکوټ د وروستۍ بريا څخه وروسته د کرزي ليدو ته قومي مشران او ولسي خلک راتلل. بولډوک ټول هغه ولسي خلک وليدل چې د طالبانو په څېر ښکارېدل، خو په اصل کې طالبان نه وو. ځينې داسې خلک هم وو چې د رژيمونو سره خپل دريځ هم بدلوي، بولډوک له وړاندې داسې څه نه و ليدلي چې خلک د رژيمونو په بدليدو سره خپلو دريځونو ته هم بدلون ورکوي. دې کار هغه ووېراوه. تېره ورځ

لسم څپرکی

په بڼ کنفرانس کې ناڅاپي غږ

د درېيمې ليکې کمانډو کسان چې کله ترينکوټ ته راوړسېدل د اميرين لاسته راوړنې يې خوښې شوې. يو افسر پکې (ميجور ډونالډ بولډوک) و، هغه د لوکونيا، نيو هامپاير سيمې د يو ښاروال زوی و. دې سرتېري چې ټيټه ونه يې وه، له ځان سره وويل دا هماغه ځای دی چې بايد پکې خپله دنده پيل کړم. هغه د خپلو دوو نورو وروڼو په څېر له کلونو د امريکا په پوځ کې کار کوي، خو دا ځل يې دلته دنده له نورو سره توپير لري. د ډېرو تجربه لرونکو سرتېرو لپاره هم دا دنده پېچلې وه. د درېيمې ليکې کمانډو د شمالي افغانستان د جگړې په اړه معلومات لرل، خو د سويلي سيمو په اړه يې معلومات نه لرل. هغوی په کويټه کې هڅه کوله چې په کندهار کې د طالبانو د ځواک اصلي انځور ځان ته معلوم کړي. د کرزي نوم هم ورته اړين نه ښکارېده، تر هغه چې سي اي اي بيا ورته د کرزي په اړه معلومات ورکړل. دنده ورته ستونزمنه وه، له لږو استخباراتي معلوماتو سره يې کار پيل کړ.

له دې وړاندې چې د درېيمې ليکې کمانډو اروزگان ته ولاړ شي، هغوی د پاکستان د کويټې ښار ختيځ لور ته د امريکايانو په يوه محفوطه هوايي نظامي اډه کې وو. غوښتل يې وختې ولاړ شي، خو خرابه هوا يې پر وړاندې لوی خنډ شوې وه. کله چې د افغانستان خاورې ته دننه شول، د طالبانو د ځواک په اړه ورته معلومات وشول. په شمال کې د طالبانو ځواک له سقوط سره مخ شوی و، خو په سويل کې لا هغوی ځواکمن وو. د درېيمې ليکې د کمانډو پر چورلکو

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۳۳

کوم قوم څخه اوسي، هغه ورته وويل چې غواړي يو حقيقي پوپلزی واوسي، د هغه په شاوخوا کې ناستو ټولو خلکو په لوړ غږ او خندا سره هغه بدرگه کړ. ټولو ته د هغه دې ټوکې خوند ورکړ. گريگ به هره ورځ له افغانانو سره ورځنی روغېږ په دې توگه کاوه: "ته څنگه يې؟" او په مقابل کې به يې په ځواب نه پوهېده، ټولو ولسي خلکو به پرې خندل.

له تربنکوټه بهر د هغو هېوادونو په پلازمينو کې چې په افغانستان کې ښکېل وو، د افغانستان د راتلونکي په اړه به ډيپلوماټانو طرحې جوړولې. تر هغه وروسته چې کابل سقوط وکړ، پرېکړه وشوه چې د ملگرو ملتونو له لوري به يو کنفرانس جوړ شي چې پکې ټولې افغان مخالفې ډلې گډون وکړي. په دې کنفرانس کې به د سيمې هېوادونه او نور لوبغاړي هېوادونه هم ښکېل وي، لکه پاکستان، ايران او روسيه. تر دې وړاندې چې د افغانستان د ستونزې په اړه وغږېږي، د کنفرانس د ځای په اړه مشورې روانې وې. په سعودي عربستان او متحده عرب اماراتو کې ځکه کنفرانس دایر نه شو، چې هغوی د طالبانو ملاتړ کړی و. د ملگرو ملتونو ډيپلوماټانو د برلین ښار خوښ کړ، خو هغه ځکه ونه ټاکل شو چې پکې د رسنيو گټه گوڼه ډېره وه. بالاخره د جرمني د بون په ښار کې د (کونيگزوينټر) ښارگوټی د دې کنفرانس لپاره وټاکل شو. د ښکلي هوټل مشر ته وويل شول چې ټولې کوټې خوشې کړي، او د افغانستان د مهم کنفرانس لپاره چې په نومبر کې به دایر شي، چمتوالی ونيسي.

نړيوالې ټولنې غوښتل په کابل کې روان هرج و مرج څومره چې ژر ممکنه وي پای ته ورسوي. شمال ټلواله له وړاندې د امريکايي او نړيوالو ځواکونو له حضور پرته کابل ته ننوتې وه، کابل ښار په هرج و مرج کې راگېر و. رسنيو د ټلوالې سرتېري چې په خپلو موټرو کې به د ښار په کوڅو کې گرځېدل، ښکاره کول. په عين حال کې په کابل ښار کې چور او چپاول روان و، قتلونه کېدل، تر ډېره يې قربانيان عربان او پاکستانيان وو. دا کار د نړيوالې ټولنې د اندېښنې وړ و. جگړه د يو بې هدفه حرکت په توگه روانه وه. شمالي ټلوالې يوازې د پخواني ولسمشر

يو سړی او موټر سايلک | ۱۳۲

دا کسان طالبان وو، نن بيا د کرزي تر شا وخو را ټول او د کرزي ملاتړي وو. سبا به څه کېږي؟ هغه به په چا باور وکړي؟ ټول قومي مشران، کروندگر، او پخواني طالبان اوس د هغه سره په يوه ودانۍ کې را ټول شوي وو. د ژبې او کولتوري توپيرونو له کبله بولډوک نه توانېده چې په ودانۍ کې روانه گټه گوڼه خاموشه کړي. د هغه د روزنې کومې برخې له دې ډول چارو سره اړخ نه لگاوه.

يو سهار د پنځه سوه کسانو په شاوخوا کې د اميرين د اوسېدو د ودانۍ ترمخې ټول شوي وو، بولډوک يې په ليدو هېښ شو. ژباړن ورته ويلي و چې بايد اندېښمن نه شي، ځکه دا کسان اوس له هغوی سره وو. هغه وخندل او ورغی، په حويلۍ کې هغه د پخلنځي ترمخې ولاړ و. لويې افغاني ډوډۍ او پاخه چرگان يې خوراک وو. دا ځل بولډوک هڅه وکړه چې ولسي خلکو ته د امريکايانو د فعاليتونو په اړه ووايي. يو کس چې په اصل کې د دهرات و، هغه په نيمه گوډه انگرېزي پوهېده، له بولډوک سره يې په ژباړه کې همکاري کوله: "موږ دلته راغلي يو چې ستاسې له يوه مشر حامد کرزي سره همکاري وکړو. موږ غواړو طالبانو ته ماتې ورکړو، او په دې چاره کې ستاسې همکاري اړينه ده." خلکو ورته په مينه غوږ اېښی و، هغه پوه شو چې له خلکو سره يې اړيکه ټينگه شوه. هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ: "اوس بايد په لومړيو کې تاسې ته ډوډۍ درکړو، تر څو مو گېډې مړې شي. تاسې خپل د نومونو لېست ونيسئ، او تاسې به ځينې توکي تر لاسه کړئ. تاسې ته به وسلې هم درکول شي، تاسې خپلې وسلې هم وگورئ، بيا به له موږ سره د سرتېرو په توگه کار وکړئ."

د افغانانو او امريکايانو ترمنځ به خبرې او اړيکې په خوښۍ ترسره کېدې. د افغانانو نومونه يادول ورته ستونزمن وو. نو ځکه يې په نورو نومونو يادول. يوه ته به يې ايلويس، بل ته به يې د لوژستيک مسوول، بل ته به يې افسر او نور داسې نومونه کارول. گريگ چې د سي ای اې مامور و، نوم يې افغانانو ته اسان و، که څه هم ځينو ورته کريک، ځينو ورته گرايگ نور ډول ډول تلفظونه جوړول، بيا هم ټولو ته اسان و. له ولسي خلکو څخه يوه پوښتنه ترې وکړه چې هغه غواړي له

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۳۵

پښتانه به د راتلونکو چارو استازیتوب وکړای شي. دا چې پښتنو د طالبانو ملاتړ کاوه، او طالبانو هم باید ماتې لیدلې وای، په دې برخه کې د پښتني مشرانو ملاتړ او د طالبانو پر ضد ودرېدو ته اړتیا وه.

ملگرو ملتونو د روم ډلې ته هم پام کړی و، دا ډله د پخواني باچا اعلیحضرت محمد ظاهر شاه ملگري وو، هغوی له ۱۹۷۳زکال را پدېخوا د ایټالېي په پلازمینه روم کې اوسېدل. له ډېرو کلونو په افغانستان کې نه و اوسېدلي. غوښتل یې چې اعلیحضرت بېرته افغانستان ته ولاړ شي او هلته په واک کې راشي، له دې سره به دا کسان هم په لوړو څوکیو گمارل شوي وای. تر هغې وروسته چې شمالي ټلواله یې په مخالفت کې و درېدله، د افغانستان لپاره د یو مناسب مشر د گمارلو لپاره پوښتنه یې ځوابه پاتې شوه.

امریکایانو پر هغو کسانو چې د شاه تر شاوخوا ټول شوي وو، او ډېر وخت له هېواده بهر پاتې وو، باور نه لاره. هغوی یې نه غوښتل چې واک ته ورسېږي، په تېره بیا هغه مهال چې شمالي ټلوالې د شاه بېرته هېواد ته تگ ویتو او رد کړ. تر ډېرو ډیپلوماتیکو مشورو وروسته امریکایانو پر کرزي لاس کېښود. په افغانستان کې د طالبانو ضد تر ټولو لویې ډلې - شمالي ټلوالې له وړاندې له کرزي سره د طالبانو ضد مقاومت په اړه خبرې کړې وې. دا هم له وړاندې څرگنده وه چې کرزی د پاکستان او اېران لپاره ستونزمن کس نه و.

نړیوالې ټولنې له وړاندې پر کرزي غور کړی و او هغه یې د موقتې ادارې د ریاست لپاره د نوماند په لېست کې له ځان سره لاره. په کابل کې د برتانیې سفير بي بي سي ته د کرزي نوم ښودلی و، او امریکایانو هم د ملگرو ملتونو ځانگړي استازي لخصر ابراهیمي ته ويلي و چې کرزی د موقتې ادارې د رییس په توگه یو مناسب کس و. په دې کنفرانس کې د امریکا ځانگړي استازي جیمز ډابنز ویل چې د کرزي بدیل شتون نه لاره او هغه د افغانستان گاونډیانو، اېران، پاکستان او روسیې ته هم منلی شخص و.

په کنفرانس کې د طالبانو پر وړاندې حقیقي مخالفینو چې په دې برخه کې یې

یو سړی او موټر سایکل | ۱۳۴

رېاني په خوښه کړنې تر سره کولې. هغه د طالبانو د واکمنۍ څخه وړاندې د افغانستان ولسمشر و، فکر یې کاوه چې تر اوسه د افغانستان رسمي ولسمشر و. طالبان د نړیوالو له لوري په رسمیت نه وو پېژندل شوي، ځکه نو رېاني لا رهبر و، که څه هم واک یې یوازې تر پانو محدود و. د طالبانو تر سقوط وروسته رېاني کابل ښار ته ځان ورساوه، هغه غوښتل په ولسمشرۍ مانۍ کې پاتې شي. رېاني چې په خټه تاجک و، په کابل کې ورسره ډېر خلک خوښ نه وو. نور اقوام د پښتنو او هزاره وو په څېر وېره لرله چې د روسانو تر ماتې او د کمونیست رژیم تر نږدېدو وروسته چې څه پېښ شول هغه بیا پېښ نه شي. هاغه وخت همداسې هر ډول ملېشه ځواکونه کابل ښار ته ننوتل او له دې سره هرج مرج پیل شو چې پایله یې د کورنۍ جگړې پیل و. نړیوالې ټولنې له شمالي ټلوالې غوښتنه کړې وه چې کابل ته یوازې داخل نه شي. خو بیا هم د واک غوښتنه او د طالبانو تر سقوط وروسته د واک تشه ډکولو ته یې ځانونه ور وړاندې کړل.

د جرمني د بُن کنفرانس پرېکړه د یو موقت حکومت پر جوړولو صلاح شوه چې په پایله کې به یې ازادو ټاکنو ته لار هواره شي او انتخابي حکومت به رامنځ ته شي. د نړیوالو ځواکونو د شتون غوښتنه هم کېده چې د کابل امنیت وساتلی شي. دکنفرانس ډېر تمرکز پدې و چې څوک به د موقتې ادارې رییس گمار کېږي.

د سپټمبر تر ۱۱مې ډېر وړاندې هم ملگرو ملتونو له طالبانو وروسته افغانستان په پلان کار کاوه. په ۲۰۰۰زکال کې پر امریکایي بېړۍ (USS Cole) باندې د القاعدې تر برید وروسته، ملگرو ملتونو وپتېيله چې د افغانستان په لاندې کې د امریکایانو مداخله کېدونکې وه. دا اټکل هغه وخت نور هم ټینګ شو چې د یونسکو له لوري ساتل شوې د بودا مجسمه په بامیان کې ورانه شوه. د ملگرو ملتونو لوړ رتبه مامورینو وېره لرله که امریکا د افغانستان په لاندې کې مداخله وکړي، نو ښايي هغوی د شمالي ټلوالې څنګ ټینګ کړي او یوازې د هغوی په ملگرتیا تکیه وکړي. ملگرو ملتونو له شمالي ټلوالې سره په دې برخه کې کار کول او یوازې پرې تکیه کولو فرصت تنګ ولید، هغوی پوهېدل چې لوی اکثریت

وه. هغه کرزي ته ويلي و چې ښايي کرزی به په پام کې وي.

تر دې وړاندي چې په پترزبرگ کې کنفرانس پيل شي، د روم ډلې ځينې نيوکې لرلې. د ملگرو ملتونو استازي ابراهيمي د روم د ډلې له مشر ستار سیرت سره وکتل. ستار سیرت له الجزاير الاصله ابراهيمي سره په عربي ژبه خبرې کولې، هغه شکايت وکړ چې د شمالي تلوالې څوکۍ په بڼ کنفرانس کې زياتې وې، او د روم د ډلې څوکۍ کمې. ابراهيمي يې خبرې ته غاړه کېښوده، خو سیرت دا نيوکه هم لرله چې گڼي ولې شمالي ټوالې ته درې کليدي وزارتونه ور کول شوي وو. سیرت وويل: "له دې سره ولسمشر ته هېڅ واک نه پاتېږي." ابراهيمي ورته ويل چې دا پرېکړه نه بدلېدونکې وه. سیرت يې خبره ومنله او ژمنه يې وکړله چې له هغوی سره به د موقتې ادارې د رييس په انتخاب کې همکاري وکړي.

ستار سیرت وويل: "زه بايد پښتون واوسم؟" دا خبره يې هغه مهال وکړه چې د ابراهيمي خبرې د ولسمشر په اړه وشوې، ستار سیرت ازبیک و، ورته جوته شوه چې د هغه د رييس کېدو فرصت کم و. سیرت وويل: "ته څنگه دا خبره کوې، او څوک دا پښتون په څوکۍ گماري؟" ابراهيمي په ځواب کې ورته وويل: "کرزی يادوم، هغه ستاسې ملگری دی." سیرت خبره پسې ور غبرگه کړه: "هغه زموږ ملگری نه دی، او د روم ډلې هغه نه دی خوښ." د سیرت په اند چې د کرزي پلار يو رښتينی مشر و. د هغوی ملگری و، او د سیرت ياد دي چې د کرزي پلار په سويل کې ډېر پوپلزي ملاتړي لرل. خو د هغه له زوی (کرزی) سره د سیرت نه وه جوړه. دې کس هغه څه کول چې زړه يې غوښتل، هغه ابراهيمي ته وويل: "موږ دلته د څه لپاره يو؟ داسې ښکاري چې زموږ ارادې په دې انتخاب کې نشته."

پدې کنفرانس کې پر نوي رهبرۍ، ملي نظامي ځواک، او د اساسي قانون پر مسودې پرېکړه کېده. کنفرانس د شپږو ورځو لپاره و، او بايد په همدې موده کې يې دا کارونه ترسره کړي وای. په کنفرانس کې چې د هوتل په يوه لوی تالار کې روان و، څلورو ډلو گډون کړی و. د روم ډله، شمالي تلواله، د پېښور ډله – (چې

مبارزه کړې وه د پښتون ولسمشر سره ځکه مخالفت وښود چې گني د تاجکو، ازبیکو او هزاره وو لپاره يې تضمين ته اړتيا احساسوله. ځکه نو له کنفرانس څخه يوه اوونۍ وړاندې ملگرو ملتونو د شمالي تلوالې لپاره په موقته اداره کې ډېرې د وزارت څوکۍ منلې وې. د شمالي تلوالې مشر احمدشاه مسعود د سپټمبر له ۱۱مې لږ وړاندې وژل شوی و. د هغه ځای ناستی جنرال فهيم به په موقته اداره کې د دفاع د وزير په څوکۍ گمارل کېږي. د داخلي وزير يونس قانوني او د بهرنيو چارو وزير عبدالله گمارل شوي وو. عبدالله او قانوني په شمالي تلواله کې مهمې خبرې وې.

په دې ډيپلوماتيکو هڅو کې د روم د ډلې اراده ونه لوبېدله، که څه هم د افغانستان د راتلونکي لپاره د اعليحضرت محمد ظاهرشاه لپاره ځانگړی رول په پام کې نيول شوی و، د روم په ډله کې هم د ولسمشرۍ د څوکۍ لپاره د ازبیک عبدالستار سیرت په څېر نوماندان وو، د اعليحضرت د واکمنۍ پر مهال ستار سیرت تر ټولو ځوان وزير و، او اوس اعليحضرت ته تر ټولو منلی او نږدې کس و. امين ارسلا چې د اعليحضرت د واکمنۍ پر مهال د ماليې وزير و، له طالبانو وروسته په موقته اداره کې د لوړې څوکۍ په لټه کې و. هغوی په سختو خبرو بوخت و، خو په پايله کې ورسره هېڅ هم ونه شول. دواړو مشرانو د هغوی پر وړاندې د ملگرو ملتونو او امريکا دريځ يو سپکاوی وباله، او بيا يې هم د کرزي پر وړاندې خپلو سياسي هڅو ته ادامه ورکړه.

کرزي په دې کنفرانس کې گډون ونه کړای شو، هغه وروسته وويل چې هيله يې لرله چې پکې گډون وکړي، خو په عين وخت کې يې نه شواى کولای. ځينو ډيپلوماټانو په بېرته دهغه د نه شتون په اړه پوښتنې پيل کړې: "هغه يو ډيپلوماټ دی، هغه پدې ډول کنفرانسونو کې ډېر گډون کړی، هغه ولې نشته؟" راتلونکی رهبر په اروښادگان کې و، او هغه د تگ هېڅ پلان نه لاره. د هغه نه شتون ورته ستونزه نه پېښوله، ځکه هغه په دې کنفرانس کې ملاتړي لرل. د کنفرانس تر پيل وړاندې ماښام هغه ته د کنفرانس د يوه گډونوال له لوري اړيکه نيول شوې

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۳۹

څوک هم له افغانستان څخه له موږ سره خبرې کول غواړي." دې خبرې د کنفرانس ډېر گډونوال حيران کړل. هغوی فکر کاوه چې څوک به خبرې وکړې؟ يو دم د کرزي غږ کنفرانس ته له روزگان څخه په ژوندۍ بڼه راوړسېد.

د کرزي شپږ دقيقو خبرو د کنفرانس گډوال هېښ کړل. هغه پر ځانگړيو مسايلو خبرې ونه کړې، په عمومي توگه يې هغه څه وويل، چې پکې د کنفرانس پر بريالي پای ته رسېدو او بيا وروسته په افغانستان کې د لويې جگړې په دايرېدو ټينگار شوی و. کرزي په کنفرانس کې گډون نه لاره، خو د خپل ستلايت تليفون له لارې يې په کنفرانس کې گډون وکړ.

د کرزي د خبرو له پای ته رسېدو سره په کنفرانس خونه کې غږ لوړ شو، په ځانگړې توگه د روم ډله اندېښمنه شوه. د پوځ پخوانی مشر امين وردگ چې دنگه ونه يې وه غوښتل له کنفرانس څخه بهر ووځي، خو امين ارسال پرې نه ښود چې بهر ووځي. امين له کرزي سره د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د امريکا د ملاتړ د جلبولو په موخه گډ کار کړی و، خو د دواړو نظرونه سره مخالف وو. له روزگان څخه دا غږ ورته حيرانوونکی و، امين ارسال هم زړه بدی او اندېښمن شو. هغه د کرزي د پلار ښه ملگری و. هميشه به يې ورته ويل که يې د افغانستان د راتلونکي زعيم په اړه چا نظر غوښت هغه به ورته د ده ملاتړ کوي.

ستار د کرزي تر خبرو وروسته په غوسه و. هغه فکر کاوه چې دا يې د هغو خبرو تاييد و چې له وړاندې يې ابراهيمي ته ويلې وې. هغه داسې چې د روم ډله دې کنفرانس ته د هېڅ ډول رول لپاره نه ده راغوښتل شوې. هغه په دې هم باور نه لاره چې کرزی دې په روزگان کې وي. ويل به يې چې دا هر څه ناسم روان دي. د کرزي خبرې په کنفرانس کې اړينې وې. په سبا يې ستار سیرت خپل لومړی مطبوعاتي کنفرانس وکړ، هغه په خپلو خبرو کې د کرزي نوماندۍ ته هېڅ اشاره ونه کړه.

که څه هم په جرمني کې ډېرو دا باور نه لاره چې کرزی دې په ارزوگان کې و، خو په حقيقت کې هغه په همدې ولايت کې و. هغه دا مهال ډېر بوخت و.

يو سړی او موټر سایکل | ۱۳۸

ډېرو يې له پاکستان سره لار وپله، او د قبرس ډله چې له ايران سره يې ښې اړيکې وې. د کنفرانس گډونوال نارينه او لږ گډونوالې ميرمنې په يوه توافق ورسيدل. هغوی لاسونه سره ورکړل، رښتينې روغبړونه يې وکړل او د يوه ميز تر شا کښېناستل. دې کنفرانس ته طالبان نه وو، ورغوښتل شوي، شمالي ټلوالې چې په کنفرانس کې يې د نورو پښتنو گډون نه غوښته، د طالبانو په گډون بنديز ولگاوه.

کنفرانس د جرمني د بهرنیو چارو وزير (جوشیکا فیشر) په وينا پيل شو. هغه د غونډې گډونوالو ته وويل چې کنفرانس په يوه اوونۍ کې تاريخي پرېکړه کوي چې هر څه به د مذاکراتو له لارې سمبالېږي، هغه هيله وښوده چې کنفرانس به ښه پایله ولري.

راتلونکې وينا د ملگرو ملتونو استازي لخصر ابراهيمي وکړه. هغه نړيوالې رسنۍ له کنفرانس څخه لرې ساتلې وې، نه يې غوښتل چې د رسنيو له کبله کنفرانس له ځنډ سره مخ شي. هغه په دې کنفرانس کې د لږو غيږې افغانانو شتون ته هم هرکلی ويلي و. امريکا د دې کار سره مخالفت وښود، ځکه هغوی د"افغانستان جگړه د ځان بلله" ابراهيمي هم په دې کنفرانس کې يوه اغېزمنه وينا وکړله چې په ترڅ کې يې هيله وښوده چې په جرمني کې يې دا برخليک ټاکونکې خبرې پایله ولري.

افغاني استازيو وروسته خبرې وکړې چې ټولو يې مثبتې خبرې وې. هر يوه اوږدې خبرې وکړې، او د هېواد په اړه يې خپل نظريات وړاندې کړل. هغوی د بهرنيانو له زيات شتون سره مخالفت کاوه، خو په کابل کې يې د نړيوالو ځواکونو شتون اړتيا بلله.

کله چې ټولو څلورو ډلو خبرې وکړې، يوه حيرانوونکې پېښه شوه. ابراهيمي د غونډې د مشر پر اوږه لاس کېښود او هغه يې وښوراه، ورته وېې ويل که د لنډو خبرو وخت ورکړې. هغه اجازه ورکړه، هغه له شمالي ټلوالې سره و، پوهېده چې څه به پېښ شي. زوږ الجرايري ابراهيمي مايک ته ور ټيټ شو، وېې ويل:"يو بل

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۴۱

پخوا کې د هغه پلار د هلمند والي و، خو د طالبانو د رژیم پر مهال و وژل شو. د سپټمبر له ۱۱مې وړاندې هم د شیر محمد اخندزاده له کرزي سره ملګرتیا وه، او له هغه سره به جوړه د امریکا سفارت ته د همکارۍ په موخه ورتلو. کله چې د امریکا پر دنگو ودانیو برید وشو، امریکا یې غوښتنه ومنله. د احمدولي په غوښتنه یې په هلمند کې فعالیت پیل کړ. کرزي پیسې ورکړې او هغه ته یې ویلي و که یې د امریکایانو مستقیمې همکارۍ ته اړتیا لرله هم شونې وه: "که دې امریکایانو ته اړتیا لرله، غږ کوه." ملا شیر محمد اخندزاده په خندا کې ورته وویل: "زه امریکایانو ته ضرورت نه لرم." هغه لومړی کجکي ته ولاړ او له هغه وروسته موسی کلا ته ننوت. همداسې بیا د هلمند مرکز لښکرگاه ته ولاړ. د طالبانو ځواک نور مات شو او هر څه یې دې کسانو ته پاتې شول.

د پښتنو له سیمو پرته طالبانو بل ځای ژوند نشو کولای. شمالي ټلواله او نورو جنگسالارانو عرب، پاکستانیان، او نور طالبان نیول. سي ای ای د هر القاعده پر سر پیسې د انعام په توګه ورکولې. هغوی به په ګواښنامو کې زنداني کېدل. طالبان هم له نویو چارواکو په تېښته وو. هغوی د هېواد په هره څنډه کې په تېښته وو او د پټېدو په ځای پسې ګرځېدل. هغوی پوهېدل چې شمالي ټلوالې ته تسلیمېدل یې په وژلو تمامېدل. هغوی ملګرو ملتونو او د سره صلیب نړیوالې کمیټې ته هم د تسلیمېدو زړه نه ښه کاوه. دې او نورو سازمانونو نه ورته ځای لاره او نه یې هم امکانات لرل چې دا کار ترسره کړي. د سره صلیب د سازمان یو استازی امریکا ته ولاړ چې د طالبانو د درملنې او پالنې په اړه خبرې وکړي، خو د امریکا پوځ یې خبرې ور رد کړې. د طالبانو رژیم چې د غرب ترې ډېره کرکه وه، همکاري ورسره چا نه کوله.

د ډېرو طالبانو لپاره د کرزي اړخ تر ټولو مصوون ځای ګڼل کېده. د طالبانو تسلیمېدو ته د کرزي لېوالتیا له هغه وروسته بدله شوه چې ملا داد الله تسلیم شو. هغه په یوه پښه ګود و، د طالبانو دا مخکښ قومندان ظالم هم و. هغه په اصل کې د چهار چینو اصلي اوسېدونکی و. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته هغه له

یو سړی او موټر سایکل | ۱۴۰

ځینې شپې به یې درې ساعته خوب کاوه. هغه پر تلیفون ډېرې خبرې کولې، او له ځایي خلکو سره یې ډېرې ناستې لرلې. غوښتل یې له یوه پیاوړي ځواک سره د طالبانو وروستي مرچل کندهار ته ولاړ شي. په ټول ولایت کې د هغه ملګرو او قومي مشرانو ته ویل شوي وو چې له هغه سره یو ځای شي. د ملګرو یوځای کېدل ورسره د تېرو اوونیو په پرتله اسان کار و. هغه ځینې پخواني طالبان هم استخدام کړي وو. دا کسان یې کندهار ته د تلو لپاره ساتلي وو. له کرزي سره د دې کسانو ملګرتیا د پناه په معنا وه، هغوی په دې کار سره په ترینکوټ کې خپل سرونه په امن کې غوښتل. هغه کسان چې له پخوا څخه له کرزي سره په اړیکه کې وو، او د هغه ملګرتیا یې کوله، د نویو کسانو په راتګ سره خوښ نه وو. هغوی به ویل چې دا کسان څو اوونی وړاندې چېرې و؟ کله چې به کرزي خپل پیغام وړونکی ور ولېږه، ډېر به له وېرې نږدې نه ورته راتلل. څو اوس هر څه بدل شوي و.

د کرزي ورور د نورو ولایتونو همغږي او تنظیم له کویټې څخه کنټرولواه. له کندهار پرته دا مهال د سویل ټول ولایتونه د کرزي په لاس کې وو، او د هغه د ډلې له لوري پکې واک تنظیمېده. د شوروي اتحاد د یرغل په اوږدو او د کورنۍ جګړې پر مهال د واک پر ګډۍ ناست کسان په فساد بوخت وو، خو ډېر ژر پرې وخت تېر شو. احمدولي هڅه وکړه هغه مشران چې د طالبانو له را پیدا کېدو سره له هېواده بهر وتلي وو، بېرته خپلو سیمو ته ولېږي. هغوی هم په خپل وار هڅه وکړه چې بېرته ملاتړ تر لاسه او پر خپلو پخوانیو ځوکیو پاتې شي. په ارزوګان کې امریکایانو بېله کوم حساب کتابه خلکو ته پیسې ورکولې، احمدولي هم ډالر، پاکستانۍ کلدارې او تلیفونه خپلو ملاتړو ته ورکول، خو له امریکایانو سره یې توپیر دا و چې هر چا ته به یې څه ورکول نو هغه به یې له ځان سره یادښت کول. له ځان سره به یې په کتابچه کې لیکلي و، چې دې کس ته مې ۱۰۰۰۰ امریکایي ډالر، بل ته ۸۰۰۰۰ او داسې نور لیکل.

شیر محمد اخندزاده هم یو مشر و چې د احمدولي سره یې شناخت لاره. په

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۴۳

یې د ملا شفیق په اړه خبرې کړې وې. له هغه سره یې نږدې ژوند کړی و، د روسانو ضد جگړه کې هم یو ځای اوسېدل. روزي خان ملا شفیق ته خالي کورونه ورکړي وو، او کله چې به د هغه اړتیا پیدا کېده نو بیا به ملا شفیق ورته همکاري ورسره کوله. کله چې طالبان واک ته ورسېدل، ملا شفیق یې په لیکو کې ور گډو شو، خو روزي خان په حاشیه کې پاتې شو.

کله چې امریکایانو د شفیق پر کور د برید چمتوالی نیوه، روزي خان له خپلو سرتېرو سره یو ځای له امریکایانو سره ملگری او هغوی ته یې د شفیق کور وښود. امریکایي کمانډویانو لا هم اوږدې افغاني جامې په تن وې، هغوی بگری هم تاو کړې وې، خو د ځینو یې لا خپلې سپورتې خولۍ په سر وې. له امریکایانو سره کوم ژباړن نه و، کرزي ورسره په دې برخه کې همکاري کوله. کله چې روزي خان د شفیق کور امریکایانو ته ور وښود، هغه له کرزي سره پر تلفون خبرې وکړې او بیا یې تلفون امریکایانو ته ورکړ. د شفیق کور امریکایانو په بمونو و وېشت، خو وروسته معلومه شوه چې هغه له وړاندې کویتي ته تښتېدلی و.

کله چې کرزي د لویې جرگې لپاره هڅه کوله او د افغانستان له هر ولایت څخه یې قومي مشران ورغوښتل، په دې برخه کې روزگان بې برخې پاتې شو، ځکه هلته لا قومي مشران سره وېشل شوي وو، او په دې برخه کې یې خپل شتون نه شو سمبالولای. له طالبانو وروسته پوپلزیو او باکرزیو په روزگان کې ډېر واک واخیست. له کرزي سره همکار کسان چې له نورو قومونو څخه و، لکه هاشم خان، په حاشیه کې پاتې شول. که څه هم هاشم خان له کرزي سره همکار و، بیا هم د هغه قوم د ستونزې په توگه پاتې و. د پوپلزیو او بارکزیو د قوم واک د ارزوگان ټولو سیمو ته ونه رسېده. په شمال او ختیځ کې ډېرې سیمې بې برخلیکه پاتې وې. هغوی لرې پرتو ولسوالیو ته پام هم نه کاوه. کرزي او د هغه کمانډو ملگرو یوه غوښتنه لرله هغه دا چې کندهار ته ولاړ شي.

یو سړی او موټر سایکل | ۱۴۲

شمالي ټلوالي او امریکایانو سره تر خپله وسه جگړه وکړه. کله چې طالبانو سقوط وکړ، هغه هم جگړه پرېښوده د خپل دوښمن ازبیک جنرال دوستم په ډله کې یې لار پیدا کړه، او سویل ته د تلو هڅه یې وکړه. دوستم په دې وروستیو کې طالبان په شا تمبولي وو، خو دا مهال له امریکایانو سره یو ځای مزار شریف ښار ته ستون شوی و. ملا داد الله له دوستم سره معامله وکړه، چې گني هغه به ورته عربان په لاس ورکوي چې پر سي ای اې یې په پیسو وپلوري او دوستم به د دې معاملې له مخې دادالله ته لار ورکوي چې تر کندهاره ورسېږي.

کله چې ملا داد الله خپل پلرني ولایت ته ورسېد، له کرزي سره یې ونه لیدل. هغه دا سمه وگڼله چې له افغاني لارې له کرزي سره وگوري، نو ځکه یې له هاشم خان سره وکتل، نوموړی په خټه غلجی او د کرزي ملگری و، کرزي ته یې دوې ولسوالۍ هم په لاس ورکړې وې. هغه له کرزي سره د طالبانو په تسلیمېدو کې هم همکاري کوله. هغه ملا داد الله له ځان سره کرزي ته ور وېست. کرزي هغه ته یو لیک ورکړ چې له مخې به یې پر ملا داد الله څوک کار نه لري. هغه همداسې کویتي ته ولاړ. داد الله په کویت کې له نورو طالب مشرانو سره یو ځای شو. کرزي، گل اغا شیرزي، شیر محمد اخندزاده او نورو مشرانو کویت پرېښوده او دا ځای اوس طالب مېشتی ښار و.

که څه هم یو پر پل پسې طالبانو ته ښینې کېدې، خو دا کار له ټولو سره ونه شو. کرزي لا هم له خپلو سیالانو سره سیالي نه وه پرې ایښې. کله چې کرزی د هوا له لارې د پاکستان جیکب اباد اډې ته ولاړ، هلته یې د ملا شفیق له پښو د غورځېدو خبره کړې وه. ملا شفیق د طالبانو یو قومندان او د پوپلزیو سیال و چې له جان محمد خان سره یې لویه شخړه وه. خپله جان محمد خان راته وویل چې هغه د ملا شفیق له لوري زندان ته اچول شوی و او له دې لارې یې ورسره دوښمني کوله. دا خبره وه چې باید ملا شفیق یې اوس قیمت پرې کړی وای. اصل خبره د هغه د مذهبي دریځ، او د ښځو د حقونو نه وه، بلکې اصل رېښه د دوښمنۍ وه. امریکایان چې په دې لانجو خبر نه وو، له بارکزي روزي خان سره

شپږ فوټه دنگه ونه لرله، (نوی والي معلم رحمت الله) و، کرزي ورته ويلي و: "تاسې به د اروزکان امنیت ساتئ، له موږ سره مه ځئ، که اړتیا وه موږ اړیکه درسره ټینګوو."

سید هم د کرزي له پخوانیو ملګرو سره په دې سفر کې شامل و. سید پر دې لاره په تېرو دوو اوونیو کې ډېر سفرونه وکړل، چې د کرزي په غوښتنه یې ځینې چارې سمبال کړې وای. هر چا فکر کاوه چې سید د ترینکوټ په جگړه کې وژل شوی و. د هغه پوښتنه شوې وه، خو هېڅ داسې څه نه و ښکاره شوي چې ګنی هغه دې ژوندی وي. کله چې له طالبانو سره تللی و، په چالاکۍ یې ځان ترې خلاص کړی و. هغه له یو لوري د طالبانو له ګواښ سره مخ و، بل لور هوايي بمبارۍ هم روانې وې، خو سید هڅه کړې وه چې یو مصوون ځای ته ځان ورسوي. هغه و چې د کرزي ترینکوټ ته له ورته خبر شو. په بېره او لوڅو پښو په غرونو کې د کرزي تر کلا ورغلی و. پښې یې هم سختې ژوبلې شوې وې. دا ځل له کرزي سره یو ځای کېدل یې احساساتي وو، کرزي ترې وپوښتل: "ملګري دې چېرته دي؟" هغه دروغ ورته وویل: "هغوی ونيول شول." هغه فکر کاوه چې ملګري به یې وژل شوي وي. اوس هغه پوهېدلی و چې نور د طالبانو نظام ختم شو، او د هغه وخت و چې باید خپله د ښاروالۍ څوګي ونیسي. خو کرزي ورته ويلي و چې په ولایت کې یې ټولې څوګۍ وېشلې وې، نو ځکه سید ته پکې کومه څوګۍ نه وه پاتې شوې. سید له کرزي سره شخړه کړې وه او هغه ته یې ويلي و: "تاسې ناځوانه یاست. زه نه غواړم نور له تاسې سره اوسم." له دې سره د کرزي له کوټې وتلی و. کرزي هغه پرې نه ښود، او هغه ته یې دوه سوه زره پاکستانۍ کلدارې ورکړې او له ځان سره یې په سفر کې یو ځای کړ.

کندهار ته پر لاره د تېرو دوو اوونیو جګړو نښې تر سترگو کېدې. په بمونو ویشتل شوي موټرونه د غرونو تر څنګ پراته وو. پر لوړو څوکو به بیرغونه هم رېږېدل. ځینو طالب جنگیالیو بیا هم ننگ کړی و خپل ملګري یې د سړک تر څنګ خاور ته سپارلي وو. (امیراین) هر څه ته د پام کولو وخت نه لاره، هغه باید د

یوولسم څپرکی

د کندهار سفر - د طالبانو له وروستي مرچل سره مقابله

کله چې کرزی له خپلو سرتېرو سره د کندهار پر لور روان شو، ملاتړي یې خوښ وو. د هغوی هدف د طالبانو له منګولو د کندهار ښار خلاصول و. هغه زاړه موټرونه چې ځینې یې نوي رنگ شوي وو، ځینو موټر چلوونکو د خپلو موټرونو پر سرونو لوډسپیکرونه تړلي وو او کندهار ته پر لاره یې افغاني سندرې پکې غږولې. هر موټر چلونکي هڅه کوله چې خپل موټر د کرزي موټر ته نږدې کړي، په دې کار سره یې خپل ملاتړ څرګنداوه. د موټرونو لیکه له غرونو او غونډیو څخه تېرېدله. په دې موټرو کې لوی او واړه موټرونه او ترانکتورونه هم وو، چې پکې پر ولسي قومي مشرانو سربېره عامو خلکو او کروندګرو هم ونډه لرله. د موټرو پر سر امریکایي الوتکې وې، هغوی له امریکایي نظامي اډو سره په تماس کې وو. هغه قومي مشران هم له کرزي سره وو چې لا یې په کوم ولایت کې څوګۍ نه وې اخیستې.

(امیراین) د موټرو د لیکې په مخکنۍ برخه کې د یوه زاړه جیپ په باندې کې ناست و. د هغوی د موټرو لیکې یو ډول نمایشي انځور جوړ کړی و، که څه هم هغوی د کندهار د نیولو لپاره روان وو، امیراین هېڅ کله داسې څه نه و لیدلي. هر و ګړي خوښي کوله، بګرۍ وال، ان ځینې یې پر خپلو خرونو سپاره وو. له کرزي سره یو بل کس په سفر کې نه و ملګری هغه نوی والي چې څه باندې

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۴۷

شي، خپلو کورنيو ته برېښنالیکونه لېږلي و، هغوی ته يې ويلي و چې ښايي تر کړسمس جشن وړاندې يې ونه گوري.

هماغه ماښام چې د ټولو سترگې د کندهار لور ته وې، د جرمني په پيتزربرگ کې د کرزي د راتلونکې په اړه خبرې روانې وې. د ملگرو ملتونو دا کنفرانس په يو عصري هوټل کې و، يوه اوونۍ يې تېرېدونکې وه، لا هم د پام وړ پرمختګ نه و رامنځ ته شوی. د کرزي ملگرو هغه ته په څېر کتل، دا مهال هغه له جرمني سره پر تليفون خبرې کولې. د هغوی فکر دا و چې ايا هغوی به کرزي ته ووايي چې د افغانستان راتلونکی زعيم دی او د دې کسانو هم اميد و چې گټي کارونه به يې ورسره سم شي. کرزي نابېره ورته وويل چې ستار سیرت به د افغانستان راتلونکی رهبر اوسي.

په کلا کې ټول کسان پرېشان شول، په هغوی باندې د کرزي خبرو ناوړه اغېز وکړ. له هغوی سره ځينې پوښتنې پيدا شوې، ستار سیرت به راتلونکی زعيم وي؟ کرزی به واک ته ونه رسي؟ ايا کرزي څو ورځې وړاندې هم له ټن کنفرانس سره پر تليفون خبرې نه کولې؟ هر چا له وړاندې دا تمه لرله چې کرزی به هرو مرو د افغانستان راتلونکی زعيم وي. ستار سیرت له نشت څخه يو څه شو او واک ته ورسېد. هغوی لا کندهار ته نه و رسېدلي چې له کرزي څخه د هغه گټلي بل چا واخيستل. کرزي هغوی ته وويل: "زه به دويم کس يم." د عزيز په څېر د کرزي نورو پلويانو په لوړ غږ شکايتونه پيل کړل، هغوی ويل: "ستار سیرت پښتون نه دی، هغه له کلونو په افغانستان کې نه دی اوسېدلی. هغه په خټه ازبیک دی." عزيز چې له طالبانو سره په دې ورستيو کلونو کې سخت په ټکر کې و، فکر يې کاوه چې ټول پلانونه يې په اوبو لاهو کېدونکي وو. کرزي ډېر څه ونه ويل، هغه فکر کاوه چې کرزی به نېغ کابل ته ولاړ شي او دويم مقام به ومني.

کرزي مشوره ورکړه چې د طالبانو له يوه پياوړي ملگري ملا نقيب الله سره اړيکه ټينگه شي او هغه له کندهاره ور وغوښتل شي. کرزي له هغه سره د طالبانو د

يو سړی او موټر سایکل | ۱۴۶

احتمالي بریدونو په اړه متوجه وای. کندهار ته په لويه لاره يې يو ځل بيا د کمپ په څېر مېشت ځای جوړ کړ، هغوی نورو وسلو او غذا ته اړتيا لرله چې بايد د هوا له لارې ورته راوړل شي. د (فتاوک) په واړه کلي کې يې د يو هوټل په څېر ځای جوړ کړ، کرزی د کلي کوڅو ته ور ننوت. هغه له خلکو سره کتل، له هغوی سره يې د لاس روغېر کاوه. مخې ته يې ډېر ماشومان هم ورغلل. خلکو له کرزي سره داسې رويه کوله لکه له وړاندې يې چې له کرزي سره پېژندل. (بولډوک) له نږدې دا هر څه څارل، هغه پوه شو چې د دې خبرو لړۍ تر دې واړه کلي هم رسېدلې وه. د هغه په خپله سيمه (لوکونیا) کې هم ورته څه پېښ شوي و.

په هماغه ماښام د سي ای اې د مامور گريگ له لوري ورته پيغام ورسېد چې پرې د طالبانو د بريد احتمال و. شپاړس موټرونه فتاوک ته پر لار وو. کرزي يې وسله وال مخې ته ور ولېږل چې ورسره خبرې وکړې، د طالبانو اووه موټرونه تم شوي وو او کسان يې نيول شوي وو. هغوی سمدستي د کرزي ملگرتيا غوره کړه. کله چې هر څه سم شول، کرزي د اروښادگان له نوي والي معلم رحمت الله سره اړيکه ټينگه کړه، او ورته وېي ويل: "هگی، غوښې، او نور غذايي توکي راوړئ، چې موږ وړي يو." د روژه ماتي پر مهال افغانانو ته اجازه وه چې څه خوړي او څه وڅښي. رحمت الله خوښ و چې غذايي توکي ور وړي او له کرزي سره د کندهار په سفر کې يو ځای شي.

د روژې اغېز پر امريکايانو هم و، هغوی هم هڅه کوله چې د روژې له مهال وېش سره سم د خپلو ملگرو خيال وساتي. اميرالین په دې باور و چې بايد افغاني ارزښتونو ته درناوی وشي. هغوی ټوله ورځ وړي نه شول پاتې کېدلی، نو ځکه به يې له پخو او چمتو شويو غذاوو (MREs) څخه کار اخيست. چې پکې به ورجې، سابه، قورمه او ميوې هم موجودې وې.

په همدې وخت کې له وسلو، تجهيزاتو او غذايي توکو ډکې چورلکې راورسېدې. ځينو امريکايانو ته خصوصي برېښنالیکونه هم راتلل. امريکايان له تېرو دوو اوونيو راهيسې په سيمه کې وو. ځينو يې تر دې وړاندې چې اروښادگان ته ولاړ

باید په لومړۍ ورځ د تگ هيله ونه کړو.

د رايو شمېر څرگند و، يوولس رايې ستار سیرت ته ورکول شوې وې، دوه رايې کرزي ته او يوه رايه هم امين ارسال ته. ځينو استازيو په بېره سیرت ته مبارکي وويله، خو نورو په سوالیه نظر کتل. ډېر ژر د کنفرانس د مجلسونو نورو خونو ته خبره ور ورسېده، د روم ډلې ستار سیرت چې په خټه ازبیک و انتخاب کړی و. له دې سره لنډه وېره خپره شوه. هغه پلان چې له مخې به يې کرزی واک ته ورسېږي، ناکام شو. د کنفرانس گډونوال هېښ وو، ځکه هغوی ته دا مناسبه نه ښکارېدله چې د زړو پاچاهي پلوی کسانو په واک کې دې د افغانستان برخليک ورکړل شي. که چېرې داسې پرېکړه وشي، دا به د کنفرانس د نورو گډونوالو استازيو له غبرگون سره مخ شي. په تېره بيا د واک پر گډۍ د ناست ولسمشر رباني لپاره هم ستونزمنه وه چې خپله گټلې څوکۍ چې دعوه يې کوله يوه ازبیک ته خوشي کړي. د شمالي ټلوالې استازي چې لا په کابل کې وو، ژر پر تليفون په اړیکه کې شول. عبدالله عبدالله پر تليفون په لوړ غږ وويل: "دا زموږ لپاره يو لوی ناورين دی. پرېکړه ژر لغوه کړئ."

د څو شېبو لپاره د ملگرو ملتونو تر ټولو لوړپوړی مامور ابراهيمي هېښ و. نه پوهېد چې څه وکړي. د کنفرانس نورو گډونوالو هڅه وکړه چې د روم د ډلې او ستار سیرت نظر ته تغير وکړي. لومړی کس زلمی خليلزاد و چې پدې برخه کې يې هڅه وکړه، هغه يو افغان امريکايی و، او د امريکا له ملي امنيت ادارې سره يې ډېر کار کړی و. د روم ډلې ادعا وکړه چې هغه له څو مياشتو را پدېخوا د کرزي لپاره کار کاوه. ستار سیرت سر زوري کوله، هغه وويل: "دا ستونزه ما نه ده جوړه کړې. تاسې بايد دا ستونزه حل کړئ. ما هېڅکله د دې نظريې ملاتړ نه دی کړی، چې دا کس بايد هرو مرو پښتون وي. زه له قومي وېش سره مخالف یم. موږ ټول افغانان يو، نور ستاسې خوښه ده."

وروسته د شمال ټلوالې غړي یونس قانوني خبرې وکړې. له هغه سره له وړاندې د کورنيو چارو وزارت ژمنه شوې وه. نړيوالو ډيپلوماتانو چې کله له یونس قانوني

واکمنۍ پر مهال هم اړیکې لرلې. د سپټمبر له ۱۱مې وروسته يې هغه ته يو تليفون برابر کړ، په دې پلمه به د طالبانو په اړه معلومات ترې اخلي. کرزي فکر کاوه چې هغه د کندهار لپاره جوړ سړی و، ځکه يې غوښتل هغه د کندهار والي شي. د کرزي کسانو دا نه وه خوښه چې هغه دې له ولسمشرۍ پرته بله څوکۍ واخلي، عزيز په لوړ غږ وويل: "که چېرې تاسې دا کار ونه کړئ، زه د طالبانو ملگرتيا کوم. همدا اوس له اعليحضرت سره اړیکه ټينگه کړه." د کرزي کسانو خپله هم د ځينو کسانو سره اړیکې ټينکولې، ان ځينو يې په بڼ کنفرانس کې له ملگرو سره هم اړیکې نيولې. هغوی له ستلايت تليفونونو سره هوسا کوله.

په عين وخت کې قيوم کرزی چې په بڼ کنفرانس کې و، هم په غوسه شوی و. قيوم کرزی د حامد کرزي مشر ورور دی، او په څېره کې هم ورته دی. په تېرو دوو کلونو کې هغه په امريکا کې اوسېده او هلته يې د هلمند په نوم خوږنځايونه (رستورانونه) پرانيستي وو. هغه د امريکا له بهرنيو چارو وزارت، سي ای اي او پنتاگون سره د خپلې کورنۍ د خبرو استازيتوب کاوه. هغه په کنفرانس کې د روم د ډلې د مشاور په توگه گډون کړی و. د هغه په ناوسۍ کې هغه ليدل چې د ورور پلانونه يې بې ځايه تلل. د خبرو يوه اوونۍ بشپړېدونکې وه، افغانانو روژې هم نيولې، نورو ډيپلوماتانو هم د روژې د درناوي په موخه ځانونه ورسره سمبال کړي وو. د ورځې به يې ناوخته خوب کاوه، او له مابښامه پيل د شپې به يې مجلسونه کول.

د قيوم په وينا چې سیرت د روم د ډلې له نورو غړو سره ژمنه کړې وه چې که يې رايې ورکړې، نو هغوی ته به وزارتونه ورکړي. يو له هغو کسانو څخه پاچاخان حدران و، کله چې هغه رايه ورکړه، پر خپله رايه پښېمانه شو، وروسته ولاړ او د کنفرانس د رييس تر څنگ ودرېد او په لوړ غږ يې وويل: "سیرت راته وويل چې ده ته رايه ورکړم او په بدل کې يې ژمنه راسره وکړه چې زما ورور ته به د وزارت څوکۍ ورکړي. له دې سره ما کرزي ته دوکه ورکړه." قيوم کرزی پوهېده چې روانې خبرې د ډيموکراسۍ پيل و. هغه په خپله يوه مرکه کې وويل: "له ماشومه

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۵۱

په پایله کې پر کرزي پرېکړه وشوه، او لومړۍ زېږی برهان الدين رباني پرې وکړ، هغه په کابل کې په ارگ کې و. رباني کرزي ته پر تليفون وويل: "زه موافق یم چې خپله څوکۍ تاسې ته وسپارم، تاسې څه پکې وایاست؟" کرزي خپلو ملگرو ته چې له هغه سره کندهار ته په سفر روان و د رباني د اړیکې په اړه وويل. له هغوی یې وپوښتل: "ایا زه دا کار وکړم؟" هغوی سرونه له مایوسۍ وښورول. له هغوی څخه عزیز په خبرو شو: "تاسې باید دا کار وکړئ. تاسې ولې پکې شکي یاست؟" کرزي تليفون را واخیست او غوښتل یې له روم سره اړیکه ونیسي. له څو شېبو وروسته د کرزي په ملگرو کې ساه وچلېده، کرزي خپله پرېکړه وکړه.

د کنفرانس گډونوال په خپلو چارو بوخت وو، کرزی او ملگري یې کندهار ته یو ځل بیا روان شول. هغوی په کراره سفر کاوه، د امریکایانو په وینا له یو لوري موټرونه زیات وو، له بل پلوه به د لمونځونو لپاره افغانان ډېر تم کېدل. په لومړیو کې امریکایان ورسره عادت نه وو، خو وروسته ورسره بلد شول. کله چې به افغانانو لمونځونه کول، امریکایي کمانډو به یې امنیت ساته. له لمونځونو وروسته به یې سترگې پټې کړې او دعاگانې به یې کولې. کله چې به یې لمونځونه خلاص کړل، سفر ته به یې ادامه ورکړه.

امیراین به د دهرات له خلکو سره د موټر د لیکې په سر کې روان و. مشري یې د دېرش کلن (باري گل) په غاړه وه، هغه په خټه بابوزی و. له دې قوم سره د طالبانو د مشر ملا محمد عمر هم ټینګې اړیکې وې. باري گل هم د هغو اوو کسانو له ډلې څخه و چې کرزي کویتې ته ورغوښتي وو. هغه د دهرات د یو مشهور قومندان زوی و. هغه به په وړوکوالي کې په خپل کور کې په هغه روسۍ چورکه کې لوبې کولې چې له روسانو را لوبدلې وه. هغه به هڅه کوله چې د خپل پلار پر قدمونو قدم کېږدي.

کله چې د موټرو اوږده لیکه شاولي کوټ ته ورسېده امیراین، گل او ډېر نور سرتېري مخکې ولاړل. دا ولسوالي د اروزگان او کندهار ترمنځ د سړک پر سر پرته ده، پکې خټین کورونه، فصلونه او اوبه تر سترگو کېږي. پدې ولسوالۍ کې

یو سړی او موټر سایکل | ۱۵۰

څخه غوښتنه وکړه، هغه ناڅاپه ځواب ورکړ: "دا سمه ده، سیرت وگماری، دا یو ښه انتخاب دی." لویدځوال له دې سره هېښ شول. د شمال ټوالې غوښتنه یوه، او قانوني بله، دا ځکه چې قانوني ستار سیرت اخیستی و.

د اعليحضرت د دفتر له رییس سره یې اړیکه ونيوله. هغه ته یې وويل: "دلته چارې سمې روانې نه دي." اعليحضرت نه غوښتل چې خبره ورانۍ ته ووځي، لکه له وړاندې چې د روم ډلې همداسې څه ترسره کړي و. دا ځل هم کوم بدلون را نه ويستل شو. د دفتر رییس اعليحضرت ته وويل: "وايي چې دا کس باید پښتون وي، ځکه موافقه هم پر همدې شوې." اعليحضرت له ابراهیمي سره هم پر تليفون اوږدې خبرې وکړې، خو کومه اغېزناکه پایله یې ونه لرله. څو شېبې وروسته د پاچا د دفتر رییس له هغه سره یو ځل بیا اړیکه ټینګه کړه او اعليحضرت ورته وويل: "کرزی انتخاب کړئ، هغه زما د زوی په څېر دی. هغه په افغانستان کې یواځنی کس دی."

بیا هم په ساعتونو له سیرت سره خبرې وشوې چې په پایله کې هغه د اعليحضرت خبرې ته غاړه کېښوده. سیرت په لوړ غږ وويل: "ابراهیمي د امریکا گوډاګی دی. د دې تر شا د سي ای اي لاس دی." سیرت او د روم د ډلې غړيو ته هغه مهال غوسه ورغله چې پر کرزي له هوکړې څخه خبر شول. په کنفرانس کې د جرمني گډونوال په پایله کې وتوانېدل چې هغه ته قناعت ورکړي. هغوی وويل کنفرانس له وړاندې ډېر اوږد شوی و، دوی اړتیا لرله چې د نوي اساسي قانون مسوده هم چمتو کړي. په کابل کې حالات خرابېدونکي و. د شمال ټلوالې کسانو له وړاندې وژنې کړې وې، هغوی باید مهار کړی شوي وای. په پایله کې سیرت وويل نور نه غواړي خنډ جوړ شي. دوه ورځې وروسته خلیلزاد هغه ته د درېیو څوکیو وړاندیز وکړ، لومړۍ څوکۍ د سترې محکمې د ریاست وه، دویمه د ولسمشر د مرستیالۍ څوکۍ او په عین وخت کې د عدليې وزارت څوکۍ. هم ورسره وه، د درېیمې څوکۍ وړاندیز ورته د راتلونکې افغاني لوبې جرګې ریاست و. سیرت له ټولو څخه ډډه وکړه.

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۵۳

له طالبانو سره يې جگړه نه شوی کولی، نو ځکه يې له هوايي ځواک څخه مرسته وغوښته. د طالبانو پر دغه وسله والې ډلې ټوله شپه بمبار وشو. هغوی د بمونو لمبې کتلې، چې پکې کورونه، دوکانونه، او نور ويجاړ شول، باغونو او بوټو هم پکې اور واخيست.

د دې شخصې له پای ته رسېدو وروسته امريکايانو کرزی شاولي کوټ ولسوالۍ ته بوتله. کله چې هلته ورسېد، يو ځل بيا يې له خپل ملگري ملا نقيب الله سره اړيکه ټينگه کړه. هغه پدې وروستيو اوونيو کې له کرزي سره په اړيکه کې و، او هغه ته يې پر تليفون معلومات ورکول. دغه ملا د کرزي په استازيتوب هڅه کړې وه طالبان وهڅوي، چې جگړه بس کړي. ملا نقيب الله د کرزي او طالبانو ترمنځ منځگړيتوب کاوه، کرزی خپلې بريا ته رسېدونکی و. طالبانو له ملا نقيب الله سره اړيکه ټينگه کړې وه او ويلي يې وو چې گني هغوی تسليمېږي، خو وروسته بيا پېښمانه شول. ملا نقيب الله له کرزي سره اړيکه ټينگه کړه او ورته وېي ويل چې هغه به يو ځل بيا د طالبانو د تسليمېدو په اړه هڅه وکړي.

د کرزي ملگرو راتلونکې ورځ په خير پيل کړه. هغوی په روغه پيشلمی وکړ، چې سبا ورځ روژه بېله سختۍ ونيسي. هغوی (سيد عالم) کلي ته نږدې پراته وو. اوس د کرزي د جنگياليو شمېر درې زره کسانو ته رسېدلی و، کرزي پر تليفون د سي ای ای له مامور گريگ او نورو افغانانو سره خبرې کولې. دا وخت حاجي بهادر هم هلته حاضر و، له هغه څخه ډېرو کسانو مننه کوله چې د طالبانو پر وړاندې يې جگړه کړې وه، اوس يې پردې خبرې کولې چې د حاجي بهادر د شپږو کسانو جسدونه به څنگه د طالبانو له منگولو وژغوري. همدا وخت يې يو دم د يوې لويې چاودنې غږ تر غوږ شو، بهادر پر ځمکه ونښته، نور يې هېڅ نه ليدل، په غوږونو کې يې بنگهار و. د کوټې کړکۍ ماتې شوې وې، کوټه له دوږو ډکه وه، هغه غوښتل کرزی وويني، څو شېبې وروسته يې هغه تر سترگو شو، ويې ليدل چې د کرزي مخ هم ټول په وينو ککړ و.

د نويو کمانډو کسانو د اړيکو مسوول غوښتل د هوا له لارې پر ۹:۳۰ بجو د پل

يو سړی او موټر سايلک | ۱۵۲

تر اوسه حالات خراب ښکارېدل. په هماغه ماښام اميرين، گل او ملگري يې له دېرشو څخه تر پنځوسو طالبانو سره مخ شول. له هغوی سره يې سخته جگړه وکړه، اميرين د غره په يوه څنډه کې و، دا د اميران له طالبانو سره لومړۍ مخامخ نښته وه. هغه خپل يو شاجور خالي کړ، گوري چې افغان ملگرو يې تېښته کوله، له دې سره يو ځل بيا په غوسه شو. گل او اميرين طالبانو ته ټينگ شول، هغوی له طالبانو سره سخته مقابله وکړه او دوی هم پرې سختې ډزې کولې. له څو دقيقو وروسته حالات د سمېدو پر خوا شول، اميرين د اړيکو پر مسوول غږ وکړ: "هوايي ملاتړ نه غواړو، هوايي ملاتړ نه غواړو." اميرين نه غوښتل د هوايي ځواک پر مټ ملکي کسانو ته مرگ ژوبله واوړي. څو شېبې وروسته طالبانو تېښته وکړه او حالات بېرته سم شول. اميرين د بريا احساس وکړ، هغوی لږ وړاندې يوه واړه کلي ته ورسېدل. نور نو کندهار ښار ته نږدې کېدونکي وو.

شاه ولي کوټ ولسوالي په بشپړه توگه د طالبانو تر واک لاندې نه وه. پدې ولسوالۍ کې ځينې ځايونه د (دامانه) کلي په څېر د طالبانو د مخالفو وسله والو په لاس کې و، چېرې چې کرزی هم ورسره و. راتلونکی رهبر يې له کوم پلان څخه د دې کلي په شا و خوا گرځېده. هغه اوس بايد يوازې تم شوی وای. له تېرو څو اوونيو راهيسې هغه د ترينکوټ د کلاوو د دېوالونو تر شا اوسېده، اوس يې لږ تر لږه څه ازادي خپله کړې وه، او ازاد گرځېدلی شو. د دامانه کلي يوه اوسېدونکي ورته يوه توشکه ورکړې وه، پر هغه به کرزی کښېناسته. دا ځل د کوڅې هغو ماشومانو چې لوبې يې کولې د نوي رهبر هرکلی ونه کړ. ښځې او ماشومان به په ډلو روان وو، هغوی د کرزي د کسانو او طالبانو ترمنځ له جگړې تېښته کوله.

د کرزي کسان يوه وچ سيند ته ورسېدل چې پرې يو پل هم تړلی و، دا سيمه د کندهار له ښاره اتلس كيلومتره لرې پرته وه. د پله له څنگ باغونو پرې په سلگونو طالبانو بريد وکړ. اميرين رڼا خپرونکې وسله وکاروله، چې د دوښمن موقعيت پرې معلوم کړي. د هغه ډېر افغان ملگري و تېښتېدل. دی پوهېده چې

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۵۵

د افغانستان په اړه کافي معلومات او تجربه نه لرله. کسانو یې پرې باور نه کاوه، دا خبره ناڅرګنده پاتې شوه چې څه پېښ شول.

بل بد خبر دا و چې کرزي ته د گل اغا شیرزي خبر ور ورسېد، چې گني هغه د سویل له لوري کندهار ته ننوتونکی و. له شیرزي سره هم د امریکایانو د لومړۍ لیکې د کمانډو ملاتړ و، هغه په تېزۍ سره د ښار پر لور روان و. شیرزي په خپل مټ کار کاوه، کرزي هڅه وکړه هغه پرې نه ږدې چې خپل سړي کارونه وکړي، خو هغه یې خبرو ته غوږ نه اېښوده.

کله چې شیرزی د کندهار ښار ته ننوت، د بون کنفرانس هم د ډېرو ستونزو له گاللو څخه وروسته په بریالیتوب سره پای ته ورسېد. په وروستۍ ورځ د شپې تر ناوخته د وزارتونو پر څوکیو سختې خبرې روانې وې. ولسمشر رباني راضي نه و چې له څوکۍ څخه په اسانۍ کوز شي، هغه د ډېر واک غوښتنه کوله. نوموړی تر هغه راکټي برید وروسته چې د کور تر څنگ یې ونښت، له څوکۍ لاس پر سر شو. د وزارتونو او لوړو څوکیو شمېر نهه ویشته ته ورسېد، وروسته شمال ټلوالې د کرزي انتخاب ته غاړه کېښوده. د کنفرانس تر پای ته رسېدو وروسته د بي بي سي خبریالې، (لېس دوسیټ) له کرزي سره اړیکه ټینګه کړه او هغه ته یې د مبارکۍ تر څنگ وویل: "تاسې د افغانستان نوی زعيم شوی." که څه هم کرزی خبر و، خو له هغې سره یې داسې خبرې وکړې، ته وا لومړی ځل د هغې له خولې خبر شوی و.

د کندهار ښار له دوو اړخونو ایسارېدونکی و، طالبان پوه شول چې نور یې وروستی مرچل هم له لاسه وتونکی و. تر دوو ورځو مقاومت وروسته ملا نقيب الله ته د ټولو طالبانو په استازیتوب لس کسان د خبرو لپاره ورغلل. ملا نقيب الله د یوې بهرنۍ موسسې لخوا په راغوښتل شوې غونډه کې و چې د خبرو موضوع یې پر روغو ځایونو د بمونو د نه غورځول غوښتنه وه. ملا نقيب الله طالبانو ته ویلي و چې ملا محمد عمر ولې نشته ورسره، هغوی ورته ویلي و چې د هغه په استازیتوب ورسره خبرې کوي. له طالبانو څخه ځینو یې له کرزي سره ښه روابط

یو سړی او موټر سایکل | ۱۵۴

تر څنگ پر کم شمېر طالبانو هوايي برید وکړي، د غلط ادرس له کبله (B52) الوتکو پر هغه سیمه (1000 kg) کیلو ګرامه بم وغورځاوه چې کرزی او ملګري یې پکې وو.

ژر په څو شپو کې د بم دوږې نه تېټېدې، امیراین یې هم یوې څنډې ته غورځولی و، هغه نه پوهېده څه شوي وو. کله چې هغه له ځایه پورته شو، ویې لیدل چې د الوتکې بم څومره وړانۍ پېښ کړی و. له غره څخه هر چا نارې وهلې چې څه پېښ شول؟ وروسته یې وکتل چې شاوخوا وژل شوي کسان وو. امیراین ولیدل چې هر لور ته مړي پراته وو، دومره وینې توی شوې وې، چې فکر یې نه کېده. په دې برید کې د دهرات د باري گل کسانو ته ډېر زیان اوښتی و. هغوی به تل د امیراین تر څنگ وو. له ترینکوټه د سفر د پیل خوښي یې په ویر بدله شوه. امیراین په لور غږ وویل: "موږ څه کوو؟"

ژغورونکې چورلکې را ورسېدې، ځینې ژوبل افغانان پکې د درملنې تر ځایونو ورسول شول. کرزی لا په خاورو کې پروت و، سر او د سترګې اړخ یې ژوبل شوي وو، هغه نېکمرغه و چې له دې ډول نابودې بلا څخه وژغورل شو. امریکایانو هغه سمدستي د یو بل غره اړخ ته بوتله او هلته یې د هغه درملنه پیل کړه. امیراین هم الوتکو ته د ژوبلو کسانو په پورته کولو بوخت و. هغه ولیدل چې ورسره د لومړۍ لیکې کمانډو له کسانو څخه دوه یې غیب شوي وو. وروسته معلومه شوه چې د بولډوک د درېیمې لیکې له کمانډو کسانو څخه هم یو کس وژل شوی و. امیراین هم جرمني ته د درملنې په موخه روان شو، هغه ژوبل نه و، خو د غوږونو پردې یې ژوبلې شوې وې، په پښه کې یې هم یوه پارچه لګېدلې وه. په جرمني کې د امریکایانو یو نظامي روغتون د لاندېستول په نوم شته، نوموړی تر خپلو ملګرو وړاندې هلته ورسېد.

افغانان نه پوهېدل چې په هغوی څه وشول. ځینو یې ویل القاعدې پرې راکټ توغولی و، خو ګریګ او کرزي ورته ویلي وو چې دا د امریکایانو خپله تېروتنه وه. هغوی ویل دا یوې ښځې تېروتنه کړې وه. حاجي بهادر ته یې ویلي و چې هغې

حامد کرزي څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۵۷

کوټ کې وگوري. د طالبانو لومړۍ استازې ډله پر کرزي او ډلې يې د بم له اچول کېدو پنځه ساعته وروسته ورغله. کله چې د طالبانو استازې ډله راوړسېده، د نابلدو امريکايانو چورلکې کښېناستې او پر طالبانو يې وسلې را وايستې. د ملا نقيب الله زوی له دې سره حيران شو. هغه وويل: "مخکې له دې چې هغوی پرې ډزې وکړي، د کرزي کسانو په اشاره ورته وويل چې دا ښه خلک دي، بايد ونه ويشتل شي. په دې معنا چې موږ ته اجازه راکړئ." کرزي د طالبانو له استازې ډلې سره د روزي خان، عزيز اغا او عبدالرحيم اخندزاده په شتون کې خبرې وکړې، دا کسان کرزي ته د اعتبار وړ وو. د تسليمېدو خبرې اړينې وې، د کرزي ملگري هم په دې پوهېدل چې دا يې واک ته د رسېدو په برخه کې مهم گام و. کرزي عبدالرحيم اخندزاده ته ويلي و چې هغوی کوټې ته له ورنگه وړاندې تلاشي کړي. اخندزاده له وړاندې، ملا عبیدالله، ملا عبدالرزاق، ملا اختر محمد اخند، طيب اغا، او د باگران رييس پېژندل. وروسته بيا اخندزاده وويل چې دا يې مناسبه نه گڼل چې پېژندويه کسان دې تلاشي کړي، ځکه دا هغوی ته يو تحقير و.

د طالبانو له استازې ډلې سره يو ليک هم و، په دې ليک کې د کرزي په وينا چې ليکل شوي و: "د ملگرو ملتونو د کنفرانس له پرېکړې سره سم تاسې موږ ته هم د راتلونکي زعيم په توگه د منلو وړ ياست." ځينې نور کسان چې په هغه مجلس کې يې گډون کړی و، د کرزي له خبرې سره توافق نه لري، د طالبانو استازې ډلې راوړی ليک د هغوی د تسليمېدو نه و. عزيز اغا هم دا خبره تائيدوي او وايي: "ملا محمد عمر ليکلي و: دا په کابينې پورې اړه لري چې د واک د انتقال په اړه څرنگه پرېکړه کوي." دا څرگنده وه چې ملا محمد عمر نه غوښتل واک په څرگنده او مستقيم توگه انتقال کړي. د کرزي د ملگرو په وينا چې کرزي يې په پايله کې غوښتنه ومنله. پر دې يې خبرې وکړې چې وسلې او موټرونه ملا نقيب الله ته تسليم کړي. د کرزي له کسانو يوه ورته ويلي و چې پيسې هم بايد تسليم کړي، خو ملا عبیدالله په ځواب کې ورته ويلي و چې

يو سړی او موټر سايلک | ۱۵۶

لرل، د بېلگې په توگه ملا عبدالسلام راکتي يادولای شو، هغه له روسانو سره د جگړې پر مهال د راکتي تخلص خپل کړی و. نوموړی د طالبانو له مهمو قومندانانو څخه و چې د ننگرهار واک يې په لاس کې و. هغه د اړيکو له لارې کرزي ته تسليم شوی و، او اوس په خپل کور کې کندهار ته نږدې و. د طالبانو په جلسه کې ملا عبدالرزاق او ملا خيرالله خيرخوا هم ونډه لرله. هغوی دواړه مشهور پوپلزي وو، چې له کلونو له کرزي سره په تماس کې وو. ملا برادر چې په اصل کې د اروزگان و، هم پدې مجلس کې گډون درلود. د ازادۍ خبره له هغه وروسته پيکه وه چې د طالبانو په خپلو منځونو کې لږوالی راغی. ځينو يې جگړه غوښته، ځينو نورو به يې له جگړې ډ ډه کوله. تر يوې ورځې سختو خبرو وروسته هغوی پرېکړه وکړه چې تسليم شي. ملا نقيب الله ته يې چې دا مهال په شاه ولي کوټ ولسوالۍ کې له کرزي سره و، وويل چې اړيکه ونيسي.

ملا نقيب الله کرزي ته خبر ورکړ چې طالبان د يوې استازې ډلې له لارې غواړي تسليم شي. د دې استازې ډلې مشري د ملا محمد عمر د دويم مرستيال ملا عبیدالله اخند په غاړه وه. هغه د دفاع د وزير په توگه هم دنده ترسره کړې وه، بله دنده يې د طالبانو له لوري له ای ایس ای سره اړيکې ټينگول و. پدې ډله کې د ملا محمد عمر اوبنۍ هم و. د طالبانو مشران خوشي شول او د کرزي ملاتړ يې پيل کړ.

تر هغې مخکې چې کندهار د کرزي په واک کې کښېوزي او له طالبانو سره د سولې خبرې وشوي، امريکايانو مداخله وکړه. لومړی يې کرزي ته اجازه نه ورکوله چې له طالبانو سره په شاه ولي کوټ کې وگوري. کرزي پر ستايليت تليفون ملا نقيب الله ته وويل: "هغوی ته ووايه چې دلته رانه شي." هغه په ځواب کې ورته وويل که تاسې له طالبانو سره مستقيمې ليدنې ته چمتو نه وئ، نو احتمال يې شته چې طالبان له تسليمېدو لاس په سر شي. په پايله کې کرزي امريکايي سرتېري وهڅول هغه ته اجازه ورکړي چې له طالبانو سره په شاه ولي

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۵۹

روان و، جان محمد خان ورته وویل: "زه باید خپل کور ته ولاړ شم، ځکه د کورنۍ غړي مې فکر کوي چې زه وژل شوی یم." کرزی چې د جگړې یو قدم یې لا په مخ کې و، یوه ورځ نور هم باید هغه ته تم شوی وای. بل سهار جان محمد خان بېرته له کوره راوړسېد او د کرزي له نورو ملگرو سره چې سل موټرونه کېدل ملگری شو، او د کندهار پر لور وخوځېدل.

په حقیقت کې کندهار د هرج و مرج په اوج کې و. ملا نقيب الله له کرزي سره د کندهار د والي کېدو خبره خلاصه کړې وه. کله چې ملا نقيب الله پر مخ تلل د گلا اغا شیرزي کسان یې په مخ کې خنډ شول. د شیرزي کسانو د ملا نقيب الله له کسانو سره جگړه پیل کړه. شیرزي نه غوښتل کندهار بل چا ته تسلیم کړای شي، هغه غوښتل خپله د کندهار والي شي. دا د کرزي او امریکایانو په منځ کې یوه لوبه وه، چې غوښتل یې له شمال څخه ښار ته ننوځي، او بل اړخ گل اغا شیرزي غوښتل چې له خپلو ملگرو سره د کندهار ټول کنترول په خپل لاس کې واخلي. له هغه سره هم امریکایان وو. کرزي له خپلو امریکایي ملاتړو سره یو ځای وویل: "ملا نقيب له عربانو او خپلو طالبانو سره کار کوي." دا خبره یې په داسې حال کې وکړه چې هغه په دې پوهېده چې ملا نقيب نور طالب نه و. د سپټمبر له ۱۱مې وړاندې یې هم د طالبانو پر خلاف مجلسونو کې برخه اخیستله. خو دا مهال شیرزي له حقیقته سر غړاوه. هغه هڅه وکړه چې خپل امریکایي ملگري وهڅوي چې ملا نقيب د ځان او امریکا د دوښمن په توګه وپېژني، او په شا یې کړي. شیرزي امریکایانو ته وویل: "هغه به له تاسې سره د طالبانو په نیولو کې مرسته ونه کړي، پر ځای به یې ستاسې په مقابل کې له طالبانو سره مرسته وکړي." ملا نقيب الله په تند غږ وویل: "ولاړ شئ زما په اړه پوښتنه وکړئ، زما کور وپلټئ، څه چې غواړئ پرې پوه شئ، کولای یې شئ، خو زه طالب نه یم." اوس ډېره ناوخته شوې وه، کرزي له شیرزي او له هغه سره د لومړۍ لیکې له امریکایي کمانډو سره څه نه شو کولای. کله چې کرزي له شیرزي سره پر تلیفون خبرې کولې، هغه د کرزي توهین وکړ: "زه نه حامد کرزی

یو سړی او موټر سایکل | ۱۵۸

پیسې یې ټولې له لاسه وتلې دي، د هغه په وینا چې طالبانو ژوند اوس په پټاټو (کچالو) تېراوه. په دې مجلس کې یې پر کندهار باندې د امریکا د بمبارۍ د بندېدو په اړه هم خبرې وکړې، او کرزي ورسره ژمنه وکړه چې دا خبره به تعقیب کړي. کرزی وايي طالبانو پر راډیو ومنله چې هغوی نور تسلیم شوي، او جگړه دې نوره پای ته ورسېږي.

همدارنگه کرزي پدې ډېر ټینګار کاوه چې د طالبانو په زندانونو کې زندانیان دې خوشي شي. په ځانګړې توګه یې د خپل ملگري جان محمد خان د خوشي کېدو هڅه کوله. جان محمد د کرزي پخوانی ملگری او د اروزګان پخوانی والي و. کرزي په هغه باور لاره، اوس چې تر کرزي کوم کسان ور ټول وو، پر هغو یې هم اعتبار پوخ و. جان محمد یو غښتلی جنګیالی و، کرزي نه غوښتل له هغه پرته کندهار ته ننوزي. دا څرګنده شوه چې طالبان تسلیم شول، خو هېڅوک نه پوهېدل چې په راتلونکي کې به نور څه پېښ شي؟ ښار لا د هرج و مرج په خوله کې و. کله چې د طالبانو استازې ډله روانېدله د طالبانو وزیر ملا عبیدالله په خصوصي توګه ژمنه کړې وه چې د کرزي ملگرو ته به ډوډۍ ور ولېږي، رښتیا هم چې ماښام شو ۲۵۰۰ ډوډۍ یې ورته را ولېږې. داخبره عزیز اغا تاییدوي. ملا عبیدالله هم ویلي و چې کندهار د کرزي لپاره امن ځای نه و. هغه عزیز اغا ته ویلي و: "لا هم په کندهار کې پاکستانیان او عربان شته. که چېرې پر تاسې برید وشو، له موږه یې مه انګېرئ، موږ هېڅکله نه غواړو پر تاسې برید وکړو، عربان او پاکستانیان دا کار کوي."

طالبانو جان محمد خان له زندانه خوشي او د کرزي ډلې ته تسلیم کړ. ملا عبیدالله هم ورسره و چې په یوه زاړه ټویوټا موټر کې راغلل. د جان محمد خان خبرې په زندان کې ډېر تغیر کړی و، کسانو یې خبره هېره کړې وه. رنګ یې زېړ، د ږېرې وېښته یې سپین، او لویه شوې وه. کله چې هغه د کرزي لور ته ور روان شو، هغه ته یې وویل: "ټول طالبان و وژنه." کرزي هغه اړخ ته کړ، او په ټولو خبرو یې خبر کړ. په دې ډول حساسو شېبو کې چې کرزی د کندهار پر لور

د پای خبرې

له ولسمشر کرزي سره زما د وروستیو خبرو پر مهال هغه په پلازمینه کابل کې په ولسمشرۍ ماڼۍ کې لرگین میز تر شا ناست و. سپینو زرو ته ورته قلم دانۍ کې قلمونه د میز پر سر تر یو روښانه څراغ لاندې اېښي وو. میز پاک او روڼ و. پر میز نه چټلې، نه گڼه گوڼه او نه هم کمپیوټر ښکارېده. له هغه سره مې د هغه د روزگان د ملاتړو په اړه اوږدې خبرې وکړې. کله چې مې د ابراهیم پوښتنه ترې وکړه، راته ویې ویل چې ابراهیم په کابل کې دی. ویل یې غواړي له هغه سره د یوې خبرې په اړه وغږېږي. ولسمشر تلفون ور واخیست او ژر یې له ابراهیم سره اړیکه ونیوله: "څنگه یې؟ کله روزگان ته ستنېږي؟" په ۲۰۰۱ز کال کې ابراهیم په هلمند کې د یوې ولسوالۍ ولسوال ټاکل شوی و، خو دا مهال د روزگان د ولایتي شورا له مهمو غړيو څخه و.

کرزي په لېوالتیا راته وویل چې خپلو ملگرو ته یې له ۲۰۰۱ز کاله تر اوسه کومې مهمې څوکۍ ورکړې وې. کرزي خپل سیال ته کندهار ځکه پرېښود چې له هغه سره امریکایان ملگري وو. هغه نور پر خپلو ملگرو تکیه وکړه. دا هم معلومه وه چې نور ولایتونه یې خپلو هغو خلکو ته په لاس ورکړل چې ورته وفادار وو، که یې وړتیا لرله او که نه. ما ته دا ترتیب مفسد ښکاره شو. د کرزي سیستم پر سلیقې او ملگرتیا ولاړ و. خو کرزی ورته اندېښمن نه و. هغه ماته وویل چې تکیه یې بیا هم پر هماغو کسانو وه. د هغه ملگری محمد شاه د امنیت مسوول گمارل شوی و، او په ولسمشرۍ ماڼۍ کې به په کلیوالي بوټونو کې کرځېده. د محمد شاه دندې ته رسېدل هغه هم د امنیت په برخه کې د وړتیا او زده کړو پر بنسټ نه بلکې د ملگرتیا پر بنسټ ترسره شوي وو. هغه د کرزي لپاره خدمت کړی و، چې نن یې بدیل ورکول شوی و. کله چې په ۲۰۰۱ز کال افغانستان ته پر پوله

پېژنم، او نه هم ملا نقیب، کندهار زما دی. "ډېر ژر د سولې هغه ژمنه چې کرزي له طالبانو سره منلې وه، له منځه ولاړه. د نقیب الله د زوی په خبره چې هغوی له خپل کوره ځکه وتښتېدل چې امریکایانو یې ورته پلار واژه. په خبره یې چې کرزي یې له پلار سره تماس نیولی و: "له خپل کوره ولاړ شه، امریکایان به دې پر کور بمونه وغورځوي." نقیب الله ته هم معلومه وه چې د کندهار د تسلیمېدو خبره نوره د ورانۍ خواته تللې وه.

د افغانستان راتلونکي ولسمشر د خپل واک په پیل کې د افغانستان له ډېرو مهمو ولایتونو څخه یو له لاسه ورکړ. امریکایانو په سوله او تسلیمۍ باور نه لاره، په ځانگړې توگه د کندهار په څېر د یو مهم ولایت په اړه چې ډېر مقاومت یې وکړ. امریکایي ډیپلوماتانو او جنرالانو باید خپل کارونه کړي وای، ځکه هغوی د افغانستان په اړه ډېر معلومات نه لرل او دلته په ټولنیزو تړونونو هم نه پوهېدل. کرزی د حزب اسلامي، او شمال ټلوالې په څېر له حقيقي طالبانو سره هم په تماس کې و. هغه په پښتني سیاست پوهېده چې څنگه یې پر مخ یوسي. که څه هم کرزی هېواد مشر و، خو بیا هم امریکایانو تر هغه غټه وړ اچوله. گل اغا شیرزي د خپل واک لپاره د امریکایانو له طالبانو سره د اختلاف پر ټکو کار وکړ. له دې ناندريو وروسته کرزي د افغانستان د موقتې ادارې د رییس په توگه خپله لومړۍ رسنیزه مرکه وکړه. د سي ان ان خبريال کرسټیاني اومانپور په یوه جیب موټر کې راغی، پر موټر یو وړوکی کاغذ لگېدلی و، پرې لیکلي و: "زه له نیویارک سره مینه لرم."

له هغه وروسته کرزی یوې چورلکې ته پورته شو، او د کابل پر لور روان شو. که څه هم د هغه ملگرو غوښتل چې له هغه سره پلازمینې ته ولاړ شي، او له شمال ټلوالې څخه هغه وساتي، خو هغه له ځان سره لږ کسان بوتلل. کرزي ټول کسان یې بېرته روزگان ته ولېږل. هغه نه غوښتل چې شمالي ټلوالې ته دا روحیه ورکړي چې گټې په هغوی باور نه لري.

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۶۳

لویدځوالو ملگرو تکیه کوله. د طالبانو مشران یو په بل پسې حامد کرزي ته تسلیم شول، او جگړه یې پرېښوده. کرزي له ډېرو طالبانو سره ژمنه وکړه چې هغوی به په نوي حکومت کې ونډه ولري. خو پدې کار کې د امریکایانو مداخله د دې لامل شوه چې هغوی یو ځل بیا د جگړې کرښو ته ولاړل شي. د کرزي هغه پلان چې د طالبانو په شمول به ټولې غاړې په نوي حکومت کې ونډه ولري ناکام شو. وروسته د هغه له خوښې پرته د امریکایي ځانگړو ځواکونو پر مټ کندهار د هغه سیال گل اغا شیرزي ته ورکړل شو چې دا په خپله د ورانۍ یو بل ور پرانیستل و.

په کابل کې له شمالي ټلوالې سره د واک پر سر زړه بدی و. د کرزي د ولسمشرۍ څوکۍ د ملاتړ په بدل کې شمال ټلوالې په بُن کنفرانس کې د وزارتونو ډېرې څوکۍ واخیستې. د ۲۰۰۲ز کال په مارچ کې د ولسمشر له پنځو مرستیالانو څخه یو یې و وژل شو، او تر شا یې ډېرې ناحل پوښتنې پرېښودې. کرزي د ډېرو هغو جنگسالارانو په منځ کې ژوند کاوه چې د هغه په څېر د طالبانو د واکمنۍ پر مهال له هېواد څخه تښتېدلي وو، او اوس د امریکایانو په مرسته واک ته رسېدلي و. ازبیک جنرال دوستم چې د روسانو پر ضد هم جنگېدلی و، د کرزي سره په اختلاف کې و، هغه هم یوه کلیدي څوکۍ غوښتله. خو کرزي غوښتل د خپلو پښتنو لپاره په پښتني سیمو کې کار وکړي. د نورو ولایتونو په څېر په ارزگان کې هم د نوي افغانستان لپاره د کار کولو روحیه موجوده وه. کرزي خپل ملگری او ولسي مشر معلم رحمت الله د والي په توګه وګماره. هغه په لومړیو کې د کرزي په غوښتنه له طالبانو سره د خبرو لېوالتیا لرله. هغه راته وویل: "هغه مهال په ارزگان کې امنیت ډاډمن و. کومه جدي پېښه نه وه شوې، د طالبانو له لوري نوي بریدونه نه و شوي." د طالبانو ځینې لوړپوړي کسان لا په ارزگان کې زندانيان وو، خو کرزي معلم رحمت الله ته ویلي و چې باید هغوی خوشي کړي. هغه وایي: "ما ټول خوشي کړل، هغه ډېر ښه وخت و، سوله وه او هر څه سم روان و، او موږ په همدې حالت ډاډه و."

یو سړی او موټر سایکل | ۱۶۲

اوښت، حاجي حفيظ الله هم ورسره و. هغه اوس په ابو ظبی کې لومړی منشي و. د کرزي درېیم ساتونکی همدا مهال د هغه له ورور احمدولي کرزي سره په کندهار کې د امنیتي ساتونکو د مشر په توګه کار کاوه.

هغه کسان چې له پیله له کرزي سره و، له څوکیو اخیستو وروسته به یې د کمي احساس هم کړی وي، ځکه هغوی به ښایي د وزارتونو او لوړو څوکیو تمه لرله، خو کرزي او ورور یې د ولسوالۍ په کچه څوکۍ ورکړې وې. عزیز هم د یوې لوړې څوکۍ چې د وزارت په کچه وي حساب کړی و، خو وروسته هغه په ارزگان کې د کرنې د رییس په توګه وګمارل شو. عبدالغني ماما هغه کس و چې کله کرزی د لومړي ځل لپاره ارزگان ته ورغی، د هغه په کور کې مېلمه و، هغه هیله لرله چې د ارزگان والي به شي، خو هغه ته ډېره ټیټه څوکۍ ورکړل شوه. د احمدولي رول مناسب او بد نه و. په لومړیو کې یې په سویل کې واک محدود و، ځکه هلته گل اغا شیرزی هم موجود و، خو په ۲۰۰۵ز کال کې یې ځان د سویل نائب الحکومه احساس کړ، هغه هم مهال د کندهار د ولایتي شورا رییس و. تر هغې چې په ۲۰۱۱ز کال وژل کېده، په غېږې رسمي توګه د کندهار پاچا و.

هغه طریقه چې کرزي کاروله او له خپلو ارزګاني ملګرو سره یې پرې چلن کاوه، کرزي او د هغه بهرنیو ملاتړ ته یو ځانګړی ډول ورکوي چې څنګه یې هېواد رهبري کاوه، خو بیا هم نه توانېدل چې پر ټول هېواد حکومت وکړي. د کرزي د ملاتړو قدمونه مې تعقیب کړل، له هغوی څخه مې هم په دې اړه وپوښتل چې ولې کرزی او نړیواله ټولنه تر دې دمه د هېواد په کنټرول کې ستونزې لري. د روان بحران لاملونه څه دي؟ په افغانستان کې اداري فساد څه ته وایي؟

د ۲۰۰۱ز کال په وروستیو کې د افغانانو هیلې د یو سوله ییز او پرمختللي افغانستان لپاره ژوندۍ شوې وې. د کرزي هغه ژمنه چې هر کس به د طالبانو له واکمنۍ وروسته یو ځل بیا واک ته رسېږي په ښه توګه تطبیق شوه. نوي زعيم چې په انګریزي ژبه یې هم روانې خبرې کولای شوې، تر ډېره پر خپلو

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۶۵

په دهرات کې پر طالبانو د امریکایانو برید د جان محمد خان له تایید پرته ترسره شوی و، هر څه چې و امریکایانو خپله کړي و. په دهرات کې پر یوه واده په دې موخه برید وشو چې گني په هغه کې ملا برادر گډون درلود. هغه چې کرزي بښلی و، اوس له پامه وتی و. ملا برادر د کرزي د بښنې په خبره باور کړی و، او په دهرات کې له نورو ملگرو او ولسي قومي مشرانو سره اوسېده، کله چې امریکایانو د هغه د نیولو هڅه وکړه، هغه پاکستان ته وتښتېد، او هلته د طالبانو د یو مهم قومندان په توگه راڅرگند شو.

په ۲۰۰۱زکال کې کرزي د امیراین په مشرۍ د لومړۍ لیکې کمانډو ته خبرداری ورکړی که امریکا د غچ اخیستو طرحه پلې کړي، لرې به نه وي چې هغوی به له ماتې سره مخ شي. ډېرو افغانانو هڅه کوله امریکایان وهڅوي چې پر هغو طالبانو بریدونه وکړي چې دوی ورسره خصوصي دوښمنۍ لرلې. کله چې مې له کرزي سره په ۲۰۰۸زکال خبرې کولې، هغه راته وویل چې امریکایان د غلطو استخباراتي معلوماتو له مخې په خپلو بریدونو کې ولسي وگړي وژني. د ولسمشر کرزي دا خبره حقیقت و، ځکه امریکایانو له کره معلوماتو پرته اقدام کاوه چې دا یې د ناکامۍ یو مهم لامل گڼلای شو، خو کرزي پر خپلو حکومتي چارواکو او مامورینو نیوکه ونه کړه چې د همدې ستونزې اصلي جرړې وې.

که چېرې د طالبانو پر بیا را پیدا کېدو او د دې کار پر عواملو غږېږو، نو باید د کرزي د هغو ملگرو کړنې چې ورسره یې په ۲۰۰۱زکال همکاري کړې وه، تر مطالعې لاندې ونیسو. له افغانستان څخه بهر به خلکو فکر کاوه چې امریکایان طالبان نیسي، خو په افغانستان کې خبره بل ډول وه، هغوی یوازې پر شخصي دوښمنیو راڅرخېده. د بېلگې په توگه غلام نبي خان یادولای شو، هغه د طالبانو له واکمنۍ وړاندې له جان محمد خان سره شخړه لرله، اوس چې جان محمد خان واک ته ورسېد، خلکو به فکر کاوه چې ښایي اوس غلام نبي خان ته خطر وي. هغه اندېښمن و او د والي له قدرته یې وېره لرله. هغه له طالبانو سره کار

یو سړی او موټر سایکل | ۱۶۴

د رحمت الله څوکۍ ډېر دوام ونه کړ، او د هغه کړنو پر طالبانو کوم مثبت اغېز ونه کړای شو. څو میاشتې وروسته هغه کابل ته ولسمشرۍ ماڼۍ ته ور وغوښتل شو، او هغه ته وویل شول چې له دندې تبدیل شوی دی. هغه وویل: "ولسمشر راته وویل چې زما پر ځای به جان محمد خان وگمارل شي، او ماته به کومه بله څوکۍ راکړي." د جان محمد خان گمارل په دې معنا و چې د سولې اړوند رویې ته بدلون ورکړل شوی و. دا هغه کس و چې کله په کندهار کې له زندانه خوشي شو، کرزي ته یې وویل: "ټول طالبان و وژنه." ورته تبدیلی په هلمند او نورو سیمو کې هم ترسره شوې چې کرزي د خپلو ملگرو پر ځای نور ملگري وگمارل، اکثر یې د کورنۍ جگړې له وخته تند شالید نه لاره. ځینو یې له طالبانو سره ستونزې لرلې، او ښایي غچ ته یې زړه و. په عین حال کې د بشر حقوقو د څار ادارې نړیوالو ته خبرداری ورکړی و چې دا ډول والیان به ستونزې وزېږوي، خو امریکایي پوځیانو ورسره د کار کولو کومه ستونزه نه لرله. جون بولدوک چې په روزگان کې د امریکا د ځانگړو ځواکونو سرتېری و، هغه مهال چې جان محمد خان د ارزوگان والي وگمارل شو، هغه د ولایتي ادارې او امریکایي مېشتو سرتېرو ترمنځ پر همغږۍ خبرې وکړې: "موږ له هغه سره ښې اړیکې جوړې کړې. موږ د هغه سرتېري وروزل او وسلې مو ورکړې چې د طالبانو مقابله وکړای شي. هغه ته امریکا متحده ایالاتو ځواک ورکړ."

د جان محمد خان په څېر والیانو به امریکایانو ته د طالبانو د نیولو په اړه معلومات ورکول، همدا والیان د امریکایانو هم سترگې وې، هم غوږونه. د بښنې خبره چې کرزي ته یې په هماغو لومړیو کې مشروعیت ورکاوه، اوس دې کسانو له پامه وغورځوه او د غچ اخیستو په اړه یې فکر کاوه. ځینې وختونه به د پولیسو مشر عزیز چې اوس د کرنې رییس و، او جان محمد خان له امریکایي سمندري ځواکونو سره کلیو او باندو ته تلل او هلته به یې ورته د پخوانیو طالبانو استوگنځایونه ور ښودل. د هغوی په غوښتنه امریکایانو پر کورونو او مېلمستونو چاپې ووهلې او د خلکو د کورونو دروازې یې ماتې کړې.

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۶۷

والي سره د شفيق پر کلي د بريدونو په برخه کې همکاري کوله. هغو ډيپلوماټانو چې په روزگان کې يې کار کاوه، وايي چې له زندانيانو سره به سخته رويه کېدله او ان له مړو سره به هم له ښه چلند نه کار نه اخيستل کېده. له دې کبله د شفيق ملگري او ملاتړي پاکستان ته وتښتېدل. له کويټې به شفيق په روزگان کې د نوي حکومت پر وړاندې وسله واله جگړه کوله.

جان محمد خان يوازې د خپلو دوښمنيو د پاللو له کبله خپل شهرت له لاسه نه و ورکړی، بلکې هغه د نشه يي توکو له کر څخه هم لويه گټه پورته کوله. روزگان د تاريکو يو مهم توليدونکی ولايت دی، له تاريکو اپيم، مورفين او هيروين جوړېدلای شي. د تاريکو له کر څخه به جان محمد خان ډېرې پيسې لاسته راوړلې، د ماليې په نامه به يې د خپلو ولسوالانو پر مټ دا کار تر سره کاوه. د بېلگې په توگه چورې ولسوالۍ ولسوال به ورته د کال د يو نيم ميليون ډالرو معادل پيسې برابرولې. دا هر څه يې د يوې فاسدې شبکې پر مټ سمبالول. د کروندگرو لپاره تاريک تر ټولو ښه او گټور کښت گڼل کېده.

له طالبانو وروسته روزگان د نابودۍ پر لور روان و. د جان محمد خان کړنو د حکومت پر حيثيت او مرکز کابل باندې چې کرزی يې په سر کې و ناوړه اغېز کړی و. هماغه و چې پنځه کاله وروسته په ۲۰۰۱ز کال کې بيا هم په ارزوگان کې جگړه او شخړې روانې وې. خو جگړه يوازې د طالبانو ايډيالوژيکه جگړه نه وه.

که څه هم روزگان يو وړوکی ولايت دی، په ستراتيژيک لحاظ هم دومره مهم نه برېښي، خو د امريکايانو پر مټ يې ځينې مشران لويو څوکيو او واکونو ته ورسېدل. د جگړې لمن په نورو ولايتونو کې هم پراخه ده. په کندهار کې هم ورته خبره وه، په دې ولايت کې طالبان په ۱۹۹۴ز کال کې واک ته ورسېدل، هلته تر طالبانو وړاندې هم د کرزي قوميانو واک لاره، خو د طالبانو د واک تر ختمېدو وروسته چې کومه ښښه شوې وه، هغه له پامه وغورځول شوه. امريکايي ژورناليست (اناند گوپال) د افغانستان د سويل د پرمختگونو په اړه مطالعه کړې،

يو سړی او موټر سایکل | ۱۶۶

کاوه، خو له ۲۰۰۱ز کال وروسته يې لېوالتيا د نوي حکومت پر لور وه. هغه د والي تر څار لاندې و، غلام نبي خان فکر کاوه چې امريکايانو خپلواک عمليات کول، خو خبره هغسې نه وه، کله چې هغه د امريکا د ځانگړو ځواکونو اډې ته ورغی، هغوی زنداني کړ. دا د غلام نبي خان تېروتنه وه، ځکه امريکايانو په والي باور لاره. هغه يې بگرام ته بوتلو، بگرام د گوانتنامو به څېر زندان لاره، دا ځای کابل ښار ته نږدې پروت دی. هغه شپږ مياشتې وروسته خوشي شو، له ولسمشر کرزي سره تر کتو وروسته غيب شو، ښايي هغه هلمند ته تللی و.

د ترينکوټ په شمال کې يوه پېښه وشوه چې پکې بهرنيان هم ښکېل وو، دا شخړه د جان محمد خان او هاشم خان ترمنځ وه. هاشم خان له کرزي سره د هغه د ۲۰۰۱ز کال په مقاومت کې همکاري کړې وه، ځکه نو کرزي ورسره په ۲۰۰۲ز کال کتلي و، او هغه ته يې ډاډ ورکړی و چې گني څوک به هېڅ هم نه ورته وايي. ډېر ژر دا معلومه شوه چې جان محمد خان په دې اند نه و، هغه هاشم خان تنگاو، له هغه يې پيسې او د خلغ سلاح په پروگرام کې وسلې غوښتلې. له هغه وروسته هاشم خان زړه تنگی شو او کندهار ته وتښتېد، د هاشم خان په سيمه کې د نورو قومي مشرانو له جان محمد خان سره د شخړې کولو توان نه و. هاشم خان بيا په ۲۰۱۰ز کال کې په مرموزه ډول و وژل شو. جان محمد خان خپلې شخړې پاللې، کرزي او امريکايانو پرې باور کاوه.

په غيرې مستقيمه توگه د جان محمد له کرزي سره مخالفت کال په کال زياتېده. ملا شفيق د طالبانو يو قومندان و، هغه له جان محمد خان سره هم شخړه لرله، جان محمد خان داسې فکر کاوه چې گني ملا شفيق هغه د طالبانو د واکمنۍ پر مهال زنداني کړی و. د کرزي له راتگ سره په ۲۰۰۱ز کال ملا شفيق پوهېده چې واک به يې جان محمد خان ونيسي. والي به له خپلو ملېشه کسانو سره (مير اباد) ته تللو او هلته به يې د ملا شفيق او د هغه د پلويانو پر وړاندې له سختو کړنو کار اخيست. د دې پر ځای چې د ملا شفيق او جان محمد خان تر منځ شخړه حل کړي، امريکايانو د والي پلوي کوله. هغوی له

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۶۹

شول. شاه او وروڼه يې پاکستان ته وتښتېدل، هلته د دولت له مخالفو طالبانو سره يو ځای شول، بېرته پنجوايي ته را ستانه شول، او د وسله والو طالبانو په توگه يې جگړه پيل کړه. اوس ملا احمد شاه د پنجوايي د موشام د محکمې مشر و. د هغه وروڼه قاري علا والدين او قاري محمد صادق له خپلو نورو کسانو سره د طالب قومندانانو په توگه فعاليت کاوه.

کله چې زه د کرزي په اړه فکر کوم، نو د امير عبدالرحمن خان د واکمنۍ په اړه لوستې کړنې مې رايادېږي. هغه هم چې کله واک ته ورسېد تکیه يې پر څو قومي مشرانو، مذهبي متنفذينو او سوداگرو وه. هغه په دې کار سره په خپله هم ايسار شوی و. عبدالرحمن خان په دې پوه و چې د دې فرضيې پرمټ واک تداوم پيدا کاوه او دا خبره يې له انگرېزانو سره هم شريکه کړې وه. دې روښونو د يو څه وخت لپاره واکمنۍ ته ثبات او ژوند ورکړ. په ټيټه طبقه کې داسې فکر کېده چې امير نا خپلواک و، نو ځکه يې د واک رنگ پيکه و.

عبدالرحمن خان انگرېزانو ته ويلي و: "زه د هېچا نه دوښمن یم او نه هم دوست، زه به هېڅ مقام وانه خلم او نه به هم کوم سند لاسليک کړم، تر هغه چې د قومي مشرانو خوښه نه وي." کرزی هم ورته دريځ لري، پر دې سربېره چې د غرب ملگری دی، پر خپلو هغو ملگرو يې ډېره تکیه کړې چې ښه شاليد هم نه لري. دا کسان د کرزي ځاني امنيتي ساتونکي وو، لا هم هغه ورسره خپله وفاداري پالي. د کرزي په خپله کورنۍ کې هم ځينې کسان شته چې وايي ايساف به اصلاحات راولي. په دې کورنۍ کې شخړې او دوښمنۍ پخوا په اتيايمو کلونو کې پيل شوې وې، هغه مهال چې د کرزي د پلار ناسکه ورور د کورنۍ د بل غړي چې د يار محمد په نوم و، و وژل شو. په ۲۰۰۹ او ۲۰۱۱ز کلونو کې دا شخړې يو ځل بيا تازه شوې. لومړی خبره د يارمحمد د زوی وحيد د پټې وژنې وه، چې ښايي هغه د کرزي د پلار د ناسکه ورور د زامنو څخه يوه يې دا کار کړی وي. په ۲۰۱۱ز کال کې ايساف په يوه کور چاپه ووهله چې پکې يارمحمد خپله و وژل شو. په لومړيو کې ناټو ويل چې د يو طالب پلار يې وژلی و، خو

يو سړی او موټر سایکل | ۱۶۸

هغه هم ورته خبره کوي:

"له ۲۰۰۱ز کال وروسته يو ځل بيا د طالبانو راپيداکېدل او د دولت پر وړاندې مقاومت کول کوم پلان شوی کار نه و. طالبان له مشره تر کشره ټول نوي حکومت ته تسليم شول او خپلو کورونو ته ستانه شول، د هغوی پر وړاندې له زغم او د ښېنې پر بنسټ کار وانه خيستل شو. بهرنيانو او د هغوی نيابتیانو طالبان نيول، ځکه نو هغوی اړ شول پاکستان ته ولاړ شي، يو ځل بيا د دولت پر وړاندې جگړه پيل کړي."

گوپال د پنجوايي ولسوالۍ د موشان سيمې د ملا احمد شاه قضيه هم مطالعه کړې، په دې سيمه کې تل د طالبانو د شتون راپورته ورکول کېږي. ملا احمد شاه چې د طالبانو د وخت يو قومندان و، هغه نوي حکومت ته تسليم شو، خو د شيرزي په وخت کې هغه له ځينو نورو کسانو سره ونيول شو، او د کندهار د ملي امنيت په زندان کې په دې پلمه چې گني له هغوی سره وسلې وې، زنداني شو او په زندان کې شکنجه هم شول کېده. د پنجوايي يو قومي مشر حاجي فضل محمد چې له نورو قومي مشرانو سره يو ځای د احمدشاه د خوشي کولو په موخه تللی و، داسې وايي:

"موږ له هغوی سره په زندان کې وکتل، د هغوی پښې پرسېدلې وې. له ډېر وخته يې لاسونه او پښې تړل شوي وو. هغوی ورته ويلي و چې د زندان ساتونکو پر ځمکه پرې ايستل، او په کيبلونو به يې وهل. دوی راته وويل چې د زندان ساتونکو ته ووايو چې هغوی و وژني له روان ناورين څخه به خلاص شي."

ملا احمد شاه درې اوونۍ په زندان کې و، تر هغه وروسته يې د کورنۍ غړو وسلې په پيسو واخيستې او حکومت ته يې د ملا احمد شاه د خوشي کولو په موخه ورکړې، دا کسان بيا ونيول شول، د شاه کورنۍ اړه شوه چې خپل ټول مالونه خرڅ کړي او دولتي چارواکو ته د هغوی د خوشي کولو په بدل کې رشوت ورکړي. څو ورځې وروسته د درېيم ځل لپاره شاه او د هغه د کورنۍ غړي ونيول شول، ۴۴ ورځې زنداني شول او په پايله کې د قومي مشرانو په غوښتنه خوشي

قومي اختلافات چې د جان محمد خان له وخته را پاتې و له منځه یوسي. د بېلگې په توګه هغه په دهرات کې د بابوزیو د قوم ځینې مشران وهڅول چې ارام ژوند وکړي. یو کال یې هڅو دوام وکړ. د هغه طالبې شالید ته یو ځل بیا د جان محمد خان د خواخوږو پام شو. جان محمد خان یې په اړه راته وویل: "هغه له موږ سره ژمنې کړې وې چې دا به وکړي هغه به وکړي. خو هغه لا طالب دی." امریکایانو ځکه منیب نه خوښاوه چې جان محمد خان یې په اړه څه ورته ویلي و. که څه هم هغه لا والي نه و، خو امریکایانو ورسره اړیکې ساتلې، هغه په روزګان کې لا ملېشه کسان لرل. په روزګان کې حکومتولي په هرج و مرج کې ور ښکېله شوه. د کمزوري والي، او جان محمد خان د قدرت ترمنځ انډول نه شو راتلای، نو ځکه د امریکایانو او جرمنیانو هم پر دې خبره لاندې شوه.

په ۲۰۰۷ز کال منیب دنده پرېښوده. هغه الوتکې ته پورته شو، له روزګان څخه یې په غېږ کې له ځان سره د روزګان د خزانې څه شته هم یوړل. روزګان یې په ستونزه کې تر شا پرېښود. کرزي د روزګان لپاره اسدالله همدد د والي په توګه وګماره. هغه د زابل ولایت و. جان محمد خان راته وویل: "همدم را باندې ګران دی. هغه له طالبانو سره خلاف دی. هغه زما له ملاتړه پرته څه نه شوی کولای، زه د روزګان پلار یم." همدد چې د پولېزیو له قدرت سره ډېر په اختلاف کې شوی و، په ۲۰۱۰ز کال پر کور کښېنول شو. پر هغه باندې د یوې لويديځې موسسې له لوري د فساد تور و. پر کرزي هم د غریبانو له لوري د فساد له کبله نیوکې کېدې، بالاخره دا دی جان محمد خان د روزګان بل والي همدد هم له دندې لرې کړ.

د جان محمد غیرې رسمي پاچاهي ناتو ته هم د سر خورۍ وه، ناتو اوس او پخوا له سختو حالاتو سره مخ وه. تر هغه وروسته چې جان محمد خان د جرمنیانو تر فشارونو وروسته له دندې لرې شو، پرځای یې عبدالحکیم منیب وګمارل شو، جان محمد خان پرې امر وکړ چې د (چورې) ولسوالي مخالفو مشرانو ته خوشي کړي. دا د حمایت یو ځانګړی ډول و چې پر مټ یې پخواني والي غوښتل وښيي

وروسته یې وښودله چې هغه یارمحمد و او په لاس کې یې (AK 47) وسله وه. د کرزي ویاند ژر ځواب ورکړ: "ولسمشر پر ایساف غږ کوي چې د ولسي خلکو ساتنه وکړي، نه دا چې ولسي وګړي و وژني." ژر دا څرګنده شوه چې خبره د ولسي خلکو او یا هم طالبانو د وژلو نه وه. د کرزي کورنۍ ایساف ته ناسم استخباراتي معلومات ورکړي و چې په پایله کې یې ایساف د یار محمد پر کور چاپه ووهله.

کرزي د خپلو وفادارو کسانو ننگه کوله، هغه مهال چې ایساف غوښتل د هغه یو مفسد ملګری په سویل کې له دندې لرې کړي، د انګریزانو په وینا چې کرزی یې په سر ودرېد، او دا یې هم نه منله چې ګني هغه دې مفسد وي. په پایله کې کرزي د هلمند والي شیرمحمد اخندزاده له دندې لرې کړ او هغه یې په کابل کې سناتور کړ، کرزي انګریزانو ته اخطار ورکړ چې ګني هلمند به یې له لاسه ووځي. د یوه کال په اوږدو کې کرزي د شیر محمد اخندزاده په غوښتنه نوی والي له دندې لرې کړ. یو برتانوي ډیپلومات وايي: "ولسمشر د خپل والي ننگه کوله، دې ته یې نه کتل چې موږ دلته څه کوو؟"

جرمنیانو په روزګان کې ورته تجربه لرله. کله چې هغوی غوښتل د روزګان والي جان محمد خان له دندې لرې کړي، کرزي یې د ملګرتیا له کبله ننگه کوله. کله چې هغوی له کرزي سره خبرې کولې، هغه پرې تور ولګوه چې ګني جان محمد خان نه پېژني. کرزي هغوی ته وویل: "جرمنیانو د یو څو په قهر شویو افغانانو د خبرو په اساس پرېکړه وکړه. موږ دې ډول کسانو ته اړیتا لرو." دا خبره جرمنیانو ته د دې په معنا وه چې ګني مداخله ونه کړي.

د جان محمد خان پر ځای په روزګان کې عبدالحکیم منیب د روزګان والي شو، هغه د طالبانو د واکمنۍ پر مهال د یو وزارت مرستیال و. د نویمې لسیزې په منځ کې هغه مهال چې کرزي لا غوښتل له طالبانو سره کار وکړي، منیب له هغه سره په اسلام باد کې د امریکا سفارت ته تلو. هغه په ۲۰۰۱ز کال کې ولسمشر کرزي ته تسلیم شوی و، هغه د روزګان د والي په توګه غوښتل هغه

اروزگان تر منځ د لارې امنیت په غاړه و، هغه به لاسي ځینې کسان د لارې د امنیت د خرابوالي په موخه هڅول تر څو وښيي چې د لارې امنیت خوندي نه و، او له دې کار څخه به یې گټه پورته کوله. کله چې رسنیو خبر خپور کړ چې پر ایساف د طالبانو برید وشو د کرزي حکومت یې ملاتړ کاوه، له دې سره نورې خبرې راپیدا شوې. هغه مهال چې جرمنیانو د مطیع الله له امنیت څخه پرته غوښتل خپل موټرونه تر کندهاره ورسوي، او ویې نه غوښتل چې هغه ته د هر موټر د امنیت پر سر ۳۰۰۰ امریکایي ډالر وکړي، او په خپله موټرونه ورسوي، په دې وخت کې د لارې امنیت خراب شو، په لاره کې نیم درجن ځمکنی ماینونه وچاودېدل، چې په ترڅ کې یې اووه جرمني سرتېري ژوبل شول.

ځانگړي امریکایي ځواکونه د خبر په لوستو په غوسه شول، هغوی ویل چې دا طالبان دي کوم بل څوک نشي کېدای. د امریکایي ځانگړو ځواکونو قومندان پرېکړه وکړه چې مطیع الله له ځان سره د جرمنیانو ملکي استازي ته ور ولي او له هغه سره له نږدې خبرې وکړي. هغوی ته کوم ځانگړی هرکلی ونه شو ویلی، د مطیع الله په شتون کې امریکایي قومندان پر جرمنیانو په تند غږ پټکې وکړې چې گني پر مطیع الله دې تورونه نه لگوي. له خبرو پای ته رسېدو وروسته مطیع الله د جرمنیانو له کمپه ووت، او اووه جرمني ژوبل سرتېري او برخلیک یې همداسې پاتې شو.

د اروزگان، کندهار او هلمند تېرو دیارلس کلنو جگړو ته په کتو سره ویلای شو چې کرزي تر ډېره پر خپلو کسانو تکیه کړې، هغوی بیا پر خپل وار د امریکایانو پر مټ خپل مخالفتونه پاللي. د حکومت د ناکامۍ او فساد یو دلیل همدا د ملگرتیا پالل گڼلای شو.

اوس له مخالفینو سره دسولې خبرې هم ستونزمنې شوې، په لومړیو کې د سولې د خبرو لپاره یو لوی فرصت و. که فکر وکړو د طالبانو تر ماتې وروسته د ترهگرۍ پر وړاندې جگړې لپاره ډېرو سرتېرو ته اړتیا نه لیدل کېده. د طالبانو له واکمنۍ څخه وړاندې د ځینو کورنیو ترمنځ شخړې او اختلافات وو. د افغانستان

چې هغه تر نوي والي فعال او لا یې هم واک کار کاوه. دا سیمه ورځ تر بلې په بد حالت کې ښکېلېدونکې وه. د هغو قومي مشرانو لاس ته ولوېده چې له یو بل سره یې سیالۍ پاللې، ځینو یې له طالبانو سره همدردي لرله او ځینو یې نه لرله. د چورې ولسوالۍ ولسوال عبیدالله امر ته غاړه کېښوده، په ۲۰۰۷ز کال کې بیا هم شخړې تر سترگو کېدې. یو ځل بیا سیمه د گڼگ پر غاړه وه، او د جان محمد خان د ملېشه کسانو لاس ته ولوېده. د اروزگان په مرکز کې شپېته جرمني سرتېري وو، هغوی د روان حالت له کبله حیران وو. هغو له کمپ هولاند سره هم په دې هکله اړیکې نیولې وې. افغانانو پوځي پوستې، او د پولیسو دفترونه په ښار کې پرې ایښي وو، په همدې وخت کې د جرمني سرتېرو شمېر پنځه سوو(۵۰۰) ته جگ شو چې په پایله کې د پنځلس سوه مخالفینو له مقاومت سره مخ شول چې اکثریت یې دهراشان او میراباد وو. په چورې ولسوالۍ کې یې د مخالفینو پر وړاندې جگړه پیل کړه، که څه هم پر رسنیو خبر داسې خپور شو چې دا له طالبانو سره جگړه وه، خو پدې سترگې نه شي پټېدلای چې د دوست او دوښمن ترمنځ یو توپیر وي. جگړې څو ورځې دوام وکړ، خو له جرمني سرتېرو سره د ځایي ځواکونو له لوري کومه همکاري ونه شوه. یوازې له جرمنیانو سره سیمه ییز مشر روزي خان چې په خټه بارکزی و مرسته وکړل. دا په داسې حال کې و چې هغه د پولیسو د قومندان په توگه یو کال وړاندې د جرمنیانو د فشارونو له کبله دنده پرې ایښې وه، په همدې مهال جان محمد خان هم له دندې لرې شوی و. څه امن راغی، د ځایي ادارې د جوړښت په موخه رایې واچول شوې، چې په ترڅ کې یې روزی خان وړونکی اعلان شو.

همدارنگه مطیع الله چې په خټه پوپلزی و په کندهار کې یې پر ایساف باندې د اړتیا له مخې برید وکړ. په ۲۰۰۹ز کال کې له هغه سره د جرمنیانو اړیکې خړې پرې شوې، دا هغه مهال و چې هغوی پوه شول چې پر موټرونو یې د اروزگان او کندهار پر لویه لاره هغه برید کړی و. داسې ویل کېدل چې مطیع د کندهار او

حامد کرزی څنگه واک ته ورسېد؟ | ۱۷۵

زیانمن کړ چې لویدځوالو له ځان سره راوړی و. د ملگرتیا کوم نیټورک (شبکه) چې کرزي او امریکایانو پرې تکیه کوله، واسطه بازو او خپلوۍ پاللو ته لاره هواره کړې وه. له دې سره دوښمن ځواکمن او حکومت کمزوری شو. د پایلې په توګه باید ووايم چې په روان حالت کې په جګړه کې د غربيانو شتون تر سوال لاندې دی. ایا هغه څه مو چې کړي د همدې ارزښت یې درلود؟ کله چې سرتېرو جګړه کوله هغوی فکر کاوه چې له ځواکمنو طالبانو سره جګړه کوي، خو دا فکر یې ډېر غلط ثابت شو. د ترهګرۍ پر وړاندې جګړه له هغه مغشوشونکې وه چې ورته د سیاستوالو او پوځي جنرالانو له لوري ویل شوي و. ایساف د یوې ناکامې ستراتیژي تر تطبیق وروسته بله ناکامه ستراتیژي تطبیقوله. هغه جنرالان چې د دېوالونو شاته ناست وو هم حیران وو. ایا بد خلک په زندانونو کې دي، که د ولسمشرۍ په ماڼۍ کې؟

پای

یو سړی او موټر سایکل | ۱۷۴

په سویل کې گرځېدو ماته دا وښوده چې ډېر واک د بهرنیو سرتېرو په لاس کې و. په اروزګان کې هرې شخړې او جګړې له پخوانیو خصومتونو سره په یو ډول نه یو ډول اړیکه لرله. په حقیقت کې بهرنۍ مداخلې دا ځایي شخړې نورې هم سره ولرلې. د کومو جنگسالارانو نومونه چې پورته یاد شول، هغه کسان وو چې بهرنيان یې د خپلو خصومتونو پالنې لپاره کارول.

د بهرنيانو شتون او مداخلې نوی نسل هم پرې نه ښود چې پخواني خصومتونه پرېږدي او د راتلونکي په اړه فکر وکړي، چې د زړو په پرتله د نويو له شخړو لروالی له ورايه څرګندېږي. دا دی دیارلس کاله بشپړېدونکي دي، امریکایان په ۲۰۱۴ز کال کې افغانستان خوشي کوي، د واک برخليک د کرزي د ملګرو لاس ته لوېدونکی دی. په ۲۰۱۱ز کال کې کرزي او امریکایانو خپل دوه ډېر مهم کسان له لاسه ورکړل، یو جان محمدخان او بل احمدولي کرزی و چې وژل شول، ښایي دا به یې هم د مخالفینو له لوري ترسره شوې وژنې وې، ځکه طالبانو یې پرې پر غاړه نه ده اخیستې. هغه کسان چې پر ځایونو یې ګمارل شوي، هماغه نظریات پالي چې پخوانو یې پالل. په کندهار کې د احمدولي کرزي تر وژل کېدو وروسته عبدالرازق د کندهار د امنیه قومندان په توګه وګمارل شو. که څه هم رازق د کندهار والي نه دی، پر هغه د بشر له حقونو څخه د سرغړونې تور دی. هغه د افغانستان په سویل کې یو پیاوړی کس دی. کله چې په ۲۰۱۰ز کال کې جرمنيان له اروزګانه ووتل، مطیع الله د اروزګان د امنیه قومندان په توګه وګمارل شو، هغه هم د رازق په څېر له واک او شهرت څخه برخمن شو. په ۲۰۱۲ز کال کې مطیع د کرزي په همکارۍ امیر محمد اخندزاده د اروزګان د والي په توګه مقرر کړ. امیر محمد اخندزاده د شیر محمد اخندزاده ورور دی، شیر محمد اخندزاده په ۲۰۰۶ز کال کې د هلمند له ولایته د انګریزانو پر مټ لرې شو.

کرزي او امریکایانو له هغو هڅو سره چې د واک په نوم یې لوبه روانه کړې وه او غوښتل یې خپل پلویان واک ته ورسوي او یا یې وساتي د ولسواکۍ هغه ایډیال

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com - ebooks library